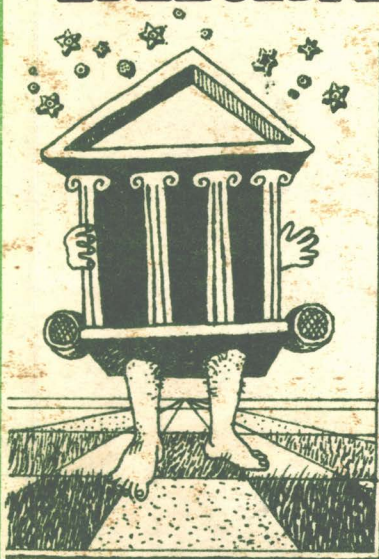

**CORNEL
UDREA**

DUMINICA LA IARBA VERDE

CORNEL UDREA
DUMINICĂ LA IARBĂ VERDE

Coperta de arh. DAN RUSU

CORNEL UDREA

**DUMINICĂ
LA IARBĂ VERDE**

**EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA, 1985**

Motto:

**„*Bade-nstrună-ți cetera*
Cîntă-mi un etcaetera“
(strigătură disco)**

MĂRTURISIRE

Umoristul, după opinia majorității, este o ființă ciudată, cam neserioasă, în orice caz atinsă de aripioara roz a frivolității. Prozatorii îl numesc romancier ratat, poeții îi strigă, de pe Pegas: „fereste, neică, aici e *drum literar!*“, iar criticul, care în intimitate râde cu gura pînă la urechi de Donald Rățoiul, tușește în pumn la vederea unei cărți de umor și ridică din umeri, dar nu ridică stiloul să scrie ceva. Dacă totuși scrie, o face ca pentru vărul venit de la țară, cu nepotul ăl mic, să-l înscrie la școală . . .

Alții au impresia că umoristul râde cu și fără motiv, scoate porumbeii vorbeii de spirit pe gură chiar și atunci cînd pupă mîna unei proaspăt văduve, cocoșată de dantele în bernă; este capabil să transforme noaptea nunții într-un calambur care dă mireasa jos din pat în căutare de oxigen, știut fiind că oamenii au prostul obicei de a trăi cu oxigen.

Eu, de exemplu, ca să folosesc prenumele modestiei, nu mai rîd de mult: un medic stomatolog mi-a început o delicată lucrare de arhitectură dentară — vorbea de un pod, pînă acum n-a reușit decît să îmi pună la punct pilonii și un tablier — și s-a pensionat lăsîndu-mă cu un spațiu gol în cavitate, pe care trebuie s-o țin închisă, fiindcă cea mai vagă pală de aer îmi produce un curent grozav și îmi pocnesc urechile ca pietrele-n deșert.

Un alt stomatolog la care m-am dus, văzînd cofrajul dentar făcut de confratele său de breaslă, a spus că el nu bagă mîna în gura mea, după cele zărite . . . nici eu n-am băgat mîna în buzunar, dar bag mîna în foc că dacă aș băga-o în buzunar și-ar vîrî și dumnealui degetele în gura mea. Lipsindu-mi mie, deci, utilajul cu care să atac și fier vechi (mestec pîine moale și o rumeg și pe asta ca un bou gîndit) nu mi-a mai ars de zîmbit, darmite de rîs!

Astfel, mi-a ieșit un colț de portret: „e om rău, dom'ne, posac, nu-l vezi cum strînge gura ca o pungă de un leu și rotește ochii în căutare de victime?”

Cu rotitul ochilor s-o lăsăm mai moale, dacă se poate foarte moale: am dioptrii cu care pot să văd în locul tuturor cetățenilor din Europa cum își dojenește cangurul puii în Australia cînd ziua se îngîină cu noaptea. Cît despre rotitul ochilor, dacă am curajul nebun să fac treaba asta, mi-i adun de jos cu aspiratorul.

Da, sînt tăcut ca un pește care saltă pe plită, cînd n-am ce face vorbesc singur, zbier fragmente din marii umoriști, citesc contorul și modul de întrebuințare al detergenților, pun cartea de telefon în versuri și prefixele număr de pantofi. După aia îmi închipui cum arată un tip cu piciorul 908.

Da, sînt curajos, asta nu poate nimeni să nege! Nici nu mai știu cîți chelneri am criticat, cîți șoferi am dărîmat cu muzicuța, am izbit berbecește în coafezele care încarcă nota de plată la „permanente”, fiindcă nu sînt prea mari speranțe ca în următorii 230 de ani să mă duc să mă coafez, numai dacă n-am să ies să pretind dulce în piață că eu sînt Ramses bis și sînt necăjit, fiindcă băieții n-au dat investiția la timp, respectiv piramida.

Am ajuns umorist în urmă cu un deceniu, pe la orele 17, dar din ce cauză nu aș putea să spun, țin minte ora, luna, anul, știu că ploua și eu îmi căutam umbrela în cutia de poștă, dar de ce, asta nimeni nu știe, poate posteritatea va afla ceva că o să mă mir și eu, cum am să pot. În orice caz, de atunci viața mea s-a schimbat uluitor de mult; ce satisfacție, să vezi oamenii tremurînd în fața ta... cînd așteaptă un autobuz, în decembrie!

Uite-așa, vorba locotenentului de ață, Dub, pînă acum mi-ați cunoscut numai partea bună...

H₂Q

EGO ȘI FRATE-SAŨ, ALTER EGO

Un reporter novice, căruia cred că i s-a urît cu binele și foarte binele din caracterizarea anuală, mi-a solicitat un interviu — întrebările le-a pus în plic ca șahiștii, și după exact 48 de ore a fost prezent la domiciliul meu, în timp ce eu făceam baie. L-am invitat în vană, dar m-a refuzat, alunecînd pe săpunul care-mi scăpase din mînă.

A ieșit din baie cu un pieptene în gură, care se afla tot pe jos, a smucit plicul din gurița cîinelui de salon pe care-l am de la frate-meu, țăranul agrar (ca să nu fugă prin odaie, cîinele, nu reporterul, îi lăsasem la gît lemnul acela, cam grosior; luat pe părți, cîinele era simpatic, în totalitate dulău) și a încercat să iasă pe ușă, dar nu a ținut cont de un adevăr elementar: locuiesc numai de cîteva zile într-un apartament nou-nouț și îmblînzirea ușilor n-o începusem încă, adică n-apucasem să le conving că locul lor e în tocul ușii . . .

S-a lipit de geam, s-a uitat jos, etajul V rămîne tot Ve, oricît ai vrea să negi chestiunea asta și, resemnat, s-a prins de inimă, am ieșit din baie cu halatul meu strategic — flori portocalii pe fond negru și guler verde — și l-am poftit să ia loc într-un fotoliu lipsă, fiindcă adusesem numai un pat pliant, și în el a răbufnit adolescentul recent pensionat: „lasă-mă, nene, să ies, nu mai fac!“

În ăst timp dulăul se culcase lîngă mine și visa că lupul s-a prezentat la stîină; cînd a zgîriat parchetul a ridicat tot linoleumul, plus că a umblat și prin structura celui de jos, fiindcă a început să salte vesel prin cameră cu o lampă cu cinci brațe, prinsă de gheare. Mie mi-a plăcut la nebunie inocența lui, reporterul a trecut în baie și nu l-am scos de acolo, numai după ce i-am vîrît buletinul meu de identitate pe sub ușă — se putea lesne — și o declarație scrisă că nu-l voi mușca de nas, pînă ajunge în curte. Cu ocazia asta am aflat și cine l-a trimis la mine

ca să-mi solicite un interviu despre cunoștințele mele în domeniul informaticii; eu încă din clasele primare fac alergie și corigențe la aritmetică; dificultățile numărării din doi în doi pînă la 500 le-am învins numai după ce am sărutat prima fată din viața mea. În rest am avut de-a face numai cu femei, inclusiv soția care este o fată bună.

A discuta despre mine și informatică e ca și cum ai cere unui mecanic de locomotivă să-ți interpreteze singur „Lacul lebedelor”. Reporterul și-a luat valea și magnetofonul, un capăt de bandă i-a rămas pe scări și cu ajutorul ei l-am recuperat aproape sugrumat ca să-i înmînez plicul cu răspunsurile mele, fiindcă, impertinent cum sînt, le-am scris.

Iată-le:

„Informatica m-a interesat de timpuriu: încă de la vîrsta de cîteva luni mă informam cînd mă schimbă mama. Pînă astăzi nu m-a schimbat, ca dovadă că a dat naștere unui element social bun, util, harnic, care sănătate să fie și la dumneavoastră. Sînt abonat la „Informatica Bucureștiului” și, în general, citesc tot ce-mi cade pe mînă. Recent mi-a căzut un fier de călcat și am citit urînd instrucțiunile de băgare în priză, aflate pe o plăcuță care frigea cumplit. Mă interesează foarte de îndeaproape informatica spațială, respectiv lîngă mine s-a mutat o tîină colocatară și seara mai ascult cîte ceva din singurătatea ei cosmică.

Am depus activitate obștească la strîns fier, la curățat peluza... de suporteri adversi, sînt fruntaș în activitatea negentropică, iar faptul că $E(x) = E \prod_{i=1}^n P_i(\text{bit})$ nu mi-a dăunat mersului pe jos și încălzirii supei.

Nu știu dacă robotul este inteligent sau tîmpit, fiecare om cu ale sale, iar cît despre eidetism sau imageria vizuală voluntară atîta pot să spun că n-am fost de față, deci nu dau nimic în scris, nici în citit, de acolo de unde m-am mutat, vecinii pot să spună numai lucruri bune, datorită faptului că am locuit singur în curte. În viața mea nu am asistat la cum funcționează un computer, dar știu foarte bine cum nu funcționează o mașină de tocat nuci căreia îi lipsește partea de sus”.

L-am văzut recent pe prietenul meu, reporterul, discuta în stradă cu un tip mustăcios și cînd m-a zărit, l-a

luat în brațe și l-a sărutat, chipurile aplica scene din filme văzute, când doi tineri care doreau să scape de urmărire se pupau. Nu știu ce a înțeles mustăciosul, dar a început să răcnească, să fluture mîinile, iar reporterul a luat-o la fugă, chiar dacă l-am strigat afabil și pe nume.

N-am fugit după el, mi l-a adus dulăul înapoi, dintr-un aprozar, unde se deghizase în conopidă...

SUPREMAȚIE ONOMASTICĂ

În așteptarea unui tovarăș director la care fusesem trimis de un fost director, pentru a mă recomanda unui Director, am profitat de lipsa secretarei și am îndrăznit să răsfoiesc o carte de telefoane, după ce am recitat (și recitat) anunțurile publicitare de pe un calendar și am numărat florile zugrăvite discret pe pereți — 2 344 — și una ștearsă, care semăna cu orice, în funcție de timpul de așteptare și imaginația celui care prindea mușchi acolo, pe un scaun.

Recunosc, prima oară am deschis la litera U, eram acolo, *publicat*, încă o dovadă că atunci cînd mi-am făcut autobiografia și am menționat locul debutului nu am mințit. E rușinos, e aproape clinic ceea ce am făcut, dar nu cred că alții procedează altfel, ori deschid la *Agrosem*, dacă n-au ceva rude acolo, ori nevoie de semințe pentru scatiu.

Ei, cum stăteam eu așa citind acest roman palpitant — dacă ai privilegiul de a cunoaște cîțiva *protagoniști* — am remarcat nu știu cum, dar unele lucruri sînt frumoase pentru că nu simți nevoia să explici de ce sînt frumoase — că numele de *Ion* se repetă cel mai mult; aveam la mine hîrtie și creion, am trezit statisticianul din mine (fiindcă există și un statistician în orice om cu scaun la cap) și i-am dat de lucru!

ION apare în cartea de telefoane — românească — în proporție de 67,40%, ceea ce este mult și spune mult! Vă rog respectuos verificați și dumneavoastră, treziți statisticianul...

Nici nu l-am mai așteptat pe director, pentru a fi recomandat Directorului; m-am dus ată acasă (nu știu cum e asta, dar așa am citit și auzit, așa redau) și am trimis o scrisoare la „Cartea prin poștă” cu rugămintea de a-mi expedia, contra cost, 4 manuale de geografie, un atlas lingvistic australian, 5 studii de onomastică, 8 referate de la ultimul Congres internațional de toponomastică. Mi-au trimis cu promptitudine: o carte pentru copiii dornici de muncă de la vârste fragede, „Bondocel învață o meserie”, „Scule așchietoare și prelucrarea capetelor de strung cu vidia” și „Istoria literaturii române” a lui Călinescu, pe care le-am trimis retur, cu reînnoirea comenzii.

Dornici să-și repare greșeala, de altfel unică în acel an, mi se pare, mi-au onorat doleanțele, adăugînd de la ei și cartea de telefoane a orașului Singapore (fără unitățile economice) și o interesantă interpretare a psihologiei samurailor, în limba sanscrită.

În clipa aceea mi s-a deschis în fața ochilor uimiți și exaltați un orizont formidabil, mi-am dat seama că am șansa de a intra în rîndul nemuritorilor pe ușa din față și cu fruntea sus; am hotărît să-mi dedic cei mai buni ani (la mine merge așa: unul bun, altul rău) studiului comparat al numelui ION, date și indice bibliografic, o adenda de întîmplări neobișnuite cu oameni care poartă sau au purtat acest nume.

Eu respect redactorul de carte și munca sa, pe culegătorul de tipografie, drept care nu vă redau decît esența esenței, un eșantion de maximă concentrare din cele ce am descoperit. Comentariile le-am suprimat cu totul, din aceleași motive.

*

Ion este un nume scurt, economicos, moștenit de la romani, presat, compresat, sucit, învîrtit — în timp și spațiu — dovedindu-și etanșeitatea, inoxidabilitatea, viçoarea, structura, arhitectura. Suportă doar diminutivele, vocativele regionale, savuroase toate: *Neluțu*, *Ioanea*, *Nuțu*, *Ionel*, *Nelă*. Face frumos și la feminin, dar pe noi nu ne interesează ce face la feminin.

Într-un *Guinness Book* ad-hoc, câteva fapte ale unor oameni purtători ai acestui nume, credem că și-ar găsi cu prisosință locul:

— *1608, atestat documentar.* Ion Brașov, cioban din tată în tată (părinții părinților săi neavînd urmași în linie dreaptă de sex bărbătesc) în timp ce mulgea oile la stîină, a fost atacat de 15 turci ieșiți la pîndă în sectorul ovine, apropiindu-se ramadanul. Ciobanul Ion B. nu s-a oprit nici o clipă din îndeletnicirea lui strămoșească: cu o mîină mulgea oaia (mulțumind lui Dumnezeu în gînd, pentru prima oară, că stă ca proasta) iar cu cealaltă înșfăcă de grumaz cîte-un agresor pe care îl lovea cu capul de copita măgarului care o ținea ridicată și indica astfel prin răgete numărul celor veniți de la Sublima Poartă fără delegație, care zăceau deja în iarbă. Ultimul atacant a vrut să fugă cu calul, dar acesta l-a aruncat jos, într-o vale, calul fiind și el de furat. Pe cînd Ion termina de făcut urda, a poposit la stîină un folklorist florentin, mes-ser Balduccio Fioravanti. Măgarul a ridicat copita, dar Ion l-a plesnit cu ciomăguțul sesizînd confuzia acestuia; florentinul a avut parte astfel — nesperat — de urdă proaspătă și de o poveste caldă.

— *legendă orală, scrisă pe frunze de arțar* (mînăstirea Cupșa). Călugărul Ioan — pre numele său mirenesc — fratele Eudoxiu, după cin, a avut 34 de copii, toți trăitori, care au crescut la Cupșa. Călugării cei mititei au învățat psaltirea, grădinăritul, paremiile, trasul vinului din butoi fără a se umbla la cep, și la rîndul lor au avut 200 de urmași, de ambe sexe, care au puit și ei, astfel că la vîrsta de 87 de ani, cînd s-a stins din viață, Ioan avea urmași care lăsau urmași deja, chiar și la curtea unui șef de trib african, fapt sesizat de un explorator englez, stupefiat de prezența acelor blonzi acolo, care foloseau graiul local, dar strecurau ne-nțelese cuvinte — pe care le-a crezut de cult — de genul „Ioane, strigă-l pe buzat să-mi deie și mie glaja!“

Călugărul a murit împăcat, ultimul său descendent direct fiind cel care a inspirat textul romanței „Călugărul din vechiul schit“. Procesul legat de acordarea unor tantieme nu ține de studiul nostru.

Balcani: Ivan Gorev, haiduc bulgar, țintea cu flinta o monedă de 5 țechini. Dar n-o nimerea. El a rămas în cîntece prin frumusețea sa neobișnuită, neoclasică chiar,

fapt pentru care i se mai spunea și „Uritu“. După deces, flinta a ajuns la un alt haiduc care nimerea, dar nu ținea. Astăzi flinta a dispărut, i-a rămas doar cocoșul care face *cucurigu* de pe turnul primăriei din Starii Drago.

Iannis Cristomatos, palicar, l-a învățat pe Byron înotul. A trăit 104 ani, fără a se atinge de trup de femeie, a avut grijă pînă la propria moarte, survenită în 1881, de buna sa măicuță care l-a crescut și îngrijit. Un pisc de munte în Pind și o stație de benzină îi poartă numele. El a rămas în istoria nescrisă — balade — prin faptul că a trăit atît de mult și pentru știința sa de a cînta dintr-un fluier fără găuri. Fluierul a dispărut, s-au găsit găurile.

Iusuf ben Din, agă de ieniceri sub Mahomed al II-lea, cuceritorul Bizanțului, om înzestrat cu o forță neobișnuită, proporțională cu pofta sa de mîncare. Dușmanii l-au pierdut la un ospăț punîndu-i carne de porc în talger. Iusuf a dovedit și neașteptate talente de arhitect: este autorul unor găuri în pereții Seraiului...

Ioan Bizantinul, renumit ascet, care după o îndelungă viață de post și meditație s-a stins la frumoasa vîrstă de 19 ani. Postul lui s-a păstrat (era gospodar cu pecețile de edicte împărătești) ca și postul: apă cu apă sau — în zilele de duminică — coajă de pin cu apă, ori ca puniție pentru un păcat sau altul, adesea inventate, nimic cu apă. S-a stins lin, ca o apă. Ultimele sale cuvinte au fost: *mai multă apă!* Sanctificarea sa a avut loc pe o plută.

Europa: Ivan (Brovkin Adelardovici) iobag, autodidact, a inventat o moară de vînt care mergea cu apă, un aparat de zburat în jos, o lampă fără fitil, fără petrol, fără nimic, ce dădea lumină și ziua, un abur fără locomotivă — în colaborare — și a fost matroz pe corabia „Kreposti“ la asediul Narvei, în războiul ruso-suedez din 1706.

Cînta neasemuit de frumos la armonică, a înființat chiar o formație, destrămată însă de regulile aspre ale războiului respectiv. A căzut vitejește de pe cal, fiind imediat în picioare și a stîrnit chiar și admirația lui *Carolus rex* prin felul măiestrit în care a suduit neșansa. Mormîntul lui este necunoscut de alte popoare, de exemplu de laponi.

Juuhani Nanuk — tată de familie exemplar, autor al unor iglou-uri din prefabricate (PFL de gheață), iscusit vînător de foci, mare cîntăreț din os de balenă (putea să

cînte o iarnă polară, avînd în vedere că folosea tot scheletul balenei) rapsod popular și din os de cașalot. S-au păstrat unele refrene: „Fluieraș de os / Cașalot frumos / Fluieraș de fag / Mult zice cu drag“, evident influență balcanică, în a doua parte. Cîntecul cașalotului a fost preluat în varianta teutonică „Oh, brad frumos“, minus aripioarele dorsale.

Johan Kremvurstch — un bavarez solid, rumen în obraji, strașnic băutor de bere, meșter ceasornicar, a inventat cucul. La petrecerile de primăvară se îmbăta Krupp, dar nu era violent, se ținea numai de pozne care făceau deliciile micilor kinderi, aflați în preajmă. Una dintre acestea a rămas de pomină: a tradus „Cîntecul Nibelungilor“ în germană. A fost încorporat la panzere, ținător de cai și s-a întors acasă cu două răni și un deget lipsă.

John Nevermore conte de Bird — descendent al unei ilustre și străvechi familii, de pe timpul lui Richard Inimă de Leu; a terminat studiile la Cambrige — seral — și a împărțit toată averea moștenită, ceea ce i-a atras simpatia populației și internarea. Înaintea lui Darwin a vizitat Insulele Galapagos unde a dus un număr de 160 de broaște testoase uriașe (din grădina lui) apoi a încercat să-i învețe pe chinezi cultivarea viermilor de mătase, drept care a fost din nou internat, cu domiciliul chiar pe moșia sa. Ultima oară a fost văzut la Derby, participînd la un derby, pe care l-a cîștigat lejer. Pe post de cal.

UN INTERLOCUTOR AGREABIL

Cînd am intrat în biroul redactorului-șef mi-am dat seama că nu voi fi pupat pe frunte: tocmai citea articolul meu. A ridicat ochii, apoi a reluat lectura, eu stă-

team ca frunza frâsinelului și am studiat îndelung și cu sincer interes zugrăveala de pe pereți și urechile mari ale redactorului-șef.

După câteva minute a ridicat iar ochii la mine, a înșfăcat din nou manuscrisul și l-a recitit; probabil vroia să-l învețe pe de rost, ca să-l dea exemplu celorlalți colegi. Când a reluat lectura pentru a treia oară, m-am speriat, dar mai speriat părea el fiindcă urechile sale mari, răspunzând unor cine știe ce tare atavice s-au ridicat pur și simplu în sus și au început să freamăte. Am auzit un zgomot enervant, făcut cu piciorul, un fel de ritm de sambă, picioarele lui erau nemișcate, era clar că eu băteam ritmul ăla... am tras aer în piept că mi-a sărit un nasture de la haină și am așteptat cu calmul celui care n-are de pierdut altceva decât viața, debutul dialogului. Și a debutat:

— Spune, prietene, în copilărie părinții te-au neglijat?

Am dat din umeri.

— Ai avut scarlatină?

Am dat afirmativ din cap.

— Ceva la cutiuță n-ai avut?

Am dat în chip negativ din cap.

— Ba, eu cred că totuși ai fost scăpat din brațe! Ți-ai citit articolul înainte să mi-l predai?

— L-am citit în timp ce-l scriam! m-am sumețit eu, credincios logicii.

— Ți se pare!

Puteam să-l contrazic? Dacă eram eu în locul lui nu mai apuca să-mi vadă urechile în mișcare, aia-i sigur, dar așa... ca să vedeți că era pus pe șicane, vă redau articolul meu; în numele adevărului, vreau să specific numai faptul că nici eu, personal, nu-l consider ca un reportaj care face gaură în cer, dar nici așa, să-l citești cu o vină pe frunte și să-i mototolești spasmodic colțurile, nu accept.

Tot pentru a dovedi bunele mele intenții — fără ostentație — doresc să specific că numai în urmă cu două săptămîni am fost avansat disciplinar, de la secția culturală la cea economică, profil agrar, ceea ce inițial mi-a creat niște coșmărele, dar pe teren mi-au trecut cu repeziciune.

Optimismul meu robust — nu știu dacă e moștenit — fiindcă toate mătușile mele au scris poezii la viața lor, în care cavourile, crucile putrezite de ploaie, fetele palide în geam pîndind după vreun amploaiat care să le seducă, măcar prin gesturi, erau recuzita de bază — deci, încrederea mea în viitorul personal ascendent în chip continuu nu mi-a îngenucheat entuziasmul cu care am pornit la drum.

Mărturisesc că știința mea într-ale agriculturii se rezuma la foarte puține noțiuni, extrem de teoretice, indiscutabil vagi, dar nu era momentul să mă pierd cu firea cînd, în sfîrșit, puteam să dovedesc că un ziarist de calibrul meu nu-l găsești zilnic în toate redacțiile. Mie articolul pe care îmi permit să vi-l reproduc, nu ca un argument, mi-a plăcut, iar interlocutorul meu, pînă m-am suit în tren, mi-a tot zîmbit:

Țăranul e călare pe cai putere

În basmele moșilor și strămoșilor noștri, ca și în culegerile de folclor, țăranii protagoniști apăreau pe bidivii de foc care să hrăneau cu jărat, scoteau foc pe nări și dădeau cu copita în zmeu.

Făt-Frumosul contemporan nu mai saltă pe armăsari cu combustie externă, nici nu se mai războiește cu zmeii, ci declară incompatibilitatea sa cu neghina și răsadurile. Aceste gînduri mi-au venit lîngă un pat germinativ, unde la 9 dimineața nu eram decît eu și paturile, cu un factor de la ceapeu care îmi zîmbea deschis... la haină.

În aceste cutii de lemn creșteau alene fire de roșii, ardei și spanac timpuriu; tovarășul factor, Nelu Mișoagă, specialist în zootehnie, mi-a explicat pe îndelete ce și cum e cu răsadurile tîrzii și timpurii. După spusele sale, am înțeles că e bine. Sărim sprinteni peste un teanc de îngrășămînt natural. Alături se unduia în bătaia vîntului o holdă de porumb cu știuleți mustăcioși, din care se face mălaiul siloz. Pe o tarla mai îndepărtată, porumb necules, care stătea în grămăjoare aurii, iar și mai departe ferma pomicolă unde mieii zburdau fără grija zilei de mîine. Alături berbeci din renumita rasă Hotel Palace merinos își poartă cu grație podoaba capilară coroasă. „Vom avea lîină bună anul acesta!“ spune mîndru factorul des-

cheiat la haină și smulge un fir de pălămidă pe care și-l pune cu o grație bărbătească în colțul gurii. Rîde șăgalnic și mă invită să vizităm ferma de reproducție, cu tauri uriași, unde harnicii mulgători tocmai se apucă de treabă.

— Cît lapte veți obține de la aceste exemplare superbe? îl întreb eu.

Se gîndește o clipă, apoi mă întoarce cu spatele spre saivanul oilor unde nu e nimeni, oile fiind la munte. Carnetul meu de însemnări se umple repede și interlocutorul meu zîmbește din ce în ce mai des, aplecat peste umărul meu. Mă întreabă dacă voi publica cele ce le-am scris și e rîndul meu să zîmbesc. Zîmbim amîndoi și vîntul se joacă în părul nostru. Factorul de la ceapeu poartă o căciulă brumărie și copiii ies de la școală umplînd satul cu glasurile lor cristaline.

Redactorul-șef e vînat pe un obraz și alb pe celălalt; ar trebui să consulte un medic, așa i s-a întîmplat și unui unchi de-al meu: s-a făcut albastru și așa a rămas.

— Teanc de îngrășămînt natural, zici? mormăie el gros. Mulgătorii se apucă de treabă, zici? ridică el glasul.

— Am măsluit un pic realitatea, tovarășe redactor-șef, încă nu începuseră mulsul, dar aveau gălețile în mînă și se îndreptau cu ele spre tauri. Frumoși, unul și unul, cît casa!

— Știi ceva? Așteaptă răspunsul meu.

Cîte ceva știu și eu, că am făcut carte la viața mea, dar nu știu în ce domeniu vrea să mă încerce.

— Du-te la dracu! urlă el și sare de la birou.

Ies în anticameră și mă duc la Sempronia Camfor, secretara noastră.

— Fă-mi o delegație pe timp nelimitat! Mă duc la dracu!

Buna noastră colegă alunecă ușurel de pe scaun și de jos mă întreabă dulce:

— Iei și bani de deplasare?

— Știu eu? Pune vreo 300 acolo, cine știe...

Îmi completează delegația și mă mir că stiloul fi sare de pe hîrtie pe masă. O fi avînd necazuri, sărmana, știu că unul dintre colocatari l-a bătut pe soțul ei; am intervenit eu, în calitatea mea de coleg al ei. M-a bătut și pe mine, dar asta n-o știm decît noi doi, fiindcă a făcut-o în

pivniță lângă un butoi de varză; nu ne-a văzut decît butoiul.

Mă întorc în birou și îmi adun hîrțiile, colegii mă privesc în tăcere, unul își face de lucru cu un capsator de vreo jumătate de kilogram pe care-l cumpănește gînditor în palmă. Tipul ăsta nu mi-a plăcut niciodată, pe cuvîntul meu, are gura plină cu dinți de metal, cu un magnet poți să-l duci unde dorești.

Îmi pun perdesiul și ies salutînd elegant cu capul. Mi se răspunde tot cu capul, dar clătinat de la dreapta la stînga...

*

Așa cum mi-a sugerat — mă rog, tonul putea să fie unul mai potolit — redactorul-șef, m-am dus la dracu; era foarte ocupat, s-a scuzat că nu mă poate primi, dar m-a rugat să-i trimit o listă cu întrebări și între picături o va completa. Într-o jumătate de oră am însăilat întrebările și, avînd acum experiența necesară de a ataca un domeniu nou, m-am axat pe aspectul uman al problemei. Anexez și lista, completată.

A

— Înainte de toate, vă rog să vă prezentați...

— Dracu!

— V-a mai spus cineva, așa cum o făcea în copilărie buna dumneavoastră mamă, altfel decît Dracu?

— Da! *Ghiavole!* Fiindcă mămica mea era o femeie simplă. Eh, copilărie ce puțin ne aducem aminte de ea...

B

— Dacă n-ați fi fost ce sînteți, ce-ați fi dorit să fiți?

— Nu m-am gîndit la treaba asta, drac sînt de cînd mă știu, îmi plac drăciile, n-aș putea trăi fără ele. Vedeti dumneavoastră, cînd omul, adică dracul, îndrăgește un lucru, greu renunță la el.

C

— Succese profesionale?

— Nu mă plîng... dar trebuie să spun că le-am aflat gustul și savoarea deosebite, numai cînd am trecut peste insuccese. Ele fac parte din noi înșine, dar după izbînda asupra lor, am trecut cu și mai multă înverșunare la drăcovenii... am un colectiv de draci minunat, media de vîrstă 2 345 de ani, deci tineri toți, cred că le-am insuflat dorința de a face pe dracul în patru pentru a fi mereu cu fruntea și cornițele sus.

D

— Povestiți-ne o întîmplare plăcută din viața dumneavoastră!

— Într-o zi l-am ajutat pe un cetățean să treacă puntea; poate că gestul nu pare deosebit, dar după trecerea punții, edilii și-au dat seama de starea punții și au făcut-o ca nou-nouță.

E

— Ce întrebare ați dori să vă pun în finalul discuției noastre?

— Cine v-a trimis la mine?

— Tot dracu'!

*

Am dat și eu o mîină de ajutor la căratul tîrgii pe care redactorul-șef stătea acoperit cu o pătură pînă sub bărbie. A deschis ochii înainte de-a fi suit în mașină, m-a privit, a vrut să spună ceva, dar a început să sughițe cumplit. Un picior îi atîrna afară și i l-am pus sub pătură, lîngă mîină, cred.

Mă duc să bat interviul la mașină, am timp acum, mai ales că redactorul-șef adjunct a plecat subit în concediu; nu m-a primit în biroul lui, cred că vorbea la telefon cu cineva, fiindcă l-am auzit strigînd: „ai milă de mine, copiii încă n-au împlinit 5 ani!“

CUM AM DEVENIT UMORIST ȘI CUM AM SĂ AJUNG REDACTOR-ȘEF

Acum, după atîția ani — nu sînt chiar așa de mulți, însă face impresie — îmi dau seama că a fost simplu; dar nu o spun nimănui, pentru că e vorba de simplitatea mea, în fond, nu? Totul a început la birou.

Lucram la o mare întreprindere de brînză, acolo mă angajase tata, după cele două nereușite prezentări la I.A.T.C., la ultima uitînd să mă înscriu. M-am întors acasă cu coada între picioare (figură de stil destul de echivocă) și cu nasul în pămînt. Am impresionat favorabil, mai ales partea femeiască a familiei, astfel că o jumătate de an am fost lăsat în pace și după aceea, la 1 an și 4 luni, lăsat la vatră.

Era timpul să mă apuc de ceva; m-am apucat cu nădejde de tocul ușii în timp ce tata lucra conștiincios la cîteva aspecte anatomice proprietate personală. În două zile eram la fabrica de brînză într-un birou unde scriam cifre de sus în jos, apoi le adunam de jos în sus, să le verific pentru a nu ieși cu brînză lipsă. N-am avut lipsuri: n-am întîrziat niciodată de la servioiu, cînd mi s-a spus să combat am dat, am scris și procese verbale și anonime, în fine duceam o viață de om normal. Într-una din zile, după ce terminasem cu adunatul... firimiturilor de pe masă, m-a lovit exact în moalele capului o idee: ce-ar fi să scriu ceva? Spun asta pentru că am văzut cîțiva scriitori în viața mea cu ocazia venirii lor la întreprindere și mi-a plăcut că ei aveau voie să fumeze în club și noi, care pe deasupra îi mai și ascultam, nu. Plus că tovarășa de la cultural a băgat capul pe ușă de cîteva ori și a făcut semn că e gata cafeaua, parcă noi,ăștialalți, „un grup de cititori“ nu simțeam aroma și caimacul.

Zis și făcut, mi-am golit biroul de dosare și m-am pus pe treabă. Inițial am pornit cu intenția de a scrie o poezie, dar la sfîrșit mi-a ieșit proză curată. Am citit-o logodnicei mele, Melisanda, care a rîs și m-a întrebat de ce i-am citit-o, vreau să ne despărțim? Eu i-am zis: „Taci tu, proastă mică, așa făcea și Molière cu bucătăreasa lui“ și ea a rîs din nou, dacă tu crezi că am să-ți gătesc atunci e bine...

Adevărul e că fata asta, de care îmi aduc aminte cu plăcere, nu era nici pe departe ceea ce eu îi spuseseam, poate nasul un pic cam borcănat fi dădea un aer imposibil, dar în rest era de familie bună; taică-său, după câte știu din auzite, era un bun stomatolog, sau orelist de femei.

Orele fiind înaintate, m-am despărțit de Melisanda și m-am dus acasă unde n-am dormit toată noaptea, la noi fiind botez: născuse soră-mea. Tatăl copilului plecase să aducă niște vin, în urmă cu două săptămîni și n-a mai venit. Familia plictisită de așteptare a făcut botezul în lipsa lui. Aia-i rău că soră-mea, ființă eterică, toată ziua umbla cu eter, lucrînd la o farmacie, n-a ținut minte decît numele mic al lui Miticuță, dar vorba aia, cîți Mitici sînt în Europa asta?

A doua zi dimineața m-am învoit de la contabilul-șef care era plecat și m-am dus la redacția unei reviste de umor. Am zis că nu-i bine să mă încurc cu orice redactor, așa că am bătut la ușa unde era mai mare liniștea și capitonajul mai barosan. Nimerisem bine, adică la contabilitatea lor, unde un tovarăș mi-a făcut semn cu abacul, prima pe stînga. Am intrat la prima pe stînga și acolo am găsit un ins care se uita în tavan și rodea un capăt de carioca verde. Deh, gesturi și gusturi. Carioca nu se asorta cu costumul lui bleumarin.

I-am spus că sînt un tînăr al zilelor noastre și am venit cu o proză umoristică.

— Adă! face el și-mi ia alene manuscrisul din mînă.

— E bună? Întrebarea am lansat-o înainte ca el să citească, așa, numai ca să vadă că sînt spiritual.

— E foarte bună! mi-a răspuns, ca să-mi arate că e spiritual.

După ce a citit-o a mormăit amabil:

— Ai vîină, băiete! Aveam o vîină pe frunte, e adevărat, că îmi întinsesem gîtul să văd ce citește, era o revistă cu poze, în nici un caz „Paza contra incendiilor“. Toată povestea, zice el, e scrisă bine, curge, are și poante, dar nu e umor, pricepi... ce-i aia, să te legi de un director general care a citit la o ședință raportul din anul trecut?

— Păi, m-am inspirat din viață!

— Foarte just, băiete, dar viața asta trebuie trecută prin filtrul metaforei, pricepi?

Cred că figura mea l-a lămurit fiindcă a adăugat: Uite, îți dau eu un subiect, așa la întîmplare... scrie ceva des-

pre un om care la cofetărie își scapă o savarină pe pantaloni. Bine? Fă lumea să rîdă, e un subiect, trebuie să recunoști! Dar sondează problema, găsește-l resorturile, pune-o în ecuația generalizării... la revedere!

Am ieșit ca vai de capul meu. Ce problematică poate să fie într-un crac de pantalon murdar de frișcă, ce scot eu din savarină, eventual, untul... ei, cu ideile astea m-am dus acasă și m-am pus pe lucru. Iată ce am scris:

„După o zi plină de bogate satisfacții, Ion I. Ion a intrat într-o cofetărie. Ion I. Ion n-a pus în viața lui strop de alcool în gură, n-a gustat amarul nicotinei, face gimnastică după radio (are un radio-combină, îl trage în mijlocul camerei și acolo execută mișcări ca să nu-l vadă vecinul care este un mic dușman de al său), face muncă obștească, strînge fier, la ședințele de bloc vine cu idei, în fine savarina din ziua aceea i se cuvenea pe drept.

În timp ce mînca, un copilaș fermecător și zburdalnic, ce alerga prin cofetărie, s-a împiedicat din greșeală de masa lui, iar savarina a aterizat pe 340-ul lui Ion I. Ion, tergal. Calm, zîmbind, fiindcă avea și el copii mari dar care nu alergau prin cofetării, și-a scos batista și și-a întins frișca, cum a putut mai bine pe nădragi. Scăpînd batista din mînă, s-a aplecat după ea și s-a lovit la cap în colțul de fier al mesei. Din lovitură i s-a declanșat o congestie cerebrală și s-a prăbușit în plină cofetărie dînd din picioare spasmodic, ca un gîndac de bucătărie, ori ca o broscuță țestoasă întoarsă cu țestoasa în sus.

Oamenii au încercat să-l anime cu diverse sucuri, dar mai rău i-au făcut, fiindcă aceste sucuri sînt fabricate din plante aromate și aroma l-a dat gata. Salvarea n-a mai avut ce să transporte decît un trup inert, un Ion I. Ion chiriaș al veșniciei.

Toate eforturile bravilor medici de gardă și avangardă au fost inutile — electrocardiograful emitea o linie dreaptă ce parcă acuza nefasta savarină.

Acasă, Ion era așteptat cu masa pusă și dorit sărbătorește de o familie emoționată ce vroia să-i aducă un modest omagiu cu ocazia zilei sale de naștere. La orele 20 impaciența puse stăpînire pe cei trei membri ai familiei: soția, fata cea mare și mezinul. Cei doi copii începură să mănînce și terminară repede cu aperitivele.

În momentul cînd buna sa soție ducea la gură a 34-a sarma, sună telefonul, un telefon negru, funebru, posac.

Vestea se abătu asupra lor ca un taifun asupra unui băț de chibrit.

Înmormîntarea luă proporțiile la care nu se aștepta nimeni; de altfel, cofetarii orașului, bănuind diversiunea în operațiile mentale ale multora dintre invitații la groapa lui Ion, rămaseră acasă, în laboratoare, frămîntînd cu gesturi aparente și nepăsătoare cocă și vanilie.

Familia suportă cu stoicism avalanșa de prostii spuse de rude și cunoscuți în asemenea ocazii, băiatul cu o energie miraculoasă centraliză conținutul telegramelor, pe care-l prezenta mamei abandonată unui fotoliu, pentru a nu o mai deranja din somnul în care se prăbușise răpusă de evenimentul zilei.

A doua zi viața își intră în normal, dar resortul malefic al destinului nu era decît pe departe destins total; următoarea sa zvîcnire mai aduse o vizită la cimitir: mama, cu mintea răvășită, trecu strada pe loc nemarcat și o mașină, pentru a o evita intră într-un stîlp; în mașină se aflau doi tineri ce mergeau în voiaj de nuntă — începător mirele — iar mama văzîndu-i grav răniți își pierdu și bruma de minte și fu dusă pe brațe la urgență unde medicii, aceiași din păcatele lor, nu avură ce face decît să constate că biata ei inimă de casnică intrase în cîmpul eliseu, unde inimile nu mai au treabă.

Evenimentele se derulau înfricoșător; fata cea mare se dădu, trup și trup, unui om pe care nu-l iubea, iar după o săptămînă bău niște bicarbonat pe care-l confundase cu bună știință. Mezinul sparse geamul unui magazin cu cotul și fură în plină zi o roată de brînză penteleu, așa că își începu restul zilelor în pavilionul II. Savarina lucrase pînă la capăt“.

Cu povestioara asta, pe care n-am mai recitit-o, fiind noapte cînd am pus punct savarinei, m-am dus la redactor. A citit-o și pe măsură ce eu dădeam la cap personajelor, a început să rîdă cu lacrimi cît dovleacul, i-am împrumutat batista și pînă în ziua de azi tot la el este.

M-a luat de mînă și tot rîzînd m-a plimbat prin toate birourile spunînd că sînt descoperirea sa, că e mîndru de flerul ce-l are. Toți au fost de acord, iar unul dintre ei m-a introdus și la redactorul-șef care a rîs în chip ierarhic și m-a invitat să trec *pe la el* săptămîna viitoare. M-am dus la el săptămîna viitoare și mi-a propus să lu-

crez acolo fiindcă are nevoie de infuzie de tineret și m-a pus în locul redactorului care mă descoperise.

Acesta lucrează acum la fabrica de brînză, eu fiind acela care i-am sugerat postul. A încercat, la început să mă ia cu niscaiva aluzii, cum că unul Čapek a scris ceva similar, dar i-am retezat-o scurt, nu cunoaștem, mai bine să-și vadă de brînză, să mai încerce să scrie și în cazul în care descopăr vreo vînă la el, îl programez într-unul din numerele viitoare.

De cînd sînt în noua funcție nu am scris nimic, aștept să mă cheme redactorul-șef și eu am să-l rog umil să-mi dea un subiect de umor.

Cine nu crede că așa am ajuns umorist să dea o raită pe la fabrica de brînză, biroul 12 și acolo va găsi un ins care-i va povesti totul. Să aibă o batistă curată la el.

PĂȘEȘTE CU DREPTUL!

Te-am primit, tinere, în casa mea, fără să-ți vîr în mîna o pereche de papuci, așa cum face Ahile Bilă, care își dă aere de parcă ar locui în palatul lui Talleyrand de pe strada Bac. Te-am văzut uimit, te-ai fi așteptat să mă găsești în dosul unui birou barosan pe care să se afle în mare și estetică neorînduială manuscrise, cărți subtile, reviste colorate și fotografia unei admiratoare din Singapore care m-a cunoscut la balul frunțașilor.

Iartă-mă că îți spun „tinere“, chiar dacă ne despart numai cîțiva ani, nici măcar zece la număr, dar eu am văzut la timpul meu și numere interesante ale revistei „Urzica“ și umor de rîs la televiziune, ceea ce nu știu dacă poți afirma și tu. Bănuiam de ce ai venit la mine, varza aia albă care-ți ieșea din buzunar era un manuscris pe care l-ai plimbat prin redacții și l-ai citit cunoscuților pe unde ai apucat, urlînd interior că tu ești umorist, că ești

mai bun ca alții, de ce naiba nu te ia nimeni în seamă? Uite de aia; știu că ești umorist, figura ta prelungă și deznădăjduită, conversația ponderată, sub care însă se ascundea praful de aur al spiritului dinamic, m-au convins și fii sigur că și eu aveam asemenea manuscrise, asemenea figură, când mă postam pe la ușa vreunei redacții, servind curierul cu țigări lungi și punînd la punct unele și altele, nelămurite, din geneză și partenogeneză.

Tu ești un drăguț, ca să nu folosesc alt cuvînt, vrei să intri în cetatea umoriștilor pe ușa din față, fără cal troian și luptători dibaci; de încercat poți să încerci, efortul tău merită laude, chiar magna cum, însă eu nu știu dacă am să mai trăiesc atunci cînd vei reuși prin această metodă. De aceea, și nu e pentru prima oară, îți întind mîna și cu ea și ajutorul meu, așa cum nu mi-a întins-o nimeni mie, cu o singură excepție, la un colț de stradă, un paralytic care la vederea miliției a luat-o la fugă cu un fuleu care dovedea ceva atletism făcut cu rîvnă.

Tocmai acum mi-au plecat din casă admiratorii, un cîrd de fetișcane inteligente și nervoase și doi necunoscuți importanți care m-au felicitat prin viu grai pentru curajul cu care am nimicit în schița mea, recent publicată, pe o vecină de la parter care avea în dotare două pisici, una desigur nebună, fiindcă nu mieuna deloc, dormea tot timpul zilei pe o cutie de scrisori, cea a stăpînei, și cînd venea poștașul, îi lua scrisoarea din mîna și o citea ea înțîi.

Acum sînt singur și a venit vremea să te inițiez nițel în ceea ce se numește subiect major și minor și, astfel, să-ți dau pe „la“ de jos, cu care tu să ataci simfonia. Unde lovim, deci?

Lovim unde doare mai tare. Ca să se simtă. Să alegem acel moment în care victima noastră este îmbrăcată mai ușor, fie și lejer, ca să simtă usturimea satirei și să se îndrepte, în cel mult 24 de ore. Cum lovim, deci?

Fără menajamente. Nominalizăm, nu ne uităm dacă scaunul e capitonat ori nu, ușa idem sau nu, dacă are ore de audiențe, mașină mică la scară și nevastă care merge la piață cu mașina statului, să-i înfunde portbagajul cu gogoșari, pregătiți din timp.

Deci, cu aceste două direcții principale în fața ochilor, punem punctul pe I și îi luăm pe rînd, fiindcă datoria

noastră sacră este ca să îndreptăm uritul, să facem oamenii să gîndească, nu numai să rîdă, fiindcă Ionescu a în-
tîrziat de la serviciu și șeful de birou îl așteaptă. Recunoaște,
totuși, că e un subiect colosal, ți-l las ieftin, pe gratis.

Un subiect grav ni-l furnizează, de la Villon încoace,
chelnerii, poți să te desfășori în mai multe volume, ele
vor primi girul binevoitor, fiindcă anumite lucruri nu
merg bine tocmai din cauza acestor pinguini mieroși care
— îți vînd un secret — încarcă nota de plată și nu pun
gheață în frapiere. Că Twain, Ilf și Petrov, Hašek și
Caragiale s-au ocupat de ei, nu trebuie să te demobilizeze.
Inteligența mea i-a descoperit, filon curat și necercetat,
arde-i!

După ce ți-ai făcut cît de cît mîna, treci la subiecte
care cer o anume mlădiere de spirit, o aplicare, cea opti-
mă, a nuanței: de pildă, poți să pui oamenii pe gînduri,
descriind — fără a sări în clinic — negul de pe nasul
administratorului de bloc, ori marile urechi clăpăuge ale
fiului său. În treacăt, atinge și problema butoiului cu
varză, pe care-l ține pe balcon. Nu te feri de subiectele
mai lunecoase, ca acesta, e vremea să înveți să patinezi
și pe gheață și pe nisip. Dacă acest administrator veros și
oneros își va cauteriza negul ori va călca cu fierul ure-
chile progenerurii, să știi că ești pe drumul cel bun care
duce musai acolo unde muza o să-ți îndese pe cap o cu-
nună cu lauri, că n-ai să mai vezi nimic de frunze.

Mi-ai adus printre filele manuscrisului și o schiță des-
pre un cineva care își înșală nevasta și îndrăznește în še-
dințe să propovăduiască, improșcînd cu saliva elocinței,
curățenia morală, dacă îl dai și cu numele, cu locul de
muncă, te asigur că publicarea nu va fi decît chestiune
de alegere a literei cu care să apari și a avocatului cu care
să te aperi.

Uite, gospodinele nu găsesc praf de copt; dospește ma-
tale un material acolo, demolează-i pe producătorii de
praf de copt, fă-i praf, coace-i la focul mic și iute al sati-
rei; înțelegi, deci, că subiectele nu lipsesc, ceea ce îți lip-
sește este curajul și nu cred că vreo redacție te va refuza.
Povestea asta cu generațiile este un basm; tocmai cei care
de ani de zile țin rubrica, cu dinții, cu scrisul, cu pixul,
ți-o vor ceda și să nu te miri dacă ți se va spune: „ești
mai bun ca mine, tinere, m-ai învins, și încă frumos. De
mîine rubrica mea e a ta“.

Pentru a ne despărți în termeni cordiali, îți vînd, în loc de „la revedere“, un pont bun, sînt convins că-l vei exploata mai bine ca mine: vînzătoarea de la *alimentara* din colț mi-a dat în loc de compot de mere compot de pere. Să te vedem sănătoși!

PROBLEME NEREZOLVATE

Un timp am fost martor pasiv al stării conflictuale, dar în momentul cînd amenința să se transforme într-o irevocabilă tragedie, cu consecințe greu de calculat, am pus piciorul în prag și am hotărît să împac capra cu varza, sau invers, nu conta ordinea verzei și caprei, important era să le așez pe masa verde. Desigur că nu mă gîndeam nici un moment ca din rolul meu de mediator să trag vreun folos, mie publicitatea îmi repugnă și cel mai mult îmi displace publicitatea TV.

Am discutat întîi cu capra, ea fiind mai aproape de mine, chiar și din suferința regnului comun; m-a urmărit cu atenție distributivă, și-a mîngîiat gînditoare bărbița și mi-a behăit destul de suburban s-o las în pace fiindcă de atîția ani umblă pe propriile picioare, plus că mai are și trei iezi de crescut, lucru care nu-i deloc ușor pentru o femeie, mai ales la vîrsta ei.

Vizita ce am făcut-o verzei n-a fost nici ea mai dătătoare de speranță; s-a făcut roșie în fața monologului meu pe care l-am împănat cu gesturi patetice, apoi a dat din umeri — cotor — și a început să se joace absent cu o grămăjoară de superfosfați depreciați.

Mi-am lăsat demnitatea la garderobă și am implorat-o să participe măcar la o întrevvedere cu capra; după cîteva ore, cînd gura îmi era deja un colțisor fermecat de Sahară, a acceptat bombănind să vină a doua zi să se întîlnească cu „bestia aia rumegătoare“.

M-am îmbrăcat frumos, am pus casa în ordine și am așteptat cu emoție să se facă ora 17, ora întâlnirii în care îmi pusesem atâtea speranțe; varza a venit punctuală la conciliere, dar și-a pus mîinile la spate și s-a uitat tot timpul pe geam, astfel că am vorbit de unul singur și din cauza emoției am ajuns să mă și întrerup în timp ce vorbeam.

Capra a apărut pe la 8 seara și, pentru a pune de la început o nuanță lipsită de echivoc în atitudinea ei față de această întâlnire, în primul rînd față de mine, mirosea de te trăsnea a șliboviță. Cunosco acest miros, n-are importanță de unde, dar cred că ar fi putut să miroasă a whisky, chiar și dintr-un respect pur teoretic și inoperant. Cînd i-am propus să facă prima gestul reparator, a rîs de i s-au îndreptat coarnele și a început să scurme prostește cu copitele pe covor pînă mi-a scămășat bunătatea de iută din Persia, via Cîsnădie.

Am făcut aceeași invitație verzei și a umflat-o și pe ea rîsul. Cînd le-am spus: „întindeți-vă mîinile!“ — s-au răsturnat în fotolii și-au început să necheze pur și simplu, făcîndu-și, nu știu de ce, cu ochiul. Am căzut și eu pe un scaun, statuie vie și mută a deznădejdiei, și am stat să ne uităm cum se lasă amurgul. Am ajuns la concluzia că amurgul se lasă de sus în jos.

Pe la 10 capra s-a uitat la ceas și a zis verzei:

— Fetițo, e tîrzior, mîine am mult de lucru, apoi m-a bătut pe umărul stîng: Dom'le, îți apreciem gestul, e *mișteaux*, știm că ești prost de sincer și pus pe fapte bune, așa că îți vom dezvălui adevărul.

Varza m-a bătut pe umărul drept și mi-a șters o foaie peste obraz, în chip de consolare:

— Noi doi sîntem demult împăcați, pot să spun că prietenie ca a noastră n-au pupat nici Oreste cu Pilade. Dar nu se face să deteriorăm legenda despre noi. Așa, sîntem lăsați în pace, ne doare în cot... or de ce zic unii și alții!

În continuare, făcînd eforturi să îmi închid gura căscată, am aflat că varza urma cursuri de limbă valonă, iar capra se perfecționase într-atît încît obținuse o diplomă de capră de lemne.

— Cel mai bine ar fi să încerci în altă parte! a strigat voioasă capra. La cîine și pisică, la șoarece și pisică, la om...

După asta au spus frumos „noapte bună“ și s-au ur-

cat în lift, capra i-a ținut verzei ușa pînă aceasta și-a instalat confortabil frunzele și, ca niciodată, liftul a funcționat perfect. Am constatat că liftul, ca și amurgul, cînd este la etaj coboară de sus în jos. Caut acum o cale să incit la un dialog sincer amurgul și liftul.

REZOLVARE PROMPTĂ

Încep să plîng încet și mă ridic din pat, fiindcă nu are nici un sens să mai veghez cu genunchii la gură, privind ca un timpit în întunericul camerei unde, în celălalt capăt, colegul meu de cameră sforăie. Mint ca un laș! Nu sforăie, se lasă înjunghiat de niște samurai isterici și geme ca un purcel la vederea mărului care l-a alungat pe Adam din rai și care îi va fi pus în gură, cînd va sta în pielea goală pe tavă.

Explicația e lungă, dar incompletă; fondul principal de cuvinte n-are încă echivalente lingvistice pentru ceea ce face omul ăsta în noapte... ieri dimineață am căutat în dicționarul de neologisme... mint ca un laș! Am vrut să-i dau cu el în cap în timp ce se bărbierea în fața oglinzii și fluiera printre dinți cîntece, am gîndit cu cruzime zeci de variante cu care să-l șterg de pe fața pămîntului. După plecarea lui din cameră m-am azvîrlit pe pat cu intenția fermă să-i trag un pui de somn, dar de vreo două decenii n-am mai dormit de la ora 8 în sus: pleoapele parcă-s de gumă, am nisip în orbite și ajung în fața oglinzii de unde mă privește un tip holbat, cu părul vîlvoi și — așa în general — cu un aspect care nu insipră mare încredere în capacitățile lui de a număra rar, pînă la cinci, pe degete.

La combinat unde aveam treabă, am ajuns cu o întîrziere zdravănă și primul lucru care l-am făcut a fost să mă așez pe un scaun, să dorm cumplit zece minute, apoi să le propun oamenilor ăloră cumsecade să le achiziționez

tot utilajul fiindcă seara plec cu primul tren în orașul meu, „în pat la mine“.

Toate hîrtille pe care ar fi trebuit să le semnez au dispărut de pe masă duse de un curent misterios, mi s-a oferit apă cu paharul și cana, și o mașină care m-a dus înapoi la hotel; șoferul m-a condus pînă sus în cameră și cînd eu am intrat în baie să rîd — nu știu de ce — el a intrat în dulap, l-am găsit acolo cînd mi-am luat cravata pe care mi-am pus-o la pijama. S-a enervat și el, dar de pe hol, fiindcă era evident: cravata aia albastră nu mergea la pijama mea verde.

M-am îmbrăcat frumos și șoferul, mascat acum în ficusul mare din hol, m-a urmărit discret pînă am terminat de citit toate anunțurile de la recepție, a ris deșeptul, de a căzut din hîrdăul cu pămînt, cînd am rugat-o pe recepționeră — o blondă fără experiență de viață — să mă asculte pe dinafară tarifele în lei și valută.

După asta am văzut un film, am vizitat o expoziție de artă plastică, m-am cam amețit la cel mai bun restaurant din oraș, iar m-am dus la film, am acostat la ieșire o tînără cu plete unduioase care s-a dovedit a fi un tînăr cu mustați în furculiță, m-am frecat pe obrazul unde-mi lipise o lopată cu degete și la ora 23 m-am dus înapoi la hotel. Pe șofer l-am închis într-o anume instalație sanitară de la cinematograf să poată cugeta în liniște despre deznodămîntul filmului...

Vecinul meu, joagărul Europei, era în pat deja și citea; m-a privit pe sub sprîncene, a mormăit și el un „bună seara, tovarășe“, cu care puteai băga în boale un piton și s-a vîrit bine sub plapumă, eu am stins lumina și cu inima ticăind de emoție m-am culcat... În clipa cînd cetățeanul Ene a trecut și pe la mine pe la gene, individul cu polipii cît parîmele a început tăiatul lemnelor; întîi a făcut surcele pentru un foc de tabără, după aia a atacat cei mai barosani copaci din codru, iar peste jumătate de oră se opintea să scoată pe nas un munte, în interiorul căruia orchestrele James Last, Ray Coniff și Sile Dinicu se băteau cu viorile și pianele. Foarte repede au cîștigat contrabasiștii, eu m-am dat din nou jos din pat și de astă dată m-am dus la el, hotărît să-i curm mîrșava existență de noapte pe care o dezvăluia unui întreg județ; zăcea cu fața în sus, cu mîinile înșirate cuminte pe plapumă și zîmbea ca un cal.

Mi-am adus aminte de diferitele sisteme cu care poți

să-l faci pe un tip care sforăie să renunțe la operația asta; primul lucru ce mi-a venit în minte a fost „taci cu mama!“, tipul chiar a tăcut și m-a întrebat destul de speriat: „vă e rău, cumva?“; m-am dus înapoi la patul meu de suferință și de acolo am început să fluier cu triluri. Deșertăciunea deșertăciunilor, toate-s deșertăciuni, inclusiv Sahara...

Cînd zorile se băteau cap în cap cu noaptea și eu cap în cap cu noptiera, colegul meu de 234 a trecut la o altă interpretare, recunosc, surpriză absolută care m-a supt pe masă; a început să vorbească limpede și rar, trăind cu zbucium și plapumă zvîrlită jos, cele relatate. De exemplu:

— *Mai dau și eu un rînd!*

— *Nu, Miți, nuuu!* Probabil Miți îl pălea cu obiecte contondente, fiindcă a venit tîrziu acasă și pe scări a adunat varul de pe pereți cu paltonul cel nou...

— *Bate Rapidul, nu mă înveli că mi-i cald, tot nu te iau de soție!* Așa deci, promiți marea cu natriu-clor cu tot și după aia îi vorbești de fotbal...

— *Sînt cardiac, tovarășe inginer, de mic sufăr cu gîtul!*

M-am supt din nou în pat și am așteptat cu perna pe urechi dimineața și plecarea cetățeanului stereofonic, apoi m-am dus jos la recepție și am cerut o altă cameră care mi s-a dat pe loc, fiindcă colegul meu sforăitor a lăsat o plîngere scrisă la recepție, cum că i s-a repartizat un turist de apartament, poate scăpat de la glumeți, care noaptea umblă prin odaie, stă pe masă, spune rugăciuni și își frînge cu zgomot mîinile în întuneric...

O SITUAȚIE 9

De mic copil mi-au plăcut hîrtille, toate accesoriile legate de munca de birou; la un an am băut o călimară cu cerneală verde și medicul a așteptat să înfrunzesc, dar

n-am pățit nimic. Mama mă culca seara într-un sertar de birou și odată, desigur din greșeală, tata m-a capsat și m-a anexat la un dosar de succesiune matrimonială. Am fost înapoiat familiei, învelit în indigo, fiindcă scutecele cu care fusesem îmbrăcat au rămas la dosar, ca probe materiale.

Revelația cea mare am avut-o în ziua când am deslășit taina cifrelor: am înțeles că am 2 (doi) părinți, tata a primit numărul 1, mama, în chip firesc, numărul 2; cu bunicii a fost mai greu, dar i-am numerotat și pe ei, cu 1 A și 1 B; sora mea cea mare n-a primit număr, fiindcă la 17 ani a fugit de acasă cu un aviator din aviația utilitară, care a dus-o să-i arate cum stîrpește el gîndacii de Colorado. La vîrsta adolescenței m-am îndrăgostit nebunește de fiica unui arhivar cu mînecuțe și limbă albastră de atîta creion chimic... cu fata aceasta, ce păcat că n-a înțeles nimio din farmecul tinereții, ne plimbam prin parc, eu ținînd-o de 5 degete și îi povesteam despre capitolul pasiv și activ, despre bilanțuri trimestriale, ea stătea pasivă și am aflat mai tîrziu că s-a măritat cu un sportiv care număra din doi în doi pînă la zece, după care îl apuca somnul.

Visul cel mare mi s-a împlinit și am fost angajat într-un birou, unde răspundeam de hîrtii — cred că numai marii descoperitori trăiau asemenea voluptăți, ca mine, atunci cînd aplicam sub ștampilă semnătura, numărul de înregistrare și, ce fericire!, cînd scriam apăsător și citeț: „nu se aprobă, reveniți“. Unchiul meu a venit într-o zi cu o cerere de reparație a unui burlan, dar în buletin era trecut în loc de Marin, Marina și n-am putut să-i eliberez aprobarea de reparație. L-am plimbat vreo 6 luni... înmormîntarea a fost foarte frumoasă și măreață, au participat 110 oameni și un popă.

În biroul alăturat lucra o frumusețe de domnișoară bătrînă, aproape de vîrsta mea și i-am înaintat în dublu exemplar o scrisoare de dragoste. Mi-a răspuns printr-o aprobare, dar pînă să fac referatul, să mă interesez la cadre de viața ei, s-a măritat cu un altul, tot de la noi, care nu i-a cerut date biografice și nici ce au făcut părinții. Am rămas singur, dar nu aş putea spune că-mi displace. Am îmbătrînit, e drept. O călimară de cerneală pe care am băut-o de ziua mea, mi-a produs niște arsuri grozave și medicii mi s-au adresat cînd îmi făceau spălături,

cu *tovarăşe conte*, fiindcă aveam sîngele albastru. De cîteva zile mă sună insistent o femeie îmbrăcată în negru, stă la uşă cîte o oră şi sună... are la ea o coasă, inventar fix. Cred că vine de la muncile cîmpului... vrea să discute cu mine, dar am rugat-o pe vecină să-i transmită să vină luna viitoare... chiar dacă e femeie, n-are dreptul să mă deranjeze cu probleme de serviciu în afara orelor de lucru şi apoi, n-a prezentat nici o dovadă din cîmpul muncii, nici o adresă. Unde ajungem dacă vine cine vrea şi cine nu vrea şi se prezintă cu tot felul de cereri... desigur că am să-i scriu pe hîrtia ce mi-o va prezenta „nu se aprobă“. În caz că directorul îmi spune să îi satisfac cererea, asta-i altceva...

REAȚIE ÎN LANȚ

Acum îmi este evident de ce m-au invitat Icsuleştii la masa de prînz! Nici vorbă să pice jos de admirație pentru nemuritoarele mele producții literare. Cred că nici nu le-au citit, au auzit de la alții că sînt „un tînăr care vine puternic din urmă“ şi au hotărît să fie împreună cu mine la finiş, să își înmoaie şi ei gurițele în cupa de şampanie care se oferă, de obicei, învingătorului...

De unde am certitudinea asta? De acolo. Tocmai cînd ne pregăteam să ne așezăm la masă, Icsulescu, desigur dresat pînă la cele mai mici amănunte, se uită la ceas şi zice fals jovial:

— N-auzi, frate, că sună? O fi *Mirandolica*! Ştii, se apleacă el spre mine şi roşeşte cînd îl privesc fix, noi avem o fetiță; ai s-o cunoști imediat!

Nenorocirea pentru el era că încă nu sunase nimeni, probabil „fetița“ nu-și potrivise ceasul cu al lor, așa cum se procedează, de obicei, în acțiuni de comando, fiindcă, evident, eu eram fabrica de apă grea care trebuia înțîi cucerită, apoi distrusă.

— Nu mai sună, se miră el ca prostul și mi se face milă de chinurile prin care trece. Mi s-a părut!

— O să sune, îl liniștesc eu și îi reped pe genunchiul de viitor prezumtiv socru ciocanul pumnului, în chip de consolare. Bătrînul încă are reflexe tinere, așa că mă trezesc cu un genunchi în falcă și ochelarii pe covor.

Vrea să murmure o scuză, dar din gîtlej nu-i ies decît sunete cromagnonești. Umblăm în patru labe după ochelari și nu auzim cum sună „fetița“. Cînd intră madam Icsulescu, o femeie-arhetip de soacră, voluntară, masivă, cu un puf ușor pe buza de sus care se vede și în amurg de pe partea cealaltă a străzii, noi sîntem frunte-n frunte, sub masă, și discutăm despre viață.

— Cucu! face mămica monumentală și glasul ei seamănă leit cu vocea unui bas-bariton aflat în momentul maxim de efort.

Zicem și noi un „cucu!“ de complezență și pentru destinderea atmosferei, dar nu ne putem compara cu doamna Șaliapina. Îl las pe bătrîn să iasă înainte și am o poftă delicat-canibalică de a-l mușca de piciorul care pendulează pe lîngă ochelarii mei regăsiți. Ne scuturăm hainele, nechezăm de mama focului, schimbăm zîmbete și „fetița“ vine spre mine cu mîna întinsă la pupat. I-o pup, n-am ce face, doar n-am s-o invit la încercarea puterii pe un colț de masă. Ne fandosim de mai mare dragul!

— Scuzați-mă că am întîrziat! piuie fiica Icsuleștilor, Mirandolica.

— Nu face nimic! dau eu din cap.

— Să ne așezăm la masă! strigă voios bătrînul. Bem o țuiculiță și îmi face cu ochiul, de parcă treaba asta-i mare scofală. Îi fac și eu cu ochiul, și tanti Șaliapina duie fericită spre bucătărie, în timp ce fiica ei se joacă cu ciucurii feței de masă pînă o trage jos. O aranjăm, fața de masă, nu pe Mirandolica și bătrînul toarnă țuică în două degetare.

— Tu nu ai voie să bei! îi explică fetei, adică să prieapă prostul că Mirandolica este încă un copil. După cum arată, cred că este un copil foarte dezvoltat care a mîncat calciu sandoz cu polonicul.

Discuția lîncezește, suferim toți trei, dar n-am să mă apuc eu să încep vorba, cine știe, chiar dacă am să spun că e cald afară, ei ne și binecuvîntează.

— Oamenii care tace e misterioși! conchide simplu Mirandolica și eu aș vrea să îl strâng de gît pe fostul ei învățător care nu a învățat-o la timp gramatică.

Ne salvează viitoarea mea soacră, cu o intrare triumfală; ține ridicată în față o oală cu supă, și miopia îmi joacă feste: mi se pare că aburii ies din nările ei, cred că va scoate curînd și fum cînd am să le spun ferm (?) și răspicat (?) că nu intenționez să mă căsătoresc încă, și mai vîrtos cu fiica lor, care să-mi scrie scrisori în plic roz și să pună virgulă între subiect și predicat.

Dacă mi-ar place de ea, n-aș zice nimic chiar dacă ar susține că avionul este verb. După ce terminăm de mîncat, am să atac subiectul predicatului nominal substantival și evoluția lui istorică, de la latina vulgară pînă în clipa aceea. Cei care au fost în situații de astea știu că mîncatul supei, într-o liniște de cavou, este cea mai grea treabă de pe lume; pîndești sunetele care-ți pot ieși pe gură și preferi să lași supa acolo sau te gîndești că încă nu ești familiarizat cu problema: din ce parte se duce lingura spre tine? De la marginea farfuriei spre gură, sau de la gură în capătul opus și înapoi? Mie nu-mi pasă fiindcă nu vreau să mă însor cu „fetița“, sorb temeinic și-i vād cum schimbă priviri, dar pentru a pune mîna pe mine, sînt convins, nu i-ar deranja nici dacă aș mînce supa cu degetele.

În așteptarea felului doi mă joc cu cocoloașe de pîine pe care le rostogolesc galeș pînă la Mirandolica; de bucurie, aceasta face și ea niște cocoloașe de mărime importantă și mi le returnează. Pun sare pe unul dintre ele și-l mănînc zîmbind. „Fetița“ nu mai face nici un cocoloș. Icsulescu dă iama în țuică, și mai pune două degetare, face cu ochiul, eu indigo și el surîde: „avem și patru sticle cu bere!“

Mă, îmi spun, ăștia-s de-o dărnicie absolut nesăbuită! Ajung în sapă de lemne foarte repede. E foarte limpede că și alți nefericiți ca mine au așteptat să sune Mirandolica și după ce s-au ospătat bine, s-au uitat pe sus după avioane cînd trecea pe lîngă ei „fetița“.

Vine mama soacră, da' nu a mea, cu felul doi. Dezas-tru! Pește! Mie nu-mi place peștele! E puțin spus: îl urăsc, îl detest, i-aș da picioare în fund la saramură, aș strînge de gît orice ostropel, aș trece cu buldozerul peste

icre. Rămîn statuie și privirea mea îl alarmează pe Icsulescu:

— S-a întîmplat ceva?

Mai și întrebi, tată bicisnic! După ce ți-ai blestemat zilele cînd ți-ai cunoscut viitoarea jumătate, după ce ai roșit în fața mea pentru comedia prost regizată și jucată, după ce te-ai plimbat hai-hui cu mine pe sub masă, mai și pui întrebări?

Mie mi se dă bucata cea mai mare. Împing scaunul înapoi și mă uit la un tablou de pe peretele de vizavi:

— Frumoasă pictură! spun cu glas gîuit.

Trei capete se întorc ca la comandă, eu profit de prilej și o jumătate de pește o pasez sub masă; dacă au lăsat ușa deschisă, atunci cu siguranță că vine și pisica din celălalt capăt al cartierului, fiindcă aroma mujdeiului e capabilă să miște și limba unui clopot.

Mimez mestecatul, vîr în gură un cocoloș barosan, din cele făcute de Mirandolica, și cuget asupra posibilității de-a o lua din loc cu peste 150 de kilometri la oră.

Cei trei reîntorc capetele spre masă și Mirandolica îi trăsnește încă o înțelepciune:

— Da! E o pictură frumoasă... pe pictoriță o cheamă Cromolitografia! Așa scrie jos, în dreapta.

Trebuie să beau apă. Beau apă și îmi mai torn un pahar, îl aranjez și pe asta, simt un sentiment de cloncănit pur și simplu, un zidar m-ar putea folosi la verificarea orizontalității cărămizilor.

Decît să mi se spună „luați pește!“ mai bine iau eu măsuri:

— Dacă n-aveți nimic împotrivă, vă cer mîna fiicei dumneavoastră!

Familia uită de pește, se ridică ca hipnotizată, Mirandolica pune mîna la inimă și de acolo smulge un „ah!“, care sună la fel cu exclamația unui stadion de 40 000 de nebuni, cînd se ratează de la 1 metru de poartă, în ultimul minut, la scorul de 0 : 0. Cine-i suporter cunoaște...

Îmi închei haina și adaug solemn:

— Mă duc s-o aduc și pe buna mea mamă, să ne bucurăm împreună. Ajung jos fără lift și nu mă opresc decît acasă, unde baricadez ușa.

Telefonul a sunat toată seara, o bună parte din noapte și nu mai știu, fiindcă am plecat într-o deplasare urgentă de două săptămîni.

La întoarcere n-am găsit nimic în cutia de poștă, așa că încetul cu încetul m-am liniștit. Ceva însă îmi spunea că doar n-am să scap așa ușor, fără să fac nota de plată. Mă afluam într-o vizită la o familie care avea o fată ce îmi plăcea tare mult. Ce mai, eram îndrăgostit! Viitorul meu prezumtiv tată socru îmi spune la un moment dat:

— Vin și Icsuleștii! I-am invitat și pe ei, fiindcă ne cunoaștem de mult! Am zis să fim mai mulți la bucuria asta!

Halal bucurie! Primul lucru ce l-a făcut Icsuleasca, atunci când a duduie pe parchet, a fost să mă privească scurt și să spună:

— Domnule! Când ai fost la noi în vizită, după plecarea dumată, am observat că ne lipsește o linguriță de argint cu *kinogramă* pe ea. E moștenire de la mama...

Și în ziua de azi sînt burlac. Dar și lingurița e la mine.

PUTEREA OBIȘNUINȚEI

Buna mea soacră ne-a scris că dorește să vină pînă la noi să petreacă cîteva zile lîngă mult-adorata ei fiică și deosebit de iubitul ginere, ceea ce a declanșat în mine un proces de gîndire rapid, mai ceva ca la armată cînd trebuie să decid foarte repede care este stîngul și care dreptul; eu nu mă pot lăuda că aș fi un om de acțiune, dacă cineva mi-ar spune „argint-viu“ l-aș trimite la oculist să-i recomande binoclu...

De astă dată însă, toate reflexele mele au intrat în acțiune; cît o fi omul de mototol, în anumite momente ale vieții umblă ca o fuzee și leagă ideile ca un computer. Eu tocmai trăiam un asemenea moment.

Al de-a inventat roata rotundă a plecat de la cea pătrată; așa am procedat și eu: decît un rău irevocabil, mai bine o serie de rele care pot fi atenuate. Deci:

— Draga mea, de ce să faci maică-ta drumul pînă aici? E frig, noaptea e întuneric pe la noi... ce-ar fi să te duci tu la ea, să stai cît îți dorește inima? Inima mea bătea ca un ciocan pe-o foaie de tablă, cred că de aia a și închis nevastă-mea geamul...

A acceptat cu bucurie, după ce mi-a lăsat pe masă o listă cu ce am de făcut și ce nu am voie de făcut și am condus-o la gară cu mîinile în buzunare pentru a nu fi obligat să fac față dorinței de zbor. Am sărutat-o tandru pînă m-a dat jos de pe scară controlorul, i-am șters și lui din mers un pupic, ceea ce l-a făcut să-și scape cleștele nestomatologic jos, i l-am azvîrlit eu înapoi pe o fereastră închisă.

M-am întors acasă pe jos, alene, calm, cu fruntea sus și pălăria în mîină ca să nu salut pe nimeni și să-mi savurez din plin bucuria. Am făcut o haltă de ajustare și am savurat o sticlură cu vin fără să mă uit la ceas, am mîncat și un grătărel cu castraveciori, am dat un bacșiș că s-a speriat și tîlharul ăla cumsecade, crezînd că sînt de la ziar.

Iată, ce va să zică inteligența care se mulează pe datele inedite ale unei probleme inedite, îmi spuneam eu cu inima rîzînd și behăind de fericire. În starea asta am intrat la cinematograful din cartier, dar n-am apucat să văd decît jumătate din film, o tragedie cu părăsiri, mîini pe piept, lacrimi și flori (pe mormînt), pentru că am fost scos afară de guler, de o namilă cu ochii înlăcrimați care mi-a șuierat la ureche, în timp ce-mi aplica între omoplați o stampilă cu cinci degete:

— Suflet de piatră! Oamenii moare pe capete și tu rîzi!

Lacrimile l-au podidit și mai abitir fiindcă nu știa nimic despre armele albe care îmi țin mie loc de omoplați — de ei poți agăța, fără teamă c-o să-ți cadă jos, și-o traistă cu ouă...

Am ajuns acasă sătul, culturalizat, am scos din dulap un pachetel de *long-uri* din care am savurat două, una după alta. Am dormit fără vise și la ora 5 făceam gimnastică în fața ferestrei închise, să nu speriu copiii vecinilor de vizavi, care s-ar fi întîmplat să treacă pe acolo, în drum spre oliță. Eu în maieu sînt ceva ce nu se poate descrie, nici picta, nici pune pe muzică... nevastă-mea are o vedere slabă și, chiar dacă ne-am cunoscut vara, am

dus-o la ștrand dar numai după ora 11 seara și numai pe partea neluminată.

Cînd am ajuns totuși în același pat era prea tîrziu, îi dădusem eu ochelarii jos și a mîngîiat sfioasă cotorul unui Grande Larousse aflat pe noptieră, crezînd că-i umărul meu și a murmurat: „voinicule“. Cu vorba asta a stricat o noapte care promitea să fie frumoasă, fiindcă m-a umflat un rîs istoric, care m-a ținut pînă în zori...

Mă încerca foamea, dar cu un efort de jumătate oră am reușit să aprind focul, să pun la încălzit oala cu mîncare din care îmi lăsase din belșug. Tîrziu am observat că era altă oală; în oala asta, în schimb, erau niște ouă. Nu știu din ce cauză au început să explodeze — cred că nu pusesem apă destulă, adică nu pusesem deloc —, și să sară în toate părțile. După al doilea *game* am abandonat partida și-am ieșit din bucătăria zugrăvită într-un galben, pe care l-ar fi invidiat toți pictorii din perioada lor galbenă, dacă au avut așa ceva, adică gălbenare... Albușul, în schimb, ascultînd de alte legi ale fizicii cinetice, s-a scurs numai pe jos, astfel că m-am gîndit să folosesc bucătăria ca patinoar public, în cazul cînd aș fi rămas fără bani.

La serviciu am cîntat toată ziua o română drăguță care n-a fost primită cu aplauze. Fizic n-am eu, dar pot să afirm că vocea e un dezastru...

Îmi era foame, visam deja grătărelul cel fraged, însă mi-am spus că ducînd-o tot în ritmul ăsta, după o săptămînă, o chem pe nevastă-mea înapoi, dacă mai am bani de telefon cu taxă inversă.

M-am hotărît să mă hrănesc cu propriile forțe, din ceea ce îmi lăsase soția; lista de pe masa din sufragerie era de nefolosit, datorită stilului grăbit în care fusese redactată:

- *pr. pîinea, să nu te doară st., bei lapte frt., atenție cum umbli cu chrbt.*
- *untul se pune cu cuțitul și nu inv.*
- *înc. ciorba, e în oala albs., cu toarta ls. și n-o lași toată noaptea pe arg.*

Te srt.

Srtă-mă, acum sigur că da, am mîrșit eu și mi-am tăiat o felie de pîine, groasă ea, cam cît toată pîinea și am mîncat-o cu o bucată de franzelă ce am găsit-o în același loc. Nici chef de fumat nu aveam, așa că m-am culcat la ora

18 n-am așteptat nici 1 001 de seri; ce era să fac? Am început să citesc o carte de bucate. Bine că nu era nimeni în preajmă, m-am mirat și eu ce urît pot să mă exprim.

M-am sculat, m-am îmbrăcat și m-am dus la un cinematograf, de astă dată la o comedie, unde am plîns tot timpul și iar am dat de namila aia cinefilă căreia i-am spus în timp ce mă ducea pe sus: „omule, dacă faci muncă manuală de finețe nu mai da în omoplații mei!” M-a scăpat din mînă și m-am adunat încet de pe jos, fiindcă nu aveam de ce și unde să mă grăbesc.

Începuse să plouă și-am intrat sub un gang, unde am așteptat ca ploaia să nu treacă decît peste cele 20 de zile, după ce urma să revină nevastă-mea... nu pleacă omul așa, tam-nisam dacă plouă, nu? Mai ales că-mi schimbaseră umbrela într-o cofetărie. Rîsul cel mare era că eu nici nu am umbrelă...

Am întins mîna să văd dacă mai plouă și o femeie cumsecade mi-a pus în mînă 3 lei, monedă. M-am gîndit că nu strică să-i dau un telefon soției, dar orgoliul mi-a dat un ghiont, așa că am băgat banii în buzunar și-am zbie-rat după cucoana aia milostivă: „bogdaproste, tovarășă!” Am rămas numai eu în gang, ceilalți au găsit subit de cu-viință că ploaia torențială nu-i incomoda prea mult...

Am pornit și eu prin ploaie, spre casă, cu gîndul să *înc. mînc. din oala albst.*, ori ce-o fi; m-am ciocnit de-un ce-tățean, am spus pardon, el a spus: „servus, mă, ce, te-au luat ăștia de la meteorologie de pluviometru?”

Era bunul meu prieten, Augustin Cremalieră, reputat coleg de bancă în a VI bî, actualmente ceva constructor de roboți, sau așa ceva. Fusesem o dată la el în vizită și-am ieșit în fugă, fiindcă mi-a deschis o alcătuire de oțel și becuri colorate care mi-a spus „bună-ziua” cu o voce care putea provoca nașteri spontane și la o bibi-lică...

Am intrat la o bere și i-am spus toată tragedia mea. M-a ascultat cu atenție, m-a privit la fel cum lingeam pînă și modelul cu flori din farfurie, și mi-a spus conspi-rativ, privind în toate părțile:

— Ești un om norocos, prietene!

Am dat din cap cu un optimism capabil să-l facă pe un milionar să treacă pe numele meu toți bănuții lui.

— Zău! Iartă-mă că ți-o spun de la obraz, dar ți-a pus Dumnezeu mîna în cap!

— De ce? Să mă pieptene?

— Dragul meu... aici a făcut o pauză de efect și eu am profitat de ea să mănînc și sarea ce mai rămăsese în solniță.

Ieri am terminat unul dintre cei mai perfecționați roboți ai mei, pe tante Hildegard!

— Auzi, mă, Cremalieră! Tu încă din școală erai cu fontanela buzunar... ce-ți veni? Ce mă interesează?

— Ți-o împrumut pe cîteva zile, ea îți va face tot menajul, va găti, va lustrui, va spăla, va scutura, te va înveseli, te va îmbăia...

— Minunat! Vine nevastă-mea acasă și tante Hildegard cu becurile aburite mă spală pe spate! Am dat să mă ridic, dar orgoliul mi-a făcut din nou semn. Ce mai încolo și încoace, am acceptat! Cramalieră, sînt de acord cu tine, dar cu o condiție!

— Orice, dragul meu! a acceptat el cu entuziasm.

— Te muți și tu cu mine! Dacă tanti asta vrea să scuture covorul în timp ce eu sînt cu picioarele pe el? Asta în cel mai bun caz!

Am ieșit rapid și ne-am pierdut în noapte ca doi conspiratori din cărțile proaste, că ăia numai noaptea se pierd în noapte, ziua nu se pot pierde în noapte...

*

Mi-am schimbat foarte repede părerea despre fostul meu coleg, A. Cremalieră, fiindcă tante Hildegard, într-adevăr făcea cît un harem, din punct de vedere gospodăresc. Casa arăta ca o farmacie curată, cămășile aveau un guler atît de tare că puteai să tai pîine cu el, mi se oglindeau seara toate firmele în pantofii superlustruiți.

După orele de serviciu, procuram cele necesare prînzului și cinei, ne dezvățam cu niște bucătării polineziene și japoneze, tanti asta făcea totul și cînd masa era gata pusă, ne chema din cameră unde păcăneam din țigări în fața unei table de șah:

— Ma-sa es-te ser-vi-tă! Pof-tiți la ma-să! Să vă spă-lați pe mîini, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0... pof-tă bu-nă!

Augustin o programase să-mi spună și povești, dacă uitam s-o scot din priză, cum vedea că mi se închid pleoapele de care aveam conectat un electrod epic, pentru că aveam și electrozi de poezie, mă strîngea ușurel de braț, să mi-l frîngă...

Mă gîndeam cu nostalgie la faptul că numai neșansa a făcut să nu-l întîlnesc pe Augustin Cremalieră înainte să mă duc la primărie îmbrăcat frumos... eh, nu-s toate în viață așa cum dorește omul, oftam eu și-i comandam lui tante Hildegard un cocteil Riobravomarasquino, o compoziție capabilă să facă vițelul să zboare.

Într-o seară m-am întors mai tîrziu și l-am găsit pe Augustin pradă unei deznădejdi totale:

— A dispărut Hildegard! Cînd am venit acasă totul era vraiste, vasele nespălate, apa dădea afară din vană...

— Copilul plîngea?

— Care copil, că tu nu ai copil?!

— Păi, așa se spune în ocazii de astea...

Am început s-o căutăm în dulap, sub dulap, așa cum cauți un lucru mare pe care l-ai avut cu cîteva minute mai înainte în mîină și în fața ochilor. Tante Hildegard, lipsă la apel! Începuse să plouă și am ieșit în stradă, cuprinși de presimțiri sumbre (ca în romanele proaste, în alea bune presimțirile sînt frumoase), pe stradă nu se vedea picior de om (brrr!). Descurajați, am colindat tot cartierul, ne-am întors și chiar lîngă bloc, în spatele toboganului copiilor, am auzit risete stridente. Da, era tante Hildegard, o ținea în brațe un robot zdravăn care cînd ne-a văzut s-a întors alene spre noi și ne-a spus limpede:

— Sara bună, dară!

Hildegard, cu toate becurile roșii, a murmurat, atît cît putea ea să murmure din pieptul ei amplificat de 50 de W:

— El es-te un văr de al meu de la ța-ră!

Cine nu crede povestea asta nici să n-o citească...

MAI ORBI CA MONTAGU...

Aștern cu sufletul răvășit de tristețe aceste rînduri, lacrimile mi-au inundat obrajii și zăresc inocenta coală albă de autor, doar ca pe o pînză în depărtare; am crezut

că pot să fiu bărbat, dar unele întâmplări, chiar dacă țin de vremi demult apuse, răposate sub colbul istoriei, pot să trezească în oricine are măcar un gram de simțire la el, o suferință sfîșietoare, ca de pârtaș direct la aceste întâmplări.

Obiceiul meu demodat de-a zăbovi mai mult prin biblioteci decît discoteci mi-a adus săptămîna trecută pe masa mea de sub geam, de unde se văd atît de frumos castanii, un manuscript îngălbenit, scris cu litere gotice, adnotat cu chirilice și completat cu scriere latinească, *vulgaris*, ceea ce mi-a procurat o imensă satisfacție. Parcurgînd cu lacomă privire cîteva file, am rămas încremînit: aveam în față celebrul manuscris al „*Dragostei nefericite și plină de pilde, dintre Terchea-Berchea și domnița cea bălaie, Hodoronk-Tronc, scrisă de Elixiriu de Tramon-tana, călugăr ursulin, carele le-a vegheat ultima suflare*“!

M-am ridicat năucit, m-am îndreptat împleticit spre bunul și bătrînul distribuitor de cărți, care mirosea de la o poștă a șliboviță și l-am întrebat cu glasul — pînă la genunchi — înecat în emoție, cum a găsit acest neprețuit manuscris. A rîs prostește și s-a apucat să îmi facă avansuri străvezii, despre o cinzeacă pe care ar bea-o cu plăcere, dacă „domnul șorecar de bibliotecă“ ar binevoi să-l jignească cu a zecea parte dintr-o sută de lei. M-a asigurat că dacă sînt atent față de setea lui istorică, îmi va aduce săptămînal și la domiciliu, cîte un *terfelog de ăla*, iar pentru o sticlă cu țuică de Turț îmi procură și planurile de construcție ale Turnului Babel. I-am dat 10 lei, mi-am luat prețiosul manuscris sub braț și am alergat spre casă, dornic să-l savurez în noaptea ce-o aveam îmbietoare înaintea.

Acum, după ce l-am citit, tradus, adaptat la epocă (așa sînt eu inteligent, cînd e vorba să fac ceva serios), stau în fața hîrtiei și bocesc ca un nevolnic, dar e un plîns estetic și lacrimile se opresc toate pe vîrfurile nasului. Mila pentru cei doi mă oprește să le șterg, de asemenea n-am nici o batistă la îndemînă.

Desigur că pătimașii istoriografiei au oftat nu o dată nirvanic, gîndind că ar putea măcar să pipăie copertile acestui manuscris; eu l-am citit, dar l-am și dus înapoi, că aveau inventar la biblioteca municipală, secția cărți pentru copii, și bătrînul bețiv a amenințat că nă spune la „organe“ dacă nu-i aduc *mucigaiul*. Șansa m-a paralizat

o clipă, nu-mi venea să cred, era prea frumos pentru a fi manuscrisul, dar realitatea și febrila lectură m-au pus în fața evidențelor și eu mă închin înaintea acestora.

Pentru cei care n-au auzit de acest manuscris, un echivalent mult mai de preț decît diamantul Koh-y-noor, aş vrea să fac o scurtă și sintetică introducere în subiect; s-a știut pînă acum că el se bazează pe fapte reale, petrecute cam în secolul al XIV-lea, spre sfîrșit, întîmplări care prin neobișnuitul lor, prin desfășurarea cu deznodămînt tragic au zguduit serios conștiințe ale evului de mijloc și au favorizat o eflorescență aparte a renașterii, care s-a pierdut apoi în marile și generoasele ei subiecte, tocmai prin unicitatea lor.

Desigur că pentru acea perioadă, o întîmplare romantică era cel puțin ca un trăsnet din senin și oamenii nu erau pregătiți ca s-o înțeleagă, s-o perceapă în întreaga ei unicitate. Se mai știe că faptele s-au consumat în munții Bavariei, acolo unde mărcile și ducatele erau numeroase, ca ciupercile după ploaie, iar lupta pentru putere îmbrăca, cel mai adesea, forme sîngeroase, în care erau sacrificate destine, oameni și spirite, fără discernămînt; era epoca în care vorbeau spada, ciolanul trîntit pe masa de stejar între blide, focul pus mîrșav, biciul zvîcnind; țiterile zdrobite plîngeau în băltoace de vin și sînge. Feudalii mari luau, cei mici luau, biserica lua, tîlharii luau, te miri că bieții oameni mai aveau ce da, și cînd nu mai aveau ce da, plecau încotro vedeau cu ochii, depopulînd ținuturi, lăsînd în paragină cîmpul, livada și izvorul. În asemenea condiții a înflorit și s-a uscat dragostea dintre cei doi, lipsită de oxigenul înțelegerii, de mediul propice dezvoltării, afirmării și împlinirii depline.

Terchea-Berchea era unicul fiu al markgrafului Nimbus Zehrgut, rămas văduv de tînr, tocmai datorită felului brutal în care înțelegea să-și trăiască viața și să se poarte cu semenii săi, indiferent dacă îi erau apropiați sau nu. Soția i s-a stins în tăcere, cu o dureroasă discreție; ceea ce a ținut-o un timp în viață a fost rodul pîntecului, zămislit brutal, după o noapte de beție și o vînațoare fără rezultat. Nimbus, mereu neschimbat, a încredințat copilul, pe atunci de 3 ani, unei bătrîne menajere, care l-a legănat și pe el, înainte să se scufunde o dată pentru totdeauna în zale, și și-a reluat vechile obiceiuri. Copilul a crescut departe de tumultul grosolan al obiceiurilor părintești,

a învățat carte cu un grădinar și era de multe ori văzut zăbovind printre cărțile și manuscrisele pe care Nimbus le furase din dreapta și din stînga, și pe care le folosea, din cînd în cînd, să lumineze calea vreunei ibovnice către alcov. La 15 ani l-a luat pe băiat la vînătoare, i-a pus spada în mînă și nevîrstnicul Terchea-Berchea a înțeles că va scăpa de îngrozitorul său tată și de insistențele lui, numai dacă va deprinde meșteșugul armelor și arta cronțănirii piciorului de mistreț în dinți; s-a achitat conștiințios de datorie, a dat cu zgaibele în sus cîtiva cavaleri cu ocazia unor ciocniri fără importanță și tatăl său, tot mai mult cufundat în beție și desfrîu, s-a declarat mulțumit că fiul său merge pe căi bune și l-a lăsat în pace. Terchea însă, după ce a trecut stagiul de grosolan profesionist, s-a întors liniștit la cărți și la urmărirea stelelor pe boltă, la studierea plantelor.

La o depărtare de o zi de mers călare și o noapte pe jos, se aflau domeniile lui Gustav Tronc, copie a lui Nimbus, la fel văduv și din aceleași motive, care avea însă o fată, pe Hodoronk, menită încă de mică să ia calea mînăstirii, fiindcă tatăl ei nu suporta picior de femeie la castel, înafara acelor care îi încălzeau lui țurloaiile păroase.

Între cei doi era o dușmănie alimentată de sute și sute de incidente pe care le întrețineau cu înțelepciune, mai ales iarna, cînd se plectiseau între pereții groși de piatră; de altfel, încheiaseră și un acord tacit, de atacare alternativă a domeniilor, dar ei stăteau deoparte, urmărind cu sadică satisfacție cum slujitorii se măcelăresc între ei.

Cu timpul, au ajuns să creadă într-adevăr că există motive reale de ură și nu se sfiau să se amenințe, prin curieri sau viu grai, că-și vor găsi liniștea în castel numai cînd adversarul va atîrna cu limba pînă la genunchi spînzurat de gratiile ferestrelor, ori în chip de porc prăjit, cu ocazia vreunui incendiu definitiv.

Trecerea principelui de Hessa prin ținutul lor i-a obligat, vrînd-nevrînd, să se afle alături la primirea acestuia; cei doi tineri s-au zărit preț de cîteva minute și privirile lor au spus tot ceea ce era de spus. Din acest moment se declanșează tragedia. Hodoronk-Tronc s-a interesat printr-un slujitor credincios despre tînărul acela chipeș și a aflat cu amară jale că e fiul celui mai bun dușman al tatălui său. Terchea-Berchea a grăbit fatalitatea în ziua cînd slujitorii tatălui său se pregăteau să atîrne de

un stejar pe câțiva slujitori ai lui Gustav. S-a opus, i-a alungat cu latul sabiei și le-a dat drumul nenorociților nevinovați; Gustav a aflat cel dintâi și i-a trimis vorbă lui Nimbus: „Aflu că bastardul tău nevolnic a îndrăznit să-mi dovedească cum că în burdihanul lui zace milostenie pentru niște netrebnice de slugi ale mele, care n-au știut să-ți spintece oamenii ca pe niște oi. Ferește-te de minia mea, am să vin chiar la castelul tău dărăpănat, să mătur podelele cu barba ta slinoasă și rîncedă și să-ți tai cu un cosor neascuțit... prăpădite. După aia am să ar pe locul unde a fost cocioaba familiei Zehrgut, și-am să plantez urzici“. Esențialul cam acesta e, invectivele se întindeau pe mult mai mult spațiu, iar curierul care le-a exprimat prin viu grai a avut un sfârșit deloc plăcut. Ca să nu-și irosească oamenii, Nimbus l-a pus pe un călugăr să-i scrie lui Gustav Tronc.

Epistola sa este la fel de înfricoșătoare și semnificativă: „Fătălăule, care nu poți să faci decît fete, curierul tău e ghindă acum în stejarul din fața ferestrei mele. Te aștept să vii, era și vremea să-ți fac din fâlcii punga în care să-mi țin ierburile de strănutat. Pînă să ari tu la mine pe moșie, castelul tău va fi han pentru bufnițe, iar în cocina cu baldachin la care tu îi zici pat, o să doarmă bete slugile mele. Jos tirania!“ Asta a adăugat călugărul și pentru inițiativa lui a primit cîteva bice pe spinare.

Casus belli depășise faza de premise și cei doi se pregăteau, fără să se ascundă, pentru răfuiala finală care avea să le aducă supremația în regiune. Terchea-Berchea, atins și el iremediabil de dragoste, căuta cu disperare o cale pentru a aplana conflictul, despre iubirea sa nici gînd să-i pomenească nebunului de Nimbus. Hodoronk-Tronc a îndrăznit însă ca să îl roage pe Gustav să înceteze cu această pregătire înfricoșătoare și l-a amenințat că se va arunca din turnul castelului; Gustav, fără a se opri din lustruitul unei spade, i-a deschis o fereastră și a invitat-o pe mușește să-și ia zborul. Zarurile erau aruncate; Terchea, disperat, l-a trimis pe grădinar la slujitorul credincios al Hodoronkăi, cu o misivă; din păcate, fata era cam analfabetă de carte, iar grădinarul își lăsase ochelarii la castel. Pînă la urmă i-a spus prin viu grai că stăpînul său vrea să o răpească și să fugă cu ea în lume. Fata a acceptat, cu inima zbătîndu-se ca un porumbel în colivie (din punctul ăsta de vedere, emoțiile n-au evoluat prea

mult, ca formă de manifestare) și Terchea a început să pregătească fuga, ce avea să le aducă fericirea într-o lume de neînțeles și ostilă. Într-o noapte cu ploaie, însoțit de fiul grădinarului, Terchea-Berchea a pornit spre castelul fetei în alb. Aceasta îl aștepta la o portiță secretă și s-a urcat, fără vreun cuvânt, în spatele lui Terchea, prinzându-l strâns pe după mijloc. Zorii zilei i-au găsit, flămânzi și uzi și fără de-adăpost, departe de cei doi tați, dar mereu cu spaima în suflet că li se va lua urma. Fiul grădinarului, întors la castel, s-a dus la Nimbus Zehrgut și i-a spus totul; încălecarea a fost chestiune de minute și după o raită colaterală pe la castelul lui Gustav, care se pregătea să dea și el o raită colaterală pe la castelul vecin, cele două grupuri au pornit în goană după fugari.

Calul lui Terchea-Berchea suferea de tignafes, așa că a trebuit să-l părăsească, cel de schimb urmînd să ducă povara. Tentativa lor era astfel diminuată simțitor și primejdia plutea în aer.

Spre amurg au auzit în spatele lor tropote înfundate; Terchea a virît cu deznădejde pintenii în burta calului, grăbindu-l spre discul sîngeriu al soarelui ce apunea. O săgeată vîjii scurt și se înfipse într-un stejar noduros; în epoca aceea stejarii creșteau peste tot, astfel că celei de a două săgeți nu i-a fost greu să se înfigă în alt copac. Deodată...

Aici, fir-ar al dracului, mi-a bătut bătrînul bețiv la geam și mi-a spus să-i dau manuscrisul; zbiera ca un apucat și n-am avut ce să fac, așa că i l-am dat. A plecat bombănind și eu n-am mai apucat să aflu finalul urmăririi și, în general, consumarea tragediei, fiindcă numai tragedie putea să iasă din toată treaba asta. Pe bătrîn l-a călcat o mașină de piine, iar înlocuitorul lui, o înlocuitoare, preia inventarul de vreo zece zile și nici nu dă vreun semn că vrea să-l termine. Eu am dat tîrcoale bibliotecii și pentru chestiunea asta am dat și o declarație... Așa am pierdut posibilitatea de a dezlega pînă la capăt povestea de dragoste dintre Terchea-Berchea și domnița cea bălaie, Hodoronk-Tronc. Păcat...

CLEPSIDRA CU MINUTARE

Ahile Bilă deschise ochii tocmai cînd un crab mititel se pregătea să-i escaladeze nasul; sări scîrbit în picioare și rămase cu gura căscată: în jur, cît se vedea, vălurea o apă imensă, albastră, iar pe un deal foșneau agale niște palmieri. Căzu direct în fund, uimirea și șocul erau prea mari, nu știa unde se află, și dacă se află acolo unde nu credea că se află, de ce se găsea acolo?

Se ciupi de braț și senzația de durere îi mări și mai mult panica; se ridică din nou și începu să meargă repede prin nisipul moale și ud, incapabil să lege două idei una de alta. Destinul i se părea monstruos, de ce tocmai lui să i se întîmple un asemenea coșmar real, fiindcă trebuia s-o recunoască, trăia o realitate crudă, pînă și aerul sărat, cu miros de alge putrede pe care-l inhala i se părea o grozăvie. Încercă să plîngă, dar dezvățat fiind de treaba asta, nu reuși să scoată decît cîteva mugete, absolut inestetice și caraghioase; ridică din umeri, oricum nu era cine să-l audă pe insula aia, fiindcă insulă era. Coborî din palmier și se rezemă cu spinarea de trunchiul colțuros.

„Ia-o încet, băiete, pune-ți gîndurile în rînd, fă analiză și sinteză pînă nu începi să rîzi fără să te poți opri“. Brusc, în timp ce urmărea o furnică roșie ce trăgea după ea o furnică neagră care încerca să tragă furnica roșie, își aduse aminte de toate, cu o precizie dureroasă: da, nu era un vis, trăia adevărul și încă în forma lui concretă!

Plecaseră în urmă cu două săptămîni într-o excursie sindicală în Micronezia, excursie organizată pentru fruntașii în producție. Desigur, Ahile în ultimii douăzeci de ani nu fusese fruntaș, dar trebuia să fie cineva în grup care să știe microneziana, nu-l verificase nimeni din punct de vedere lingvistic, așa că se trezise în avionul care-i depusese, după cîteva escale drăguțe în mari metropole și mici metropole, în insula reședință a Microneziei. Chiar pe

aerodrom, s-au trasat sarcini fiecărui excursionist în parte: tovarășul Mădular avea să viziteze partea de vest a insulei Tumotumakuku, tovarășa Frusinella se va ocupa de est, nordul îi revenea lui, sudul îl vor cunoaște din prospecte, pentru economie la vedere.

Bilă rămase să stilizeze procesul-verbal și să-l transcrie pe curat. Ieși din incinta aeroportului și se îndreptă spre un debarcader unde niște domnișoare microneziene, cu busturi macro, îl îmbiau lasciv, dar el refuză cu demnitate ofertele lor și închirie o barcă cu care se avîntă în larg, pe un ocean calm și pașnic ca un bunic. Vîslea harnic și fericit și din cînd în cînd pipăia geanta cu procesul-verbal. Țărmul se zărea din ce în ce mai puțin, pînă cînd dispăru cu totul din raza lui vizuală. Legănă barca, cu gînd să se întoarcă la țărm pentru a mai adăuga două propoziții la proces, dar deodată azurul cerului se posomorî brusc prin întunecare. Nori sonori se apropiau cu repeziciune, oceanul ridica tot mai mult din umeri, de la nervos la furios.

Cunoștințele lui Bilă în domeniul navigației erau zero și nu se putea compara vîslitul pe lacul Băneasa cu trasul la rame pe oceanul Pacific dezlănțuit. Cu sufletul în gură asistă la dispariția unei vîsle — băț de chibrit pe un val cît două — și care împărtăși soarta bețelor de chibrit: crrrac!

Sunetul acesta îi întoarse în stomac un cuțit cu lama foarte bine ascuțită și se trezi — între cer și apă — murmurînd ceva ce nu mai spusese de foarte mulți ani: Înger, îngerelul meu.

Reminiscența asta nu-l ajută cu nimic, fiindcă o namilă cu coamă înspumată prinse barca în fâlcile ei lichide, o aruncă în sus, dar nu se mai osteni s-o prindă. Bilă se pomeni zburînd prin aer, apoi totul dispăru din fața ochilor săi închiși...

Iată-l acum pe această insulă nelocuită, probabil ocrotită de cursele de vapoare, un petec de nisip oglindindu-și cei cîțiva palmieri sfrijiți în undele unui golf mititel și stîncos. Regretă amarnic că nu-l citise la timp pe Robinson Crusoe, dar nu disperă într-atîta la cît se așteptase. Scoase procesul-verbal din geanta pe care n-o lăsase din mînă și începu să-l recitească mecanic, pe sărite: „... tovarășul Pruncuțiu propune un prezidiu format din el. Se înscrie la cuvînt tovarășul Pruncuțiu... Veniamin Kărămidă dorește să afle de unde ar putea să-i cumpere soției

cizmulițe de iarnă, numărul 39, din piele... unde dormim? întreabă tovarășa Vionela Suprafață privind cu speranță spre tovarășul Pruncuțiu care tușește în pumnul deschis... lăsați sticlele cu țuică pe vapor, mai spune dumnealui... pentru că tot sîntem aici, spune tovarășul C. Lian, să adunăm banii pentru pomul de iarnă... se sistează înscrierile la cuvînt, se pleacă înspre locurile stabilite...“

Ahile își aprinse o ultimă țigară stroșcotită și umedă, o „mărăsească“ cu gust de „carpați“ și se urcă din nou în palmier; peisajul nu se poate spune că era unul dintr-acelea care te îndeamnă să chiui fericit. În partea opusă a insulei zări o îngrămădire neagră de stînci și se gîndi să înnopteze acolo pînă își va aranja spațiul locativ *temporar*; repetă acest lucru cu glas tare și înșfăcînd geanta se îndreptă cu pași mari spre pietrele din nord.

Șocul ce-l trăise nu-i permitea încă să se raporteze, deodată cumplit de solitar, la imensitatea nepăsătoare a oceanului, la lipsa unui interlocutor. Colectivul de oameni ai muncii în care trăise și nu muncise, recunoscuseră sincer treaba asta, i se părea o neîngăduită promisiune de fericire, își jură că va fi cel mai bun la locul său de muncă — era singurul arhivar al întreprinderii — că își va iubi soția cum n-a făcut-o nici în săptămîna de miere, cînd a dus-o cu el la prins știucă pe Mureș...

Intuiția lui se dovedise bună: îngrămădirea de stînci adăpostea o peșteră cu două încăperi, cu intrări separate, din obișnuință căută baia și bucătăria, dar trebui să constate că încăperea din față va deveni bucătărie, iar grup sanitar și baie mărăcinișul care cobora pînă aproape de stîncile spălate de valuri.

Un izvor lustruia partea stîngă a pietrelor și bău cu lăcomie, o foame parșivă i se insinua și-l seca la lingurică, dar noaptea care cotropise deja orizontul îl obligă să-și pună geanta sub cap și să încerce să doarmă. Nu-i era deloc frică, doar teamă...

*

Soarele îl izbi puternic în față și, fără să deschidă ochii, strigă: „Minodora! Adu-mi, dom'le, cămașa aia albastră!“ Se ridică în capul oaselor și cuprins de o nesfîrșită milă față de el însuși, își prinse genunchii în brațe și începu să-i legene ca pe un copil. Nu putea prea mult să stea așa

fiindcă o foame grozavă îl proiectă pe plajă, cu ochii iscoditori în sus și pe jos. Își suflecă pantalonii, dar după un minut de gândire îi dădu jos, apoi renunțând și la altele și uitându-se sfios în toate părțile, cu mîna dreaptă dusă frunză de smochin, intră în apă. După o oră de eforturi cumplite prinse cîțiva peștișori amărîți pe care-i fripse la un foc încropit din jumătate de palmier aruncat de valuri pînă lîngă peșteră.

Ronțîind toate anatomiile acelea, fără gust de pui cu mujdei, medită o clipă asupra vieții, după care continuă explorarea insulei; se înarmă pentru orice eventualitate cu un ciomag respectabil, dar după două ore își dădu seama că nu avea de cine să se teamă: insula nu avea ca locatari decît cîteva maimuțe prăpădite, care aruncaseră în el cu lemne, și papagali spălăciți care nu-i dădură nici o atenție.

Ajunse din nou la locul unde oceanul îl scuiase ca pe un sîmbure și redescoperi nostalgic chiștocul de țigară, uscat de soare, din care mai stoarse două fumuri extrem de delicioase. Restul zilei îl petrecu prin a amenaja peștera și cu fixarea în vîrfurile celui mai înalt palmier a unei baste cam murdare, în chip de S.O.S. cadrilat, sau subconștientul îi ceruse să abordeze marele pavoaz al singurătății sale.

„Vine tov. Pruncuțiu, lasă, nu-i el omul să uite un vechi arhivar, cu cotizația la zi!“ Acesta fu gîndul cu care se scufundă în somn, după prima zi de naufragiu. Doar spre dimineață îl visă pe directorul întreprinderii pescuind crabii cu mașina de scris, dar visul acesta nu-l tulbură prea mult; simțea o detașare stranie de toate lucrurile lăsate pe continentul Europa, dorul de Minodora se transformase într-un surîs superior.

Avu surpriza ca în a treia dimineață să găsească lîngă peșteră, într-un palmier care-i slujea ca punct de observație al oceanului, un papagal prietenos care-l privea cu nedisimulată curiozitate:

— Ce faci, tu, aici, fratele meu? se trezi Ahile întrebînd.

Papagalul își înfoie penele, apoi, după cîteva minute răspunse:

— Ce faci tu aici, fratele meu?

Primele zece zile trecură cu repeziciune, împărțite între căutarea hranei și învățarea papagalului, evident sin-

gurul papagal micronezian care spunea „bravo, neică, mi-o făcuși!“, sau „hai, sictir, nu-ți mai dau de băut!“

Ahile împinse perfecțiunea pînă la rafinament, astfel că ședințele fură reluate, e drept, cu un număr scăzut de participanți, dar procedura era — de bine, de rău — îndeplinită. Papagalul i se așeza pe umăr și întreba serios:

— Cine se mai înscrie la cuvînt? iar după cîteva secunde imita niște aplauze.

Ahile aștepta terminarea aplauzelor și răspundea grav:

— Eu aș avea cîteva cuvinte de spus! dar papagalul îi strica intrarea ea la carte prin invariabilul:

— Tromboane!

Pentru asta Ahile îi smulse la început cîteva pene, dar papagalul îl izbi cu clonțul în obraz și Ahile nu mai luă cuvîntul.

Într-o duminică ademeni două maimuți la peșteră, dar cînd le ceru prin gesturi, cam echivoce, banane, la care nu putea ajunge nicicum, acestea, ca și cînd ar fi fost înțelese, îi arătară fundurile și o zbughiră în primul palmier de unde îl bombardară cu țipete ascuțite.

Papagalul, imperturbabil, conchise:

— Neamuri proaste, tovarrrrășe!

*

De cîtva timp sărea în picioare în timpul nopții și asculta încremenit foșnetul calm al valurilor și scîncetele papagalului care visa cine știe ce prostii. Adormea greu și ziua, cînd se plimba pe insulă, întorcea des capul ca și cînd ar fi simțit un urmăritor. Presentimentele lui aveau un temei tainic, fiindcă într-o dimineață îngrozitoare, cînd ploaia părea să nu mai contenească, auzi niște gemete, apoi strigăte, indiscutabil era glasul unui om aflat la mare necaz. Alergă orbește prin pînza deasă a ploii și găsi, ce stranie coincidență!, tot în același loc unde naufragiase el, un tînăr mulatru. Iluminat interior spuse tare:

— De azi înainte te va chema Joi!

Mulatru lăsa repede într-o parte piciorul pe care vroia să i-l pună pe creștet și-i întinse un petec de hîrtie ud. Ahile citi emoționat:

„Nu mă așteptam din partea ta, tovarășe Bilă“ — și urma semnătura lui Pruncuțiu.

Ahile scoase un răcnet deznădăjduit și ochii i se

umplură de lacrimi: „Cum am să mă justific acum în fața colectivului? Ce-i voi spune directorului, Minodorei?”

Papagalul filfii greoi în jurul lui, îngreunat de ploaie:
— Tromboane!

Aruncă după el cu un lemn dar îl nimeri pe proaspăt botezatul Joi care-l privi urît:

— Mai încearcă o dată și-ai să vezi stele verzi! După aceea se urcă în barcă și începu să vîslească în forță.

Ahile încerca să-și smulgă picioarele din nisip, dar nu reușea și îngrozit văzu barca pierzîndu-se în ceață.

Căzu în genunchi și urlă:

— Vreau să mă înscriu la cuvînt!

Papagalul își ciuguli cu atenție penele umede și cîrîi:

— Trrromboane!

*

Bilă începu să-și adune fizicul de pe covor, dar nu reușea să ducă treaba la capăt; Minodora, fericită că avea spațiu, se întinsese în tot patul fornăind fericită. Ahile o împinse sălbatio, șuiierîndu-i la ureche:

— Trrreci la locul tău, batoză! Trebuie să prind barca! Se strecură sub plapumă și închise ochii, așteptînd somnul. Prima secvență îi aduse din nou sub pleoape papagalul, dar de această dată stînd pe umărul tovarășului Pruncuțiu care-l privea muștrător...

NEA MACHIAVELLI

Am spus întotdeauna că Ahile Bilă are ceva diabolic în el, nu îi cunosc familia, dar sînt convins că — în linie dreaptă — vreun strămoș al său a semnat o hîrtiuță cu diavolul, fiindcă toate datele care concură la construcția lui, pînă și cele fizice, te duc cu mintea la un tropotit de

copite lustruite de la natură, pe o podea de sabat, unde suflutele se achiziționează cu kilogramul.

Poate de vină sînt și cele două cornițe de păr de pe craniul său strălucitor, țîșnind pe lîngă tîmple în sus, la vederea directorului, dar suferind un fenomen de pleoștire în prezența noastră, a celorlalți. Ultima oară cînd a fost cineva de la minister, a scos și scînteii pe cele două șuvițe verticale, tremurînd respectuos; micul său foc bengalez a fost greșit interpretat și pompierul de serviciu l-a amen-dat că umblă cu foc deschis în incintă. M-a pus dra... pardon, m-a luat gura pe dinainte, și l-am propus generator de rezervă, el a auzit și de atunci mă privește cu dragostea lupului care o ia alene după mielul ieșit la plimbare fără cioban și mămică.

Pe mine m-a spus în scris și la două exemplare, că după ras folosesc *substanțe englezești*; i-au trebuit pentru a duce la bun sfîrșit treaba asta, să mă miroasă vreo două zile, să dea fuga pe la magazinele de specialitate ca să se lămurească de unde provine respectivul *after shave* (horribile dictu!), apoi s-a năruit brusc și trist cînd tovarășul director m-a întrebat de unde am loțiunea aia; chiar a doua zi mi-a întins cu un gest nenorocit jumătate din piinea lui cu unt, am refuzat demn și regal, ceea ce mi-a adus altă scrisorică de amor prin care mă tăvălea în smoala criticii, pentru a adăuga fulgii regulamentari ai părerii de rău că unii dintre colegi umblă cu nasul pe sus, faptul că sînt cîrn nefiind decît urmarea exercițiului meu dintotdeauna de a-mi purta trompa spre cumuluși.

Totuși, eu îl iubesc, cu un sentiment ciudat, care dacă mi-ar lipsi, aș fi un om iremediabil trist; cu ce se pot compara emoțiile pe care ni le furnizează cu marea și exersata sa incompetență, la sfîrșit de trimestru, cînd calculele lui se dovedesc greșite și, bineînțeles, munca noastră se duce de rîpă?

Ce ne-am face fără măruntele seisme pe care le iscă cu setea lui nepotolită de activitate și inițiativă? Ideile îi vin cum vă vine dumneavoastră să strănutați cînd aveți gripă; dacă îl lași singur și de capul lui, gîndește la repereziciune niște *formidabilități* din care reușește să pună în aplicare, mereu, măcar cîte una, de obicei pe cea mai păguboasă.

Cu Ahile în echipă ai toate șansele să guști din cupa insuccesului, ca să te înveți minte și altă dată să guști din

cupa de vizavi; înfrîngerea pentru el este un mod de viață și respirație, fără ea n-ar putea să-și ducă crucea (făurită în atelierul autocompătîmirii), pe cîte-o golgotă fabricată din sterilul ideii că toți sînt împotriva lui, pe cînd el este pentru toți. Ce anume, nu se specifică în monologurile sale îndoliate.

Ultima lui invenție, în domeniu de anonime, ne-a lăsat pe toți cu plombele la vedere și mare lipsă de aer, necesar, totuși, unor procese minore acolo, respirația de exemplu. Unii au acuzat asfixia apoplectică în stil personal, în sensul că o colegă m-a cerut de soție, iar contabilul nostru a întrebat pe fiecare în parte cît fac 5×6 , pentru că 6×5 știe cît fac...

Nici mai mult, nici mai puțin, Ahile Bilă a scris o autoanonimă!

„Tovarășe director!

Știm cu toții că la dumneavoastră în birou se intră oricînd ai chef; e bine că oamenii nu au chef, fiindcă băutura este un lucru urît și distruge familia, iar unde nu e familie nu sînt nici copii, bucuria unei familii. Eu nu doresc să intru în acel birou, aveți multă treabă, adesea nu sînteți în birou și ce să fac acolo singur?

Vreau să vă sesizez un om care nu ne respectă, stă pînă seara tîrziu și chinuie becul de 100 de W al biroului.

În acest timp colegii lui sînt acasă, se distrează în sîinii familiilor, poate și petrec, iar acest Ahile Bilă stă și își continuă munca, fără a se bate cu pumnul în piept, sau în cap, fără a pretinde nimic. El consumă și aduce prejudicii de electricitate, ar fi bine să îl surprindeți o dată asupra muncii peste 8 și să-l muștrați aspru că nu se află acasă, la odihnă, ci continuă să se epuizeze fizic și din punctul de vedere al organismului său.

Să curmăm acest obicei al tovarășului Ahile Bilă de a lucra pînă seara tîrziu, fără a pretinde ceva, ori concediu în iulie!

*Cu stimă,
Un Om, ca Dumneavoastră*

M-a vizitat Minodora, venind direct de la piață. S-a trîntit într-un fotoliu, i-a sărit o găină din plasă și a început să fertilizeze mocheta, dar jumătatea lui Ahile Bilă era prea surescitată pentru a lua în seamă asemenea ches-tiuni minore. În așteptarea monologului, fiindcă Minodora nu admite într-o discuție colectivă decît o singură voce, pe a ei personală, am umblat harnic cu fârașul după găină, și într-un final, cînd și-a găsit de lucru pe lîngă baie, am sechestrat-o acolo, să răcească și să facă gripă.

— Domnule! — a strigat deodată Minodora.

Cînd mă ia cu „domnule“ înseamnă că s-a întîmplat ori urmează să se petreacă ceva grav. În familia Bilă catastrofele fac parte din meniu, dacă trece o lună și nu se întîmplă nimic, spaima mea și a Minodorei se dublează, din cauze binecunoscute: Ahile pune ceva la cale, în stil mare, pe lîngă care jefuirea unui tren poștal este o joacă de diletanți. Sînt sigur că Ahile și-a ratat cariera, am mai spus-o, el este omul marilor combinații, indiferent dacă eșuează sau nu, dar mintea lui nu poate să stea mai mult de o oră liniștită în cutiuța craniană, trebuie să dea pe-afară, ca laptele, cînd e de vacă.

— Eu plec, domnule, mă duc la soru-mea, lîngă Focșani, e grav bolnavă și nu mă vrea decît pe mine; pe medic l-a scos în brînci afară!

Săraca femeie, mi-am zis, ce lipsită de puteri e, cît și cum zace de greu, dacă a putut să facă așa ceva. Bineîn-țeles că era la mijloc o combinație a Minodorei, fiindcă, prin simpatie, Ahile i-a trimis neastîmpărul neuronilor.

— Ai grijă de Ahile, nu-l scăpa din ochi! Du-l la un film, hai la o bere, verifică-l noaptea cu telefonul și cînd mă întorc îmi raportezi cum s-a comportat ca atare.

— Bine, Minodora! Am grijă de el, numai lapte bătut o să bea și o să-l plimb prin toate cinematografele pînă se cere cronicar de specialitate.

Minodora s-a declarat mulțumită, a înșfăcat găina, care picotea pe un anume capac și a plecat ca o vijelie, nu înainte de a mă pupa drept mulțumire pentru promi-

siunea mea; sărutul a fost athletic, ca dovadă că o plombă a început să dea din umeri în gura mea.

Am condus-o pe Minodora la tren și Ahile a făcut cu batista pînă miliția gării l-a poftit, cu precauțiuni, să părăsească incinta. Ne-am întors pe jos, Ahile cu mîinile la spate și gînditor ca un filozof înainte de revelație. Am încercat să înnod discuția, dar n-aveam cu cine. Ahile mă privea cu capul pe un umăr, foarte grav și își relua mersul calm, păstrînd mîinile la spate, ca și cînd i-ar fi fost rușine de ele. L-am invitat la o bere și mi-a spus „nî!“, după care a sărit într-un autobuz și s-a dus, după cum mi-a gesticulat, acasă.

Nici eu n-am buletin de ieri, așa că peste vreo două ore i-am dat un telefon; era acasă! L-am întrebat cu ce se ocupă și mi-a spus că citește o carte foarte interesantă și mi-a închis telefonul. Ahile e un depozit de surprize, un diavol cu resort, dar de aici și pînă la a se cufunda în cele sfinte, e totuși o cale lungă! Mi-am pus paltonul și peste cîteva minute sunam la ușa lui, fără să-mi pară rău că dădusem banii pe taxi. Ahile, într-adevăr, citea Biblia! Fără un cuvînt i-am întors pleoapa pe dos, dar nu prezenta nici un semn de inflamare. Nici temperatură nu avea. M-a lăsat să fac din el mînuși și în tot acest răstimp mă privea cu marii lui ochi albaștri, fără nici un reproș. I-am făcut un ceai fierbinte, dar am nimerit unul laxativ și el a îndurat stoic efectele, așa că nu mai avea rost să discut de unul singur. Am plecat acasă, de data asta cu mîinile la spate. A doua zi a fost punctual la serviciu, și-a văzut de treabă, mi-a refuzat invitația la o bere și mi-a spus că dacă e ceva urgent îl găsesc acasă.

În următoarele zile, uimirea căpătase proporții clinice; nu mai reușeam să-mi închid gura, Ahile se comporta anormal de normal și era o plăcere să-l vezi cum era de acord cu toate, cum întorcea spatele bîrfei, cafelei și altor plăceri mărunte.

Pe stradă, dacă cineva se ciocnea de el, își cerea umil scuze și ridica de mai multe ori pălăria — în totală contradicție cu atitudinile lui anterioare, cînd un asemenea impact declanșa o niagară lingvistică ce făcea gol în jurul lui. Începuse să umble cu ochii înlăcrimați, ca un vițel orfan, spinarea i se încovoiasse și mergea așa, îi mai lipsea o pereche de ochelari fumurii și strîngea în cîteva ore bani pentru un chef la „Intercontinental“.

De bună voie și nesilit de nimeni, a curățat zăpada din toată curtea blocului, a înlocuit din banii lui becurile sparte și s-a oferit ca după-amiază să aibă grijă de copiii celor care erau la serviciu. Când îl întrebam ce îl doare și se umpleau ochii de lacrimi și dădea din umeri, depășit, muțenia lui era tragică și la asta concura și spatele gîrbov, felul umil de a se purta, încît îți venea să-i ceri scuze din senin.

M-am hotărît să-l urmăresc, m-am gîndit că a făcut ceva infamant și acum îl mustră conștiința, pe care însă nu știam unde o ține, fiindcă la purtător n-am prea întîlnit-o... am așteptat răbdător în fața blocului, mi-am pus o pereche de mustați false, o pălărie borsalină, am luat paltonul lui Beniamin, cumnatu-meu, care-mi era bun și de plapumă; gerul pișca amarnic, dar nu m-am clintit de acolo; așteptarea mi-a fost răsplătită pe la ora 7: a ieșit din bloc și uitîndu-se în toate părțile a aruncat cu o pietricică într-un geam de la parter. Lumina s-a aprins și s-a stins de două ori. Eram lămurit: Ahile o înșela pe Minodora, acum, aproape de deceniul 6 al vieții sale, își dăduse în petic. Totul fusese regizat, ca să mă inducă în eroare, să-mi distragă atenția de la adevărata lui ocupație. Dacă-i spuneam Minodorei chestiunea asta, îl aveam pe Ahile pe conștiință, fiindcă Mino nu era femeie care să accepte că Ahile e bărbat ca toți bărbații.

Peste cîteva minute a ieșit din bloc, trecînd strada în chip nepăsător, o *femeie mare*, pe lîngă care Minodora era o biată ființă atinsă de cașexie, și să reținem că Mino a reușit într-o singură după-amiază, într-un parc de distracții, să deregleze două cîntare.

Culmea, că era și mai în vîrstă ca Minodora! I-a dat lui Ahile o sacoșă de dimensiuni respectabile și acesta a urmat-o, la o distanță care nu-i implica; m-am suit și eu în autobuzul lor și în clipa cînd am cerut bilet mi s-a descleiat mustața; mi-am ținut-o cu mîna pînă la stația terminus unde am coborît — punînd între mine și ei o distanță care să nu le trezească suspicii.

Au intrat într-o curte mare, în fundul căreia se afla o casă cu toate ferestrele luminate — se auzeau voci cîntînd și am înțeles că pe Ahile l-a ciupit gaia mare: se făcuse sectar! Mi-am aprins o țigară, cu filtrul în față și am tras din ea pînă mustața mi s-a lipit la loc. Nu mai simțeam nici gerul, stăteam ca prostul sub un felinar, care

pînă la urmă s-a dovedit a fi o ladă cu gunoi, dar creierul meu nu mai funcționa ca în zilele lui bune. Am hotărît să-l bat pur și simplu, decît să-l spun Minodorei. L-am așteptat acasă, în casa scărilor și fără o vorbă l-am îmbrîncit în bucătărie; s-a supus, conform mai noii sale pasivități și a zîmbit sărman și strîmb:

— Nu e ceea ce crezi tu! Între mine și Bombonica nu este nimic!

— Ce-ai căutat acolo, mă, Ahile BILĂ?

— Și de data asta te înșeli! Știi că doctorul și Minodora mi-au interzis să mănînc sosuri și rîntaș... acolo la ăia, după fiecare reuniune corală se servesc ardei umpluți, cu sos de roșii! Și aici a început să zbiere la mine: Și eu mă omor după ardei umpluți, înțelegi! N-am mai mîncat de doi ani! Bombonica face cel mai bun rîntaș din Europa, pentru asta am mormăit și eu ceva dar am mîncat de trei ori ardei umpluți! Și-acum du-te la dracu, că mi-i rău!

Așa am și făcut...

O BĂTĂLIE INEGALĂ

În preajma unui ajun de An Nou, Ahile Bilă s-a întors de la rudele sale cu un număr impresionant de trofee gastronomice, printre care la loc de cinste se afla *ceva*, într-un sac de ciment, pe care el și Minodora îl țineau cu amarnică trudă, fiindcă sacul avea curioase inițiative de umblat, sărit pe loc, smucindu-i pe cei doi cum și unde dorea.

La început am crezut că Ahile, în marea și nemăsurată sa lăcomie, le-a devalizat cocina, dar chiar porcăria asta n-a făcut-o, fiindcă chiar și cu substanțialul aport al Minodorei, capabilă să-ți facă harcea-parcea emisferele de Magdeburg prin așezare, n-ar fi fost în stare să ia la sub-

suoară un purcel de aproape 150 de kilograme, care intuiește, ca tot omul, că e ultima zăpadă pe care o mai vede.

În sacul de ciment făcea spume la cioc un curcan uriaș care era legat ca Gruia lui Novac de turci — i-am spus clar lui Ahile că eu mă mut în alt cartier atunci cînd vor dezlega curcanul, fiindcă și așa culcat pe-o parte era înspăimîntător; mărgelele îi atîrnau pe o suprafață de aproape un metru pătrat, iar ghearele apucaseră deja să scurme o groapă pe care colocatarii au folosit-o în primăvară ca groapă de var. Cu un ochi cît o farfurie, se uita numai la Ahile și acesta îi evita privirea împingînd-o în față pe Minodora, dar se pare că ea nu era genul de material necesar pentru satisfacerea unor sadice pofte curcănești.

— Ahile! ăsta ți-a pus gînd rău, i-am spus. Cînd îl dezlegi, eu țin ușa deschisă la casa scărilor și tu baricadează-te acolo. Poți să te aperi cu cutiile de poștă, dar cred că sînt o armură prea fragilă pentru iataganele ăstuia.

Ahile a mormăit ceva referitor la buna mea mamă, dar nu eram dispus să-i răspund, îmi ajungea spaima pe care o citeam pe chipul lui rotofei, acum în colțuri. Tata curcanilor din Balcani s-a oprit din săpat groapa și a început să gluguie duios, că a trezit toți copiii între 5 zile și 5 ani, din cartier. După o serie de asemenea sunete care numai galinacee nu erau, își trîntea mărgelele în zăpadă și Minodora se prindea de inimă.

— Mă, Ahilută, eu mă ocup de curcan pînă dai tu o fugă la Paris, i-am spus plin de importanță.

M-a privit cruciș (sau curciș) de uimire și a ridicat din umeri: „locul tău, prietene, nu-i aici . . .“

— Te duci la Muzeul de istorie din Paris, arondismen-tul nu-l știu dar orice francez cumsecade te îndrumă și le ceri pe bază de bon ghilotina mare, fiindcă numai cu ea ai să răzbești să-l vezi pe gigant culcat pe varză.

Cu asta m-am dus hotărît la curcan și l-am dezlegat; a fost o scenă pe care isteții cu filmele lor de groază ar fi cumpărat-o fără să clipească . . . de spaimă. Ahile a paralizat în zăpadă; dimineața, dacă mai ninge, îl putea achiziționa primăria orașului ca statuie ecvestră, cu calul plecat la păscut, fiindcă stătea cu picioarele desfăcute, iar Minodora a dus o sacoșă la ochi să nu vadă masacrul.

Curcanul și-a întins picioarele, și-a pocnit ghearele, și-a scuturat mărgelele și s-a îndreptat spre Ahile; s-a oprit

foarte aproape de el și după un moment de gîndire — alegea locul — i-a dat un clonț în țurloiul drept; Ahile a înviat subit și și-a adus aminte de sfatul meu; ținea de ușa mare de la casa scărilor și geamurile zăngăneau ușor, ca la trecerea unor blindate spre cîmpul de instrucție.

După asta curcanul a venit la mine și s-a lipit de șoldul meu, cam pe-acolo îmi ajungea; blocul tot la geamuri, era primul număr în premieră mondială de dresaj spontan al unui curcan supradimensionat fără noimă. Amar de oameni plimbă cîini, cresc pisici, numai eu pot să mă laud că am mers cu curcanul la picior, ca un cîine lup deștept, pînă la etajul unde locuia Ahile, el era în pod, mascat în clește de rufe.

Curcanul, fudul și isteț, dar nu atît cît trebuia, s-a lăsat convins prin vorbă bună să intre în baie și să se spele, după un drum atît de lung și, mai ales, în condiții atît de incomode. L-am închis în baie, deci, și m-am rugat știu eu cui, ca ușa să țină pînă vom stabili prin ce modalitate îi trimitem sufletul în rai și pieptul la cuptor. Ahileștii au apărut la vreo jumătate de oră, timp în care strategul care dormitează mereu în mine rezolvase și problema cîștigării victoriei împotriva unui dușman brutal, foarte puternic și decis să dea cu clonțul pînă ce apartamentul lui Ahile va ajunge un cașcaval cu dependențe.

— Mă, Ahile, jumătate e al meu, dacă îl pun cu botul pe labe?

A dat din cap, mai palid ca o poezie de Cîrlova, și de astă-dată l-am crezut pe cuvînt și nu i-am cerut să-mi dea în scris că îl respectă.

Scurt și cuprinzător, fiindcă băiatul ăla gigant se plictisea în baie și începuse să nituiască vana cu ciocul, am trimis-o pe Minodora să cumpere o sticlă cu rom. S-a întors foarte repede și am intrat la curcan cu un pahar de vreo 50 de grame. L-a băut tacticos, cu înghițituri mici, ca un bețivan înrăit și s-a uitat la mine întrebător.

— Ahile, dă sticla, că mai vrea un rînd!

Minodora a mai adus un litru, pe care l-am băut de astă dată în sufragerie că doar oameni sîntem, ai musafir în casă, cum să bei cu el așezat pe marginea vanei?

Curcanul s-a suit singur în fotoliul din fața televizorului și ca să agrementăm întîlnirea și cheful care se *construia*, i-am dat drumul televizorului; rula un film drăguț,

din viața animalelor și curcanul, ușor încălzit de rom, a început să dea din aripi.

Ahile mi-a cerut rom, i-am umplut și lui un pahar, la fel de mare cu cel din care degusta curcanul și peste un sfert de ceas Bilă era chior de beat. La următorul pahar a ciocnit cu curcanul, la al treilea i-a propus să se tutuiască.

A treia sticlă a debutat cu un monolog al lui Ahile, care plîngea sîfșietor; din cuvintele cam dezlîinate și ideile risipite, am înțeles că Ahile regreta gîndurile negre care-i trecuseră prin cap și că era dispus contra unei sume modice să-l găzduiască pe curcan, iar pentru 100 de lei în plus, Minodora îi și spală lenjeria. Curcanul începuse și el să se ametească. Ba își punea capul pe umărul lui Ahile și atunci Bilă nu mai era decît o anexă a mărgelilor, ba sughița omeneste, ce să mai spun, mi-am pus și eu un păhărel, iar Minodora, care se ocupase și ea de a doua sticlă, ne-a cîntat, ceea ce l-a enervat și pe curcan.

Am trecut peste incident, nu era să ne stricăm cheful pentru atîta, mai ales că Ahile l-a invitat pe curcan la dans, urlînd: „damen vals, oamenii aleg“! Curcanul n-a vrut să danseze, i-a trîntit lui Ahile o aripă peste ochi și l-a trimis pe canapea și s-a dus în baie să tragă un pui de somn. S-a întors din ușă, a înhățat sticla cu ciocul și dus a fost; peste cîteva minute sforăia cumplit, iar Ahile dormea și el pe un fotoliu. Minodora rîdea prosteste și mirosea o garoafă din plastic, țîțîind din limbă. Mi-am luat paltonul din cui și am plecat. Ce-a fost mai departe nu știu, fiindcă Ahile a făcut primul revelion din viața lui acasă, cu Minodora. Numai cu ea?

O ZENEALĂ

Cînd am ajuns la serviciu, secretara tovarășului director mă aștepta în capul scărilor, scuturată de un frison mare, parcă venea din mlaștinile Amazonului; am vrut să trec

precaut pe lingă ea, dar m-a prins de mână și-am intrat și eu în reverberație; pentru avansarea mea, dacă despre ea e vorba, nu trebuie s-o scuture nimic pe domnișoara Pamela Sucală. Dacă e vorba să mă dea de sus în jos, atunci cu atât mai mult nu avea nici un temei să-mi scâmoșeze sacoul.

Prea mare lucru n-am înțeles, atîta tot doar că tovarășul director e cu un englez în birou și vorbesc franțuzește; m-am uitat cu justificată milă la sărmana Pamela Sucală și mi-am spus în gînd cu voce tare că-i fac cunoștință cu cineva din cartier, trecut de 30 și foarte aproape de 50. Mi-am pus servieta pe scaun, colegii se uitau la mine drept în ochi, după aia am văzut că erau încremeniți de uimire și am luat-o la fugă către modestul cabinet al directorului.

Pamela era acolo și încerca să bage o hîrtie în mașina de scris, dar reușea de fiecare dată să bage mașina în hîrtie; indigoul îl ținea cu dinții, de aia mi-a zîmbit albastru. Am intrat cu mult curaj demn și după ce mi-am dezdoit nemernicul de spate (la care eu una îi spun acasă, și el altceva face la serviciu) am răcnit un „să trăiți“ că nu l-am auzit decît eu. În birou, tolănit confortabil, era un cetățean mai în vîrstă, extrem de cărunț și zîmbitor. Nu era de acolo de unde m-am gîndit că e, fiindcă eu numai la preschimbarea buletinului am drum în direcția aia, așa că m-am așezat neinvitat în fața lui, am rînjit și eu, păcat că nu mi-am dat cu cretă-n cap să arăt ca el.

— Dînsul se ocupă de ozeneuri! mi-a spus directorul pe un ton neutru de parcă mi-l prezenta pe furnizorul de țevi de la Roman.

— Oh, captivant! m-am trezit eu vorbind.

— Dumneata știi englezește, așa că te vei descurca mai bine! Cu asta s-a ridicat, a mormăit ceva într-un dialect velș din Periceii Mari și ne-a lăsat singuri.

Pe scurt, ca să nu-mi reactivez puiul de infarct care m-a vizitat vreo două săptămîni, vă spun că cetățeanul cărunț era chiar englez, într-adevăr se ocupa cu ozeneurile și îmi spunea că a primit o scrisoare de la Ahile Bilă care îi relata pe cîteva pagini cum și cînd a văzut el ozeneuri.

Eu am văzut stele verzi! Ahile, desigur, s-a timpit complet și în marea lui plictiseală s-a gîndit să-l deranjeze pe fiul Albionului pînă la biroul „Plăți-balantă-evidențe“ de la noi. Omul, englez din Anglia, s-a conformat și, ia-

tă-l bițind alene din picior în fața mea și trăgînd dintr-o pipă umplută, cred, cu mușețel.

Ahile era plecat să ducă niște situații, pe dracu, la ora asta era din nou sub plapumă și *surcelea*. Domnul Malcom Donovan vroia să îl chestioneze personal despre întîmplare și mi-a adăugat, la fel de zîmbitor, că el obține răspunsurile sub hipnoză... să-l văd pe Ahile al meu umblînd ca ciocănitorea Woody în transă, asta da, merita toate paralele, în valută sau nu. I-am promis lui nea Malcom să i-l aduc urgent pe Ahile și chiar așa am făcut; cînd i-am relatat în ce... mă rog, în ce situație s-a băgat, s-a ascuns în baie, dar l-am scos de acolo și l-am îmbrăcat cu ce-am găsit; rolingul Minodorei l-a impresionat plăcut pe domnul Donovan fiindcă a spus *beautiful* cînd i-a văzut pectoralii de halterofil super-grea.

Am luat cheia de la sala clubului și l-am dus pe Ahile în ghionți acolo, urmat de Malcom care-l liniștea prin intermediul meu:

— Hipnoză ți-a trebuit, Ahile, acum o să ai, o să rămîi cu ochii ca doi nasturi pînă la sfîrșitul vieții și Mino-dora o să te alimenteze cu sugestii-pané.

Am închis ușa și englezul i-a spus lui Bilă că-l va hipnotiza într-un minut; nu-l cunoștea pe Bilă al meu. Pînă să-l facă țepăn și cu ochii în tavan i-au trebuit vreo 30 de minute, timp în care și-a înghițit jumătate din pipă și i-au încărunțit și sprîncenele.

Nici pînă în ziua de azi nu știu dacă Ahile a intrat într-adevăr în transă, ori a bolborosit cu ochii închiși numai așa, să-i adoarmă capitalistului naivitatea, sau să mă oblige pe mine să-mi reconsider părerile pe care le cunoștea foarte bine. Mai erau și alte variante ale mobilului acțiunii sale ozeniste, dar pe acestea numai sufletul său *înseifat* le cunoștea. Dialogul dintre medium și doctor s-a desfășurat de mai mare dragul și a trebuit să ies de cîteva ori afară, să rîd sub un panou.

— Acum dormiți, sînteți departe de astăzi și vă re-aduceți în memorie cele întîmplare.

— O.K., meștere!

„Meșterul“ a holbat ochii și i-am auzit respirația prin pipă.

— Trebuie să vă aduceți aminte de tot, să-mi povestiți ce ați văzut întîi!

— Întîi am văzut lumina zilei, din părinți muncitori; tata era pădurar, mama femeie de 24 de ani.

Eu traduceam cît mai atenuat, nu de alta însă dom' Malcom transpira și mă gîndeam la consecințe.

— Unde ați avut întîlnirea de gradul I?

— La balul utemiștilor din cartierul vechi; cînta Gică Petrescu.

Englezul a scris numele lui Gică Petrescu.

— Erați singur cînd a avut loc întîlnirea?

— Nu! Venisem cu un văr de-al meu, solid, că pusem mai demult ochii pe Minodora, dar o păzea un frate,...

Malcom a scris numele Minodorei.

— Cum arătau ființele acelea?

— Pe atunci superb! Dacă știam cum va arăta mai tîrziu, stăteam acasă și mă uitam pe geam.

Dialogul a durat vreo 40 de minute, timp în care Ahile s-a zbuciumat, mi-a scăpat mie un picior în burtă fiindcă l-am scos din pat, a mugit fermecător, ceea ce l-a impresionat deosebit pe nenea Donovan, care mi-a spus că asta-i reacția după întîlnirile de gradul III.

În mare, Bilă i-a turnat specialistului în hipnoză și UFO o poveste pe care eu, personal, n-aș recomanda să fie povestită nici copiilor care se laudă cu primii doi dinți ieșiți.

În urmă cu o lună se afla la țară, la sora lui, în obîșnuitul raid de adunare a unor mici bunuri materiale; un granuloz parșiv îl ținea de două nopți prin curte, singuri, el, luna și berbecul legat de un dud; medicul de la dispensar nu-l putea ajuta, fiindcă era ginecolog, iar la oferta amabilă a unui felcer, născut pentru a fi dulap cu picioare, a întors demn spatele și s-a dus acasă. A încercat cu toate leacurile, le-a acceptat și pe cele empirice; i-au dat țuică și asta a ajutat să nu se mai țină pe picioare și să treacă la inventarierea găinilor ouătoare, prin testul tactil. I-au dat ceva zeamă combinată într-un mixer făcut dintr-un bostan și felcerul i-a administrat o spălătură pe lîngă care tragerea în țepă era o binefacere.

Chior de somn, stătea pe banca din fața casei și gema încetișor; în asemenea momente viața, într-adevăr, ți se pare o povară și îți juri că odată scăpat din brațele primitive ale torturii vei începe o existență nouă, departe de superficialitate, meschinării și cît mai aproape de familie.

Deodată, cum stătea așa și-și bălăngănea picioarele încălțate cu papucii Minodorei, a zărit o lumină, la mare înălțime, care se îndrepta vizibil spre sol; nu i-a dat atenție, avea el altele pe cap, dar lumina aceea a devenit în câteva minute un șir de lumini colorate, ce se apropiau cu repeziciune spre el. Paralizat, cu măseaua vindecată subit, a asistat la aterizarea unui obiect, mare cât „un obiect foarte mare“, din pîntecele căruia au ieșit două ființe îmbrăcate bizar, cu capete enorme acoperite de căști opace. Cei doi au încadrat pe bancă un Ahile Bilă pietrificat și au început să-i zumzăie în urechile ridicate ca la cîinii lup un text din care nu a înțeles decît: „cicicimicipaci“, timp în care îl trăgeau binevoitor și stăruitor de pantalonii de pijama, și iar o luau cu *cicicimicipaci*; Ahile le-a șuierrat ferm: „lasă-mi, dracului, nădragii!“

Cei doi, care se exprimau și comportau sincron, s-au oprit o clipă, apoi și-au reluat ciripeala, pînă s-a rupt elasticul din pantalonii lui Ahile și acesta, jignit a fugit în casă; a ieșit la geam și cei doi erau acolo, îi făceau semne desperate de rechemare, dar Ahile le-a spus „sictir!“, gălăgia se cam întetise și Bilă a strigat la ei:

— Tăceți, mă, noctambulilor, o sculați pe Minodora!

Aia îi dădeau înaintea cu refrenul și Ahile a aruncat în ei cu o vază cu flori; unul a băut apa din vază, celălalt a mîncat florile și, se vede că le-a plăcut, fiindcă au mai cerut.

Disperat, Ahile a coborît în curte și a dezlegat berbecul, o fiară de apocalips care a sărit poarta și și-a înfundat coarnele în nădragii de aluminiu ai unui ozenaut; cei doi au rupt-o la fugă, și peste câteva minute farfuria zburătoare s-a ridicat de la pămînt și a luat-o în direcția saivanelor; s-a auzit apoi un zgomot ca de tunet îndepărtat și totul a reintrat în normal, inclusiv pumnalul care perfora gingiile lui Ahile.

Asta a fost povestea lui Ahile, englezul și-a notat-o conștiincios și extrem de satisfăcut. Eu n-am mai discutat cu Ahile vreo două luni, sărise evident peste cal și nu mai eram dispus să-i înghit toate prostiile. Într-o seară a venit pe la noi, ca și cînd de-abia de la prînz ne despărțisem cu pupături, și mi-a vîrît sub nas o revistă de specialitate, *UFO STORY*, în care la loc de cîinste se afla un

articol, unde se descria în amănunțime, fără a se găsi însă explicația, captarea unui mesaj radio-astral, în care revenea obsesivă înșiruirea de litere *nădragii*.

Au început pe loc să mă doară toate măselele.

TRISTAN Y SOLDA

(fragmente din scrisorile schimbate între Ahile Bilă și Minodora, din ziua când s-au cunoscut, pînă în 11 mai 1981, când le-am găsit eu, în momentul când Mino vroia să șteargă geamurile cu ele)

Stimată tovarășică grațioasă

Dacă îmi spuneți că sînt un îndrăzneț nici nu mai continui scrisoarea mea, care sper să vă afle în cele mai fericite momente ale vieții dumneavoastră și sănătoasă tun. Nici nu știu dacă memoria vă spune ceva referitor la mine, dar alaltăieri am dansat două tangouri, un vals și un dans capitalist, cea-cea, ceea ce mi-a adus aminte de cum mîna tata boii acasă și noi după el.

Eu sînt cetățeanul acela destul de interesant, cu costum bliomaren și cravată asortată, ce v-a spus chiar din prima clipă „dansați?” Am dansat chiar din prima clipă și vă mărturisesc că am fost impresionat așa de tare încît după bal am rupt-o la fugă de fericire. Poate nu credeți în sentimentele firești la prima vedere, însă eu sînt convins că este o fatalitate sentimentele astea care înalță omul, îl ridică pe culme și îl țin acolo pînă la deplina satisfacție morală și nu numai.

Iereați cam taciturnă, nici n-ați vrut să tăceți o clipă ca să auziți bătaia inimii mele și bătaia din hol, iscată din gelozie, dar care s-a dovedit neîntemeiată, iar inițiatorul s-a dovedit cu nasul spart. Eu detest violența ca

atare, dar pentru un zîmbet de-al dumneavoastră, i-aş rupe muzicuţa la orice ins îndrăzneţ.

Aş avea atîtea să vă spun, de aia scriu şi să mă iertaţi dacă o fac pe hîrtie de aritmetică, dar alta nu am în casă decît creionul ăsta chimic, sper să fie creionul care ne va uni sufletele pe vecie.

Sînt murdar la gură ca un porc, dar e din cauza că-l înmoi în gura mea, pentru ca să înţelegeţi bine literele şi cuvintele!

A! Pieptul mi se zbuciumă de o doleanţă mai presus de toate şi dacă îmi cereţi jertfa supremă sînt gata s-o fac, în chiar faţa casei dvs., să vă împiedicaţi de trupul meu inert. Aştept răspuns, e bine să mi-l daţi, altfel întorc foaia şi mai scriu.

Ahile Bilă

Domnule!

Nu sînt o tovărăşică graţioasă, sînt o tînără a zilelor noastre şi mă cheamă Minodora. Am primit scrisoarea voastră şi mărturisesc că am şi citit-o. Am înţeles din ea că aveţi ceva faţă de mine şi vreţi să-i distrugeţi gura oricui ar atenta la mine. E un lucru care vă face demn de laude, bravo!

Mi-e teamă să iubesc, presimţesc că este o tragedie care-mi va întuneca restul zilelor şi nopţilor mele. A se citi Romeo şi Julieta, Mănăstirea din Parma, Ocolişul pămîntului în 80 de zile şi alte romane de dragoste, capră şi sfadă. Cred că le-aţi frunzărit cu mare atenţie. Mi-aţi plăcut şi mie, de ce să neg? Felul în care aţi dansat acel ultim tango ca la Paris, m-a convins că în picioarele dumneavoastră zace un mare dansator. Fetele m-au şi întrebat pe cine călcam pe picioare. Credeţi că le-am spus? Nu! Fiindcă nu ştiam cum vă cheamă. Aşa că păstrez secretul şi ele mor de ciudă, invidie, curiozitate şi interes ca atare.

Cred că exageraţi referitoare la luarea vieţii cu propria mînă. Eu nu vă cer aşa ceva, ar fi inutil să ne mai întîlnim şi matala mort...

Dacă am înţeles bine, dumneata eşti un tînăr cinstit şi cumsecade, ce nu doreşti să abuzezi de anumite naivi-

tăți ale mele. I-am povestit mămicii mele despre tine (dă-mi voie să-ți spun pe nume, fac eu primul pas) și m-a întrebat dacă bei, ori ești bețiv. I-am spus că nu ești nimic din toate acestea, ceilalți băieți am văzut că au băut cu fetele, le-au invitat și pe ele la o bere rece pe zăpușeala aia.

Consimt să ne revedem, sîmbăta viitoare, tot la bal, ca semn de recunoaștere să porți asupra dumitale tot costumul bleumarin, care îți vine foarte bine, păcat că haina e cam scurtă, dar ai cămașa aia albă care acoperă. Gîndește-te bine, e în joc un sentiment ce se naște în chiar clipa aceasta. Eu sînt dispusă, nu te juca, am un frate care-i docher și-l chem de la Constanța dacă e ceva inoportun. Rămîn în așteptare, pe sîmbătă la bal.

Cu gratitudine
Mino

Stimată Minodora

Iată, e miezul nopții, a bătut clopotul de peste drum de două ori și eu nu pot să adorm, fiindcă te am în fața ochilor, icoană vie-a sufletului meu. Pe lîngă plopii fără soț adesea am trecut, mă cunoșteau vecinii toți, tu nu. Romantismul mi-a invadat sufletul și îți transcriu aceste versuri, fiindcă n-am cuvinte.

Cît am dansat noi, în seara ce a trecut! Erai transpirată și ți se boțise rochia într-un hal incredibil, dar și așa erai fermecătoare și îți tot făceai avînturi cu batista să ne răcorim din acest punct de vedere.

Îți mărturisesc un mare secret: data trecută nu aveam bani la mine, că ți-aș fi luat o bere, ce dracu? ai văzut că azi am luat una și am băut-o amîndoi, iar eu îndrăznesc să zic că mi-am pus buzele unde ți-ai pus tu gura, astfel te-am pupat fără să știi! Sînt maxim de fericit, cred că a trebuit să vină balurile astea să ne întîlnim noi doi, locuitori ai acestei planete și vecini de cartier, ca să ne ținem de mînă și să ne privim cu interes.

Și pe mine m-au întrebat băieții cine ești, ce crezi că le-am spus? Ha! Ha! Ha! Și ei au spus Ha! Ha! Ha!, dar eu rîdeam cu „ha“ de ceva și ei de altceva, sînt niște egoiști și vicleni invidioși, am și rupt-o cu ei!

Avem de înfruntat ca niște matrozi valurile, lumea și oprobiul ei sincer, fiindcă noi ne iubim ca în exemplele ce le-ai dat, mai puțin în Jules Verne, am căutat în el câteva scene de amor, de-am căpiat, dar n-am găsit nimic, numai un băiețel pe care l-a luat vulturul în gheare. Musai ne vom revedea. Le-am vorbit părinților mei despre mine și ei au fost de acord cu tine. Mai urmează să faci și tu așa cu ai tăi și într-o zi, ca din întâmplare, să vin cu ei în vizită la ei și să se cunoască mai intim. Ce zici? Răspunde-mi, cât mai repede, eu nu pot lipsi de la serviciu ca să te aștept, dar te aștept cu rîndurile tale care mă ameteșo ca gazu'.

*Cu sărutări de mîini,
Ahile*

Ahiluță

Astăzi se împlinesc câteva luni de cînd ne cunoaștem, trei. Miine să veniți la noi în vizită și să îți pui costumul cel bleumarin și să iei anumite flori — fără soț — că așa se procedează în vizită, nu vii ca neamul prost, cu mîna goală, mai ales că mama face sandviciuri și prepară prăjituri cu mere de export.

Mi-e așa de dor de tine încît lăcrimez mereu, doctorul a zis că e conjunctivită. Ce contează, știam că voi suferi din dragoste, dar acum e prea tîrziu să mă mai tratez. Simțesc ceva deosebit pentru tine, iar flirturile ce le-am avut pînă la balul acela au fost apă de ploaie, așa că nu le lua în seamă, am fost o gîscă proastă că i-am crezut pe cuvînt, prefer să rămîn așa și îți destăinui că unul dintre băieți a dorit să îmi fure o sărutare și s-a apropiat de gura mea, dar tocmai atunci a apărut fratele meu, despre care ți-am mai descris aspecte și i-a pierit dorința, fiindcă a fost fugărit cu mici șuturi pînă în comuna suburbană din vecini. De atunci nu l-am mai văzut pe partea pe care mergeam eu spre ocupațiile mele cotidiene. Îți mărturisesc totul, ca să nu crezi că am pete în trecutul meu. Nu am și sînt o mîndră din acest motiv, merg cu fruntea sus și din cauza asta mă mai izbesc de oameni, dar nu contează.

Știu că ești foarte ocupat și că de aia mi-ai citit la

telefon trei poezii de Minulescu, după care s-a întrerupt, dar mai dă-mi un semn de viață, fie chiar și un fluierat sub geam, în momentul cînd pătrundeți în curte ca să începeți să ne vizitați. Dragul meu logodnic, asta o repet pînă mă apucă rîsul nervos, o voi repeta atîta timp cît vom fi logodiți! După aia, dacă ne ținem de sentimente, poate vom ajunge și ziua cînd să ne vedem amîndoi la primărie, cu cununiță și voal alb.

Stau și mă gîndesc: ce ți-i și cu întîmplarea asta! În general nu dai doi bani pe ea, și după aia ai da și o sută de lei...

*Te sărut sfios pe tîmpla ta
Minodora — logodnică*

Dragoste mică

Nu crezi că lungim prea mult logodna asta? Mă aflu la hotel și afară plouă torențial; te-am căutat la telefon și maică-ta a spus că ai plecat la școală și n-ai mai venit. Școala vieții e mai importantă însă, ai încredere în ce-ți spun eu, fiindcă am dat cu capul și de pragul de sus și de pragul de jos și m-am convins că așa e: doare.

Mă simt tare departe de tine în deplasarea asta și ți-am cumpărat din diurnă o mică atenție care-ți va face o plăcere mare. Abia aștept să mă întorc, să te vizitez acasă, iar buna ta mamă și viitoarea mea soacră să mă întrebe cînd mă duc acasă... eu n-aș pleca, fiindcă noaptea e întuneric și singurătatea mă apasă ca un balsam, dar trebuie, fiindcă nu sîntem încă în așa hal încît să stăm împreună mereu.

Mai gîndește-te mult și bine la propunerea din fruntea scrisorii și pune piciorul în pragul de care eu m-am lovit și pune, de asemenea, întrebările respective ca să știm cînd ne vom căsători, ca să știi și eu ce fac, umblu după verighete sau stăm în vecii vecilor, ca proștii, pînă la zece seara și bem sirop de coacăze?!

Noi o să fim un cuplu perfect; eu am să fiu soțul tău, tu ai să fii soția mea și astfel vom fi amîndoi căsătoriți. Visul meu ăsta e: să stăm la casa noastră, nu să umblăm pe la filme și alte manifestări, acolo umblă cei care n-au unde să se pupe și ținea de mîini. Noi avem unde, tata a

zis că ne dă nouă camera din față și ei se mută la fratele meu, care stă în garsonieră. Vezi ce jertfă fac ai mei, ai tăi ce au hotărît să jertfească în direcția asta? Știu că aveți o casă la țară, de ce să n-o vindeți și să ne facem noi casă la oraș? Timpul trece, oh, tempora, o mores, cum s-ar zice în asemenea situații, și noi îmbătrânim, miine-poimîine, peste două luni am 23 de ani și parcă văd cum o să-mi sară ghiocelii la timples și riduri bătrînești. S-a oprit ploaia și nu mai plouă. Încetez aici scrisoarea mea, ți-o aduce un coleg par avion, să fii acasă, dacă nu pleci.

*Te strîng în brațele mele
și te mai și sărut,
Ahile*

Micul meu viteaz

Am aflat despre fapta ce ai comis-o, ajutînd bătrîna aceea să treacă strada prin loc nemarcat, fapt pentru care autobuzul acela inconștient te-a pălit cu bara în direcție. Am discutat și cu acea bătrînică și este o ingrată, fiindcă susținea că ea nu vroia să treacă strada; altă dată, fă bine și nu mai fă bine, eu am nevoie de un soț integru corporal și nu invalid moral, cum ești tu acum, în salon, plin de ghips și suferind atroce.

Voi veni mîine cu familia, și după cum ai înțeles simplu din rîndurile mele, ne vom căsători în curînd, după ce ți se va scoate ghipsul, cu ghips de ginere încă nimeni nu s-a prezentat să spuie afirmativ „da“.

Ți-am cumpărat compot de gutui cu mari sacrificii și 7 lei borcanul, pe sub mînă, fiindcă acest compot e rar și plin de vitamine, ce trebuie să te repună pe verticală. Am tras o spaimă extrem de rapidă, cînd am auzit tragica și ireversibila întîmplare care te-a dus la spitalul de urgență. Mi-am dat seama că numai dragostea declanșează asemenea spaime; mama, neavînd alt calmant în casă, mi-a dat bicarbonat cu apă și oțet și eu am sughițat în neștire, sperîindu-i pe cei din jur.

Mîine, pe marginea patului tău, punem la punct amănuntele care vor face din noi doi soț și soție, uniți pentru vecie. Sănătatea însă stă la baza oricărui om; fără ea nu putem să mișcăm nici un deget, așa cum am dori să-l

mișcăm, stăm triști în pat și bolim, iar viața se tot impli-că pe lângă noi nefavorabil. M-am întâlnit cu o prietenă, care mi-a spus că ai mai avut o prietenă. E adevărat? To-tul s-a terminat între voi doi, ai lichidat-o? Nu mă inte-resează trecutul tău amoros, dar trebuie să știu tot, altfel vei purta la tine taine ce mă vor pune pe gânduri și orice vei face, tot tristă voi privi în zare.

Fă, te rog, un efort și pune-ți costumul albastru, pija-maua poți s-o lași sub haină. Nu trebuie ca părinții mei să vadă o victimă zăcînd, ci un om tînăr care trece cu ușurință pe sub autobuz și înfruntă tonele lui.

Închei acum, o ajut pe mama să se tapeze să arate bine la spital.

*Te pup de multe ori
Minodora*

Libelulo

Nici n-a trecut bine luna de miere și iată-mă din nou în deplasare în interes de serviciu; plouă, extrem de zgu-duitor și lucrul acesta mă melancolizează, așa cum e de melancolică pisica, atunci cînd casa în care a locuit ea se demolează și nu se hotărăște să plece de pe ruine.

Știu că atunci cînd mă aflu pe patul de suferință mi-ai pus o întrebare despre o prietenă ce am avut-o an-terior. Da! A existat *motamot*, era să devină logodnică și a devenit, dar nu a mea, ci a altuia. Motivele sînt clare: mi-a spus că o plictisesc cumplit și că sînt un zgîrcit enorm, fapt pentru care i-am întors spatele și m-am dus în drumul meu ce se deschidea înainte îmbietor. La capă-tul lui erai tu, așa cum te am și acum în memorie, numai că erai nițel mai slabă, cu vreo 10 kilo, ceea ce zic eu te prindea. Acum nu te mai cuprinde nici cordonul de la capot, nu te delăsa!

Minodoro, existența noastră merge bine; pînă acum nu ne-am certat, numai ne-am pupat în vîzul nostru, fiind-că sîntem singuri și nimeni nu ne tulbură cu prezența, ci cu absența. Spune-i de aceea maică-ti să nu ne mai vizi-teze așa des, pune-te în pielea și indispensabilii ce îi avem cînd maică-ta a dat buzna cu cheile în casă, seara la ora 9 să te învețe să faci micul dejun. Maică-mea nu vine, fiind-

că din păcate sînt un orfan, dar dacă se mai întîmplă, îl chem pe tata și el are astm, tușește că dărimă, așa că ia măsurile ce crezi că se cer.

Du-te la magazinul „Pescarul“ și întreabă de cîrlige de știucă și momeală plastic nr. 4; dacă nu au fă scandal și scoate 10 lei, că scot și ei cele de cuviință, de sub tejghea. Tu și pescuitul sînteți pasiunea vieții mele, dar în primul rînd tu și după aia rîma.

Eu am mare încredere de cum am pornit la drum, ne ținem bine să știi, și, mare minune dacă ți-aș arunca vreun cuvînt greu, sau tu un obiect greu. Deci, cîrlige, temperarea lui maică-ta și să plătești telefonul ăla la care vorbești mai mult numai tu.

*Sărutări mari
Ahile*

Dragul meu soț

Iată, cum au trecut cei 10 ani din căsnicia aceasta a noastră pe care am edificat-o acum un deceniu. Te afli departe de mine, singur în concediu și înțeleg că ai nevoie de singurătatea asta ca să poți prinde pește mult și în liniște. Am acceptat să pleci singur, fiindcă și eu am rămas singură, puteai să faci măcar gestul să spui: „proasto, hai și tu!“ și n-aș fi venit decît pînă la gară.

Tu te-ai răcit față de mine, te comporti ca o bucată de gheață rece, dormi cu spatele la mine și cînd ai timp liber pui nailon pe bețe, ori scrii anonime calde despre unii și alții.

Iartă-mă, dragul meu, că ți-o scriu verde, de la obraz: de muncit nu te străduiești, pe mine mă ții acasă să văd de gospodărie și alte femei muncesc și cîștigă, mie îmi numeri banii de piață și eu am descoperit că ai ascuns sub cămășile tale 100 de lei. De ce, mă?

Soțule, ce ești! Dacă aș fi știut că așa te vei dezvolta ulterior, n-ai fi dansat cu mine nici măcar doi pași înainte și unul lateral. Era pe atunci un băiat mai altfel, însă l-am repugnat violent fiindcă mă înșelam asupra ta care făceai numai figură de cumsecade. Plus că ai venit la bal fără bani... nu-i nimic, astea au trecut, dar eu nu uit nimic, te am scris pe agenda mea mintală și vine ziua cînd

vei da socoteală. Mă simt cumva jignită, în orice caz derutată de comportamentul tău; azi-noapte am visat că stai pe plajă cu o femeie și îți pune nivea pe nas. Am sărit foarte sus și la mine visele se adevăresc. Ai grijă, Ahile, te cunoaște multă lume și nu e exclus să aflu câte ceva. În cazul ăsta e mai bine să nu vii pe acasă decît să-ți iei anumite haine. Mă bucur că plouă la Marea Neagră.

*Pe curînd
Minodora Bilă, născută Ratză*

Măi, Minodora

Eu înțeleg că maică-ta e suferindă, dar nici să lași casa așa ca după năvălirea otomanilor nu se poate. Vasele ne-spălate, covorul scămoșat, pisica lihnită de foame, florile flească în ghiveci, geamurile murdare, frigiderul scos din priză, fierul uitat în priză, noroc că pe ciment.

Nu mi-ai lăsat hrană. A trebuit să mănînc la marile restaurante, nu să consum acele bunătăți pe care tu nu mi le-ai lăsat. Îți anexez și meniul lor, să vezi ce știu ăia și ce nu știi tu. Transmite-i, oricum, la cea care ți-a dat viață, însănătoșire și să-ți dea cocoșul ăla pintenog, fiindcă nu mai e bun decît de gălăgie, îl vom face noi supă și vom supa, ca în vremurile bune cînd mă iubeai pătimaș. Acum nici nu mai pui problema așa. Pui mîncarea pe masă și te apuci de făcut curățenie, după aia speli și eu stau singur cuc numai cu micul ecran și n-aud o vorbă bună din partea ta, fiindcă drăcovenia aia de mașină de spălat zumzăie infernal.

Ce s-a ales, mă întreb eu, în fața acestei coli virgine de hîrtie, din căsnicia noastră, după 15 ani? S-a ales ceva? Fii sinceră cu tine însuși, femeie, pune-te la oglindă și analizează-te, uită-te la tine, de cînd îți cînt că te-ai îngrășat peste. Ce, aia e mișcare zilnică, de mers pînă la piață și înapoi? Te-am văzut și cum foloseai autobuzul, în loc să vii pe jos, să mai activezi sîngele din tine.

Mi-am luat pentru seara asta niște parizer și pîine, dar mîine voi mîncă? Vreau hrană caldă, un suflet cald lîngă mine, cînd îmi pune ciorba în față. Tu nu mi-o pui, fiindcă îi pui la maică-ta; mira-m-aș să fie ea *maladă*,

n-are nici pe dracu, numai să mai stai cu ea, nu cu mine care-ți sînt legitimul. Oftez adînc și închei aici

Ahile

Ahile. Dragă

Mult am cugetat să-ți scriu scrisoarea asta; acum e 11 mai 1981 și se împlinesc ani mulți conjugali. Și să numeri pe degete e mult, ai nevoie de multe degete, darmite să-i trăiești. Se vede că asta mi-a fost soarta. Împreună, trebuie să recunoști, noi am făcut destule, mai ales tu, fiindcă ai un caracter pistruiat și ești un mare burghezo-moșier. Te interesează numai osînza ta, scaunul tău, restul îți este indiferent. Scrisoarea aceasta o vei primi pe sub ușă, fiindcă sînt foarte supărată pe tine, mai ales că nici măcar nu ți-ai cerut scuze atunci cînd eu ți-am spus „cere-ți iertare, altfel te îmbrac cu vaza asta!“

Se poate, Ahile, să ajungi în gura lumii, să te ocolească această lume? N-ai vrut să avem copii și acum sîntem singuri și cu bunăstare, dar puteam să am un copil mare și cu armata făcută. Ai impresia că tu ești totul, tu ești buricul și pămîntul se învîrte cu celelalte planete în jurul tău. Ei, nu e chiar așa. Tu ești ce ești, dar ceea ce crezi că ești nu ești.

Acum e tîrziu să mai plec de la domiciliu, că n-am de ce, mîine vine în vizită prietenul ăla al tău, scriitorul, și am să-i spun totul ca să te scrie, repede, în cărțile lui. Asta nu moare de foame atîta vreme cît tu exiști. Pentru ca să-mi umplu viața conjugală mă voi apuca de citit pe rupte și am să învăț una dintre limbile de circulație ca să te complexez. Voi discuta cu diverși oameni interesați în aceste limbi și tu ai să stai ca mută și vei întoarce capul după noi. Ce-am să mai rîd!

E ora de culcare și mă culc, din cauza somnului, voi veghea pînă în zori și voi cugeta asupra vieții noastre comune. Dacă citești scrisoarea și vrei totuși să-ți ceri iertare, poți să vii, dar în vîrful picioarelor, să mă trezești blînd că eu cînd sînt sculată din somn fac urît. Aștept. Sau, sau... rămîne de văzut cum vei proceda.

Minodora, hotărîtă.

RETUŞURI FOTOGRAFIAE

În fiecare dimineață, la ora 6 fix, cînd cocoșul din ogradă bătea cu ciocul în geam, fiind bolnav de o laringită cronică, Sisif sărea jos din pat — un fel de-a spune, fiindcă dormea pe o rogojină — și se ducea la lucru, hăpăindu-și micul dejun pe drum. După ce pontă, își lua bolovanul și se apropia de munte.

Ofta, ridica ochii spre vârful muntelui, spunea ceva de paște și se apuca de rostogolit bolovanul, insensibil la zbierătele responsabilului cu protecția muncii, fost ofițer în armata veche (a lui Al. Macedon) care își exhiba corzile vocale, aflate mereu în poziția drepti. Sisif îl privea amabil și-i spunea răspicat:

— Măi, grămăjoară! după care se apuca din nou de împins bolovanul la deal, pe munte.

Prinsese și un tic nevos, de om ticăit, dădea mereu din cap aprobator, avea și de ce, nevastă-sa îl bombănea permanent cu mîinile în șolduri, rotindu-și îngrozitor de repede ochii bulbucăți:

— Mă, plafonatule! Alții care au pornit odată cu tine acum sînt la coborît bolovani, la chipuri cioplite, numai tu împingi de-ți ies privirile din cap. De carte nu te-ai ținut, cu mintea ta ai fi putut acum să lucrezi la contabilitate, pe țarm, la inventarierea firelor de nisip. Trei sute de controale au îngropat ăia de acolo și tot ei sînt călare pe situație! Fac și castele și nimeni nu-i întreabă nimic în Spania.

— Cînd m-ai cunoscut, știai cu ce mă ocup! se rățoia el ponderat și dădea a lehamite din mînă.

Asta se întîmpla zilnic, dacă nu chiar mai des. Din această cauză, Sisif devenise un posac, căruia nu-i intra nimeni în voie, iar rutina se instalează cu mare și deplină eficiență. Singurele lui momente de satisfacție i le furniza vreun concurs profesional de tăvălit bolovani prin

praful cărărilor, dar din lipsă de împingători de bolovani, rămăsese cu timpul singur în meseria asta. În anul în care fusese anunțat că concursul nu va mai avea loc se îmbătă pentru prima oară, și tot întâia dată îi dădu soției o bătaie temeinică.

Ridică ochii spre vârful muntelui: acesta se zărea la mare depărtare, semeț și învăluit într-o ceață fină. Începu să împingă bolovanul la deal, atent să nu-și dea cu el peste picioare. „Acușica îl scap și se duce la vale“, își spuse cătrănit.

Se uită la clepsidra de mînă și, într-adevăr, era ora cînd bolovanul devenea sanie. Dar astăzi, nimic! Își spuse că-i întîrzie ceasul, așa că se odihni un pic, proptind bolovanul cu genunchiul.

Reîncepu urcușul, dar piatra nu dădea semne de năbădăioșenie, era cuminte, se supunea docilă mișcărilor sale agere, perfect sincronizate.

Uimit peste măsură de ieșirea din firesc, Sisif nu observă că vârful muntelui era foarte aproape, îi distingea acum și piscul, un cuib de vulturi de unde se auzea o gălăgie remarcabilă. Precaut, cu inima bătînd nebunește, înfipse umărul sub bolovan și-l depuse lin, ca pe un ou, pe chiar vârful de granit unde nu se mai afla decît o tăbliță indicatoare (din ce cauză indicatorul era cu vârful în jos nu se știe) pe care scria: „Cabana Olimp 3 kilometri. Camping, bar de zi, specialități de grătar și alte băuturi“. Minunea se înfăptuise!

Puse palmele la gură și strigă din toate puterile:

— Măi! Nevastă! Uite ce-am făcut! Contabil să fiu zici, hăi?

Bolovanul, lăsat fără stăpîn, se clătină ușurel și o luă spre vale duruind greoi, apoi prinse viteză și în curînd se pierdu într-un nor de praful.

Cei de la comisia de omologare îi rîseră în nas și-l sfătuiră să își vadă de ale lui, dacă vrea concediu fără plată să depună o cerere în dublu exemplar.

Soția plecă la părinți, iar Sisif nici nu remarcă acest lucru, preocupat de litigiul cu un amărît din vale căruia bolovanul îi făcuse purcelul harcea-parcea...

În după-amiaza aceea de noiembrie, în orășelul Nî., parcă plîngeau toate clavirele Europei; ploua (de sus în jos, conform obiceiului local), era o lacustreală de mai mare jalea. Străzile gemeau sfișietor după vreun pieton întîrziat, dar aceștia erau punctuali, stăteau la gura sobei și priveau în sobe, casele stăteau într-o rînă, numai primăria, restaurantul mare și gara stăteau în două rîne, iar la fereastra unei c.f.r.¹ făcea găuri în pervaz domnișoara Margareta Durduletz, dactilografă de zece degete, romantică incorigibilă și cîteodată blondă. Sufletul ei plîngea cu sughițuri mici, era o plictisealăăă!, și îi treceau pe sub zuluși gînduri negre ca un tunel noaptea. Imaginea asta mă strînge și acum de gît (arăt ca o combinație între un mulaj de la Mina Minovici și Boris Karloff bînd chinină cu ricin); și peste atîtea decenii, stop-cadrul Margaretei într-un geam aburit și nu prea îmi provoacă un plîns bărbătesc în hohote.

Derula, cu încetinitorul, puținele ei clipe fericite, puținele strîngerii de mîna de care avusese parte, cele două săruturi furate de un sublocotenent de cavalerie ce fusese mutat la artilerie cu cal cu tot, jurămintele mincinoase, cele 15 grame de scrisori ce le primise de-a lungul și de-a latul tinereții sale.

Deodată tresări brusc: porțița, ce se ținea numai într-o balama fiartă de rugină, scîrțîi plîngăreț: prin curtea năpădită de iarbă veștedă, unde numai zuruitul de lanț al unui cîine plictisit ce-și preumbla lătratul răgușit pînă la poartă, amîntea că este viață, pășea încet, trăgînd al său picior, tușind adînc și rar și gîjlit și vai de el, poștașul mahalalei. Îi făcu Margaretei un semn și începu iar să tușească. Ea își aruncă pe ambii umeri un șal nou cu defecte de fabricație și alergă spre poștaș. Acesta își trase răsufllarea și tuși:

— Cîh, cîh! ai o scrisoare de la o persoană necunoscută.

Margareta își duse mîna sub sînul stîng pentru a-și calma palpațiile, astfel observă că genunchiul îi înghe-

¹ c.f.r. — casă într-o rînă

țase și ochii i se umplură de aproximativ cîteva lacrimi cît harbuzul.

— Cine e persoana necunoscută, moș Ilarion?

— Cîh, cîh, hrrr, grrr, nu știu! după care i-o înmîină scăpînd-o jos.

Margareta se repezi uliesc și o culese din noroi, o șterse cu șalul, cu grijă, o strînse la piept și după ce se dezdoi de spate, alergă în casă.

Aprinse becul miop ce răsplinea o lumină amărită și deschise scrisoarea cu degetele bătute de vînt. Pămîntul începu să se învîrtească și cu ea. Era o scrisoare de iubire.

Iată conținutul ei pe sărite, fiindcă Margareta sărea de pe un picior pe altul:

„Autumnalo,

De două săptămîni hazardul mi-a îndrumat pașii spre biroul de copiat acte. Prin geam te-am văzut cum copiai acte. Tristețea ce o răsplineai, la două rînduri și în trei exemplare mi-a luat graiul și am știut în momentul acela că iubirea nu e departe: trebuia numai să sparg geamul; am știut că trebuie să te ocrotesc, floare albă din Pireu, să fiu în preajma ta, pentru a te ocroti cum puiul e ocrotit de mamă-sa.

Pur și simplu nu-mi mai ieși din cap. S-a trezit peste noapte în mine un poet sadea, lasă-mă să-ți transcriu o poezie, ea să fie, în vecii vecilor amin, declarația mea de dragoste bărbătească. Vreau să urcăm și să coborîm împreună Golgota... ei¹ de viață, să răzbatem împreună prin ploaie și prin furtună. Iaca versurile:

„Tu ești +, eu sînt un minus
UNIVERSUL doare tare
eu Apollo și tu Venus²
foarte dulce arătare...“

Aș putea să continui poezia, dar sper și îndrăznesc să sper că ne vom întîlni într-o bună zi, cînd vrei tu, chiar joi, vin cu bicicleta, am să-ți țîngălesc la poartă o dată lung, de două ori și mai lung.

„F“

¹ aici era șters, dar nu destul de îngrijit

² necunoscutul autor adăugase aici indicația: „Venus a se citi englezește“.

Biata fată simți la lingurică o mare sffrșeală și trebuia să se așeze pe un scaun; pînă îl găsi se așeză pe pat. Fericirea dăduse buzna în existența ei, destinul n-o lăsase de căruță, o lăsase mută.

Deci, peste două zile, F. venea cu bicicleta, oh cît îndrăgea ea bicicletele din lume, indiferent de care erau: de bărbați, de dame, de curse, în tandem, în etc. Afară ploua năucitor de egal, dar pentru Margareta răsărise soarele. mieii zburdau pe diferite pajiști, pajiștile acestea diferite erau verzi și în floare, mieii aveau ochii negri, botul umed și făceau măslinuțe amuzante, primăvara venise în noiembrie pentru sufletul ei atît de necăjit. Începu să valseze prin casă un tango și fu una din primele ei nopți de insomnie în care dormi buștean, istovită de fericire.

*

Cît ține veșnicia, se întreba Margareta Durduletz, amărită foarte. Șeful biroului de copiat acte o muștra părintește și-o făcea troacă, pentru că bătea alandala și ala bala, dar ea trecea peste toate și băga radiera în li-tere.

*

Margareta blestema inerția calendarului care parcă se blocase, dar acesta surîzînd șiret își vedea de treabă. Într-un sffrșit sosi și ziua de joi, parcă era o primăvară deghizată, Margareta îmbracă cea mai frumoasă rochie ce o avea — singura de altfel — și se puse în geam să audă țîngălitul bicicletei, aducător de fericire.

Inima-i bătea să spargă geamul. Îl deschise, trase în piept cu drag mirosul ce venea de la fabrica de bere din apropiere și își aranjă aproape mecanic o șuviță rebelă de păr ce-i cădea pe bărbie.

Toate catapetesmele căzură asupra creștetului ei lins și își înfipse unghiile în carne pînă-n cot: da, F. venise, se auzea soneria nerăbdătoare a bicicletei paradisiace. Alergă spre porțiță cu pași mici, fermecători, din doi pași fermecători fu în stradă și curtea avea vreo 10 metri, da, era el, inconfundabil, viril, brunet, fumînd nepăsător, rezemat de bicicletă. Ea se opri în preajma lui — în preajma

stingă — dar el, aruncînd țigara fără un cuvînt, o cuprinse cu un braț puternic o puse pe cadrul bicicletei și încălecă.

Margareta era pe jumătate moartă. Respirația lui puternică, egală mărturisea un bărbat și un biciclist sadea. Îi șopti bubuitoare la ureche: „Te iubesc, Margareto, tot ce-ți scrisei e purul adevăr, jur că spun adevărul, numai adevărul!“

— Care este numele tău? murmură pierită Margareta.

— Ef!

— Asta e nume de roman, dragul meu F. Rostește-te!

— Mai încolo, acum mi-s mîinile ocupate.

O duse la marginea orașului și acolo se așezară pe dig, bălăngănindu-și picioarele. El rupse din nou tăcerea:

— Numele nu contează, gestul contează! Vreau să fii a mea, pe vecie, numai a mea, nu și a altuia!

— A ta, sigur că da! Alții nici nu se există! exclamă fericită mica noastră bătătoare la mașină. El o cuprinse de umeri, ea se făcu mică la pieptul lui. Stătură așa pînă intră frigul în ei și Margaretei începu să-i joace un dinte prost pus.

Bicicleta îi duse, parcă singură acasă, și F. o însoți la ușa, Margareta îl privi întrebătoare, dar privirea lui spunea totul. Ea îi dădu atunci cheia.

*

Margareta parcă înflorise; obrajii îi erau rumeni, mersul mîndru ca al unei femei care iubește și știe că e iubită, răspîdea în jurul ei lumină, de-ajuns ca să lumineze un oraș de 10 000 de locuitori. Colegele o bîrfeau cu răutate, chiar șeful ei o privi cu alți ochi ca și pînă atunci și începu să-i încredințeze lucrările cele mai ușoare. Într-o zi încercă să o ciupească de obraz, dar Margareta îi spuse un astfel de „mă, tată!“, încît acesta se retrase în biroul său și începu să-și roadă unghiile.

După terminarea orelor de serviciu alerga spre căsuța lor unde în chip miraculos înfloriseră, în chiar fața geamului ei, niște lalele roșii, enorme, pe care toată mahalaua se aduna să le privească, pomenindu-l des pe Cel de Sus și calitățile sale. F. venea spre seară, ostent, se spăla pe mîini îndelung și se așeza la masă. Margareta în tot timpul cît el mîncea se uita la el, cu coatele puse în unghi

ascuțit să-l vadă mai bine, zîmbindu-i cald. Din cauza asta nici nu făceau foc în cameră.

Cu toată beatitudinea ei, un fir de neliniște o trezea noaptea din somn: F. nu vorbea prea mult, e drept, aducea banii la 1 și 15 ale lunii, bani mulți pentru acele vremuri, nu era băutor, fuma din cînd în cînd țigări ciudate, dar numai în curte, niciodată în fața ei, țigări ciudate pentru că miroseau a sulf. Dar ce contau toate acestea pentru Margareta? Îl întrebă odată ce e cu lalelele acelea minune și el răspunse posac: „un văr de-al meu, lucrează la sere!“, asta a fost totul și la fel primea răspunsuri monosilabice de cîte ori încerca să-l descoase.

— Margareto! spuse el într-o seară, trezind-o brusc din reverie, nu te gîndi la prostii, că tot nu ne căsătorim.

Margareta făcu ochii foarte mari, F. îi ghicea pînă și gîndurile.

— Nu pot să mă căsătoresc cu tine!

— Ești însurat, F., spuse ea cu amărăciune.

— Nu fi copilă, nu e vorba de așa ceva... astea-s nimicuri de-ale voastre... și tăcu brusc înghițindu-și cuvintele.

Din seara aceea, F. deveni tot mai tăcut, n-o mai îmbrățișa pe Margareta. Acesteia îi pieiră culorile din obraji, șeful biroului de copiat acte o trecu din nou la greu, simțea că viața ei se duce încet de ripă.

Într-o dimineață, în vreme ce el se bărbierea, Margareta se duse în baie, fermă, chiar dacă genunchii îi bîțiau:

— F., așa nu se mai poate! Sînt la vîrsta cînd vreau un cămin al meu, copii!

Acesta o privi o clipă apoi continuă să dea cu clăbuc.

— Copii, zici? Rîse strident, aspru ca o hîrtie de șmirghel trecută peste un arici.

— Da, și asta vreau! Și ca să fiu sigură, continuă Margareta, că n-ai să mă lași cloșcă într-o bună zi, uite aici hîrtie și stilou și semnează că n-ai să mă părăsești!

F. scăpă briciul jos, alergă în cameră, se îmbracă la iuțeală și o zbughi pe ușă. Margareta după el.

— F. ai înnebunit? Unde pleci?

F. întoarse capul spre ea și urlă:

— Auzi, să-mi faci mie una ca asta... tocmai mie! Din poartă se întoarse iar și strigă: am să mă plîng lu' domnu' Bulgakov, da' unde te trezești, nebuna dra... pardon!

De atunci Margareta nu l-a mai văzut niciodată pe F. La o săptămână se mărită cu șeful biroului de copiat acte și avu copii.

DIN ISTORIA MEDICINEI

Medicina a apărut înainte de descoperirea omului de către om și invers. Medicina este de două feluri: umană și inumană. Medicii care lucrează la oraș sînt interni, cei de la țară externi. Medicii sînt ajutați de surori de caritate, de calitate, de gardă și cu gardă inversă. Ei mai sînt ajutați și de bolnavi. Aceștia pot suferi de două feluri de boli: boli nervoase și boli calme. Moartea clinică este moartea petrecută în clinică. Cînd se petrece în mai multe spitale deodată atunci putem vorbi de moarte policlinică. Omul este studiat de studenți, pe bază de planșe, pe bază de internare și pe bază de auscultare. Auscultarea se face cu stetoscopul și, uneori, cu periscopul, ca să vedem ce are... în buzunar. Cine n-are nimic în buzunar este sănătos, poate să moară liniștit cînd dă ochii peste cap. Omul are mai multe sisteme, că de aia este un sistem: sistemul osos, mai ales la cei slabi, sistemul nervos, cu organe de simț și bun simț, sistemul muscular și sistemul loto-prono la care dacă joci regulat ajungi din om sărac om bogat, în spatele ușilor închise.

Sistemul osos este foarte osos și e format, cam în toate cazurile, inclusiv în acuzativ, din oase. Oasele sînt: lungi, late, scurte, depinde de înălțimea omului și de cît pune periostul la treaba asta. Oasele sînt importante pentru că țin omul să nu se împrăstie; dacă nu am avea oase ne-am face flească la prima adiere de vînt. Așa nu ne facem flească. La pubertate copiii au mîinile mai lungi decît picioarele. După aia cresc invers și au picioarele mai lungi, cu care fug uneori foarte bine de la școală.

Omul are 233 de oase... poate avea și 234 când primește un os de ros.

Să trecem la creier; el se formează încetișor în cutiuța craniană. La unii se formează mai mult decât încetișor, dar cine-i prost s-o spună? Creierul este format din encefal, dolicocefal, cerebelul mare, cerebelușul mezenter și mezanfan, mezinul cenușiului, scoarțele, dintre care renumite sînt scoarțele maramureșene. Cu capul am terminat. El are anexe exterioare, adică niște lucruri de dinafară. Intervențiile la anexe se cunosc din cele mai vechi timpuri, așa cum zice și folclorul: „Sări-ți-ar ochii!“, un exemplu de autoterapie, ori „Ce boldești ochii la mine?“, fiind exoftalmie, iar „Ochii care nu se văd se uită“, fiind o dovadă de privire. Schimbul de anexe, ochi pentru ochi și dinte pentru dinte a devenit recent lentilă pentru lentilă și proteză pentru proteză.

Aparatul digestiv. Acesta este format din tuburi și tubulețe, ca televizorul. Aici se petrec digestia și indigestia.

Un reflex este atunci cînd dăm unui cîine un picior și el sună din clopoțel.

Cu bolnavii am terminat; să vorbim despre medici. Cei mai vechi doctori cunoscuți sînt babele în etate. Ele au dispărut, dar au apărut babele tinere.

Denumirile s-au păstrat: babă primară, babă secundară, babă de circumscripție, soacră. Farmaciile erau amenajate în aer liber, omul, dacă îl durea burta, ieșea pe cîmp și păștea. Dacă nu-l durea burta ieșea pe cîmp și cosea. Astăzi pe mulți îi doare burta. Medicamentul cel mai folosit pentru uz intern era otrava, dar pacientul nu mai trebuia internat. Cea mai mare doctoriță a Evului mediu a fost Caterina de Medici. Alți medici cunoscuți au fost Avicena și Ave Caesar. După tratamentul lor se cînta Ave Maria. Babele care se ocupau cu cîștigul suplimentar deveneau combustibili, în cadrul unor manifestări culturale.

Anestezia se cunoștea din cele mai vechi timpuri și se practica prin izbire cu ciomagul în moalele capului; extracția dentară se făcea tot prin izbire, dar cu pumnisorul strîns în falcă. Pe atunci nu se prea vedeau cozi la stomatolog. În fond stomatologii nici azi nu au cozi.

Sîngele omului este rotund, fiind format din cercuri și cerculețe roșii și albe. Cel mai mare cerc alb este cercul

polar. Sîngele omului curge în el de sus în jos și de colo-colo, cum îl taie hemoglobina.

Cînd nu este cointerestat se coagulează producîndu-se hemoragia.

Funcția de reproducere este atunci cînd omul poate să reproducă exact ceea ce a auzit. De aia e bine să folosim casetofoanele, de la o anumită vîrstă în sus.

DESPRE FIZICĂ

Este știința care studiază corpurile calde cînd sînt reci, pe cele reci cînd sînt solide — astfel a apărut fizica solidelor și preocupări pentru fizicul solizilor — și alte manifestări gazoase ale obiectelor lichide; atracția fizicii o prezintă *gravitatea*, manifestată prin învîrtelile pămîntului, ceea ce a adus la nașterea legii gravitației pămîntului care susține că orice măr care cade de sus în jos, fie că e copt, fie că nu, se știe de ce. Legea aparține unui grădinar englez, Isaac Newton, și a fost îmbogățită de fiica acestuia, Olivia Newton, măritată John. Precursorii grădinaritului care au avut de suferit de pe urma aceasta au fost G. Bruno și Fenimore Copernicus, decapitați pe rug.

Multă vreme s-a crezut că Terra este buricul pămîntului în sistemul solar; dar n-a fost chiar așa. Antichitatea mișuna de legi fizice, dintre care se detașează cea a numitului Arhimede, care a observat că stînd sub apă mai mult de 5 minute omul nu mai face mare scofală. Astfel înotul a luat un mare avînt, pe baza legii care afirmă că orice corp scufundat într-un lichid de sus în jos este împins de jos în sus nici pînă azi nu se știe de către cine. Se fac încercări de a scufunda un obiect de jos în sus, dar rezultatele sînt sărăcuțe. Și alții au făcut, tot în acea perioadă, alte legi, spre satisfacția miilor de elevi de la ei încoace, care îi pomenesc cu drag de cîte ori sînt scoși la tablă. Boyle și Mariotte au descoperit principiul vaselor comunicante, lege care nu se aplică la îmbutelierea în

sticle, cel puțin la produsele de vinificație. Metalele se împart în mai multe categorii: din prima fac parte cele fandosite, rare și nobile, care nu intră în reacție cu acizii, numai cu omul. Metalele încălzite la roșu devin indecente. Fierul trebuie bătut cât e cald, iar copiii cât sînt mici, dar nu cu aceleași unelte.

Electricitatea ocupă un loc important în fizică; atunci cînd curentul electric stă pe loc, putem vorbi de electricitate statică și de economii; el s-a obținut întîi prin frecarea unei blăni de pisică domestică cu o baghetă de sticlă, după care s-a observat că de această baghetă se lipesc bucățele de hîrtie, iar cercetătorul are mîinile zgîrțite și e scuipat bine de tot. Încercarea de a introduce iluminatul electric cu pisici a dat greș; mai ales primăvara, becurile fugeau după alte becuri, pe acoperișuri.

Fizica se ocupă și de viteza luminii (organele de circulație au mereu probleme cu ea, nerespectînd viteza legală în orașe) și s-a constatat că este mare de tot. Ea a fost măsurată fugind în paralel cu ea, avîndu-se un cronometru în mînă. În acest domeniu se pare că în curînd se vor obține unele rezultate îmbucurătoare; după cum sîntem informați, un grup de cercetători este foarte aproape, după mulți ani de cercetări, de ruperea razei de lumină în două și mai multe părți, ceea ce va rezolva în totalitate problema energiei luminoase, fiecare cetățean putînd să aibă asupra sa cîte-o răzuță, ori o bucată mai mare, în funcție de ocupații și locul ocupat, astfel că circulația de noapte va deveni o joacă, mai ales în timpul zilei.

LEGENDĂ PIEZOELECTRICA

Sibaritismul zeilor i-a permis lui Prometeu să le fure focul, a fost mult mai ușor decît s-a crezut pînă acum; paza contractuală a Olimpului dormea pe rupte, zeii la fel și Prometeu, care se descălțase la ușa Olimpului, pen-

tru a nu produce zgomot, și-a reîncălțat sandalele cu tălpi de lemn și a intrat tropăind voinic și calm. A luat focul și a coborât cu el pe pământ.

Zei au convocat o ședință fulger și au hotărât să-l sancționeze pe imprudentul care a îndrăznit să *ia fără aprobare*. El însă habar nu avea de norii ce se adunau asupra capului său, alerga înaripat spre pământ, purtând în chip olímpic flacăra dătătoare de viață.

Ajuns pe Terra ieși în întâmpinarea oamenilor cu gura uscată de emoție; aceștia se strînseră în jurul lui, politicoși, și-l priviră cum încearcă să vorbească. Într-un târziu prinse grai și strigă patetic:

— V-am adus focul, oameni! De aici înainte totul va fi bine!

Oamenii, strînși în cerc, îl priviră neutru.

— Focul, oameni buni! Cel care nu se va stinge nici-odată! Ca o scurgere de gaz metan...

Atunci, unul dintre ei ieși în față și-i spuse:

— De ce nu te interesezi înainte să ai idei? Și-i aprinse sub nas o brichetă piezoelectrică.

După asta vulturii își începură treaba...

VARIANTE-ARHETIP

Nu trebuie eu să vă povestesc din nou basmul *Scufiței Roșii*, îl cunosc pînă și părinții, oameni ca dumneavoastră. Ceea ce doresc este să vă întind o dezinteresată mînă de ajutor, să ieșiți bine la capăt și fără reputația flească în fața copiilor, care nu iartă și nu uită. Aveți, oameni buni, fiecare o meserie, asta vă intră în sînge fără să vreți, copiii n-au habar de fenomenul acesta și cer cîte-n lună și în stele. Eu vă ofer, pe meserii, modul cum se poate povesti basmul acesta, ca să împăcați și copiii (capra) și stereotipele (varza profesională), astfel ca ambele părți

să iasă în câştig: dumneavoastră să adormiţi povestind, copiii să chicotească în pumn şi să vă arate cu degetul ud de salivă.

INGINER DE DRUMURI ŞI PODURI

Fiica lui Scufiţa Roşu, muncitor la terasamente, primi într-o zi sarcină de serviciu de la maică-sa, pentru a se duce la bunica, în scopul optimizării aprovizionării acesteia; primi o scufiţă portocalie nouă, care respecta NTS-ul, un ochi de pisică pe geanta cu de-ale gurii şi ale spiritului (o sticlă cu vin negru, Cadarcă) precum şi indicaţii de traseu, prilej cu care trebuia să verifice şi starea drumurilor vicinale; ajunse fetiţa la o ramificaţie NNV, către E 15, unde se aflau un podeţ, o grămadă de pietriş şi o tablă semnalizatoare „Atenţie, transport muncitori!“ şi se întrebă în sinea ei de ce nu se fac şi tăbliţe cu „Atenţie, transport funcţionari şi alt personal TESA!“

O luă pe DN 23 şi curînd ajunse într-o pădure, parchetul forestier A-14, unde se întâlni, la un fost punct de lucru, staţie de asfalturi calde, cu Lupu’.

Acesta reuşi s-o abată de la traseu pentru o vreme, timp în care scurtă drumul şi ajunse la casa bunicii pe care o înfulecă. Scufiţa Portocalie, la rîndul ei, se află în situaţia de înfulecată. Tocmai trecea pe acolo un echipaj de control DDP, condusă de tov. Vînătoru’ care sesiză starea de lucru negativă şi-l surprinse pe Lupu’, care luă un alt drum de atunci încolo...

BIOLOGUL

Nu era pentru prima oară că subiectul Scufiţa Roşie părăsea ambientul natal pentru a intra în alte zone de existenţă modificată; o bună ereditate maternă, cu cromozomi AADF, plus un aparat circulator optim (conduce substanţele digerate şi oxigenul la celule cu ajutorul singelui. Transportă la rinichi, plămîni şi piele substanţele nefolositoare. Singele apără organismul contra infecţiilor) îi permit să parcurgă cu succes experimentul biosomatic de transfer catabolic Mamă — Pădure — Mama Mamei — Retur.

Intervenția corpului străin (codificăm L — Lupul) produce modificări de funcționare a aparatului respirator (aici se produce schimbul de gaze la plămâni, oxigenul trecînd în sînge, care-l transportă la celule). Se produc arderi, din care rezultă energia și căldura organismului. Elimină bioxidul de carbon rezultat din aceste arderi, ca și în celelalte sisteme, dar de importanță secundară. Din experiment s-a remarcat slaba capacitate a celor doi subiecți Mama Mamii — Nepoată, de apărare. Intervenția unui al treilea factor, superior dotat biologic, rezolvă impactul, dar nu-l lămurește. Moartea lui L. nu înseamnă și sfîrșitul speciei. Au trăit cu toții fericiți pînă la adînci bătrîneți.

UN FEL DE FABULA

Scriitorul stătea la geam și pîndea inspirația; dăduse foarte puțin la o parte colțul perdelei, pentru ca vecinii să nu creadă altceva și privea atent în stradă. Și în acea zi șansa nu era de partea sa. Sunetul strident al soneriei îl smulse brusc din pîndă. Se duse să deschidă dar nu era nimeni pe palier: suna telefonul.

— Alo? Da, eu sînt Scriitorul.

De cealaltă parte a firului Regizorul se dădea în ceasul morții și vocea lui prindea accente patetice:

— Dumneata ești singura mea salvare! Peste 10 zile trebuie să prezint un scenariu ancorat în realitate, altfel criticii îmi pun pielea în băț și fac din ea portofele. Aju-tă-mă, scoate-mă din încurcătură și copiii copiilor mei te vor pomeni seara în rugăciuni laice!

— Subiect ancorat în realitate, spui?

— Strict contemporan!

— Un vapor... viața pe vapor, lupta cu valurile, în-tîlnirea cu malurile! Merge?

— Nene, fii serios, de glume îmi arde mie acum? Te rog, cum nu l-am rugat nici pe tata să mă lase să nu mă însor... hai, promite-mi ceva!

— Peste o săptămână îți aduc scenariul. E bine?

— Sînt sclavul tău! Lăudată fie ziua în care maica ta s-a hotărît să-ți dea viață! Te salut!

Scriitorul nu se mai duse la perdea, se duse la masa de scris și peste cîteva ore era cufundat într-un morman de hîrtii, mașina de scris țacănea cu frenezie și din toată alcătuirea aia nu se vedea decît chelia sa, roșie ca un bec de röntgen. Patima pusese stăpînire pe el, și după 3 zile scenariul era gata. Luă un taxi și se duse direct la Regizor care izbucni în plîns la vederea lui:

— Creștine! Cere-mi orice, în afară de 100 de lei, fiindcă asta n-o schimb!

Înșfăcă lacom manuscrisul, mai să-l rupă, iar Scriitorul se instalează confortabil într-un fotoliu.

Regizorul își aprinse o țigară și suflînd fumul cu voluptate deschise dosarul. Peste cîteva secunde se prinse de inimă și întrebă moale:

— Nu l-ai văzut?

— Ce să văd, amice?

— Nasturele... mi-a sărit de la cămașă... ce mi-ai adus, omule? — zbieră el îngrozit. Ți-am cerut un scenariu foarte contemporan și tu mi-ai adus „Haiducu Ducu“. Ai înnebunit! Dacă scap fără infarct din chestiunea asta, voi trăi cît haiducul tău!

— 100 de ani! Și să știi că a murit, nu din cauză de boală, ci din motive de saturnism, de cît mușca vîrfurile gloanțelor de plumb!

Regizorul își turnă o cană cu apă în cap și se trînti cu fruntea de birou, dar nu se auzi nici un sunet.

— Poți să dai anunțul meu mortuar! M-ai asasinat... plînsul lui calm prevestea o izbucnire, poate fatală și Scriitorul se grăbi să-l scoată din starea de șoc, mîngîindu-l pe creștet. Regizorul, fără să ridice capul, mormăi dintre brațe:

— Auzi, acolo! Haiducii ies din pădure... caii trotesc nerăbdători. Apare din frunziș haiducul Ducu și rîde sardonice spre feodalii din vale, toți grași, cu figuri tîmpe și pe cai înzăuați! Asasinule!

— Cînd ai întîlnirea cu factorii de decizie?

— Mîine! Dacă mai apuc ziua de mîine. Mă... Scriitorule, tu știi că noi avem scenariu cu haiduci pînă în mileniul trei? Își suflă nasul cu demnitate și spuse simplu: mă duc să-mi cumpăr un kilogram de napoton.

Scriitorul îl împinse blînd înapoi în scaun și îi surîse blajin:

— Stai cu tata... refacem chiar acum! Îl aducem la zi. Uite.

Maistrul Ducu. Scenariu. Muncitorii ies de la lucru sporovăind despre ziua ce-a trecut cu multe succese. În stația de troleibuz duduie motoarele autobuzelor. Strada e în pantă și în vale îi așteaptă soțiile, cu copiii; cele fără copii vor face...

Regizorul revenea încet, dar sigur, la viață; în final obrajii i se coloraseră nefiresc în roz și-i întinse Scriitorului o mîină udă și moale.

— Duci scenariul și îmi dai după aia un telefon; dacă trebuie, îl tragem și mai în actualitate. Am cîteva idei cu maistrul, cu Ducu ăsta. Și nici din punct de vedere cinematografic nu este greu; îl dezbraci pe Florin Piersic de suman și ȋțari și-i dai o salopetă și cască de protecție.

Îl mai mîngîie o dată pe regizor, cu un soi de milă pe care acesta n-o observă și ieși cu pas gimnastic. Regizorul își găsi nasturele și se duse la recuzită să și-l coase.

A doua zi, îmbrăcat frumos, palid ca o cretă ținută în întuneric, se prezintă în fața comisiei. Șeful acesteia îl invită amabil să le citească scenariul, iar membrii își pregătiră pixurile și carnețelele. După 2 ore regizorul scoase o batistă enormă din buzunar, își șterse obrajii, mîinile și masa acoperită cu sticlă și oftă: *sfîrșit*...

După cîteva minute, în care liniștea plutea ca o pasăre amenințătoare, șeful comisiei spuse:

— Mda! Scenariul e bun, pot să zic că chiar merge... dar are cîteva mici amănunte, mi-am notat vreo 150 care-l fac inutilizabil; dacă Scriitorul nu are nimic împotrivă, pentru că personajul îmi place foarte mult, aș sugera să-l transformăm, fiindcă are toate datele pentru a fi haiduc: e curajos, e drept, e ferm, e frumos... să-i spunem „Haiducul Ducu“. Înlocuim, mă rog, și zicem „Haiducii ieșeau din pădure... caii tropotesc nerăbdători; din frunziș iese și haiducul Ducu și rîde sardonice spre burghezo-moșierimea în formare, aflată mai la vale“.

Îl întrerupse un zgomot ciudat, neobișnuit; cu un zîmbet nenorocit, Regizorul aduna de pe jos nasturii de la cămașă.

ALT FEL DE FABULĂ

Scriitorul se afla din nou la fereastră și aștepta inspirația, îl aștepta și pe poștaş să aducă banii pentru scenariul „Ducu haiducu“, dar bucuria sa era întunecată de lipsa unui subiect pe care să-l atace imediat. Gloria îl obliga să bată fierul cînt e cald (de aceea își instalase într-o bucătărie de vară o nicovală și făcea potcoave artizanale) dar imaginația îi întorsese spatele și nici nu dădea semne că ar avea de gînd să-l pupe iar pe frunte.

Vecinul de la etajul II, funcționar la fabrica de mezeluri din localitate, unde număra plasticul de pe parizer și tremura la fiecare control financiar, tocmai intra în curtea blocului, încărcat cu sacoșe.

„Da! Acesta e subiectul! Existența de zi cu zi a unui om ca toți oamenii, insignifiant, cenușiu, șters, definiție a anonimatului modest. Însă în sufletul lui se petrec drame vulcanice. Etna e o pocnitoare pe lîngă adîncimea de suflet a unui asemenea om care trebuie pîndită, încurajată, scoasă din cochilia resemnată a sfioșeniei. E al meu. Pun potera observației psihologice pe el, îl învălui ca pe-un degerat în șubă și scriu, scriu pînă-l fac gigant pitic“.

Din chiar acea zi Scriitorul începu să-și studieze personajul; dezamăgirea primelor informații fu cruntă. Funcționarul de la mezeluri era mai mult decît nimic, era nimeni, cu o viață pe care vecina de vizavi, care-i cunoștea și numărul maieurilor, i-o catalogă drept *fis*. Tată exemplar, soț politicos, dezlegător de cuvinte încrucișate, specialist în pus gogoșari pe iarnă, chel și cu un umăr ridicat, cîte unul în fiecare săptămînă. Alte amănunte erau și

mai lipsite de speranță, dar Scriitorul miza foarte mult pe întâmplare.

Zilele treceau lungi și stupide, ampolaiatul mezelar ducea o viață de ceasornic, minutele și le drămuia, din teamă față de soție, odată ajuns acasă se închidea în camera lui și dezlega cuvinte încrucișate.

Scriitorul își mușca mâinile — inactive — de ciudă; într-o seară, pe când urmărea cu tristețe cum funcționarul stingea lumina la aceeași fixă oră, 22 și 30, i se arătă revelația.

Trebuie să provoc *întâmplarea*, *s-o întărit asupra acestui zero barat*, altfel confrății mă duc la groapă și eu nu am motiv să-i refuz . . .

Își întocmi un plan de întâmplări, pe puncte și situații și a doua zi, în zori, trecu la aplicarea lui:

— copiii care îi puseră piedică, pe când se întorcea cu sacoșele pline, fură muștrați cu batista la nas și degetul arătător molcom pendulat; ba mai mult, primiră și câte un măr . . .

— individul beat care-l acostase în stația de autobuz se lăsă din ziua aia de băut și-l înjură pe Scriitor cu ajutorul unei pietre aruncate în geam, pentru violența cu care încercase să-l ducă pe panta nefastă a alcoolului.

— banii strecurați parșiv în buzunarul hainei fură duși la miliție de către soția lui.

Scriitorul zăcea răstignit pe pat, cu un prosop ud pe frunte și suferea cumplit, niciodată nu i se întâmplase așa ceva; destinul putea fi forțat să ia altă cale, asta o știa, dar în cazul acestui biped șoricesc nu era nimic de făcut. Păstra în rezerva strategică o ultimă variantă de scoatere a insului din platitudinea sa existențială.

În ziua următoare, pe când Simaciu Gâlbează-junior se întorcea cu eternele sale plase, în fața lui se prăbuși subit o tânără superbă, astfel că funcționarul lepădă sacoșele și-o ajută să se ridice. Fata își reveni greu în simțiri, cu brațele atârinate moi, dar optim, de gîtul salvatorului; lumea strînsă în jur îl laudă pe vecin și fata ținu morțiș să-l cunoască pe omul cu suflet mare care nu trecuse nepăsător pe lângă trupul ei căzut fulgerător pe asfalt.

*

Scriitorul își freca mulțumit mîinile, Simaciu nu apăruse la orele 16 cu sacoșele! Îi venea să urle de bucurie, dar se limită să chițcăie frumos.

Funcționarul era în mrejele lui, încă o dată machiavelismul cotidian își arăta resursele și își valorifica din plin influența; Simaciu, își spunea el, se afla acum în vreun restaurant retras la marginea orașului, cu sacoșele goale lîngă el, numărîndu-și îngrozit banii din buzunar, destinați altor produse decît coniacului 5 stele, dar piciorul tinerei leșinate îi arunca flăcări în vine, obișnuințe și reflexe.

Așteptarea îi fu răsplătită din plin; Gălbează se întorsese acasă pe la 7 seara, rumen în obraji, fluturînd plasele goale; unui copil care mai încercă să-i pună piedică îi trase un șut în fund și-l sudui de mamă. Soției, perplexă, îi dădu un brînci în casă, iar copiii fură ascultați la toate materiile, chiar dacă a doua zi era duminică.

Noaptea trecu nedrept de repede pentru Scriitor; hîrțiile se adunau cu repeziciune în dreapta sa și făcu un caloul sumar care-i permise să conchidă că în zece zile romanul era gata...

În următoarea săptămînă înregistră cu satisfacție noi și noi probleme ivite, pe care urma să le transforme în literatură: Simaciu lipsi de acasă o noapte, se bătu la colțul străzii cu un cetățean pașnic, rîse cu invective de invitația administratorului care chema locatarii la sădit pomi, soția luă copiii și se mută la o soră de-a ei, Simaciu primi o sancțiune pe linie administrativă pentru jignirea unei colege, cu mîinile; în fiecare seară, apartamentul ajuns într-un hal făr' de hal, bubuia de cîntece. Pierdu la cărți și vîndu sufrageria, pierdu și cheile de la casă și scoase ușa din țîțîni. Scriitorul era sincer îngrijorat și, mai ales epuizat, fiindcă nu ajungea să țină pasul cu performanțele fostului funcționar și tată model.

Încercă să-i vorbească într-o seară, în fața vecinilor ieșiți din bloc, dar se alese cu un „valea, Mitică!“ și un gest fără echivoc, făcut cu ajutorul antebrațului. Cu o figură tristă, Scriitorul se întoarse în casă, dar în sinea sa exulta. Ascultă un timp cîntecele de pahar cîntate de Simaciu înainte de culcare și zîmbind se puse pe scris.

Confrații îl opreau pe Scriitor, curioși să afle taina muțeniei sale, dar el ridica din umeri cu falsă candoare

și le spunea: „am ceva grozav, în curînd voi termina un roman fără final frumos“.

Într-o seară remarcă lipsa zgomotelor din blocul vecin; lumina era stinsă, storurile trase: „o fi plecat cu *leșinata*, își toacă ultimii bani și se descompune încetișor“.

A doua zi apărură soția cu cei doi copii, un camion readuse și mobila din sufragerie, iar la orele 16 apărură și Simaciu, cocoșat de eternele sale sacose. Scriitorul se simți jignit și îl pîndi, știind că în timpurile bune (pentru el) Gălbează ieșea la ora 18 să-și cumpere țigări și să fumeze două în fața blocului, în apartament nicotina fiind tabu; pe cînd își aprindea prima țigară, Scriitorul se apropie și ceru și el un foc, chiar dacă detesta tutunul. Simaciu îl servi dezgustător de agreabil, discutară o vreme despre timp, apoi Scriitorul atacă direct subiectul:

— Lasă-mă să te fac celebru! Împreună vom dovedi ceea ce se numește literatură inspirată din cotidian, și nu zugrăveală peste tapet. Mai fă ceva, te rog, numai o ultimă boacăna și după aceea sîntem amîndoi oameni făcuți! Eu am provocat totul, Simaciule, te-ai comportat exemplar de execrabil și antisocial. Te rog! Fă-i un copil leșinatei, poftim, atacă-mă pe mine într-o noapte și jefuiește-mă, dă-ți demisia și cere să fii trimis disc-jockey... te rog!

Simaciu îl ascultă liniștit, apoi își stinse gînditor țigara de perete și se uită împrejur; găsi ceea ce căuta, capacul de la o ladă de gunoi și-l pocni pe Scriitor în cap. După aceea își aprinse a doua țigară și se duse mai încolo, unde era aerul curat.

OBSCURANTISM LA DOMICILIU

După cum just ați observat, individul are din ce în ce mai mult posibilitatea să învețe limba spaniolă fără profesor, să-și construiască singur un motorăș de bareă,

să hîrîie cu fierăstrăul de traforaj într-o bucată de placaj, să-și facă deltaplan și să sară cu el de pe balcon, cînd e curentul de aer ascendent și curtea goală, poate să devină un mic electronist, acvarist, crescător de nutrii și multe altele; desigur că țineți minte spiritul deosebit de glumeț al acelui elev londonez care a făcut acasă o bombiță atomică, dacă i-aș fi fost tată îi demonstrem pe viu reacția în lanț, dar spre norocul lui nu e fiul meu și nici mama lui nu mi-a fost prezentată cu ocazia vreunui *five o'clock*, la mine în cartier.

Extinzînd posibilitățile, mai mult decît nelimitate, de a face un lucru complementar meseriei noastre, preocupărilor cotidiene, de ce să nu facem și vrăjitorii la domiciliu? Să ne ghicim singuri trecutul, prezentul și viitorul; veți observa că chiar după prima partidă de inițiere veți cunoaște foarte bine toate datele referitoare la trecutul și prezentul dumneavoastră, încît vă veți mira ca... nicio dată de bogăția coincidențelor și de justetea acestora.

Dacă nu ne gîdilăm prea tare, dacă nu e nimeni în preajma noastră să ne vadă mormăind, aplecați peste mîna stîngă, atunci ghicitul în palmă va fi prima izbîndă chiromantică, descoperind astfel posibilitățile oculte ce zăceau latente în subconștientul dumneavoastră previzionar retro și înainte. Femeile care vor descoperi în palmă niște mici umflături tari, vor avea revelația spălatului de rufe și a oălcăturii; acolo unde vor descoperi la capătul arătătorului și mijlociului pete galbene vor fi știind că sînteti fumătoare. Linia care pleacă de la baza arătătorului spre încheietura mîinii este linia vieții.

Părerile sînt controversate aici: unii susțin că linia lungă înseamnă adînci bătrîneți, alții spun că linia scurtă e senectute mare.

Aceste părerii se verifică, în toate cazurile, la deces, dar să lăsăm subiectul ăsta morbid și să atacăm altul mai senin: bolile ce vă pasc, ori cine vă cade la așternut într-o oră, o săptămîină, o lună, un trimestru, sau cel mult o zi; eu, de exemplu, știu cu cine voi dormi peste o săptămîină și nevasta nu se supără: ou șoferul. Plecăm pe teren și mi-a trecut o pisică neagră pe sub nas, ieri, de aia mă grăbesc să scriu schița asta nu fiindcă are nevoie posteritatea de ea, ori sînt eu nițel superstițios.

Bolile se manifestă, în general, cu niște simptome medicale, dar avînd bine pus la punct sistemul de referință

ehiromantic, nu trebuie să luăm în seamă faptul că avem temperatură, ameteți, gura uscată, ochii șinșila și altele care scîrțîie în anatomia noastră personală.

Dacă vi se bate pleoapa stîngă, cineva v-a deocheat în mod sincer și v-a blestemat din toată inima; răsfițați degetele de la ambele mîini, cît mai bine, apoi lipiți-le două cîte două, cel mare rămîne afară și cu el desenăm într-un kilogram de făină pusă pe un ziar cuvintele magice: „fire-ar pielea pe tine!“ Cu celălalt deget mare nu desenăm nimic, îi vopsim unghia cu cremă de ghetă, stingem lumina și încercăm să-l prindem cu celelalte opt degete lipite, în întuneric. Dacă reușiți, veți afla cine v-a pus gînd rău și cine vă iubește, de asemenea de ce boală vă veți îmbolnăvi, direct pe numele ei latinesc.

Fierbeți într-un litru de apă mușetel, fire dintr-o mătură folosită o dată, capacul de la stilou, flori de tei, presărați, cînd a dat în elocot, un pumn de sare și cît e încă fierbinte, beți din oel mult două înghițituri; veți ști cu siguranță dacă vă așteaptă vreo avansare sau vreo salvare, asta în fața blocului.

Celor care le ard călcîiele, după înșurătoare, să-și găsească alinare lîngă o altă femeie, le recomand un remediu — pentru a afla despre cine e vorba — deosebit de eficace; se stă desculț în zăpada din balcon, numai în chiloți și maieu și se aprind 5 stelute nefolosite, de pe pomul de iarnă. Dacă e vară, nu desfaceți pomul pînă în iunie, se duce efectul și duduia respectivă nu mai apare. După ce simțiți că vi se fac picioarele buturugi, intrați în casă și beți un litru de lapte rece în care puneți cîteva cubulețe de gheață.

Peste cel mult 24 de ore veți ști tot ceea ce vi se va spune, dar nu trebuie, fiindcă nici n-o să puteți să des-tăinuți manevra magică ce v-a adus în halul respectiv. Avertizez pe cei ce au încredere în propriile puteri oculte, să evite total implicarea viețuitoarelor tradiționale în arsenalul vrăjitoresc: pisicile, bufnițele, papagalii religioși, ori cei și mai spurcați la gură, șoarecii, șerpîi, găinile albe și ouătoare.

Această recuzită este total depășită și vă atrageți neplăcerea deconspirării dacă veți veni acasă, la bloc, cu o bufniță la subsuoară, iar din sacoșă va emite semnale disperate o coadă neagră de pisică idem. Noile metode exclud cu desăvîrșire altă participare decît ființa noastră și un

inventar de lucruri neînsuflețite, oricînd aflătoare la casă; pentru a vedea din ce cauză bărbatul miroase a băutură, este de-ajuns să avem în casă un termometru, din care vom scoate mercurul și-l vom pune în macaroane cu brînză, un prosop cu care vom scoate portofelul din buzunar, o foarfecă de croitorie cu care-i vom tăia toate șireturile de la pantofi, seara la ora 7, că doar n-o pleca în teniși, și mai avem nevoie și de un păhăruț cu apă distilată pe care i-l dăm să-l bea după ce-a mîncat macaroanele cu mercur.

Lista fenomenelor și manifestărilor psihosomatoparahemipateticosimpatetice este uriașă, n-ar încăpea nici în paginile cărții de telefon a orașului Tokio, dar trebuie să știm să le sortăm pe mari categorii ce își au, fiecare în parte, abc-ul remediilor și decodificarea; unele fenomene țin de manifestări ale organismului: bătaia de pleoape amintită, furnicături în membre, zbînțuiala picioarelor fără motiv, țiuieli interurbane în urechi, mîncărimi la baza nasului etc.

Alte fenomene se referă la starea vremii și la culoarea animalelor ce ne trec prin față sau prin spate. O a treia și ultimă categorie se aplică acelor momente în care auzim ceva ce nu se aude. Pentru asta însă nu mai există nici o rezolvare.

PROVERBE COMENTATE

Preliminarii: nu există nici un fel de preliminarii.

Aflîndu-mă în unele momente fericite ale vieții mele — suspect de tuse măgărească, la o vîrstă cînd alții au descoperit că intrînd în apă îi împinge cineva de jos în sus, sau că mărul îți cade drept în cap, dacă stai sub un măr cu mere, fiindcă stînd sub un păr îți cade părul, dacă ești predispus la calviție, iar dacă stai sub un măr și îți

pică o pară, atunci nu-i lucru curat — izolat cu strășnicie de un medic care m-a confundat cu o bibliografie încă nestudiată, am găsit în noptiera înaintașului meu, despre care doctorul cu pricina spunea că ținuse o cură de slăbire atât de severă, încît nevasta l-a dus acasă în portmoneu (între două monezi de trei lei), o carte de proverbe pe care am citit-o cu satisfacție triplă, ținînd cont de faptul minor că timp de oîteva zile, pînă am descoperit America asta fără coperti, am învățat pe dinafară afișe profilactice și modul de întrebuințare al extinetorului.

Eu citese foarte mult, tot ce-mi cade sub mîină, nu stau să fac mofturi ori să citese înainte cronicii literare, fiindcă atunci adio lectură, umbli numai după semnificații și filiații; în orice moment, propice sau nu, prefer o carte, indiferent ce, oricărei alte ocupații care nu presupune pas-alergătorul ochilor pe hîrtie. Consider că nu există momente nepotrivite pentru lectură, numai persoane care nu sînt de acord cu treaba asta, ori care așteaptă de la tine altceva decît nasul vîrit în carte. Ceea ce ne pricinuiește adesea necazuri este faptul că acordăm prea multă atenție lucrurilor mari care nu se interesează, iar pe cele mici care ne fac mai frumoși — cum este și cazul meu — le ignorăm și atunci ele se răzbună. Dar nu din acest motiv am luat cuvîntul, ci pentru a vă lămuri în privința bolii de mai sus și a proverbelor în cauză, pe care după ce le-am lecturat rapid, le-am reluat de mai multe ori, le-am învățat pe de rost, apoi am pornit la adîncirea semnificației lor și fiecăruia i-am găsit o explicație istorică și un act de naștere, cu bibliografie cu tot, după cum urmează; vreau numai să vă comunic că n-am avut tuse măgărească. Era pojar.

Neagu s-a supărat pe sat și trei zile n-a mîncat

Romantic flăcăul ăsta! Și, mai mult ca sigur, de me-serie cioban, intrat în litigiu cu satul care i-a încredințat oile. Venind momentul plății, pentru munca lui cinstită, probabil că nu i s-a dat suma stabilită înainte, neexistînd contract scris din motive de analfabetism. Avînd și un depozit sufletesc dolidora de ingenuitate și candoare — de dialoguri poți stabili cu berbecul turmei, sau cu mă-

garul, timp de cîteva luni, sus în vîrfurile muntelui? — Neagu s-a comportat protestatar și a declarat o micro grevă a foamei, obișnuit fiind, săracul, cu posturile astea prelungite, din moși strămoși.

Desfid pe oricine ar spune că treaba asta nu s-a petrecut în regimul burghezo-moșieresc. Ar mai fi o variantă, dar aceea mi se pare că ține mai mult de nuanța speculativă a unei realități cu puține informații evidente: Neagu avea ulcer.

Consultați următoarele cărți:

Mavrușca Sănătosu, *Kinestezia inteligenței la oile tunse*, Editura Călimăraru, f.a., 1908.

Calderon de la Lotca, *Cum m-am întors din Australia pe jos*, Edizioni Spaghetti, Napoli (ediție bilingvă, o pagină este tradusă, alta nu).

Io-s cu mortu'n casă, tu mă faci să rîd!

Plonjăm în plin decameronism, de bună calitate: văduva Ics, tinerică, frumușică, lingă dormeză eternă a răposatului, mai mult ca sigur decedat la o vîrstă apreciazabilă, cu o diferență la fel de mare între el și soție, căsătorie din interes. Pe de o parte avere, pe de altă parte bogăție trupească, mai puțin spirit, dar un rîs sănătos care umplea adesea casa. Poate că la o adică, cel dus mai lua cîte una peste cap, cînd ridică mîna. Replay: văduva Ics, cernită toată, cu o ceapă sub zăbranie, intră Ygrec, brunet și sărac, cu care văduva se întâlnea, înainte să fie văduvă, prin livezi, fiind o zonă pomicolă.

Tot satul știa de legătura lor — fiindcă acțiunea se petrece la oraș — mai puțin informat cel care ține acum o lumînare între degete ca să vadă întinericul — el vine lingă catafalc, trîntește cu pioșenie o cruce mare și se apleacă spre văduvă pentru a-i prezenta condoleanțe, dar îi spune: „ce zici, fă, cum te-ai speriat azi-noapte de pisică!?” E firesc ca pe văduva Ics s-o podidească rîsul. Restul nu mai e interesant, au trăit fericiți pînă la adînci bătrîneți, iar rîsul ei cristalin a învîrtit multe burghie ale pizmei în inimile consățencelor, acrite și stafidite. A trăi este un talent, cum spunea un filozof antic, Gheorghe, prieten cu mine încă de cînd terminam primara.

Au sărit proștii să scoată luna din iaz

„În anul 1677, dupe mireneasca alcătuire a izvodului, s-a stîrnit în satu Pleasna, Covurlui, mare huiet ce sosia din ceriu, în chip de arătare de foc, carele pre urmă s-a slobozit cu așîșideri multă zvoană în iazu boieresc den hotară. Oamenii, pren colibe s-au rugatu fierbinte să-ier te de păcate, că păcătoși sîntem cu toții, mai puțin popa carele e foarte păcătos.

Au îndrăznit a ieșire bărbații pren fumarnițe, cu ciu-mege și sînețe, de s-au dusu la iazu boierescu să vază ce minune s-a tălmăcit de susu. Iasulu hierbea ca un cazanu den iadu, unde dracii cei neadormiți topesc catrană și-i căftănesc pre păcătoși, și la fundu zăcea luna, numai sfîrîind. Peștii toți cu burțile în susu, de au mîncatu tot natu dzece zile, pînă unii s-au cufuritu, de nu mai aveai în tufe unde să te aședzi, gemeau ca apucații și suduia unii tare.

Cu furca și lanțu, au scosu luna și a doao dzi au vinită ispravnici de au dusu luna la locul ei pe ceriu.“

Documentul există, l-am regăsit absolut întîmplător, cînd căutam într-un anticariat un tom al unui confrate, epuizat, tomul nu scriitorul, fiindcă acesta e ineputizabil. Oricum relatarea anonimă dă de gîndit, iar proverbul își pierde autenticitatea.

Cine fură azi un ou, mîine va fura un bou

Ceea ce poate să pună pe gînduri, chiar și pe unul neobișnuit cu gîndirea zi de zi (ceea ce se dovedește a fi, spun unii, costisitor, alții obositor) este faptul că proverbul în cauză nu admite replică. Absolutismul cu care își proclamă sentința nu este altceva decît încercarea de a masca un eșafodaj de logică șubredă.

Primo: nu scrie niciunde că după furtul oului urmează furtul boului.

Secundo: ordinea raptului poate fi inversată, în sensul că se poate începe cu boul și termina cu oul.

Tertio: se poate proceda, pentru economie de timp și diminuare de risc, plus avantaje materiale, prin a fura o găină; cu boul e mai greu, dar oricînd se poate găsi

un specialist care să indice cu o precizie de 98,60% care vacă naște bou, sau nu. S-ar putea ca vaca să dea lapte, ceea ce ne confirmă ideea că tot găina este o materie primă de furt fără risouri prea mari.

Ce ne facem cu cel care vrea să nu fure? Nu putem obliga pe nimeni să caute găina de ouă și să tragă boul de funie! Oricum, trebuie să avem în vedere cât timp ne ia, spre exemplu, de a convinge un aviator, abia întors din cursă, să dea iama în cuibar, sau un bibliotecar, care și-a petrecut mai toată viața între tomuri venerabile, să sară noaptea gardul și să înșface boul de lingă iesle.

Un cunoscut de-al meu, care toată existența și-a trăit-o prin a păți întâmplări neobișnuite, mi-a povestit ce-a simțit atunci când a furat un bou; raptul s-a desfășurat neliniștitor de bine, dar el nu se gîndea în acele clipe la un asemenea aspect, capabil să-l facă pe un lucid să renunțe; starea emotivă îl ducea cu pași mari spre locul unde avea să găzduiască boul. Acesta, cu o docilitate perfectă, l-a urmat prin locurile întunecoase, îl sprijinea cu soldul lui lat să nu dea în șanț, dar înainte să intre cu el pe poartă, boul s-a proptit în copite și a spus calm: „băiatu', vii afară și-mi arăți oul, după aia intră și boul“.

Omul cît trăiește învață

Forma de învățămînt nu contează, așa cum nu contează nici retribuția unui secretar literar la un teatru necris, important este ca omul să ființeze și atunci, indiferent de restul problemei, el învață. În caz că a dat în primire nu mai învață. Proverbul acesta mă umple cîteodată de o sinceră uimire, fiindcă m-am surprins nu o dată, de alții nu vorbesc, ca să nu-mi iasă vorbe, că pur și simplu nu învăț; spre exemplu, mă aflu la ofițerul stării și mi-am adus aminte de proverb. Mi-am cerut souze de la mireasă (s-a măritat ou altul, e de la sine înțeles) și m-am întors peste cîteva minute cu o carte din seria enciclopediilor, despre viețuitoarele de la Polul Nord, pe care am început s-o studiez cu rîvnă, de la pagina 456, unde o lăsasem. Notițe n-am mai apucat să iau... chiar și în timp ce scriu concluziile mele despre acest proverb, am în mîină stîngă un dicționarăș de sino-

nime, român-italian, ultima ediție, și sînt mîndru că am ajuns la sinonimele italiene ale verbelor: *a sugruma*, *a strangula*, *a gîtui*, *a sufoca etcaetera*. Cine știe, poate într-o bună zi voi avea ocazia conversației cu vreun italian și doresc din toată inima să fac discuția agreabilă și dialogul spiritual.

*Spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun
cine ești*

Nu garantez autenticitatea dialogului de mai jos, dar nu am nici un motiv să nu cred că n-a fost aieveja:

— Spune-mi, tinere derbedeu, cu cine te însoțești?

— Cu fiica dumneavoastră, domnule!

— Dragă ginere!

Dar socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din tîrg... echivocul proverbului este argumentat și de faptul că un însoțitor nu trebuie neapărat să-ți fie prieten, îți poate fi șef, dușman, amic nesincer, pot să fie toate cele 150 de sardele umane cu care călătorești în autobuz spre casa din cartier dar nimeni nu poate spune ce fel de caracter ești, chiar dacă în timpul călătoriei desfășori ca un evantai posibilitățile nebănuite ale limbii române, de a se așeza în propoziții enunțiative care pot face să roșească și o domnișoară.

În fine, nu trebuie să excludem varianta următoare:

— Spune-mi cu cine te însoțești!

— N-am chef!

Acestor supoziții pe care le-am surghiunit în simple afirmații fără acoperire, chiar dacă ele sînt argumente barosane, le adaug o strictă bibliografie orientativă:

Gicu Neufchatel, *Însoțitorii Monei Lisa*, mss, fond IX, dosar 17.

Monica M. Moni, *Am avut și eu un Viorel d'Ingres*, memorii, Editura Pramaty, Pundjab, 1911 (în) Colecția Timpu.

Ii dai un deget și el îți ia toată mîna

La 1342, cavalerul răătăgitor Siegfried Undzoweiter (von) după ce a tînjit la o privire a castelanei Brigitte Bar Dot, care l-a ignorat și a scuipat pe trandafirul ce i-l adusese

tocmai din Indii, s-a hotărît să plece în lume pentru a face fapte de mare viteză, astfel sperînd să cîştige un surîs din partea fecioarei, mamă a patru castelănaşi grobieni. La jumătatea drumului, într-un sublim gest de disperare, îşi taie un deget, mijlociul de la dreapta, îl pune într-o batistă şi-l trimite Brigittel care-i răspunde imediat în scris:

„Caşcavalerule Zîgfrid, amu-i ora c-am primit deştiş matală. Dacă trimeţi şi braţu, ies pe crenel şi-ţi trag un zîmbet.“

Continuarea poveştii n-o cunosc, izvoare scrise nu au rămas, dar mai circulă oral şi pe casete unele balade, desigur departe de arhetipul inspirat de păţania nefericitudinii von Undzoweiter. Iată una dintre ele: „Foaie verde, foi ca macu / O păţi Siegrid sireacu / Pomicica îi promise / Epistolă că-i trimise / Iar dăşteptu cu nesaşiu / Îşi scurtă tot antebraţu“. În continuare varianta epică îşi pierde din forţă şi narează căutarea unui post de prim-ajutor.

Acest proverb m-a făcut să gîndesc foarte intens asupra unui aspect, deloc minor, şi anume acela că — documentat, deci de ce ţi se poate întîmpla dacă dai un deget — întinzi toată mîna de la bun început dar ţi se ia numai un deget, iar de-aici nu mai e decît un pas pînă la „Îi dai nas lui Cocean, el se suie pe divan“, ori varianta „Îi dai nas lui Ilie, el se suie pe dormeză“. Neamuri proaste...

Cine s-a fript cu ciorbă, suflă şi-n iaurt

Eroare! Întîi drăcuie. Apoi, suflă din nou în ciorbă, doar n-o să o lase acolo pentru un borcan cu iaurt pe care scrie „miercuri“ şi dedesubt e imprimat „dumini-că“. Se spune că un om, într-o viaţă de aproximativ 70 de ani, mănîncă, la modul propriu, o lingură inox, minus mînerul. Operaţia este plauzibilă, prin îndepărtarea cu limba a straturilor de metal, prin sute de mii de duceri şi întoarceri de la gură-n farfurie, din farfurie, sus la mansarda vorbitoare. Această curiozitate n-are nici o legătură cu proverbul nostru, i-o vindem dezinteresant domnului Guinness...

și-a reîmbrăcat fără un cuvînt halatul și l-a invitat, tot muștește, pe pacientul întîrziat să se dezbrace și să treacă în dosul eoranului.

„Cum stați cu inima?” a întrebato tînărul pacient, dar medicul, ocupat cu învîrtitul unor butoane importante, n-a auzit întrebarea și rău a făcut.

În momentul cînd a luminat ecranul, s-a prăbușit de pe scaun și nu s-a trezit decît atunci cînd o soră drăguță îi făcea respirație gură la gură... n-a povestit decît filozofului Gheorghe ce-a văzut, el mi-a spus mie, sub consemn că nu voi face publică strania întîmplare, și eu mă țin de cuvînt.

Pe seurt, pacientul sfios era drac! R. n-a văzut nici o iotă din preaobișnuitul sistem osos, în loc de plămîni, în schimb, avea două busturi de îngeri cu aripile strînse. În rest, a mai apucat să zărească foarte mult păr, pe tot corpul, dacă așa se putea numi alcătuirea aia lichefiată, care purta pe suprastructură două cornițe drepte, frumos lustruite.

Întorcîndu-ne la proverbul nostru trebuia să constatăm cu o anume tristețe că incompatibilitatea dintre datele proverbului și datele dracului este ireconciliabilă. Cei care cunosc, cît de cît, alcătuirea primei părți a enunțului, pot să afirme că nici pe departe nu seamănă cu dracul, mai ales dezbrăcat. Unele excepții nu pot decît să mărească gradul de tristețe, care este un fel de optimism care se ia în serios...

Frate ca frate, dar brînză-i pe bani

Un proverb, eminemamente comercial și care încurajează consumul de produse lactate; ar putea fi perfect din punctul de vedere al logicii formale, dacă n-ar interveni nuanțe de disensiune cosangvină. Personal, mărturisesc că încă n-am fost rugat de fratele meu să-i dau brînză, pe gratis, și nici eu nu i-am solicitat vreo putinică, în valuta forte a frăției.

În perioada schimbului în natură, acest proverb era deplin inoperant, iar respectiva brînză putea fi schimbată pe o oaie, pe o mierță de grîu, pe etc., ceea ce, să recunoaștem, nu era mare brînză.

Totuși, acest proverb are și părțile sale bune pe care nu le putem ignora sub nici o formă, cei care au surori, să-și aleagă alt proverb. Deci, pentru a verifica gradul de sentiment pe care vi-l poartă fratele, cereți-i brinză, dar spuneți încă de la început că nu dispuneți de fondurile necesare pentru achiziționare, dacă acceptă o chitanță de mînă, un cuvînt de onoare — ca între frați — înseamnă că ceva nu este în regulă cu el. Cererea trebuie făcută pe neașteptate, la o zi onomastică, la o petrecere în familie, cînd oamenii se simt bine și cîntă duios. Urmăriți cu atenție reacția lui, pentru a putea comunica, confidențial, soției, sau celei care stă lîngă dumneavoastră, „frate-meu s-a ramolit: i-am cerut o puțină cu brinză, el fiind tîmplar (inginer, meteorolog) și stă de zece minute cu ochii holbați“.

Inerenta bibliografie:

Dungu Malaguena, *Sora mea este un frate*, Almanahul pedagogic, ultimul număr (sub tipar, uitat acolo de un zețar neatent)

Chiril & Metodiu, *Octoihul mare*, 1468, (paginile referitoare la evoluția brînzei, din slavonă în latină)

Din volumul „Strigături lactate“, aparținînd lui Treboniu Cărnosu, am selectat cîteva:

1.../caș topit, ori brinză fină / armonia e deplină /
2.../cașcavalul e-o plăcere / la nevoi și la durere /
3.../frunzuliță, foi de vacă / brînză a-nceput să-mi placă /

4.../cînd eram pe la liceu / mîncam numai penteleu /
dar ajunsă la oraș / mulțumită-s cu fromage / după ce
m-oi mărita / cu soțul lapte vom bea / mînă-n mînă vom
zîmbi / cantități vom înghiți / ...

Numai mamă să nu fii!

Eu și încă vreo 56% din populația globului sîntem feriți de a pierde apa, dintr-un sfînt motiv; dacă ocazia au scăpat-o strămoșii noștri, în perioada matriarhatului, cînd bărbat în casă era femeia, cînd găina cucuriga și coșul se uita amuzat, nu văd de ce să pățim noi așa ceva,

mai ales acum, cînd umblăm după „Snagov“ carton și noi surse de energie — eu am un prieten, filozoful antic Gheorghe, un om extrem de energic, dar asta totuși nu ajunge, cu toate că răspîndește în jurul lui lumină cît o masă rotundă de sfinți aureolați; din viața lui aș dori să vă redau cîteva aspecte, pe sărite, fiindcă indiscutabil individul este... săritor și merită: prietenul meu, filozoful antio Gheorghe, este concitadin cu mine, ne-am născut în același sat; acesta a ajuns oraș, iar Gheorghe a ajuns altceva. A avut o viață destul de zbuciumată, dar nu l-au ocolit nici bucuriile, dimpotrivă, s-au năpustit asupra lui.

Printre meseriile pe care le-a practicat: moașă ilegală, pe aeroportul internațional Kennedy; secretar literar la un teatru nescris, psiholog la fabrica de brînză „Pe-un picior de plai“, Moș Gerilă, cu diverse ocazii, stomatolog de femei și altele.

S-a născut normal, ca toți copiii prematuri, adică la 7 luni; pînă la vîrsta de 2 ani n-a scos nici un cuvînt și a refuzat laptele mamei sale natale; i s-a dat lapte de capră și nu s-a mirat nimeni că pînă la 2 ani a behăit. La această vîrstă a început să folosească al II-lea sistem de semnalizare, limpede și deslușit, vădind un fond principal de cuvinte extrem de stufos pentru vîrsta sa. Evenimentul s-a petrecut așa: într-o seară, buna lui mamă răsturna pe un fund de lemn o mămăligă. Taică-său păcănea din pipă și făcea mujdeiul. Bunicul său, care a fost saint bernardez în primul mondial, cînta șlagărele infanteriei lui Franz Ioska, regimentul 23 călare.

Gheorghe stătea pe euptor și-și număra degetele de la mîini, cu degetele de la picioare; cînd a ajuns la 11, a rostit răsplat: „Auzi, bă, tată, lasă-l dracului de tutun, n-auzi cum zbiară nicotina în tine?“, după care a început din nou numărutul, dar în sens invers; tot 11 degete i-au ieșit... maică-sa a scăpat mămăliga pe pisică, din cauza asta pisica a început să latre și să se dea la om, taică-său a început să sughită și era să moară de foame, fiindcă doctorii nu puteau să-l alimenteze mulțumitor și eficace; bunicu-său a recidivat o rană de pe front, fusese călcat de un tren regimentar în timp ce dormea în mijlocul unui drum din Galiția, și-a îmbrăcat mundirul și s-a dus glonț la unul de achiziționa pene de găină, pe care l-a bătut

măr, fără nici o explicație; achizitorul, după bătaie s-a apucat de muncă obștească și a ajuns cîntăreț folk din generația tînără.

După respectiva bătaie, bunicu-său s-a suit într-un plop fără soț (care dovedește sălbatica defrișare a pădurilor în regimul burghezo-moșieresc) și n-a putut fi dat jos decît prin tăiere, dar pînă a sosit aprobarea, i-au dat de mîncare cu praștia și apă cu un balon meteorologic; el stătea demn în vîrfurile plopului și cînta cu sentiment: „Mackensene, Mackensene, ce te-am jumulit de pene, la Mărăști și Mărășești, nu găsești?“

La vîrsta de 3 ani Gheorghe a fugit pentru prima oară de acasă, ascuns într-un car cu mere și a fost descoperit de-abia după ce merele fuseseră făcute compot; el dormea într-un borcan și ținea cu amîndouă mîinile de celofan; cînd a fost întrebat despre mobilul faptei sale a mormăit gros: „mi se făcu dor de starea foetală!“

La 5 ani a cerut-o pe bunică-sa de nevastă și a trebuit bătrînul infanterist să stea de pază cu pușca, fiindcă Gheorghe amenința, conform obiceiului local, cu răpirea. La 7 ani a mers la școală, sigur că da... și a spart un geam; taică-său l-a bătut cu atîta meșteșug că s-a auzit pînă la Constanța, în chiar plin sezon turistic.

La 13 ani a înghițit o perniță cu ace de cusut și a declarat că vrea să deschidă în sat o croitorie de lux să-l aducă în sapă de lemn pe Cristian Dior.

La 20 de ani a avut din nou o criză matrimonială și a cerut-o de soție pe nevasta popii, cu dorința imperativă ca popa să le țină o predică laică și să le binecuvînteze tovărășește unirea.

Popa s-a lepădat de credință și sutană și s-a dus ață la Copșa Mică de unde a încercat să sustragă negru de fum...

La 21 de ani a încălecat cel mai frumos porc din ograda lui taică-său și l-a învățat galopul, mersul în două picioare și cabrajul la comandă; porcul s-a stins repede din viață, cu ajutorul dezinteresat al unui măcelar. Nu s-a găsit asupra lui nici un pic de slănină, numai mușchi.

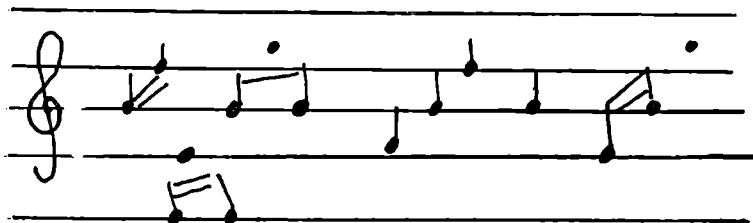
La 22 de ani a dispărut de acasă și s-a întors după trei, declarînd că a fost muncitor într-un parchet forestier din Bărăgan; ca dovadă, a adus un camion de parchet cu care a pardosit pătulul de porumb și cărarea din livadă,

Presupunem că lângă blidul cu ciorbă se află un borcan cu iaurt; ne-am fript, deci, am înjurat cu sete, am sărit într-un picior, limba-i harcea-parcea. Ce facem în următoarele momente ale vieții noastre? Ne aducem aminte de proverb. Vedem iaurtul. Credem în eficacitatea terapeutică a proverbului, a iaurtului. Ne năpustim asupra acestuia din urmă. Cum se suflă în iaurt? Bibliografia de specialitate este bogată, dar tot atât de controversată. Două sînt metodele care au prins teren și în jurul cărora se poartă polemica de fond:

1. Se scoate iaurtul din borcan, într-o farfurie lată, ne tragem un scaun lângă farfurie și suflăm cu o forță neobișnuită. Începătorii trebuie să poarte ochelari de protecție, pentru suflătorii avansați ajunge reflexul de închidere al pleoapelor (nu al ochilor, dacă închidem ochii în momentul acela dăm dovadă de deces și nu mai are nici un sens suflatul și, în general, toată povestea asta cu ciorba).

Iaurtul urmează traiectorii dintre cele mai ciudate, nicidec previzibile. Ceea ce nu poate fi pus la îndoială este costumele care îl putem da telalului. Specificăm acest lucru, fiindcă suflatul în iaurt, în ambele variante, presupune costumele de gală, femeilor rochiile de lamé. După suflat urmează, nedezmîțit, curățenia prin casă și curățenia morală.

2. Suflăm extrem de delicat, țuguim buzele pînă ajung un fel de baie de pungă, trebuie să ni se încrețească tare, pentru a putea apoi susura. Suflatul acesta seamănă, în extenso, cu stinsul unei lumînări de 1 mm înălțime. În cadrul acestei variante, mai noile cercetări sugerează fluieratul unei melodii, cele mai eficace fiind fragmente din muzica preclasică. Ne-am convins de acest lucru și propunem următorul fragment:

După ce-ați suflat, dacă vă mai țin nervii și nu vă dați anumiți pumni în cap, puteți ghici din ce piesă preclasică am ales fragmentul. Vă pot ajuta, spunându-vă doar că am ales acest fragment din... întâmplare.

Dacă vă frigeți cu friptură, proverbul n-are nici un chichirez! iaurtul așîșderi; pentru o anume spargere a monotoniei, puteți pune lîngă dumneavoastră în multe momente ale cotidianului, o sticlă cu lapte bătut, sau abătut.

Documentație: pentru cei care nu vor să aprofundeze toate laturile esențiale ale acestui atît de fermecător proverb, ajunge și un motto general: „Cu iaurt, cu gugoșele, te făcuși vornic, Michele!“

Meșteru' Manole, *Ciorbele în feudalism*, mss.

Abecedarul limbii finlandeze (toate literele și toate lacurile) E.D.P. Helsinki, ediția MCVX.

Glagovăț Imprudencia, *Por una musica preclasica disco*, Edicion Molina de vento, 1899, Barcelona.

Femeia-i dracul gol

Dacă afirmația este valabilă, rămîne să stabilem — încercarea noastră nu are caracter de specialitate — în măsura datelor pe care ni le poate furniza realitatea ambientală și ambientul real.

Așa cum am procedat de fiecare dată cînd mă aflu într-o situație aparent de nerezolvat, m-am adresat bunului meu prieten, filozoful antic Gheorghe care mi-a trimis răspunsul prin poștă, el fiind răgușit. După citirea răspunsului am contractat și eu o răceală gravă, ca dovadă că virusii se transmit nu numai pe cale orală, dar și în scris.

O cunoștință comună, medicul R... adiolog (la plecare el le spune celor consultați „adio“, dar din simpatie și nu din diagnostic) se pregătea într-o zi să iasă din camera obscură, unde se simțea, după ani și ani, placă fotografică, pentru a degusta un pic de soare de primăvară, unul dintre viciile sale agreabile, și rar întîlnite, nu numai la radiologi. Scosul halatului i-a fost întrerupt de o bătaie timidă în ușă. În camera unde ardea becul roșu s-a strecurat un tinerel, după fizic, motolind în mîini o bască. R.

numai în ultimii doi ani mi s-a întâmplat de 7 ori, și nu știu ce să fac: el nu răspunde sentimentelor mele curate, fiindcă nu-l lasă soția... ce femeie egoistă, oare cum poate conviețui împreună cu ea?

Eu n-aș fi îndrăznit să mă îndrept spre el, dacă el nu s-ar fi îndreptat spre mine... cu două sacoșe. M-am uitat în ochii lui, în sacoșele lui, avea ochi albaștri și un kilogram de cartofi pe care dormea o găină de vîrstă du-bioasă.

I-am zîmbit, mi-a zîmbit, am trecut unul pe lîngă altul, ca două marfare în gară, eu am întors și capul, el n-a întors capul decît atunci cînd găina a sărit afară, fiind probabil bolnavă cu nervii ei. I-am ajutat să pună animalul înapoi în plasă și degetele noastre s-au întîlnit în pene. Găina a dat cu clonțul și l-a ciupit zdravăn, ceea ce, din respect pentru mine, nu l-a oprit să înjure delicat și să-mi mulțumească pentru ajutorul ce i l-am dat în plasă. Ne-am despărțit, el cu sacoșele și cartofii, eu cu un sentiment nou-nouț în inimă. Am fost o proastă, îmi spuneam, că nu l-am întrebat unde domiciliază de obicei... și m-am întristat ca un final de poezie tristă. Dar soarta mi l-a adus iar în cale, la aprozar, unde eu luam fasole verde și el fasole boabe. „Nu credeți măi, tovarășe, că destinul a hotărît să luăm același produs legumicol?“ — i-am spus eu.

Dumnealui s-a tras un pas în spate, s-a împiedicat cu picioarele și mîinile în niște lăzi cu oțet și jos a fost. L-am ajutat să se ridice, așa cum i-am ridicat și găina și el, tulburat, a ieșit pe ușă, fără să o deschidă, ceea ce l-a adus într-o stare de un hal fără hal, pînă l-au stropit cetățenii cu apă, eu mi-am terminat toate cumpărăturile și m-am așezat zîmbitoare lîngă el. Cînd m-a văzut, din cauza delicateții sale sufletești, a rupt-o la fugă și așa rupt a rămas pînă în ziua de azi, de inima mea ce nu-l poate uita... ce să mă fac? Scrieți-mi pe adresa „Căsuța poștală 452“, pe numele de *Post Restant*“.

Calul de dar nu se caută de dinți

Sincer să fiu, nimeni nu mi-a oferit încă un cal, dar cred că în nici un caz n-aș umbri gestul altruist prin suflecarea gingiilor respectivului cadou cabalin; darul aces-

spre o anume instalație sanitară în care a instalat și un original sistem de dispozitive, pentru trecerea timpului.

La 25 de ani l-am reîntîlnit în atelierul unui artist din plastic, tocmai cînd vroia să încalece un cal de bronz; a reușit din prima încercare, iar sculptorul a rămas cu o paralizie infantilă a gurii și o bîjbîială a corzilor vocale, astfel că nu putea să pronunțe decît vorbe care exprimă mișcarea, substantivele ioc; și pînă în ziua de azi este așa și a luat și un premiu.

S-a însurat cu acte în regulă și și-a ținut noaptea nunții ziua fiindcă pentru formalități l-a sculat la ora 0,01 pe ofițerul civil al stării să-i zbiere la ureche „da!“ pe acoperișul casei părintești. Mireasa a putut foarte greu să fie convinsă să desfacă mîinile de pe horn. Cînd s-a reușit chestia asta, nașul s-a ales cu o cărămidă în lumina ochilor și de atunci declară sus și tare că el i-a luat un interviu lui Sfîntul Petru, dar a pierdut banda de magnetofon cu înregistrarea.

Acum s-a potolit, dar toate rudele sînt cu nervii zbîrnițoare, în așteptarea altei crize de personalitate a prietenului meu Gheorghe, aflat actualmente în tratative cu Salvamarul pentru a preda cursuri de Salvamont și schi nautic pe lacurile înclinate.

Ochii care nu se văd se uită

În general, ochii aceștia se uită în toate părțile, ca să vadă ce n-au mai văzut de mult; proverbul pe care-l aveți în fața... ochilor a declanșat o tragedie de buzunar în sufletul unei vecine, singuratică și blondă, la care — din nu știu ce motive — nu am voie să mă duc să cer cu împrumut cafea, zahăr, făină, ulei, piper, absolut necesare unui bărbat trecut de 30 de ani, care toată ziua este la serviciu. Am stenografiat jalea ei, apoi am pus-o pe hîrtie, poate se va găsi un suflet caritabil care să-i dea mîini de ajutor, fiindcă indiscutabil avea nevoie de așa ceva; e păcat, se prăpădește biata fată:

„Sînt o ființă umană disperată; m-am îndrăgostit, fără leac, de un bărbat care reprezintă omul ideal, omul viselor mele, așa cum mi l-am dorit și trează și în stare de veghe... este, indiscutabil, mai reușit ca Făt Frumos; mi-e ciudă pe mine, fiindcă mă îndrăgostesc pentru prima oară,

ta, prin extensie, poate să fie de foarte multe feluri și devine, tot mai dificil, chiar illogic, să-l cauți de dinți, dacă nu posedă dantură. Spre exemplu, prietenul meu, filozoful antic Gheorghe și-a împlinit, cu ajutorul Direcției de poștă, un vis milenar:

„Sînt un om fericit; telefonul se află instalat, în sfîrșit, dacă întind mîna dau de el și nu cred că e un vis, m-am ciupit de braț, am ciupit și telefonul de receptor și amîndoi existăm! Regret că vecinul meu nu se poate bucura așa cum mă bucur eu, fiindcă atunci cînd au venit să-i instaleze aparatul era surd deja, dar nu din cauza așteptării, ci din cauza vîrstei.

Dimineața, pe cînd dormeam și visam că vorbesc la telefon, a sunat telefonul: era un tovarăș răstit care m-a întrebat cînd am de gînd să-i trimit camioanele! I-am promis, că mie îmi place să mă țin de cuvînt, că pînă mîine dimineață am să rezolv treaba asta. Nici nu m-a salutat... după aceea a sunat o fabrică de bomboane și mi-a spus să vin să ridic fondantele în valoare de 6 milioane de lei, să aduc și viramentul. M-am uitat în portofel: aveam 200 de lei, mai urma să achit 5 999 800 de lei; dacă vindeam frigiderul, cîinele de rasă vagabond al neveste-mi, cu mici împrumuturi de la prieteni sinceri, în 17 secole mă achitam și puteam să ronțai fondantele pînă la adînci veșnicii...

Cel mai drăguț telefon l-am primit de la una Mișlica, aprigă femeie, care m-a amenințat că dacă nu vin la 8 seara, știu eu unde, face din umbrelă ciomaș și din fizicul meu surcele. Mă voi duce...

Un tovarăș, Bobocel, m-a anunțat că mi-a adus kentișorul, că mîine pot să mișc din urechi pentru treaba aia... n-am plecat de acasă, chiar dacă sînt în concediu, fiindcă o voce groasă mi-a spus să stau lîngă telefon și dacă îl sună *Petrică gură mare*, să-i spun că e un porc... o fac și pe asta, dar mi-e teamă să nu mă sune cineva din familie, că le-am spus despre instalarea telefonului... dar ce contează toate astea, cînd telefonul e lîngă mine și pot să-l ciupestc, să-l înghiontesc, să dau cu el de pămînt..."

Acesta este deja un adevăr de necontestat și nici nu mai insistăm asupra acestui aspect, din motive lesne de înțeles; după ce omul a ajuns să strunească atomul, să se joace cu laserul, să scurme cu botinele magnetice praful lunar, vine o haină, fie ea și frac și . . . pe noi.

Problema poate fi privită și din celălalt punct de vedere, și atunci ni se mai îngăduie câteva mici, foarte mici, observații, ca tot atâtea nuanțe ale aceleiași culori; într-adevăr, pînă la o anumită vîrstă, omul, în faza sa de sugar și mai încolo, își permite și nimeni nu se supără prea tare, dacă face ceea ce face. Se schimbă scutecele, se mai plesnește copilul la părțile moi, viitoarele părți carosabile, dacă apucă să șadă pe un scaun care să-i permită să se foiască fără ca nimeni să se uite urît la el, dar pînă la urmă toate reintră pe făgașul normal, pînă la o nouă recidivă. Trebușoara asta nu ține cît pămîntul, fiindcă de la 2 ani cel mai tîrziu 2 și 1/2 nerespectarea veșmintelor atrage sancțiuni din ce în ce mai usturătoare.

Dar să lăsăm sugarii cu ale lor (inclusiv mămicile lor) și să pătrundem pe un teritoriu pe care nuanțele nu se mai simt chiar așa de în largul lor: exemplificarea este argumentul cu care putem închide gura, chiar și pe a noastră. Cumnatu-meu Benjamin, cel cu vitejia cît Ceahlăul, s-a dus să vîndă sticle și borcane goale, îmbrăcat cu costumul de ginere; chiar dacă în fața sa mai era destulă lume, i s-a făcut urgent loc și el, simțind că asta-i cartea pe care trebuie s-o liciteze, s-a apucat să necheze ușurel, ceea ce l-a făcut chiar și pe achizitor să-i accepte sticla de vin ca pe una de șampanie, iar borcanul de muștar ca butelie de Riesling; a doua oară n-a mai ținut figura, fiindcă a fost așteptat de cîțiva tovarăși, cumsecade în intenții, dar cu aspecte care te duceau cu gîndul la fizionomiile de piatră din Insula Paștelui, care l-au suit într-o mașină cu clante numai pe dinafară și pînă l-am recuperat a trebuit să fac eu pe nebunul, să spun cine-s eu, „știți voi cine-s eu?” la o adică, încă era să intru în locul lui, nevinovat la secția MEGALOMANI.

Iar exemplul, sireacu': în urmă cu puțini ani, am publicat un volum de sonete, privind cum prinde proporții nevastă-mea, atît de gingașe, de melancolice, că și dom' Cellini și-ar fi suflat nasul în zale; mi-a scris peste puțin

timp o jună admiratrice, pe două pagini cite cinci rînduri, mărturisindu-și marea emoție de a mai vedea asemenea *ultim mohican al sonetului* — am citat — și că nici nu îndrăznește să mă roage ca să-i acord o întrevvedere la o cafea, în ce cofetărie de la „Intercontinental“ doresc eu. Mi-am pipăit cu imaginația buzunarele și mi-am dat seama că, într-adevăr, de o cafea ne ajunge dacă o bem frunte-n frunte ca tăurașii, cu paiul. Am refuzat politicos, că-mi dăduse și adresa telefonică și vocea mea a impresionat-o în așa hal încît mi-a închis telefonul. A mai insistat tot în scris, pîndeam poștașul, nu cumva să-i dea corespondența soției, și după un timp a încetat să mă mai caute.

Pe la mijlocul unui iulie ne-am dus eu, nevasta, soacra și socru-meu, ăl de-a spus „dumneata“ unei cărămizi care i-a căzut între sprîncene, la ștrand. Dezbrăcat nu arăt în nici un caz a *Mitică rupe-lanțuri*, iar niște chiloți de baie, care înainte nu fuseseră de baie, ci indispensabili intrați la apă, au obligat un grup de bărbați ce stăteau la rînd la bere, să dea din cap sincron și să mormăie stereo: „da, mă, nevastă-sa bagă în ea cît încape și la ăsta îi dă trei feluri de pesmet“. N-am mai luat bere, dar cînd m-am întors la cearceaful nostru, pe care soacră-mea adormise comod, Benjamin conversa aprins (de insolație) cu o tî-nără. Am făcut prezentările și tocmai atunci s-a stîrnit un pui de vînt care s-a dovedit îndeajuns de parșiv ca să-mi fluture chiloții de baie jur împrejur pe instalațiile ce-mi țin loc de coapse. Fata era admiratoarea mea! S-a uitat nițel la mine, apoi s-a uitat cruciș în toate părțile și a plecat de a sărit în bazinul pentru copii, direct în cap. Am vrut să-i strig că nu hainele (izmenele) fac pe om, dar nu mai aveam cui . . .

Găina bătrînă face zeama bună

Nu neagă nimeni acest lucru, poate numai cu amendamentul că o găină bătrînă . . . este în vîrstă; asta se poate lesne constata după dinți, nu după cei ai găinii, bineînțeles. Să vedem acum, pe firul logic, cum poate o găină, cu o anume experiență de viață, avînd în vedere vîrsta ei, prin cite a trecut și ce necazuri au călcat-o, să facă o zea-

mă și încă bună! Înseamnă că nu delfinii sînt cei care la ora actuală simbiozesc cel mai bine cu omul, în intențiile sale de a-și apropia regnul animal, ci găina. S-au văzut maimuțe care numără din doi în doi pînă la 3, cîini care miaună, porci care fac sluj, elefanți care calcă dresori, tigri care . . . , în fine s-au văzut destule, nu numai la circ.

Dar găină care să prindă gust de bucătărie, și să și gătească o supă bună din propria-i ființă, asta nu pot să cred nici dacă aș vedea, fiindcă aș striga cu glas tare: „mistificareeee!“ să se audă și la cercul de ateism din care nu fac parte, fiindcă i-am spus administratorului, om cu frica lui Dumnezeu, că eu nu cred . . . atunci n-ai ce căuta acolo, cam așa a fost replica, noi primim numai credincioși ca să-i facem să nu mai creadă. Să ne imaginăm, mînca-o-ar tata de logică, că vine găina, sună la ușă și spune, ciugulindu-și sfioasă penele: „aș vrea să fac la dumneavoastră o supă, că aragazul meu e defect“. Cine stă bine cu inima se va convinge pe loc. Deci, presupunînd că am acceptat să gătească la noi, s-o urmărim în bucătărie, cum își pune șorțul, cum cere apă, sare, tăieței, nițel piper, astea rămîn la latitudinea fiecărui cetățean care are șansa, ori neșansa, să primească vizita unei găini pusă pe gătit. Mă încearcă o anume amărăciune cînd analizez acest proverb, fiindcă am cumpărat nu demult o găină, din sector particular, nu prea bătrînă după aspect, dar odată dusă acasă, a adormit cu ciocul în plasă și n-am putut s-o trezesc nici prin zbierete, fiind surdă, plus că-i tremura și capul de mai mare mila; pînă la urmă am dezbrăcat-o de pene, dar asta a scos-o numai puțin din senilitatea ei pašnică, am aruncat-o în oală și de-abia la apă caldă a început să dea semne concrete că iubește viața; a stat vreo jumătate de oră în oală, apoi a ieșit de acolo, pășind delicat, ca o divă din filmele cu baie, întîi un picior, apoi altul și s-a dus sub sobă unde a adormit; am învelit-o cu o haină veche și m-a privit cu o privire plină de mulțumire, numai că nu mi-a pupat mîna; acum o ținem tot acolo, aștept să-i crească penele la loc. Ce-om mai face cu ea, rămîne de văzut; altfel e tare pašnică, consumă numai pătrunjel, cîte-o felie de parizer, numai tăiat mărunt, și musai din mîna mea, stă cu noi cînd avem musafiri, dar nu mai avem musafiri.

Descoperind acest proverb, mărturisesc că am rămas pătrat, 2/2, sensurile sale fiindu-mi la o primă lectură absolut ascunse; de-abia după ce am făcut câteva exerciții la oglindă, perioadă în care am reușit nu numai să-mi logodesc ochii, dar să-i și căsătoresc (divorțul lor m-a costat banii de concediu, fiindcă mă uitam într-o parte și plecam în alta, vroiam să sărut mîna soției și nimeream butonul de contrast fin la televizor), am ajuns la deplina luminare a spiritului meu aflat inițial într-o confuzie care mi-a dat temperatura de 39 cu 2.

Nu vreau să mai detaliez ce am gîndit și ce gîndesc și acum despre acest proverb; mă ia cu frig, cînd îmi dau seama cîte posibilități de interpretare zac în el, e mai bine să le lăsăm acolo, sau să le scoatem la lumină. Puneți-vă în situația celui care umblă cu ochii logodiți și intra să întrebe de verighe pentru ei . . .

*Chelului despre chelie
să nu-i spun vreo istorie*

De ce nu? Îi poți povesti fără teamă istoria Romei în două volume, poți să-i arăți și fotografii, din chiar clipa cînd cădea, fiindcă sînt sigur că nu se va supăra. Calviția este o falsă problemă și o văd numai cei care vor să țină cont de ea; cunosc o sumedenie de exemple, în care soția nu pregetă să-l mîngîie pe soțiorul ei pe emisfera lucioasă și să-și închipuie (în sine) că are o coamă de leu, aspră, de poți rașcheta cu ea parchetul. Parcă în păr stă fericirea omului! Sigur că nu, stă în măr. Există la ora actuală o mie și una de soluții pentru evitarea căderii părului; în cazul în care cade. Cineva mi-a povestit că există o soluție, cu adevărat miraculoasă, dar i-a uitat numele, însă a păstrat pe retină imaginea eficacității sale: un individ a căzut de la etajul 20 și praf s-a făcut: părul însă i-a căzut numai după vreo jumătate oră, în acest răstimp plutind alene, ca niște fulgi cîrlionțați; cetățeanul cu pricina folosisese o soluție care *încetineea* căderea părului și nu este cazul să ne îndoim de eficacitatea ei, așa cum nu s-a îndoit nici cunoștința mea de faptul că tipul a venit de sus în jos și nu s-a mai ridicat.

Să nu se supere pe mine cei care au început să se pieptene cu prosopul, sînt lucruri mai grave în viață decît un fleac de păr stufos și frumos care într-o zi s-a hotărît să nu mai fie frumos, după aceea stufos și într-un final s-a decis să nu mai fie . . .

Cui nu-i place povestea cu căderea Romei, poate să asculte povestea cu căderea Bastiliei, sau căderea în ca-reul de 16 metri; sînt la fel de palpitate.

Ferește-te la tinerețe de desfrîu

Precis nu știu dacă acesta este un sfat, sau o povață; delimitarea dintre cele două este lesne de făcut, povața fiind un sfat în costum popular. Tenta morală este indiscutabilă și trebuie să ne străduim să rărim frîul, fiindcă desfrîul nu aduce decît necazuri, mai ales desfrînaților stricați și vicioși. După cum converg datele proverbului, se pare că e bine să lăsăm treaba asta mai la bătrînețe, cînd tot nu mai are nici un rost. Atunci în tihnă, cînd mergem după lapte, ziare, morcovi sau ieșim pur și simplu la plimbare, putem să facem ce zice proverbul să nu facem, știind pe o bancă rezemați cu bărbia în baston și uitîndu-ne așa, agale, în sus și în jos și după aia de jos în sus. Concluzia mea este: rușine!

Omul o nevastă și o pisică trebuie să aibă în casă

De mic copil am fost foarte credul, poate și din cauza asta mi-a mers așa de bine, astfel că nu pot să mă plîng, ori să port dușmănie celor care m-au trimis în pețit la casa unde tocmai avea loc nuntă, sau la director în audiență, să-i spun că sînt de acord să fiu avansat; astea sînt mici nimicuri, existența mea nu s-a împiedicat de ele, dar nici eu nu i-am împiedicat pe alții să greșească. Citind proverbul în cauză, mi-am spus că înțelepciunea pe care o depozitează cu sîrguință, de multe secole, știe ce știe, cînd spune că unui om, ca să fie complet înșurat, îi trebuie pe lîngă nevastă și pisică.

Am urmat întocmai proverbul, dar fiind destul de volu-minos în ceea ce privește personalitatea, mi-am procurat întîi o pisică; am adunat-o de pe stradă, nu mi-e ruși-

ne să spun că m-am suit după ea pe un acoperiș unde am suportat reproșul scuipat și miorlăit al unui motan, dar nu aveam prea mult timp de dialogat cu felina din cauza ploii ce începuse să toarne serios; orice rămânere a mea pe acoperiș, cu pisica smulsă de lingă iubitul ei, în brațe, putea să însemne în cel mai bun caz vreo amărită de fractură. În clipa când am coborît n-am dat atenție faptului că am fost urmărit cu atenție încordată de mai mulți vecini și greu m-am dumirit de ce mi s-a oferit a doua zi la serviciu un concediu de odihnă nelimitat în ce stațiune vreau eu.

Odată dusă acasă, pisica a început să miorlăie mai ceva ca toate pisicile și cîinii din Baskerville, dar i-am legat botul cu leucoplast, însă chiar și așa privirea ei mă străpungea mai abitir ca laserul; dimineța am închis-o în baie, i-am pus lapte într-o savonieră, dar am uitat să scot săpunul; când m-am întors acasă, băuse laptele, ca tot omul flămînd, dar și făcea clăbuci cu fiecare zbîrlitură de mustăți; m-am îmbrăcat frumos și am plecat după partea a II-a a proverbului, în compania unui prieten care avea pentru mine o partidă minunată, după spusele lui. Pe scări, fiind întuneric, n-am observat că mă atacă o fiară de mici dimensiuni care m-a zgîriat copios și mi-a flendurit ciorapii; era, desigur, motanul ultragiatic, îmi luase urma și adresa, noroc că era mic de statură altfel poate mi-ar fi spart și geamul, ori mi-ar fi defectat soneria. Din baie i-a răspuns melopeic pisica cu clăbuc și s-a pornit o asemenea tragedie încît am mărit pasul și am luat liftul care încă nu era montat la locul lui; m-am adunat și numărat cu grijă, nu pățisem nimic, prietenul meu făcea cruci mari cît la vederea unei minuni reale; am ajuns la familia respectivă care ne-a primit foarte bine și m-a tratat cu iod; ne-am așezat la masă, am discutat în general despre viață, am ajuns la unele concluzii comune, și vă jur că fata îmi plăcea, doar că era un pic mai înăltuță ca mine, cu vreo 15 cm și eu mășor de la nivelul mării, desculț, 180 de cm.

Mi-am spus că nu se face să mă port grobian cu o asemenea familie cumsecade și am mai cerut un pic de șnițel și sticluta de iod, după care am făcut o aluzie foarte fină și am spus: „Vă cer mîna fiicei dumneavoastră“, ea mi-a dat-o peste masă și ni s-au întîlnit degetele între niște liliac artificial, exact pe tija aia ascuțită ca un iata-

gan; am cerut iarăși iod și cu asta am plecat acasă, iar după două săptămîni fata aceea potolită și cumsecade îmi purta numele și se mutase, probabil tot din cauza asta, la mine. Cu pisica se înțelege bine, se ocupă mai mult de ea și m-a rugat să nu-i distrug amorul și să-l primesc și pe motan în spațiul locativ; am acceptat, nu sînt eu omul care să refuze ceva, mai ales cînd acel ceva e nevastă-mea. Acum stau și aștept să văd *de ce* trebuie omul să aibă pe lîngă nevastă o pisică, sau pe lîngă pisică și o alta... probabil e un amănunt conjugal care mie îmi scapă, așa cum a scăpat Fidelia, pisica, de pe balcon jos, și creatura dra... a diavolului a venit șchiopătînd înapoi și s-a instalat pe perna mea, înainte de culcare. Eu pe pisică nu mă culc, mai bine ies cu motanul la o parolă pe aco-periș, că tot mă ocolesc vecinii și îmi surîd de la mare distanță, cu umbrelele puse în față.

Ochii văd, inima cere, ce să-i faci că nu-i putere...

Chiar așa.

A-mpărți un pai la doi boi

Și acest proverb se pretează la o sumedenie de interpretări, dar tocmai multitudinea asta de posibilități pentru divagații naște pericolul de a aluneca în superficial, deci avantajele obținerii unor rezultate practice și aplicative se diminuează simțitor.

O anume disciplină în studierea atentă a proverbului, a paiului și a boilor, fiecare bou în parte, ne ferește pentru moment de seducția expedierii acestui proverb în cîteva sentințe sau variante, fețe ale aceleași monede, de hîrtie.

Ce noutate aduce acest pai, față de alte paie-surori? Nici una. Este un pai obișnuit, agrar, cu două capete, pot să fie găurite, ambele, sau numai unul, ce contează, fiindcă urmează să fie mîncat. Poate că ne stîrnește interesul fiind un pai solitar, un singuratic al paielor, scăpat din batoză printr-un fericit concurs de împrejurări, sau neglijență a cooperatorului responsabil cu aria. Solitudinea, în cazul său, îi este fatală, fiindcă devine obiect de dispută

și boul una știe, că de aia e bou. Să trecem acum la cei doi; din datele proverbului nu putem conchide dacă unul dintre ei are față de celălalt vreun ascendent moral, dacă este sau nu mai deștept, dacă deține ceva secrete picante despre confratele său, pe care la momentul potrivit să i le vîre sub nări; nu credem, pentru că boii stau liniștiți și așteaptă fiecare partea leului. Cum vom proceda?

— Le dăm fîn și aruncăm scîrba aia de pai.

— Convingem unul dintre boi că celălalt e un mare bou.

— Folosim aceeași metodă de persuasiune și-l îndepărtăm pe unul dintre ei, cel care ne este mai antipatic.

— Folosim metoda „cel mai bun să învingă” și-i incităm la o luptă dreaptă, specificînd că nu se admit piedicile și insultele în timpul combatului.

— Luăm paiul, facem din el o trișcă și cîntînd din pai pe lîngă boi ne ducem în treaba noastră.

Mai sînt și alte soluții, dar ele rămîn la latitudinea celor care posedă măcar două dintre cele trei elemente; ceilalți, pentru a se convinge de justetea și seriozitatea cu care ne-am ocupat de acest proverb, să încerce să procure, iarăși, măcar două dintre cele trei componente.

Omul de treabă nu iese din casă cu mîna goală

Dacă este frig își pune mănuși, dacă este măcelar iese cu satîrul în stradă. Dacă este căsătorit iese cu soția în mînă, ceea ce nu este frumos, ce spun vecinii? În cazul că este frumos, ce spun vecinele? În cazul că este foarte de treabă, atunci iese cu un obiect oarecare de valoare, avînd în vedere că nu e casa lui, dar atunci numai de treabă nu se numește. Există desigur și hoți de treabă care te întrebă la colț de stradă, noaptea, cît e ceasul și ca să vadă mai bine ți-l iau. Categoria aceasta de ladroni spiritualizați lucrează conform altor proverbe, pe care le cunosc foarte bine, dar le aplică unilateral: dintr-un loc de unde au furat nu mai fură... fără măsură. Am stat, totuși, mai mult pe gînduri, mi-am comandat gînduri stil, eu picioare solide, astfel că pot să stau fără teamă că se descleiază, plus că-mi satisfac și micul meu snobism cotidian și am ajuns la concluzia că proverbul acesta i se potrivește extrem de bine prietenului meu Gheorghe, filo-

zoful antic. Știu acum cu precizie că el a citit acest proverb, l-a adulmecat vreme îndelungată, l-a sucit pe toate părțile și din aplicarea lui a ajuns la un scandal monstru cu taică-său; de fiecare dată când pleca de acasă, lua câte ceva din mobilier: un dulap, un scaun, un ciorap, pînă să observe taică-său, pensionar somnoros, s-a trezit într-o dimineată că Gheorghe îl mutase pe pervazul ferestrei și se căznea să scoată patul afară. Degeaba s-a opus bătrînul, Gheorghe a dus patul și dus a fost și el.

I-a dat bătrînului adresa mea și acesta locuiește de atunci la mine. Seara îi fac ceai de tei și el îmi spune frumos: „mulțam fain, Ravecă“. Doarme foarte bine, ceea ce eu nu pot să afirm despre mine.

*Porcului aici îi dai bice / El se-ntoarce și îți zice: / Alalt
mă lovea aice“*

Acest proverb ascunde într-însul simburile unor enigme pe care feudalismul le ține încă rapace în manuscrisele sale întunecoase și răcoroase, cu răutatea celui care știe că a pierdut totul; înseamnă, fără drept de tăgadă, că într-o vreme, porcul era mijloc de tracțiune și era înhamat la căruță, ba mai mult și biciuit. Firea sa blîndă, răbdătoare îl făcea să se revolte în sinea (slănina) lui și el întorcea alene capul și grohăia muștrător: alt stăpîn, același obicei.

Porcul contemporan nu mai suferă un asemenea tratament inuman: este tăiat, făcut bucăți, cîrnați, tobă, le-bervurști, sîngerete, în untură, în borcan, în cămară, nimic nu mai rămîne din el.

De ce era pus porcul la căruță, știut fiind că nu are viteza calului, rezistența bivolului, puterea boului? Simplu de tot: oamenii pe atunci nu se grăbeau, cîte un secol trecea și în două-trei sute de ani, iar un fleac de război ținea cîte trei decenii, cu mici pauze pentru masa de prînz, adunat soldații adormiți pe vecie, adunat armuri și scăzut numărul de oameni. Din această cauză, odată plecat la drum, omul nu avea de ce să se grăbească, să spunem în secolul XIV, pentru că urma XV și tot aia era, iar porcul era un fel de ausweiss, fiindcă este știut, osmanliii nu mîncău carne de porc . . . dacă îi vedea cineva.

Starea precară a drumurilor obliga la înhămarea unui animal răbdător și nemofturos; în fața lui trebuia doar să meargă un pedestru cu o troacă... cine nu este convins de argumentația mea, rog să mă contrazică. Adaug, întru întărirea celor afirmate, bibliografia de bază:

St. Morcu, *Cum se taie porcu*, Kalendariu de ambe sexuri, 1768

Luminița Ekvestru, *Doi purceluși foarte jucăuși*, povești carmangerești / cu explicarea pașilor carmagnolei / în / *Povestitoare*, f.a., fără conținut.

Anonimu Emil, *Haț, ureche, ești a mea!*, jocuri de societate, mss.

Cine face ca mine, ca mine să pățească

Poate voi fi acuzat de lipsă de modestie, de micro-machiavelism, pentru faptul că profit de orice prilej și aduc în discuție, în acest caz în scris, persoana mea, așa cum este ea. Proverbul acesta, însă, m-a incitat să spun adevărul și nu mi-e teamă să afirm că datele lui se muilează asupra existenței mele ca o mînușă pe o mînă, avînd același număr, din împlinire, cu mînușa.

Pînă am mers la școală am fost un copil cuminte; la 8 luni mă ceream la oliță cu gesturi politicoase și nu mă lăsam învins de reflexe pînă nu simțeam sub mine recipientul acela îngrozitor cu marginile reci. Rîdeam la comandă și plîngeam din cînd în cînd să nu între bunii mei părinți la idei; nu mi-am julit niciodată genunchii, am învățat pe de rost și n-am uitat nici astăzi toate prostiile de poezii pe care m-au învățat rudele, am numărat nemțește pînă la 10 în englezește, astăzi cam uit de la 8 în sus, dar nu mă mai pune nimeni să număr și să spun „cățeluș cu părul respectiv“. Nu făceam mofturi la masă, mîncam tot, mă spălam frumușel pe botic, singur, nu mă mînjeam cu pastă de dinți și nici nu ceream noaptea să-mi aducă mama o portocală mare cît luna. La școală, am luat mereu locurile I, cu și fără cununiță, niciodată n-am avut 9 la purtare, am lipsit o singură dată aproape 3 luni, dar era, din păcate, vacanță și nu aveam ce face la școală. M-am căsătorit la îndemnul părinților cu fata pe care mi-au ales-o ei, am terminat cu brio o facultate, n-am întîrziat nici înainte și nici după căsătorie peste ora 22. Nu m-a

văzut nimeni ieșind din restaurant, și chiar când am fost cu familia vorbeam cu glas tare despre cei ce consumă alcool și ridicam paharul cu sifon deasupra capului, să-l vadă și contrabasistul din orchestră. Nu am ascuns banii, i-am dat toți în casă și după atîția ani sînt ce-am ajuns. Cine face ca mine, ca mine să pățească!

În hatîrul dumneavoastră / Iaca, m-arunc pe fereastră!

Acest proverb îmi este foarte drag și mă reprezintă în cel mai înalt grad posibil; într-adevăr n-am putut niciodată să refuz pe cineva, dacă m-ar fi lăsat familia de capul meu, acum eram și munte de pietate, instalam și o cabană pentru excursioniștii rătăciți și musai găseau și un ceai cald pentru ciolanele lor drumețe și ostenite.

Habar n-am de resorturile mercantile ale filantropiei; eu m-am născut filantrop, în mașina salvării, în drum spre Filantropia, când am ajuns acolo, mama și cu mine, am făcut deja primul gest dezinteresat din viața mea și i-am deschis ușa mamei, ca iedul, cu căița.

Soția mi-a cerut s-o iau de nevastă fiindcă se vedea deja și am dat scurt din cap, apoi mărunț și când mi-am revenit, semnam în registrul acela mare, cu un stilou cu peniță de aur și capacul crăpat; iertat să-mi fie că am reținut amănuntul ăsta idiot, dar în clipele acelea unice omul se comportă uneori ciudat, de exemplu ajuns la ofițerul stării civile se însoară.

Colegii de birou mă roagă să le țin locul pentru o zi și eu le țin locul, curios lucru directorul nu m-a rugat să-i țin niciodată locul. O colegă mă trimite după banane la autoservirea din colț și eu mă duc; pe când vin cu ele înapoi, ședința de analiza muncii e în toi și nu pot refuza să-mi fac o autocritică dură de să-mi meargă fulgii, absolut motivat, fiindcă lipsesc în timpul producției și mă duc să mă îndop cu banane ca o maimuță neșcolită.

O doamnă cumsecade m-a rugat în parc să am grijă de copilașul ei pînă se duce să scoată niște colete de la poștă, și acum băiețașul își satisface stagiul militar și-mi scrie cu voce groasă: „dragă tată“. Tot soiul de indivizi mincinoși, ranchinoși, bîrfitori, invidioși, urîți peste poate la suflet, mă roagă direct sau prin fapte să scriu despre ei și eu nu pot să-i refuz...

Citind acest proverb i-am spus soției: *Veto, mă opun!* Nu i-am mai explicat de ce sînt așa negativist, ar fi însemnat să-i lezez spiritul de observație lipsă. Mă rezum la a trece în revistă cîteva din motivele care m-au făcut să zic NU și îl țin pe *nu* în brațe pînă o face pui:

— Șoferul de la autobuz răcnește amabil: *urcă, neamule, că te las aici!*, iar tu să mergi la geamul lui, în stînga, să-l dojenești ușor cu degetul, să-i zîmbești că-runt și înțelept și să-i spui că graba strică treaba. Dacă nu dă peste tine, înseamnă că va folosi toate comorile lingvistice de nescris, ori va pune mînuța pe levier.

— Pînă la plecarea trenului mai sînt cîteva minute și îți îndemni familia să iasă în stradă, că taxiul așteaptă, dar trenul nu. Ce s-ar întîmpla dacă toți membrii familiei s-ar întoarce ca la o comandă spre tine și ți-ar repeta proverbul respectiv? Credeți că nervii sînt ca guma de mestecat?

— Apare pompierul pe scară, la geam, dar nu să-i împuieze capul Julietei cu prostii și atunci ea, ușor înflăcărată, să-i murmure: *ce cască frumoasă posezi, ai răbdare, graba strică treaba...*

— Musafirii sînt la ușă și tu te fiții de colo-colo cu pijamaua pe tine, întrebîndu-te cu glas tare ce cravată să-ți atîrni de mărul lui Adam. Desigur, le poți deschide și așa, mai ales că un fermecător „graba strică treaba”, te va lăsa singur în fața mesei întinse și a sticlelor nedesfundate. Pentru asta merită să te îmbraci frumos.

Romanii spuneau „festina lente” și uite unde au ajuns: în Italia. Exemple mai sînt, ele nu așteaptă decît să fie exprimate, explicate, detaliate, puse la îndemîna tuturor celor care se mai îndoiesc într-un fel sau altul, dar vorba aceea: graba strică treaba...

Fie și un lup mîncat de oaie!

Fie! Să facem acest hatîr oilor și să ne închipuim un masacru în toată legea organizat de blîndele mioare împotriva nevolnicilor de lupi, aflați la stîină, tocmai cînd se pregătește tunderea lor. Scena s-ar desfășura în felul

următor: „Sufla un vînt rece de toamnă și bieții lupi se strîngeau unii într-alții înfrigurați, urlînd încetișor și delicat. Părul le tremura pe trupușoarele solide și ciobanul clătină cu milă din cap: *dragii mei, tare mă mir dacă-o să prindeți primăvara, să mai apucați în buze și colți vreun fir de iarbă...*

Lupii scheunară înțelegător, privind spre cioban cu ochi mari și lăcrimoși, iar acesta vărsă în apa clocotită un ceaun cu mălai și începu să îl mestece gînditor, în timp ce, cu cealaltă mînă, scotea fluierul din brîu și doinea eterna jale. Frunzele se zbatură amarnic și cerul se întunecă de să-ți bagi mestecăul în ochi. Deodată măgarul ridică capul, ridică urechile și zbieră prelung; cîinii se stîrniră mai abitir. Din vale urca spre stîna behăitul sinistru al oilor ieșite la pradă. Începu să fulguiască, apoi peste cîteva minute, ninsoarea se înteți. Turma de mioare, însetată de sînge, urca gîfîind spre stîna și clopoței de la grumazul mioarei frunțase sunau a îngropăciune. Ciobanul călcă în mămăligă, scoase opinca fierbinte de acolo și răcni gîtuit: „Toadere, Lisandre, irrra, mă, haida că vin mioarele, primejdie mare!“ Apoi, cu gîtul întins scrutînd bezna grea: „Unde sînteți, bă, adormiților, aduna-v-ar Dumnezeu cu grebla astronomică“. Cei doi apărură somnoroși, învîrtind alene bîte uriașe. Dintre brazi apărură mișcătoare o mare de ochi lacomi și sîngeroși; mioara din frunte dădu un behăit de luptă și oile se repeziră buluc spre lupii adunați în cerc, sub ocrotirea cîinilor.

Lupta fu grea și îndîrjită; ciobanii își apărau nu numai lupii, dar și viața. Sub bîtele lor mari oile cădeau fulgerate, înainte însă mușcau cu sete din aerul pădurii. Un lup fu smuls dintre surați și azvîrlit în mijlocul haitei de oi care-l termină într-o clipită. Zorii zilei îi găsiră pe ciobani cu mămăliga rece, dar victorioși pe toată linia“.

Doi pepeni într-o mînă nu poți ține

Datele acestui proverb pot fi combătute cu ușurință, prin logica la prima vedere; se pot ține și încă foarte bine, dacă sînt de la aprozar, dacă sînt pepeni galbeni, sau pur și simplu, dacă îi ține altcineva în locul nostru, timp în care putem demonstra cu prisosință ce putem face cu

amîndouă mîinile libere, dacă avem imaginație și ocupație.

Napoleon, ca să luăm o pildă ilustră, putea să țină doi pepeni în aceeași mîină: în timp ce dicta secretarului său, vorbea, se plimba, fuma, se uita la ce scria secretarul său, se uita pe geam, nu se uita pe geam, ținea o mîină sub redingotă, cu cealaltă înfigea stegulețe pe hartă, sau scotea stegulețele de pe hartă, făcea harcea-parcea armate, era făcut harcea și parcea, o iubea pe Iosefina și-și certa majordomul, o certa pe Iosefina și-și bătea calul, în fine, numai din această sumară înșiruire ne putem da seama că un om de talia lui — chiar scund fiind — ducea nu doi pepeni pe cinci degete, ci o întreagă bostănărie.

Dacă nimeriți o zi ploioasă și sînteți în concediu, fără posibilitatea de a scăpa de acasă, luați totuși doi pepeni, dintre cei măricei și departe de privirea oamenilor, mai ales a celor dragi, încercați să-i țineți în palmă; greu va fi pînă îi convingeți; cointeresarea fiecărui pepene în parte, nici unul să nu fie sub 5 kilograme, o realizați după cum vă taie capul. Reușita nu poate să vă ofere decît mari satisfacții morale.

O ultimă soluție, și cea mai avantajoasă, o reprezintă pepenii făcuți felii subțiri-subțiri; țineți palma ca și cînd ați citi o carte, și cu stînga înșirați feliile pe mîină; dacă sînteți stîngaci, sau o să cadă pe jos, sau să procedați invers.

Beniamin al meu a mers mai departe cu proverbul și a încercat treaba asta cu două ouă; în clipa cînd a reușit ce nici columb n-a visat, soacră-sa, mama mea și a Manolicăi, l-a întrebat pentru a zecea oară dacă nu știe unde este strada Clăbucet; Beniamin și-a ieșit din pepeni și a vînturat disperat din mîină: „de unde naiba să știu, mamă?” Din chestia asta a ieșit scandal mare, unul dintre ouă, aruncat fiind pe geamul deschis, a aterizat, încă intact, pe capul soru-mi, Manolica, și fără gălbenuș pe rimel e o fiară, darmite pavoazăată în omletă tînără!!!

Orice fel de meserie nu e rău omul să știe

Cînd am fost mic am dorit să mă fac următoarele: marină, hingher, butoi, cîntăreț, marți, bunic, lapte praf,

inginer, iarăși marinar și în fine m-am făcut om mare ca Nicuță Tănase.

Meseria e brătară de aur, vorba unui cunoscut de-al meu, care a terminat cu ani în urmă dreptul dar nu i-a plăcut să stea la bară și să pledeze, așa că s-a făcut gestionar; reminiscențele din perioada studiilor l-au adus în situația unică în felul ei, ca atunci când registrele contabile să fie închise (înaintea lui) să își dea jos halatul alb, verde la față și să-i spună cerberului financiar care-l puricase: „ca nimic iau 3 ani!“ A luat patru.

Feciorul unui medic, vecin cu mine, a visat toată viața lui să joace Hamlet; cazuri de astea s-au văzut și la actori, așa că nu e de mirare pasiunea ce l-a cuprins pînă la obsesie: necazul cel mare nu era obsesia, ci faptul că, dincolo de statura cam secetoasă, era sîsîit, avea un tic nervos din cauza căruia părea că plînge tot timpul, așa că admiterea sa în acest rol, măcar pe post de fost Yorik, i-a fost respinsă cu hohote. Pînă la urmă a reușit totuși, dar a trebuit taică-său, orelistul de femei, să învețe la bătrînețe o altă disciplină medicală și așa l-am văzut cu ochii mei (cruciși de mirare) pe Haplea spunînd *a fi sau a nu fi, aiasta-i chessstiunea* — pe „întrebarea“ n-o ținea minte; regizorul, cu soția în luna a 8-a, i-a permis să se abată de la text în mod creator.

Dacă ar fi s-o iau de la capăt, cred că m-aș face de meserie tînăr; bineînțeles, fără mintea de acum, fiindcă cu ea am ajuns unde am ajuns, adică umorist, și nu mă mai supăr cînd lumea rîde de mine, că și eu rîd de alții. Fiecare dintre noi a asistat la scene duios-închizitoriale în care cîte-un plod era pus în fața musafirilor să opteze pentru o meserie sau alta, iar el opta și ofta în clipa aceea, cu disperare pentru oliță, sau nici nu mai apuca să opteze, așa cum spunea și o respectabilă matroană, culmea, de față cu multe urechi, ochi și creieri: *și filologie-l dau să facă numa' să-l văz inginer în Cluj!*

A greșit croitorul, s-a spînzurat spoitorul

În orice caz, spoitorul respectiv nu avea toate roțile bine angrenate, de vreme ce și-a pus funia la gît și a terminat viața prin înecare; trebuie să lămurim acest

caz, fiindcă cercetările întreprinse au fost superficiale și aruncă o pată nemeritată asupra unor persoane absolut oneste. Croitorul, care de mult avea 20 de dioptrii, nu mai primea cam de pe la 5 dioptrii nici o comandă fiindcă pocise înfricoșător niște stofe; din cauza asta un mire a ratat pe „da!” și evident, pe mireasă, fiindcă un crac al pantalonului lăsa să se vadă o jartieră albastră scămoșată, iar turul pantalonilor atârna ca un șalvar de vizir gras; la o vestă i-a pus nasturii în spate și proprietarul vestei a ajuns la glumeți și numai aici, după câțiva ani, a ajuns la dexteritatea de a se încheia la toți nasturii, fără să se clinească, unui alt client i-a pus vatelina de la umeri la piept și de unde îl chema Gabriel, copiii îl strigau *nene Gabriela*, încât a intrat omul de un 8 Martie la o marochinărie și și-a comandat o poșetă cu încuietori cu cifru.

Din aceste motive croitorul, posesor însă al unui orgoliu rar întâlnit nu numai la croitori, pentru a crea impresia că afacerile îi merg bine, își croia și răscroia propriile haine și, culmea!, acestea îi ieșeau excelente! Când n-a mai avut ce să croiască, a vrut să își croiască soția, dar aceasta nu i-a permis să deschidă gura și să ridice metrul, fiindcă l-a pocnit cu unicul manechin în cap. Bietul croitor a căzut pe pat din izbitură, apoi la pat, suferind o ușoară locomoție cerebrală, fiindcă făcea ca trenul și o ruga — numai duminica — să-i dea voie să sporească regimul de viteză. Coincidență nenorocită, în această vreme spoitorul prosper, ferice, înconjurat de o familie numeroasă și sănătoasă, s-a îndrăgostit nebunește și proteste de o fetișcană plină de nuri care i-a tocat repejor toată spoiala de bani ce o avea; văzându-se adus în pragul falimentului moral, judecat fără cruțare de o familie încă stupefiată, spoitorul și-a pus capăt zilelor și s-a aruncat în apă, neștiind să înoate și a murit otrăvit... apa fiind reziduală. Asta-i adevărul, cercetările mele îndelungi l-au scos la iveală, odată cu spoitorul care a și dat o declarație în scris, în acest sens. Croitorul e bine, s-a înzdrăvenit: acum vrea să fie acceleratul Timișoara—Iasi, și i-a promis soției că dacă va întârzia vreodată să-l pălească și cu fierul de călcat, sau să-i dea să inspire mangal.

Nici nu s-a luminat bine de ziuă și musca a ieșit la arat; nu îi păsa că nu e nimeni să o vadă, dar îi era lehamite de toate câte se spuneau pe seama ei, ba mai mult o viespe s-a apucat să-și rîdă de ea, cînd s-au întîlnit pe hîrtie „muscamor“, din fericire produsă de cooperative locală, calitate I, care oferea un gîdilă extrem de plăcut piciorușelor și nu ambiționa să țină pe nimeni în captivitate. Cu aceste gînduri, deloc senine, dar plină de o mare și unică hotărîre, musca a ieșit la arat, s-a pus pe lucru și pe la ora 8, cînd a apărut și boul, ea terminase deja o bună bucată de pămînt. Boul s-a mulțumit să o privească un timp, apoi a închis ochii și s-a pus la prăjeală, întorcîndu-se zgomotos, din cînd în cînd, pe o parte și pe alta.

Musca nu și-a permis nici o clipă de răgaz, și cu cit creștea suprafața arată, cu atît avea chef mai mare de lucru și lucrul mergea cu spor, fapt care l-a iritat într-o oarecare măsură pe bou și acesta s-a mutat la umbra unui copac din marginea drumului.

Terminîndu-și treaba, musca s-a oprit, cu aripile puse la ochi, a rîs mulțumită și s-a dus ată la bou să-i spună că e gata pe ziua aceea și e cazul să se apuce și el de muncă. Acesta dormea adînc, sforăind puternic, de-i fre-mătau nările și musca s-a așezat pe el, privindu-l cu dispreț.

Așa a fost găsită, stînd pe pielea boului, care dormea ostenit, iar cîmpul era lucrat de la un capăt la celălalt.

LA NNV DE EDEN

(aspecte inedite din viața romanțată a lui Adam și Eva, înainte și după oferta pomicolă)

Deșteptarea se făcea la ora 5 fix — o echipă de îngeri pedestri sufla în lujere de crini (pe linia melodică a binecunoscutei piese „Adă, doamne, trenu-n gară”) și cei doi se trezeau voioși, dar nu mergeau la muncile câmpului, ci la muncile raiului, ceea ce implica o altă organizare a producției. Înainte de toate fugeau mînă în mînă, cîteodată mîini în mîini, la cel mai apropiat izvor, unde se spălau frumos, și pe față și pe ochi, și pe dinți ei se spălau, căci igiena respectau. Se ștergeau la fel de frumos cu petale de trandafiri — import — flaușate, apoi cu părul încă ud alergau din nou, ca să-l zvînte.

În acest timp, pe un deal, Cain și Abel făceau agricultură empirică: Abel apăsa vîrtos pe coarnele dracului, înhămat la plug, iar Cain îl altoia din spate cu un ciomăguț; Abel numai mormăia blajin: „no, încetuț, mă frate-meu, că ăsta fratricid se cheamă că e!”

În copaci ciripeau mii și mii de ființe cu aripi și pene, ba chiar și furnicile cîntau de bucurie. Toți cîntau de bucurie în regnul animal. În cel vegetal fremătau din aceleași motive. Și cum să nu zbiere cu sîrg, fiecare pre limba sa, dacă cerul era senin, temperatura mereu în jur de 23 de grade paracelsius, aerul curat că vedeai pînă hăt departe, din aproape în departe, tot un deal și-o vale, iar îngerii zburători nici că se auzeau, abia dacă un foșnet de mătase, îndoită-n șase se auzea, și asta numai cînd aterizau la punct fix.

La ora 6 luau micul dejun format din: lapte, miere, ambrozie, nectar de piersici (bulgăresc) pîinea raiului — făcută în casă — smîntînă de la cele vaci celeste, frișcă și spumă de căpșuni; încheiau cu un pahar — potir de floarea-soarelui — plin ochi ou sprîț de busuioc. Se ștergeau frumos pe gură, fiecare pe a lui, apoi iar se luau de mîini și se puneau din nou pe fugă, și dă-i, și dă-i, fugeau pînă osteneau, pe iarba moale cădeau și mii de giumbușlucuri făceau, dar nu din cele la care vă gîndiți dumneavoastră, pămînteni păcătoși și realiști, ce sînteți.

Mai ales Adam era mare meșter în ghiduși: prindea fluturii cei neștiutori, îi gîdila pe burticile lor, ăia să moară de rîs nu alta, sughițau că li se ducea modelul mimetic de pe aripi, ori înhăma la o coajă de nucă un melo prost și cărunț, iar în coajă puneau o furnică grasă și rumenă în față ca un boier feudal. Și iar rîdeau, că asta le

era ocupația de bază, Adam avînd și o specializare în hlizit.

Iar se duceau la rîu, că transpirau abitir, și se spă-lau pretutindenii, apoi își schimbau frunzele cu altele proaspăt culese.

Se așezau cumiști pe o buturugă și așteptau să-i cheme Domnul; altul în locul lor s-ar fi scobit în nas, ar fi aprins tutun, ar fi zis măscări, dar cu ei nu era cazul încă. Un înger le făcea semne cu degetele sale trandafirii și ei alergau din nou, de astă dată ponderat, tropotind politicos prin iarba înaltă, tocmai bună de coasă, dar nimeni n-o cosea, fiindcă șeptelul din rai nu mîncea. Nici el. Domnul îi aștepta surizînd înțelept, iar alături de el își zornăia cheile, obicei prost de care nu s-a dezbărat niciodată, Sf. Petru, administratorul de rai.

Cei doi veneau sfioși în fața Domnului și Eva roșie toată, ca o roșie cînd e roșie, scurma cu piciorul ei mititel în iarbă așa cum fac elevii cei nepregătiți, ori poneii bine pregătiți. Domnul îi lua la sine, în brațe, și-i pupa pe frunte, țocăind cu drag. Cei doi îi pupau mîinile; adesea, din grabă, se repezeau la aceeași mîină, ceea ce-l făcea pe Sf. Petru să mormăie: *ăștia-s miopi, doamne, să le facem ochelari!*

Timp de o jumătate de ceas, Domnul le vorbea despre deșertăciuni, spunîndu-le că toate-s deșertăciuni, inclusiv Sahara, îi sfătuia să se comporte corect, atît pe stradă, cît și în curte, în societate și în particular. Eva strica însă totul, dîndu-și drumul la gurița ei în formă de ini-mioară: „Șarpele, doamne, m-a îmbiat cu un măr de export!“ Dumnezeu și Petru se încruntau, fornăiau pe nas, iar acesta din urmă întreba: „Unde ți-i conștiința, fato, și-astea din comerț sînt bune!“ la care Dumnezeu, cît era el de doamne-doamne, izbucnea în rîs, cu mîna la gură. Văzînd asta, Eva își dădea și mai abitir drumul la gură: „Și m-am plimbat cu un înger, cu 12 în față!“, la care era rîndul lui Cel de Sus să suduie încetișor, iar Petre să se intereseze spăsit: „cît a ajuns *kentu*?“ fiindcă era mare fumător, mirosea a tutun de te trăznea. Mulți au intrat în rai cunoscîndu-i meteahna, doar unul a fost trimis controlor tehnic de calitate în iad, fiindcă pusese în pachetul de *lungi* mărășești cu filtru.

După acestea, cei doi plecau iar mîină în mîină și invers, iar Dumnezeu și Petre rămîneau să-și rezolve tre-

burile zilei: o ploicică acolo, un potopel dincolo, o moli-muță și alte binefaceri, ca să le știe oamenii de frică și să-i iubească. Despre izgonirea din rai și fuga de pe moșie, din păcate, nu deținem date corecte și suficiente. În orice caz, viața-n rai era trai pe vătrai, după cum afirmă cei care au fost acolo și l-au văzut.

FATA BĂNUITĂ A LUNII

În noaptea ce a trecut, la orele 4,35 au fost aduși la sediul circumscripției numiții Vulpea și Greierele, reținuți pentru tulburarea liniștii publice, refuz de a se încadra în chip civilizat în nocturnă și stare de ebrietate, însoțită de anumite cuvinte. Anexăm procesul-verbal al discuțiilor ce au avut loc, Vulpea refuzând să vorbească, dar am indicat gesticulația sa, mai ales cu coada, ceea ce poate să fie revelator:

— Numele!

— Greierele!

(Vulpea dă din umeri)

— Ocupația!

— Greiere.

(Vulpea dă din coadă)

— Domiciliul?

— Natura înconjurătoare...

(Vulpea nu dă din nimic)

— Ce ați căutat pe strada La Fontaine?

— Pe dom' La Fontaine. Să-i zicem vreo două!

(Vulpea surîde vizibil)

— Ați tulburat liniștea publică...

— Pardon, eu am țîrîit numai, iar coana Vulpe nici n-a deschis botul.

(Vulpea surîde invizibil)

— Ce problemă aveți cu numitul La Fontaine?

— Reparații morale și două de la obraz, plus adresa lui dom' Esop, asta pentru coana Vulpe.

(Vulpea pufnește în rîs și răspîndește în jur miros de vin îmbuteliat)

— Veți plăti cîte o amendă de 1 000 de lei și veți fi discutați în fața colectivelor de muncă.

(Greierele dă din antene)

(Vulpea dă să se ridice. Sînt conduși spre ieșire).

*

Declarația vulpii

Subsemnata V. Vulpe, încadrată în codrul muncii, stagiară la ferma de pui nr. 6, prin prezenta declar următoarele: în zorii zilei de 16 ale lunii m-am deplasat în vie, pentru a *ajunge la struguri*. Via era nepăzită, iar de jur împrejur se aflau mari cantități de lăzi nefolosite. M-am urcat pe o asemenea ladă și am rupt un ciorchine din care am mușcat: *strugurii erau acri!*

În acea clipă dintre butași s-a ivit paznicul de vie, Antinous Prundean, zis Băbălău, avînd asupra lui o pușcă și ochii cîrpiți de somn. M-a somat regulamentar să stau, dar eu nici nu aveam intenția să nu stau. I-am dat să guste din ciorchine, spunîndu-i că altă dată să nu își mai bată joc de oamenii cinstiți și de lipsa mea de detentă. Constatînd ce am constatat și eu, a roșit puternic și m-a sictirit alene, somîndu-mă să părăsesc via și să-mi țin botul, altfel mă face scurteică pentru soție. Menționez că Băbălău nici nu este căsătorit cu soția sa, trăind în concubinaj cu una Loredana Vermorel cunoscută sub denumirea de Piatră Vînată, fiind brunetă și cu un copil minor.

I-am cerut adresa lui Esop, dar mi-a vîrît pușca sub nas și mi-a făcut vînt afară din incintă. Ultima oară cînd l-am văzut stătea pe o ladă și se scobea gînditor în nas. Cred că era sincer. Aceasta este declarația mea, la care adaug că m-am întîlnit cu Greierele la bufetul lui Zorzonel, unitatea nr. 234, cu specific lactat, unde am consumat băuturi alcoolice pînă la ora deschiderii. După aia fiecare ne-am dus în treburile noastre și ne-am întîlnit noaptea cînd am fost surprinși... de faptul că organele ne-au depistat. Nu intenționez nimic, numai să spargem un geam.

Declarația greierului

Încă de la început vreau să arăt că artiștii simpli, doar cu atestat, nu mai sînt apreciați și dumnezeu mă știe cît am țîrîit la viața mea plină de privațiuni și fără turnee. Toate necazurile mi se trag de la numitul La Fontaine, care se are bine cu Furnica, bestia asta ca să nu zic altceva, mai nasol.

Recunosc că toată vara am cîntat, fiindcă aceasta îmi este calificarea, gurist și instrumentist, dar am făcut-o *la cererea Furnicii!* Ea mi-a promis că o să-mi dea plata în natură, după încheierea sezonului, și eu am crezut-o, purtîndu-se cu mine ca și cînd aș fi fost un ajutor de ospătar pe litoral, în sezon.

Cînd m-am dus să-mi cer drepturile (tîmpitul de mine, n-am semnat nici măcar o minută, dar așa-i cînd te încrezi, că te arzi de nu te vezi) mi-a rîs în antene, mi-a trîntit ușa, mi-a dat cu tifla și m-a nominalizat de *naiv*, ceea ce nu cadrează și nici nu am să i-o iert în vecii vecilor, pînă la vara viitoare, cînd să vedem cine-i mai cîntă, usca-mi-s-ar instrumentul în mîină și mîina pe el.

Bînd eu supărat la Zorzonel în incintă, recunosc înaintea de ora 10, dar noi trăiam demult pe fusul orar ăl nou, a venit Vulpea, roșie ca focul, de am băut amîndoi, dar nu să ne facem ca porcii aceia.

Noaptea ne-am dus să rezolvăm nedreptatea și așa am fost aduși aici de bună voie cu mașina. Noi vrem să nu se mai zică prostii despre noi... Ce-am semnat, aia declar.

LEPANTO: ADRESANTUL NECUNOSCUȚ

Domnule Cervantes,

Ne vedem obligate să vă trimitem această scrisoare, chiar dacă starea în care vă aflați după bătălia de la Lepanto vă oprește pentru un timp de a ne răspunde cu

propria mînă stîngă (ați fost stîngaci, este de notorietate, altfel n-ați fi tras la vîsle pentru barbari), dar se vede că acest lucru nu a avut nici o influență asupra gîndirii Dumneavoastră, seînor, fiindcă v-ați apucat să scrieți despre numiții Don Quijote și Sancho Panza, domiciliați în La Mancha, care sînt niște veritabili derbedei, în tot ceea ce fac, pe unde umblă.

Cîtă vreme s-au complăcut într-o stare vecină cu ne-bunia, afișînd un romantism cavaleresc apus, populat cu himere și alte drăcii, iartă-ne Doamne, treaba a mers cum a mers, fiind amuzantă și apreciată ca atare. Situația de fapt nu putea să dăinuie la infinit, lucru pe care noi, Morile De Vînt, l-am simțit primele pe spinarea (aripile noastre) în mod concret și prejudicios.

Vă rugăm să reveniți la bunele intenții ce v-au animat inițial, altfel ne vedem obligate să ne adresăm unor foruri superioare și competente pentru a curma starea de fapt ce pune în pericol munca noastră, din învîrteli, prestigiul ce ni se duce în vînt, fără folos.

Anexăm prezentei scrisori o listă de pagube aduse recent, în acțiunea lor nesăbuită, halucinogenă: *anexă*

1. Pînza de pe aripi distrusă în totalitate la patru (4) aripi

2. Degradări serioase la șipcile laterale

3. Părăsirea de către morar a utilajului, în timpul serviciului fără a anunța maistrul de schimb

4. Imposibilitatea de a recupera timpii morți din cauza lipsei de vînt și a găurilor din aripi. Șvaițer.

Acestea fiind zise (scrise), rugăm să le călăuziți destinaul spre alte zone geografice, cine știe, n-ar strica să-i readuceți la domiciliu, au umblat destul.

*

Miguel împinse fereastra și se aplecă în întuneric:

— Don Quijote, lăsați prostiile, că sculați tot satul! Spuneți slugii dumneavoastră să nu mai arunce cu pietricele în geam și poftiți în casă.

Din întunericul cald și gros, vocea lui Quijote răsună subțire, de enervare:

— Miguel, respectă-mă să te respect! Nici nu mă gîndesc să intru în casă. Acoperișul meu e cerul liber, iar plapumă mi-s stelele.

Cervantes oftă și își aprinse o țigară. Ba nu, fiindcă pe atunci în Spania nu se fuma, Inchiziția îți scotea țigările pe nas. Deci, Cervantes oftă și, luînd bastonul de lîngă pat, coborî în curte. Cei doi stăteau lîngă fîntînă, Sancho o adăpa pe Rosinanta, Catîrul se ușura zgomotos. Plutea în aer o mireasmă grea de portocali și undeva, într-o depărtare, *un muy lindo cancion* stîrnea potop de nostalgii. Castanietele tăceau, amortite de oxigenul andaluz. Don Quijote se apropie de Miguel și îl îmbrățișă scurt:

— Te înțeleg, prietene, sînt geloși pe faima mea de cavalier, pe izbînzile ce fac dușmanul să tresară înfiorat, răul să se ascundă în cotloanele întunericului ca șobolanii!

— Don Quijote, regret, dar e timpul să vă întoarceți acasă!

Sancho prinse glas de lîngă fîntînă:

— Chiar așa, stăpîne, e vremea, vine timpul culesului și dacă nu am grijă de vie, la iarnă îmi mor copiii de foame.

Cavalerul își prinse capul în palme, apoi ridică fruntea. În ochi îi luceau două lacrimi albastre:

— Faci cum dorești, Miguel, e dreptul tău, dar mai acordă-mi un singur drum! Ne-am înțeles? Da?

Miguel dădu din cap și reintră în casă. Cei doi încălecară, Rosinanta necheză ușurel și Cervantes flutură mîna validă nevăzut, spre noaptea care-i înghiți pe cei doi. Stăruia în urma lor o cărare de argint, iscată de lună și din cînd în cînd panașul lui Don Quijote se izbea de lancea ținută cu vîrful spre stele.

*

Către Mai Marii Morilor De Vînt

Revenim cu o nouă adresă cu care întregim plîngerea noastră anterioară, mai ales că Miguel Cervantes de Saavedra ne-a trimis un răspuns jignitor sub forma cuvintelor „hai, valea!”

— Rugăm a se lua măsuri urgente și concrete împotriva numiților Don Quijote, de loc din La Mancha, și a cetățeanului — tot neîncadrat în cîmpul muncii — Sancho

Panza care, nu o dată, s-au dedat unor acțiuni cu substrat huliganic, încercînd să ne împiedice — pe bază de confuzie — din bunul mers al activității noastre productive, constînd în măcinare;

— doleanța noastră este cu atît mai îndreptățită, cu cît cei doi nu au înțeles deloc contextul actualei crize energetice pe plan mondial și ne-au pus sistematic bețe în roate și lănci și alte scule belicoase, lucru care ne înțepenește;

— cei doi, de asemenea, manifestă o intolerabilă atitudine față de patrimoniul cabalin-patruped, călărind pe deșelate, neacordînd bietelor dobitoace nutrețuri combinate și concentrate, în paralel cu pășunatul montan în spații alpine adecvate, Pirinei și etc.;

— împotriva celor doi mai pledează și cîteva semnificative antecedente biografice care aruncă asupra lor lumina necesară și demascatoare: așa numitul cavaler Don Cutare s-a manifestat nu o dată în La Mancha ca un element turbulent, fiind necesară intervenția alcaidelui, a spițerului și a altor cadre îndreptățite la intervenție. Amenzile aplicate, prezența la gazeta de uliță n-au fost de nici un folos. La rugămintea de a-și face autocritica a fugit numai în cămașă de noapte, cu o lance veche în mînă, după don Alfonso, spițerul, ca să-i rupă lemnul pe spate și coastele. Se pare că suferă de un diabet avansat ca urmare a legăturilor — de notorietate publică deja — cu numita Dulcineea, flotantă în Toboso;

— stă noaptea pînă tîrziu citind cu glas tare cărți, consumînd lumînări în neștire, istovind astfel indirect albinele suprasolicitate și așa. Cît despre anexa lui umană, Sancho, adăugăm la cele relatate mai sus doar faptul că a părăsit locul de muncă agrar, familia, și astfel s-a sustras de la plata pensiei alimentare;

— pentru a putea să ne desfășurăm și pe mai departe cu folos și eficacitate învîrtitul, cerem cu hotărîre sancționarea celor doi, luarea unor măsuri care să meargă pînă la extremis, respectiv trimiterea lor în Spania pentru construirea unor castele.

Mulțumim pentru înțelegere, pentru popularizare și vă dorim dumneavoastră alizeu bun în acțiunea de pedepsire a acestor doi fluieră-vînt.

Ca urmare a unor puternice viituri, podul de piatră s-a dărâmat. A venit apa și l-a luat, ca și cum n-ar fi fost niciodată. Oamenii s-au scărpinat în capetele proaspăt spălate de ploaie și au hotărât, în unanimitate, să facă altul pe rîu în jos, mai în aval, altul mai trainic și mai funcțional. Au cerut primăriei lemne din parchetul forestier, dar li s-a rîs în nasuri (veniseră trei dintre săteni) și au fost trimiși înapoi în agricultură.

S-au adresat unui șantier de construcții hidroenergetice din apropiere și li s-a rîs în fețe (tot ăia trei săteni), fiind sfătuiți să își vadă de agricultură. Între timp, rîul ajunsese la o cotă acceptabilă și se putea trece vadul cu piciorul. Primarul umbla cu o falcă în cer și una în pămîntul natal să recupereze lemnele podului, să le facă scăzămîntul, procentul de uzură și eventualul memoriu justificat de recuperare, ca lemne de foc, iarna fiind departe, vara acolo, dar după cum mergeau treburile, și în acel an, conform obiceiului din buni-străbuni, iarna urma să vină și să ningă ce avea de nins.

Cei trei au rămas doi, ultimul mutîndu-se la oraș la fata lui care se măritase cu un *tesa*, băiat bun, tot din satul lor. Cei doi s-au dus la comună, avînd făcută o carte bună, cu tot dichisul, de către profesorul de română din sat. La sediul comunal li s-a făcut vînt spre satul de domiciliu prin cuvinte, hîrtia fiind înregistrată, numerotată și trecută la dosarul rezolvărilor de perspectivă. Cei doi nu s-au lăsat și au mers mai departe, cu riscul de a pierde importante zile-muncă și lumină. Au ajuns la oraș unde s-au înscris la audiență. Au fost chiar primiți, ascultați, dar fiind sîmbătă și meci la televizor, organul de resort i-a chemat luni, la prima oră; au venit cu o oră înainte de prima oră, dar organul n-a venit în ziua aceea, fiind încă de la prima oră în agricultură. S-au dus atunci mai sus pe niște scări și de la Direcția Județeană de drumuri și poduri s-au tot dus și mai sus, la Direcția constructorilor de poduri unde cererea lor a fost înregistrată, numerotată și trecută la urgențele anului 1993.

Din greșeală, cererea, devizul și documentația au nimerit într-alt dosar cu care un arhitect s-a dus la o re-

uniune internațională omagială — Le Corbusier — și a prezentat un referat care s-a bucurat de un mare succes, satul fiind astfel cunoscut și în Australia, că acolo a avut loc reuniunea.

Cei doi l-au așteptat pe arhitect la aeroport, dar acesta făcînd o escală și în altă țară unde a prezentat sinteza referatului s-a întors cu trenul, dar acesta n-a oprit în Gara de Nord, ci lîngă Chitila, la schimbare de ace, drept care arhitectul a coborît, soacra lui fiind chitileancă și a rămas încă o zi acolo, ca să-i iasă ziua rotundă la diurnă, plus cîteva legume timpurii pe care le-a adus cu un paner de proveniență străină.

Cei doi s-au întors în sat, unul rîdea tot timpul, celălalt tăcea mereu despre aceleași lucruri; între timp săteneii au pus mîna de la mîna și au făcut un pod, pe rîu mai jos, altul mai trainic și mai frumos. Primarul umblă din nou mînios: urmează să sosească o comisie, la fața locului, pentru a trage la răspundere pe cei care au construit fără aprobare.

EFECTUL CAUZEI

În anticamera Serviciului de Invenții Utile, S.I.U., se aflau doi oameni, amîndoi bărbați; unul ținea în brațe o cutie, nu prea mare, pe care scrisese caligrafic *Perpetuum Mobile* — inventator *Euforîu Bragă*, celălalt ținea mîinile în buzunare și studia cu atenție regulamentul S.I.U. și obișnuitele indicații drăguțe care încep cu NU...

Printr-un difuzor, discret instalat în perete și nu lipsit de o anume imaginație ghidușă (era mascat într-o plantă agățătoare fleșcăită) se auzi o voce dură, egală: *Următorul!*

Tăticul perpetuum mobile-lui se ridică brusc, i se vedeau genunchii osoși cum bîție anapoda, și cu o mîna gelatinoasă prinse clanța; peste o secundă ușa se închise, iar individul cu mîinile în buzunare se ridică și el, aprinse o țigară, se uită unde să arunce chibritul și după un

moment alese pervazul geamului, ars, găurit, împănat cu chiștoace, semn că nu el descoperise primul această scrumieră sui-generis.

Dinăuntru nu se auzea nimic, probabil comisia stătea aplecată asupra mașinăriei universale și i se uita în burătă; o rază de soare se anină pervers pe creștetul individului și închipui o aureolă care i se potrivea de minune; poate buzele, prea subțiri, îl evocau pe diavol, dar era o impresie, atenuată de mării săi ochi albaștri cu care, desigur, împușcase multe suflete feminine la viața lui.

Brusc, ușa se deschise, ca smucită de o forță uriașă (expresie citită într-o carte pentru copii) și Euforiu Bragă se rostogoli în anticameră, nu înainte de a primi un zdrevăn șut dorsal din partea unui picior autoritar și irevocabil. Se ridică buimac, roșu la față și se frecă la locul lovit, întinzînd și mai mult o pată de culoare nedefinită, dar extrem de vizibilă pe stofa pantalonului. Individul cu țigara se apropie de el, îl aplecă ușurel pe unul dintre fotolii, dar nu continuă operația anterioară ci scoase din buzunar un pachetel, îl rupse la gură, turnă un pic de praf alb în palmă, scuipă tot în palmă și începu să frece harnic partea molestată și stofa murdară. Pata de culoare nedefinită, dar extrem de vizibilă dispăru în mai puțin de un minut. Șeful S.I.U., care privea gînditor scena aplaudă ușor, elegant, și-l pofti pe individul cu țigara să intre, nu înainte de a-i spune un nedisimulat-admirativ „bravo, dom'le!”

Cei doi dispărură în spatele ușii, iar Euforiu Bragă coborî încet scările și vru să arunce în primul coș invenția sa, dar acesta era ocupat cu alte cutii pe care scria „Perpetuum mobile”.

UN CAZ DE PLAGIAT

Steaua lui Micșunel Arătosu a apus definitiv, dar ce spun eu, a căzut, s-a făcut praf și pulbere, destinul i-a întors spatele, a răzbunat malefic cine știe ce păcat în-

grozitor al vreunui strămoș în linie dreaptă, pierdut în negura timpului, devenit nisip de clepsidră.

Pe scurt, lui Micșunel i-a secăt inspirația, în plină glorie, la momentul de vîrf, cînd fiecare ales se gîndește la strada care-i va purta numele, iar rudele se gîndesc la drepturile de autor postume; vîrsta îi acorda, cu generozitate, încă timp îmbelșugat la dispoziție, era în măreția forțelor fizice și mai ales spirituale, medicii ar fi șomăt dacă l-ar fi avut de pacient, dar vizitele sale în spitale erau cerute nu de vreo boală, ci de rațiuni superioare, pentru a împărtăși scrobitelor surori medicale din lumina spiritului său unio. Cărțile lui Micșunel se vindeau ca apa în Sahara (ca pîinea caldă nu, că doctorii n-o recomandă și oamenii s-au conformat scoțînd cu acest prilej și comparația asta comestibilă din arsenalul mijloacelor stilistice literare), avea brațul drept mai gros — ca tenis-manii — de atîtea autografe date și modestia lui stîrnea ură cinstită în rîndul confrăților.

Ce să mai vorbim de asaltul pe care-l executau asupra sa revistele, dornice să-l aibă de colaborator! Nu mai prididea, pauvre homme, să satisfacă cererea pieții, dar își făcea noaptea zi și răspundea cu modestă promptitudine oricărei solicitări, chiar și la revista apicultorilor a publicat un eseu despre limba română, dulce ca un fagure de miere.

Într-o dimineată însă, cînd să mîntuie rapid o prozuță acolo, o schiță pentru a deveni scenariu la televiziune, a observat întîi cu enervare, apoi cu groază, că nu poate să lege un subiect de un predicat, darmite să găsească un subiect! După ce s-a chinuit îngrozitor, timp de două zile și tot atîtea nopți albe, s-a prezentat cu schița cerută, în care era vorba de doi tineri care se sinucid din cauza meschinăriei părinților pentru că nu se pot căsători; ca să meargă treaba șnur a plasat acțiunea în Verona, iar apoplexia mută a redactorului a sugerat sfios să fie mutată în Ialomița.

Cei care-l iubeau au taxat întîmplarea ca o formă superioară de spirit, dușmanii și-au zis, cu o ură neîmpăcată în barbă și în general peste tot, că vizează nici mai mult nici mai puțin să se tutuiască cu marele Will; în fine, cazul a fost dat uitării, dar ofertele erau zero, vizavi de masa cererilor.

S-a dat bolnav și a stat în spital o lună, în singură-

tate, înconjurat de sute de admiratori, imberbi, june cu flori, babe de vîrste arheologice îndopîndu-l cu bomboane; într-o noapte a fugit din spital și s-a dus într-o stațiune de munte unde în chiar ziua sosirii i-a fost organizată o întîlnire cu oamenii muncii veniți la odihnă și el a trebuit să ia din nou drumul în spinare. N-a stat mai mult de o zi într-o peșteră de urși, părăsită, s-a reîntors acasă și primul lucru care l-a făcut a fost un chef dezgustător, soția acuzînd un șoc grav, asemănător cu cel pe care-l au parașutiștii care sar fără parașută.

Apoi a început să fie văzut colindînd cîrciumi sordide, plecînd urechea la discuțiile de la mesele învecinate pentru a ciupi măcar un pui de subiect, dar a luat și bătaie pentru chestiunea asta, a învățat peste 50 de romane și cîntece de pahar, dar n-a mai fost în stare să însăileze o propoziție originală. După aceea, lumea a început să-l ocolească, fiindcă tapá, și-a vîndut mobilele, o cunună cu lauri, de proveniență internațională, soția l-a părăsit, copiii idem și a rămas singur în fața mașinii de scris, ruginită de atîtea lacrimi picurate pe claviatură. Și pe cînd cazul lui părea definitiv îngropat, într-o dimineață, în zori, ziua încă se învelea cu noaptea, a fost văzut mergînd în parcul orașului, suindu-se pe soclul statuii lui Eminescu, avînd un carnetel soios în mînă și un muc de creion, cu care a copiat versurile ce stăteau scrise pe pagina de bronz din mîna poetului. Le-a trimis la o redacție cu un pseudonim și aceasta i-a răspuns: „Încercări neconcludente. Trebuie să citiți mult, apoi reveniți“...

CAPITOLIUL INDUSTRIAL

Chiar dacă părea de necrezut, faptul în sine era demonstrat de realitatea concretă, precisă și paradoxală: în tot marele Combinat nu mai exista nici o mașină de scris.

în bună stare, iar corespondența se îngămădea pe biroul secretarelor într-un ritm care putea provoca infarct și unui cosmonaut hîrșit. Despre cumpărarea uneia noi nici nu se punea vorba, fondurile de recuzită fiind transferate sportului (echipa de fotbal intrase în campionatul orășenesc) iar luatul lucrului acasă nu intra în discuție în aceeași ordine de idei, din alte motive.

Într-o ședință care a durat peste patru ore, s-a adoptat opinia colectivă a directorului, aceea de a trimite, în condițiile care le aveam, o adresă la C.R.M.S. (exact, Cooperativa de Reparat Mașini de Scris) în care să se arate situația și să se ceară urgent un depanator capabil și inimos, pentru cele 11 mașini invalide, știrbe în marea lor majoritate. Telefonice nu s-a contactat cooperativa în cauză din cauza cuplărilor aiuristice care ne trimiteau de regulă și în ordine la: o seră de zarzavaturi, la un magazin mic-gros (închis temporar din cauză de mic și gestionar ajuns la gros), iar o adresă scrisă la telefoane iar nu puteam trimite în scris din motivele știute.

Adresa a fost întocmită la cea mai validă mașină și arăta așa:

Cătr Cooperativa d Rparat Mașini d scris

*Prin prznța rugăm să trimiți un dpanator pntru a
rpara cl unsprzc mașini d scris dfct cu plata în viramnt
din contul nostru.*

Director gnral

În așteptarea depanatorului, hîrțiile urgente și cele mai urgente continuau să se adune pe mese, pe dulapuri, una dintre dactilografe a făcut un șoc nervos și s-a cerut pompier voluntar, alta s-a măritat fără să-și anunțe soțul, dar în ziua nunții a venit o adresă de la Cooperativa salvatoare care ne anunța:

Kătre

Kombinatul Utilaje Konstrukții

Din kauza înkărkăturii mari de prestații kare se află kuprinse în kontrakte ferme nu putem să deplasăm niki un depanator pînă la jumătatea lunii viitoare.

Ku stimă,
ing. șef Kostikă S.

Adresa a avut efecte diferite la conducere și personalul administrativ, în funcție de antecedente, de tensiune și experiență de viață. Singur eu am rezistat ferm pe poziții, după ce am rîs vreo două zile, cu mici pauze firești cînd mă aflu în incinta unei anume instalații, dar am rezolvat problema și iată-mă posesorul unui concediu de vară în luna august la mare, plus o primă: cu banii care i-am recuperat de la echipa de fotbal care fusese eliminată din campionatul orășenesc pentru folosirea unui jucător aflat dincolo de limita de pensionare, am achiziționat — în numerar — 10 gîște falnice și cu penaj corespunzător volumului mare de corespondență din întreprindere. Am rezolvat și problema cernelii, plantînd în curtea interioară tufe de coacăze, fructe ce produc o excelentă cerneală neagră și care nu se șterge nici cu pic, nici cu lamă. Trbui kap în anumit situații . . .

DRAGĂ REDACȚIE

Mă adresez dumneavoastră, fiindcă știu că multe sesiări ale oamenilor muncii au primit sprijin, ba au fost și rezolvate. Pe mine mă cheamă Doniazada și sînt sora lui Șeherezada, soru-mea. Ea, după cum ați citit în *bepe-teu*, în traducere, s-a măritat binișor cu regele Șahriar, tătucu, viziru', a dat-o cu inima îndoită, fiindcă Șahriar a mai fost căsătorit și rămînea mereu văduv, după bunul plac.

V-am scris ca să vă apucați de reparații morale: să știți că nu soru-mea, Șeherezada, a fost cu poveștile, ci eu i-am povestit regelui cele 1 000 de povești (n-au fost 1001, fiindcă a 235-a am repetat-o, dar Șahriar e cam năuc la memorie) iar soru-mea stătea ca mutu' în porumb și numai asculta poveștile mele, după care se retrăgea cu soțul ei și eu rămîneam să pregătesc altă poveste, acestea fiind nopți pierdute, de vreme ce biblioteca haremului era slab dotată, cu tot controlul Marelui Eunuc, făcut în pri-

pă, iar pentru bibliografia de bază trebuia să ies noaptea din harem și să umblu pe la anticari.

Pe mine mă doare puternic acest lucru, zău, toată lumea Șeherezada în sus și în jos, i-au dedicat operă, balet au făcut-o, iar eu, proasta, că proastă am fost cînd i-am spus Marelui Băieș, „nu, Băieșule, nu mă mărit cu tine“, acum aș fi fost și eu la casa mea. Sau la Casa scriitorilor...

Ce vreau eu? Faceți, dom'le, lumină în treaba asta, puneți-mă și pe mine în drepturile mele legitime și po-goare asupra voastră slava cerului, ambrozia nemuririi și veșnica tinerețe, strălucitoare ca ochiul de cocoș. Adică-i drept eu să mă spetesc dînd din gură, și soru-mea să stea tolănită sedentar pe divane ad-hoc, să sugă acadele (veni-i-ar diabetu'!) și să clipească alene din gene și sprînce-ne, iar eu să turui cu dicție, să nu cumva să-l supăr pe sacul ăla de osînză! Măcar dacă ar fi fost și el un lord, să asculte acolo, fără să caște — măcar cu mîna la gură — ori să zîmbească o dată. Mă bucur, totuși, că nici so-ru-mea nu-i mai este în grații, de cînd cu emisiunile de televiziune, că și-a luat unul color, alb-negru și toată ziua (noaptea) stă cu nasul în el, de-l bombardează electro-nii, după cîte am auzit că fac electronii.

Sărut-mîna și pămîntul, pulberea de aur dintre încăl-țările voastre și vă rog smerită să dați o dezmințire; vă stau la dispoziție, puteți să veniți și cu carul de televi-ziune să mă filmați ca atare și în prim-plan, asigur eu masa și cazarea la echipă, restul nici nu se discută.

Aștept răspuns, fie-vă zilele sărbătore și pruncii vioiși...

DIN ISTORICUL REVELIONULUI

Întîi au apărut hidrocarburile. După cîtăva vreme — cam 2 miliarde de anișori — ființele vii, iar pe creanga cea mai de sus stătea strămoșul nostru, cugetînd cam

cum își va petrece noaptea de 31 spre 1 ianuarie, plictisit peste măsură de același program: scoală-te dimineața, deretică prin peșteră, du-te după hrană în pădure, ferește-te de hrană, pune vîrf de silex la sulită, dă fuga după niște jar la peștera vecină și, dacă mai rămîne vreme, fă-ți chip cioplit sau desenează artă primitivă pe pereți, în așteptarea comisiei de la Fondul Plastic care să ți-o achiziționeze.

Primele revelioane s-au desfășurat cu anumite dificultăți, avînd în vedere că totul era din piatră, chiar și lemnul. Pe atunci nu se bea din pahare și nici nu se ciocnea din cauză de hernie. Avantajul era că puteai să te îmbraci cu aceeași blană cu care mergeai la vînătoare; dacă stăteai mai aproape de foc riscai să rămii cu ea prea mică. Petrecerea se spărgea odată cu primul cap.

Ce cîntece se cîntau? „Măi, Iguanodon, don, don“, refrenul fiind reluat de cîte ori era nevoie, fiindcă alt vers nu exista în acest cîntec, sau „la mai toarnă-un bolovănel, să ne mai zobim nițel“, în caz că paharul cădea de pe masă pe membrele unuia dintre membrii participanți, ori „Ioane, Ioane, cromagnoane“, baladă vitejească despre un tînăr care a răpus o namilă de aia cu gabarit depășit, printr-o singură izbitură de pumn între ochi, după ce în prealabil își confecționase o scară cu care s-a suit pe capul bestiei.

În tot acest timp omenirea n-a prea stat pe loc; în sclavagism nu era timp pentru pierdut vremea, piramidele așteptau să fie ridicate, iar fundul Nilului să fie în-sămîntat.

De asemenea, bărbații erau plecați să cucerească teritorii străine, că așa era la modă, și cucereau pînă se pensionau, sau din cauza sclerozei, mai cucereau o dată ce ocupaseră altădată. Stăteau toată ziua în șei și se țineau de șale, aveau hrană rece sub șeile astea și chiuiau de mama focului, că speriau și copiii care dormeau în așteptarea feudalismului. Seara, caii se culcau pe pămînt și stăpînii lor dormeau mai departe în picioare, vorbind în somn și strîngînd în mîinile puse sub cap niște hături imagine.

E clar că în aceste condiții n-aveau de ce să își ureze „la mulți ani“, de vreme ce învîrteau săbiile deasupra capului și chiteau cum să dea mai vîrtos cu ele.

În Evul Mediu treburile se schimbă. Avea omul cas-

telul lui și făcea pe feudalul pînă nu-l luau țăranii și meșteșugarii la întrebări, prin intermediul translatorului de cîmp: furcă, îmblăciu, coasă.

Ajunși la castelul-gazdă, pupau mîna castelanei și așa rămîneau, în unghi drept, din cauza armurilor. Vizierele nu incomodau cîtuși de puțin la băute, avînd prevăzută cîte o deschizătură cu gratii pe unde încăpea și un butoi. Feudalul care făcea ochi dulci vreunei femei, în prezența soției, prin clămpănire de coif, zbugium de pîteni și alte fiare vechi, era scos în zăpadă și lăsat acolo să ruginească pînă la terminarea revelionului.

Ce cîntece aveau în repertoriu? „Bade, vizieră nouă“, „Turnir-turniraș“, „Pe umeri zalele-ți curg rîu“. Se dansa — ca și azi — de la mare distanță, călcatul pe picioare fiind picioare rupte, pe refrenul „Iuhuhu și iarăși hu / Țucu-te Robert Anjou“.

În timp ce bărbații trîncăneau vrute și nevrute, din cauza vinului, doamnele jucau interesante jocuri de societate: cine rupe urechea porcului cu dinții, dintr-o bucată, cine aruncă peste gard un vițel sau cine-și bușește feudalul, tot dintr-o bucată, cu tinichelele în sus, ca să nu se mai poată ridica. Ele erau gingașe, predispuse la răpire și din cînd în cînd își făceau vînt cu evantaie sau se scărpinau pe spate cu niște lopățele de lemn — strămoșul săpunului — în formă de degete arătătoare. Și pe atunci îi durea capul dimineața, dacă depășeau cei 20 de litri de vin permiși de soție. Ca să găsească un algocalmin, se suiau pe corăbii și plecau ca nebunii după calmante. Așa a început era marilor călătorii geografice în jurul pămîntului și invers.

O POVESTE

Și-i spuse împăratul lui Făt-Frumos: „Adu-mi fata înapoi, feciorule, și a ta va fi, plus 1/2 din împărăție, spor de vechime la stabilirea pensiei și buletin de cetate“. Cînd

auzi Făt-Frumos zisele și spusele astea ademenitoare, mai ales că fiica împăratului, Cosînzeana, cîștigase și un concurs de frumusețe *Miss feuda*, încălecă iute, cît ai spune acetildimetilinfenibutazonă (aspirină șmecheră) și plecă în căutarea fetei care, pasă-mi-te, se găsea la castelul Zmeului, răpită de acesta.

Merse el cît merse, cînd la trap, cînd la galop, tropa-trop și iarăși trop, pînă ajunse la castelul cu pricina, aflat în mijlocul unei păduri întunecoase, plină de patrimoniu și rezervație naturală.

Bătu la poartă cu buzduganul de oțel (import) și ieși mama Zmeului care-i zbieră din turn: „Mă, huliganule, bețivule, la ora asta se păstrează liniștea, interzis bătutul covoarelor, lălăitul în casa scărilor, parcare mașinii, amendă de la 100 de lei la 8 ani pușcărie!”

Calul, de spaimă, făcu treaba mare, dar n-apucă să curețe locul fiindcă veni un grădinar bătrîn care-l luă de acolo și-l folosi ca biogaz la încălzirea serelor. În timp ce lucra se aplecă spre Făt-Frumos și-i zise: „Cosînzeana e în turnul nr. 2, G 6”.

Feciorul neînfricat merse la locul indicat și atîta stăruir prin diferite strigăte că fata ieși în turn, Făt-Frumos o înșfăcă iute, cît ai spune A de două ori, și pe-aici ți-i drumul, conform săgeților indicatoare! Cosînzeana nimic nu zicea, numai rîdea pe sub mustăți (ale lui) iar feciorul deja se vedea tînăr pensionar, cu proprietate personală și întabulare în regulă. Pe cînd credea că a scăpat, îl ajunse din urmă un huruit, un dudit, un mîriit, un clefăit, un greul pămîntului, ce mai, Zmeul, dar Făt-Frumos aruncă între ei un lac mare și adîncos, rase o pădure de pe suprafața pămîntului, zvîrli niște stînci asupra lui și ajunse aproape de castelul Împăratului, dar Zmeul îl ajunse și-i trase o sfîntă de bătaie, de-l băgă în pămînt, întîi pîn' la gleznișoare, apoi pîn' la țîțîșoare, pîn' la buzișoare, și la sfîrșit pînă-n nucleul pămîntului, la temperaturi mari. O luă pe Cosînzeana, care-i mulțumi frumos, c-o scăpase de Frumos, îl pupă, îl giugiuli, mii de ghidușii îi făcu și peste 9 luni născu un zmeuț drăguț și liniștit, o frumusețe de flăcău.

Feciorul merse amărît la Împărat, dar acesta îl primi la poarta castelului și-i spuse: „Feciorule, bucură-te că

nu poruncesc să îți steie picioarele unde-ți stă capul, fiindcă ai vrut să strici o căsnicie fericită, ai provocat inundații, ai umblat la patrimoniul forestier și ai făcut gălăgie între orele 14—17. Pleacă!”

Făt-Frumos plecă amărît și cum mergea el așa, o întâlni pe Sf. Vineri, colț cu Depozitul și aceea îi spuse să o caute pe Sf. Sîmbătă, dar repede, că avea zi scurtă... aceea i-o prezentă pe Mămica Pădurii și pe loc feeiorul de cum o văzu se și... dar asta e o altă poveste.

UN CAZ DE ECHITAȚIE

De astă dată, Făt-Frumos și Cosînzeana nu mai aveau nici o scăpare, chiar dacă bietul dobitoc, nobilul animal etc. depunea toate eforturile să pună distanță între el și semenul său cabalin pe care-l călărea un Zmeu mai setos ca oricînd de sînge: răsuflarea lui fierbinte pîrjolea ceafa celor doi (mai mult pe a Cosînzenei așezată în spatele flăcăului) și un miros de pucioasă otrăvea aerul curat al peisajului prin care treceau cu viteza gîndului — bun — florile se uscau la trecerea Zmeului, greierii răgușeau și... etc.

În disperare și cunoștință de cauză, știut fiind că Zmeul nu era un tip care să pună pușca jos cu una sau cu alta, Făt-Frumos zvîrli în urma sa o perie din păr de porc, nu plastic pîrît, și crescuseră mintenaș în urma lor o pădure de porci care grohăiau alene: pînă să se descurce din turma de grăsuți, Zmeul pierdu teren, cam două ture de pistă avans, dar odată ieșit la liman nu mai zăbovi nici o elipă și se avîntă din nou în urma fugarilor. Calul său era, evident, superior, rasă pură, nu ameliorat și într-un ceas îi zări iarăși pe fugari, hărnicind la poalele unui deal ne-

folosit corespunzător. Cioturile rămase de la o defrișare pripită îi canoniră amarnic pe urmăritori, dar scăpară și de cioturi, aceste furci caudine în pantaloni scurți, și așterne-te iarăși la drum, pe-aici ți-e drumul, cât îi drumu'!

Ducipalul lui Făt-Frumos își spori eforturile, deveni un Trucipal, dar degeaba, Zmeul sosea, mai amenințător ca un destin implacabil, ca un rapid în haltă, ca un nor anticiclonic, ca... să nu mai vorbim de paloșul care-l învîrtea în aer ca pe un buzdugan. Distanța dintre cei cinci deveni un fleac, un mizilic de jumătate kilometru, Zmeul puse din nou în funcțiune aruncătorul de flăcări, azvîrli din mers amenda pentru foc deschis în pădure, pompierilor de serviciu, și aproape că-i ajunse pe cei doi, cînd Făt-Frumos aruncă în urma sa o bucată de asfalt și Zmeul încetini pasul, să nu-și frîngă nobilul armăsar gleznele, știut fiind că un cal cu piciorul rupt e jumătate salam, jumate față de piele încălțăminte lux.

Nobilul dobitoc, animalul credincios, Ducipalul lui Făt-Frumos necheză bucuros, dar cam superficial, după aprecierea stăpînului, fiindcă acesta îi repezi un pumn în țeastă care grăbi pasul calului și sugrumă în fașă nechezatul de optimism.

Zmeul privi disperat în față la gropile ce se șteau ici-colo, suflă zgomotos pe nări, se scărpină în ureche, se trase necăjit de păr, își frecă mîinile, apoi descălecă, luă calul în spate și pe marginea drumului o luă la fugă. În curînd, sub presiunea nervilor, a sentimentului de frustrare ce-l încerca, îi zări din nou pe fugari, iuți pasul, surd la sollicitările hărmăsarului: „lasă-mă jos, boierule, fire-ai al ciorilor de urît!“

Ajuns la o porțiune de șosea cu patru piste, inversă rolurile și acum chiar că era clar: peste cîteva minute avea să-i pape, cu cal cu tot, pe cei doi fugari. Făt-Frumos trînti, ca replică finală, o penibilă cruce, pînă la buric, dar Cosînzeana băgă mîna în sîn, scoase o pilă și o aruncă în urma lor. Zmeul sosi, tot un abur și o nădușeală, se aplecă, ridică pila, o privi cîteva clipe și spuse: „În fond, ce-am eu cu băiatul ăsta?“

Aflu cu netrebnică satisfacție despre încetarea din viață (prematur, la o vîrstă coaptă) a celui care v-a fost soț — necredincios — timp de douăzeci de anișori, iar mie dușman fidel, tot în aceeași perioadă.

Da, madam Fălcosu, eu sînt *fetița aceea răgușită* care vă telefonează în fiecare noapte, de trei ani încoace, ați ajuns să-mi destăinuiți lucruri stupide și intime, pe care nici răposatul nu le-a știut, v-am impresionat spunîndu-vă că sînt într-un scaun cu rotile, că am insomnii și caut apropierea de oameni, copilăria fiindu-mi compromisă; eu sînt *farmacia de noapte 44* care vă ceream imperios să veniți după purgative și laxative, odată ce le-ați comandat, tot eu *mic-gros* în inventar, șeful de birou al aceluia dobitoc solemn care a răposat, făcîndu-mi cea mai ordinară figură posibilă, tocmai acum cînd i-am pregătit lovitura vieții, cu care speram să îl dau de pămînt de să-i sară scînteii din fundul lui important. Încă o dată s-a dovedit un ticălos nemaipomenit, o fiară agreabilă în cotidian, dar un parșiv cu principii estetice, cu alură de călău din romanele de capră și sfadă.

Și ce dușmănie frumoasă era între noi! Oreste și Pilade, asasini, mereu gîndind, plănuiind o nouă figură, definitivă, care să-l aducă pe adversar în situația fetei cu chibrituri la ușa celuiilalt, în sezoanele cu climă improprie și vînt care zguduie crengi. A murit, dare-ar boala în el, v-a făcut fericită, ați pierdut toate motivele de neliniște, angoasă și plîns conjugal pe care vi le-a oferit cu toptanul — mie, însă, ce-mi mai rămîne de făcut? Așa dușman nu mai găsesc eu! Era loial, cinstit în ura lui, mi-o spunea atît de bărbătește în față, la fel de viril ca și mine cînd îl scuipam în obraz cu saliva verbelor clorhidrice. Cînd ne dădeam mîna o făceam cu atît amar de iubire că ne pocneau falangele, strîngeam cu speranța că vedem pe obrazul celuiilalt o schimonoseală, o lacrimă în ochi, dar nimic, eram de puteri egale și luam lecții de karate cu același profesor.

Din prima clipă în care ne-am cunoscut, dușmănia a fost totală, perfectă și reciprocă; primul punct l-a marcat

el reușind să dovedească cu martori că am trecut de geamandură la Mamaia, nu pentru că n-aș fi văzut-o.

I-am sistat și eu abonamentele la niște reviste în limbi străine și i-am ologit profesorul de engleză cu bascula cumnatului meu. Mi-a făcut fotografii la o nuntă — eram din partea miresei — în care m-a prins în momentul când sărutam cast mireasa, a trimis pozele soțului și ăsta a aranjat internarea mea rapidă, procurînd din timp ghips pentru a-l oferi ortopediei la cîteva minute după internarea mea. Directorul lui a găsit în coșul de hîrtii o copie a unei anonime, chiar lîngă masa de lucru. La retrogradare mi-a răspuns cu încercarea de a-mi acosta soția în autobuz în calitate de încornorat, ceea ce i-a reușit. Lista e lungă, madam Fălcosu, distrugerile reciproce ar ocupa prea mult spațiu și ele trebuie detaliate, altfel se duc în paștele lor și n-au nici un chichirez.

Repet: ce mă fac acum? De unde mai găsesc eu un dușman așa de bun? Dacă ați ști ce i-am pregătit, cît m-am bucurat dinainte... și acum mă lasă mască, pune mîinile pe piept, nesimțitul și se mută în deal. Vroiam — pur și simplu — să-l laud. Da, să-l laud din răspuțeri, să-l ridic în slăvi peste tot, oricui, să li se facă greață și lehamite oamenilor de el, să-l ocolească, să-l bușească ierarhic! Acum degeaba, are o scuză și eu nu dau în cel căzut *sub pămînt*. Ar mai fi o soluție, gîndiți-vă bine, am dreptul la reparații morale pentru jignirea ce mi-a adus-o: vă invit să fiți soția mea...

NUNTĂ CU DAR

(povestire în dulcele stil „vînjos“)

Încercînd să-și încheie haina, Semproniu Nagîț, vicepreședinte al cooperativei agricole de producție „Tot înainte“, constată că nasturele refuză să i se supună, iar

încercarea de a-și suge burta îi agrava relieful venei care pulsa neliniștit pe tâmpla stîngă. Se așeză pe un scaun, oftînd amărît, cuprins de un mare moment de sinceritate, poate singurul de pînă atunci; ajunse la concluzia că n-a realizat încă nimic serios în viață, că singurul merit care-i revenea, într-o oarecare măsură, era calitatea de tată al copiilor săi.

„Am să mor azi-mîine, și oamenii din sat m-or uita, nu voi fi pomenit în cîntecele lor strămoșești, nimeni nu și-o aduce aminte de mine la gura sobei, în serile de iarnă, cînd afară ninge și în casă oamenii se uită la televizor“.

Încerca un sentiment sfișietor, singurătatea îl cotropise și ar fi plîns, dar glanda lacrimală nu mai știa de mult — din copilărie — ce trebuie să facă în asemenea situații. Ar fi dorit să verse o lacrimă acolo, să iasă la soția lui cu ochii roșii, grav, dar dacă nu se putea, nu se putea!

O singură bucurie îi lumina ceasul acesta de necruțătoare analiză: avea doi copii, un băiat și o fată, mai mare, Loredana Ana Nagîț, care, uite, cum se duce timpul, fire-ar el al ceasului!, se mărită a doua zi cu un băiat bun de la oraș care lucra în comuna alăturată, ca medic și făcea naveta la ei în sat, mai ales de cînd o cunoscuse pe Loredana la un priveghi, în calitate de invitat de onoare, fiindcă el o îngrijise pînă în ultima clipă pe răposata... cum o fi chemat-o, Doamne, ține-o la pieptul Tău!, hotărî el în ultima clipă și cu un efort încheie nas-turele.

Da! Va fi o nuntă că și Zamfira lui Coșbue ar păli de invidie! A dat totul pentru ca acest eveniment să rămînă în memoria sătenilor, mai abitir ca steaua căzătoare care dăduse foc șirei de paie, transformată ulterior de pompieri în neglijență de serviciu și consum de alcool, toate acestea căzînd pe capul paznicului contractual Cornel Vițel care fusese mutat disciplinar ca cioban stagiar. Seara urma să dea familiei și vestea cea mare, bomba zilei, prilej pentru vecini să-și înghită invidia cu noduri: invitasă și invitația fusese acceptată, pe tovarășul primar de la municipiu, plus un cenaclu literar cu muzică folk cu tot, contra masă și poezii, cîte două de cenaclist, și *zdrăngăneală* cîtă încape! Lăutarii din sat nu participau, erau plecați la televiziune, dar aveau să-și muște miinile: pentru un fleac de *pleiboc*, lăsau bunătate de nuntă, nu-i nimic,

mai avea pe câțiva scriși pe listă, care îl refuzaseră, vine ea socoteala zilelor muncă!

Își îmbracă din nou hainele de peste zi și burta cu tendințe de expansiune își luă locul obișnuit, adică peste curea; intră hotărît în bucătărie unde trebăluiau femeile, chicotind asurzitor. Le aruncă un „alo, femei, mai blajin, că nu vin turcii!“, așa, să se afle în treabă, și înregistrează mulțumit potolirea zarvei. Coborî în pivniță, verifică butoaietele, numără sticlele cu vin, cele cu țuică, mai șterse praful de pe două glaje pîntecoase cu whisky (la potroace, pentru tov. primar) și se îneruntă nemulțumit: Rafail, bunicu-său, nu terminase de pus varza în butoi!

— Al bătrîn, vino, dom'ne, jos că am o vorbă!

Rafail apăru dintre butoaiete, rîzînd subțirel: era matol. Semproniul îl privi dînd muștrător din cap și-l întrebă senin, ca să nu înjure:

— Cînd te astîmperi, ăl bătrîn? Ai 100 de ani în cap și bei ca un recrut!

Bunicul se sprijini frumos de un butoi și sughiță prelung, cu ecou. Semproniul n-avea cu cine discuta în seara aia; urma să-l scoale la noapte, să termine de așezat căpățînile de varză la butoi. Îl luă de subsuori, și-l aburcă pe trepte, iar bătrînul îl pupă drăgăstos pe o ureche, dăm-fuindu-l verbal:

— Mare mai ești tu, nepoate!

„Nepotul“ îl lăasă din mîini și bătrînul făcu drumul retur; se rezemă de un butoi și repetă cu seriozitate afirmația, dar Semproniul era deja sus.

*

Zorile îl prinseră foindu-se în așternut, somnul îl ocotise, dar nu era obosit; scutură ușurel femeia de lîngă el și soția, fără un cuvînt, se sculă supusă, aprinse lumina și ieși afară. Semproniul scoase de sub pernă lista de activitate și o consultă încruntîndu-se. În afară de varza nepusă în butoi, toate se desfășurau normal. Rafail, bunicu-său, intră mărunț în odaie, spuse un „mneața“ plictisit și puse ibricul pe sobă. În curînd se răspîndi un miros ațîțător de cafea, dar nu făcu nici o mișcare. Aștepta. Și așteptarea i se împlini: Rafail îi aduse cafeaua la pat și în timp ce i-o întindea zise:

— O făcui aseară!

Semproniul Nagiț îl iertă cu un zîmbet, mirîndu-se mereu că bătrînul care avea un secol în raniță se ținea mai bine ca el, la cei 55 de ani ai săi; nu-l durea nimic, ținea paharul cu amîndouă mîinile.

— Du-te și așează varza, pe diseară s-o scoatem proaspătă, la sarmale!

— Acușica, tovule, să-mi beau cafeaua! Bătrînul se așează tacticos pe marginea patului, pescui o țigară de după ureche și privind zorii pe geam, adăugă molcom:

— Îmi pleacă strănepoata, ai să rămîi singur, vai de capu' tău, bătrîne!

Era prea mult pentru Semproniul care *chiar în clipa aceea* se simțea bătrîn! Îl înghionți zdravăn cu piciorul, de să-l dea jos de pe marginea patului și se sculă fără o vorbă. De enervare nu nimerea cracul pantalonilor și bătrînul îl atenționează blajin: *pa rînd, nepoate, pa rînd!*

*

Cornel Vițel, pe care-l nășiseră vicele și Decretul 400, fu punctual și la ora 6 termina de tăiat lemnele pentru cuptorul de pîine; cînd îl văzu pe Semproniul care vine spre el, apucă o surcea și începu să se scobească în dinți. Acesta îl sictiri în gînd, dar astăzi avea nevoie de el, așa că-i zise rîzînd: „Du-te, mă, în casă, fire-ar burta ta de hapsîn!”

Ciobanul improvizat aruncă surceaua sugestivă și o luă alene spre bucătărie; pe scări se opri și-i strigă de acolo:

— Mă, nea *Sempre*, țuica-i pe poliță?

— În pivniță, vezi că-i acolo ăl bătrîn! Deschise poarta de la livadă și-i privi atent pe oamenii care ridicau cortul; chiar în mijloc se afla un nuc vechi, rămurros și acolo vroia el, în jurul nukului să așeze *elita*, într-un semicerc, iar ceilalți, spectatorii, pe scaunele aduse de la cămin, numerotate, lucru care-i ușura simțitor *strategia*...

*

Își aprinse o țigară mai tîrnosită și se așează ostenit pe grămada de lemne tăiată de Cornel Vițel; acesta apărură din pămînt lîngă el, palid ca luna și cu ochii măriți de groază; Semproniul îl privi cu lehamite, „pun pariu că iar umbli la glume”, dar ciobanul cuprins de friguri îi arăta spre pivniță. Semproniul îl înjură de mamă, nu pricepea farsa dobitocului și avea destule pe cap, încă deunăzi blestema gîndul ăl prost că nu lăsase pe nimeni să-l ajute.

Vițel îl prinse de mână și-i transmise dîrdîiala, Semproniu se scutură brutal, hotărît să-l scoată afară din ogradă. Ciobanul, fost paznic contractual, prinse glas cu o voce venită din copilărie:

— Al bătrîn, acolo... în pivniță... gata... odihnească-l!

Semproniu se prinse de inimă, îl durea violent și se temu o clipă că n-avea să-și mai vadă fata mireasă. Coborî fuga în pivniță și-l văzu pe Rafail lîngă butoiul cu varză, cu o varză lîngă cap, ca o pernă rotundă. Ciobanul ajunse și el, pe fund, în pivniță; nu-l mai țineau picioarele.

— Ce-a fost, mă? șopti Semproniu ridicîndu-l cu o mîină tare.

— Cînd am coborît în pivniță, al bătrîn puneă varza și sughița de mama focului. M-am dat lîngă el, să-l sperii să-i treacă sughițul și...

— I-a trecut, mama ta de nebun!

Luă o varză în mîină, nici el nu știa de ce, și-și îngropă capul în foile ei parfumate și reci; era amorțit de o durere, care nu-i venea de la moartea bătrînului, ci de la ceva nedeslușit, ce nu-l lăsa ca să respire, ori să urle. Ciobanul se trăsese la un perete și acolo îi turna la cruci; Semproniu puse varza jos, îi făcu semn să-l ajute la ridicatul lui Rafail, dar Vițel scutură violent din cap și de-a-ndăratelea merse spre scară. Vicele îl ajunse din doi pași:

— Pune mîina, glumețule, altfel te îmbrac *dungat*!

Ciobanul mai mult îl încurca, dar trebuia să-l facă părtaș la nenorocire, să i-o transmită și să-i pecetluiască gura podidită de spasme.

Bătrînul trăgea nespūs de greu, poate erau la mijloc și cei 100 de ani, fiecare cu greutatea și păcatele lui; se opri la jumătatea pivniței, îl puse pe bunicu-său jos și capul acestuia sună pe ciment. Avea mustățile zburlete și o spaimă îi ținea pleoapele deschise. Unde să-l ducă? Ce să facă? Se așeză jos lîngă mort și Vițel profită de moment ca s-o șteargă pe scări, împiedicîndu-se la fiecare treaptă. Semproniu se ridică, își puse o cupă de țuică — nu-i tremura mîina — și o bău din două înghițituri. Scui pă focul ce-l ardea pe limbă și aprinse o țigară, evitînd să privească la bătrînul cu picioarele desfăcute, brațele întinse ca într-o gimnastică funebră.

*

. — Auzi, femeie, vino pîn' la mine! strigă el gros din ușa pivniței.

Soția, ștergîndu-și mîinile de șorț, îl privi întrebătoare, dar el o zori cu un gest care nu admitea întîrziere; slabă, căruntă, i se alătură și privi fără voie în pivniță unde-l zări pe bătrîn, odihnind nefiresc.

— Iar s-a îmbătat?

— Neam! A murit... *a crepat* cordul în el, suta de ani, ce vrei? bolmăji vicele.

Soția puse mîna la gură, dădu să strige tînguitor, apoi se opri văzîndu-l pe Semproniul că o privește cumva curios, cu capul pe un umăr. Înțelese că situația era mai gravă decît părea. Semproniul își consultă ceasul și zise calm:

— Lucrăm în *paralel*, nunta pe primul plan, și închise ușa pivniței cu lacătul.

— Și sarmalele? întrebă femeia potolită și ea de liniștea bărbatului.

— În oală de pămînt, ca de obicei! sună replica sec și vicele porni spre cameră, învîrtind cheia pe deget.

Venirea celor doi, mireasa Loredana Ana și ginerele Paulică, mări confuzia tatălui-vice, dar acesta era ferm hotărît să realizeze nunta în bune condițiuni, iar moartea bătrînului s-o treacă aproape nevăzută, s-o paseze pentru a doua zi, spre seară, ca întîmplată chiar atunci; pivnița era rece, iar Rafail...

Fata ținea foarte mult la străbunicu-său, și printre primele informații care le ceru fură și cele despre acesta; vicele era pregătit, îl expediase imaginar pînă în capul satului după o căruță mai arătoasă, și explicația fu înghițită mai lesne decît și-ar fi închipuit. Cei doi se țineau de mîna pe unde umblau și Semproniul își făcu o mare cruce mentală de mulțumire că ginerele nu era curios să-i vadă renumita pivniță pe care o filmase o dată și televiziunea, dar revenise de mai multe ori pentru a constata îmbunătățirile aduse și altele.

Mama soacră îi primi în camera *din deal*, le încălzise apa în baie, să lepede praful de pe drumuri și se învîrtea în jurul lor, cloșcută, mulțumită dar și speriată de evenimente. Fata era prea fericită ca să simtă neliniștea maică-si, iar Paulică zăcea sfios pe un scaun, mulțumindu-se să rotească niște ochi apoși și calzi.

Vicele se învîrtea pe la poartă, nerăbdător de venirea tîmplarului de la ceapeu, leat cu el, îi făcu semn să intre repede, îl duse în bucătăria de vară și-i expuse situația în clar, fără fițe, ca la armată. Tîmplarul, cap întreg, simți că se lasă cu niște *albăstrele* și-i ceru cu nerușinare 1 500 de lei pentru sicriu, cu un aconto de jumătate pe care Semproniul i-l înmînă fără să clipească; ultimul domiciliu, forestier, al lui Rafail, urma să sosească musai după lăsarea serii și trebuia adus cu deghizament și precauții în capătul grădinii. Tîmplarul Ilarie asculta indicațiile în poziție de drepti și se gîndea la casetofonul pe care dorea de multă vreme să-l cumpere ca să asculte cîntece cu Gică Petrescu și să-și imprime propriile melodii pentru posteritate.

Odată „sigilat“, bătrînul putea să aștepte terminarea nunții, pentru ca apoi să ia drumul dealului întru eternitate; soția vicelui băgă capul pe ușă și-i ceru șoptit cheia de la pivniță. Semproniul îi făcu vînt tîmplarului, tot uitîndu-se la ceas și merse el personal să aducă din pivniță oalele de pămînt și vinul pentru pețitori. Programul își urma cursul obișnuit și vicele nu vroia să renunțe la nici un punct al acestuia, inclusiv partea folclorică, pentru ca primarul să înțeleagă cum că el nu s-a rupt de tradiție, o respectă, în datele sale laice și o aplică de la cap la coadă. Popa, care-i dăduse tîrcoale cu cîteva seri înainte, primise un butoiăș cu țuică și promisiunea c-au s-o facă și pe *aia*, mai tîrziu, peste cîteva săptămîni.

Pe la ora 2 fugi în cameră și se îmbracă în Țoalele cele mai bune, și de astă dată nasturele nu-l mai supără pe burtă. Nu stătu să cugete la problema asta, strada se umpluse deja de săteni, dornici să asiste la tot alaiul care vînzolea prin curte și fuma în draci; apărură zîmbitor pe treapta de sus a scărilor, alături cu nevasta care-și vopsise obraji cu ruj și dîrdîia mărunt, primit cu urale de oameni. În urma lor ieși Paulică, mirele, și se opri prostit lîngă ei, cu picioarele întoarse înăuntru ca și copiii nărozi. Vicele îl luă pe după umeri și-l duse în curte, unde-l dădu în primire pețitorilor, ca aceștia să-i explice rolul ce îi revenea.

Arunca mereu, fără să vrea, priviri către ușa pivniței și lacătul masiv, greu, îi dădea liniște, nu cîtă i-ar fi trebuit, dar dacă lucrurile mergeau cum le gîndise, avea să treacă și peste necaz. La ora 16 și 30 de minute sosi

și oaspetele de la municipiu, însoțit de alți câțiva tovarăși, în două mașini personale și îmbrăcați frumos. În clipa aceea, vicele uită de Rafail care dormea veșnic după un butoi, și întinse o mână fermă, îl privi pe primar în ochi și-i ură tare bun venit cu mulțumiri. Oaspeții porniră spre livadă, se așezară sub nuc și în curînd cetele de flăcăi atacă uvertura pețitului, cu tot dichisul. Tovarășul primar se întreținea cordial cu mirele, pierit de emoție, dîndu-i sfaturi care erau primite cu explozii de rîsete, făcîndu-i cu ochiul mereu, lucru de care se molipsi și acesta, spre hazul și mai mare al comesenilor.

Vicele îl scoase pe Cornel Vițel, ascuns după droșcă în șură, și-i porunci să aducă butoiușul cu țuică: „boule, e în bucătărie!“ și boul de Vițel îl aduse, rostogolindu-l, spre bucuria celor din livadă. „La vin mi-o fi mai greu, dar mă descurc eu, paștele ei de viață!“ își spuse cu glas tare Semproniș și soția-l privi uluită. El o prinse de braț. O duse nițel mai încolo și îi șuieră:

— Fă, bea o țuică să prinzi curaj, parcă acu' ai ieșit din spitale!

O însoți pe femeie pînă în camera lui, îi dădu un pahar de apă, plin ochi cu țuică și femeia-l bău docilă, cutremurîndu-se. Se așază o clipă, apoi prinse să zîmbească și pe cînd să iasă din bucătărie înjură și ea cu glas răgușit. Semproniș înnebunea încetișor.

*

Sosiră și muzicanții folk, poeții, pletoși și năbădăioși iar unul la vederea lacătului urlă, spre deliciul celorlalți „jos feudalismul, dați-mi un topor!“, Semproniș i-ar fi dat cu multă plăcere, dar nu pentru a sparge lacătul. Îi așază cu greu la locurile lor, îi imploră să cînte ceva și chitaristii începură, în toate limbile pămîntului, mai ales în englezește și țigănește, să zbiere cu foc.

*

Se înserase de-a binelea și Nagîț aduse pe mese lumînări, în sfeșnice sofisticate, împrumutate de la teatrul din municipiu, contra a 45 de abonamente pentru jumătate de stagiune. Impresia fu colosală și pivnița căzu într-un întuneric încurajator. Poeții cenacliști, încurajați de atmosfera romantică, improvizară o scenă dintr-o masă de ser-

viciu și de acolo adresară urările rimate tinerilor însură-tei, care fură primite cu aplauze și amabilitate, fiindcă erau poezii scurte și nici autorii n-aveau veleități home-riche, în lungimea inspirației sacre.

Unui folkist îi plesnise o coardă și umbla după o capră din vecini să-i împrumute una pentru a cînta un străvechi cîntec haiducesc; capra n-avea mațe de vînzare, nici de dat cu împrumut.

Nagîț nu se mai putea baza pe nevastă-sa care căzuse într-o extremă melancolie țuică și jelea încetișor, în batistă, pe ăl bătrîn și din cînd în cînd mai mușca dintr-un castravete pe care uitase să-l curețe. Mireasa, ametită de muzică, de atît omenet adunat în livadă, se strînsese lîngă Paulică al ei și-l mîngîia pe mîna rece; acesta dădea *noroc* cu rîvnă și cu cine apuca, iar clienții nu lipseau, astfel că risca să transforme noaptea nunții într-o strașnică paradă de somn, dar nici mireasa nu se gîndea la dulci plăceri legale, o durea capul, era supărată pe maică-sa, și-o enerva obrazul rumen al tatălui-vice care își făcea veacul lîngă primar, la urechea lui stîngă.

Sosirea sarmalelor fu întîmpinată cu urlete unanime, mai puțin se manifestară oaspeții de la municipiu care se săturaseră deja, ei mai mîncaseră fel de fel de sarmale la viața lor, dar participară la entuziasmul colectiv cu aplauze discrete la care se alăturară și poeții, rămași patru la număr, după ce capra-l culcase la pămînt pe liderul lor plecat să-l recupereze pe folkistul cu coarda plesnită.

Semproniul îi făcu un semn discret lui Vițel și acesta îl urmă supus spre pivniță.

— Aducem vinul! Și după aia poți să te duci la mama dracului acasă!

— Nea *Sempre*, nu mă povesti că am copii de crescut! Milițienii nu are umor, frate!

— Bine! Că doar mie mi s-a întîmplat necazul... ține lacătul!

Coborî în pivniță, să ia unul dintre butoaiele de cincizeci de kile și Nagîț se lăsă la pămînt, gata nebun: Rafail dispăruse.

*

Nici el nu știa și niciodată nu avea să știe cum adusesese singur butoiul ăla la subsuoară, urmat de Cornel Vițel care purta tot așa dezinvolt un altul, tot sub braț, că rămase

lumea încremenită; se auzea capra behăind în vecini și folkistul pupînd-o în bot. Aplauzele stîrniră roiuri mari de fluturi și unii oaspeți săriră să-și încerce și ei puterea, dar renunțară. Îi priveau cu toții pe cei doi voinici, care la prima adiere de vînt mai puternică s-ar fi prăvălit de pe picioare. Oamenii porniră să împartă vinul și cei doi se traseră în beznă, spre bucătăria de vară, să-și pritocească spaimele. Urletele lor le acoperi un „La mulți ani!” general, astfel că nimeni nu văzu ivirea tîmplarului, cu sicriul pe cap, bine făcut, cu scobitoare în colțul gurii și pus la mare fix.

Duseră sicriul în spatele bucătăriei și-l acoperiră cu fin, dar nu se mai puteau mișca de acolo, umblătoarele îi trădaseră definitiv. Tîmplarul le întinse o sticlă cu țuică și Nagîț bău jumătate din ea, fără să-i simtă gustul, iar Vițel după două încercări nereușite de a-și descleșta dinții, renunță.

Într-o secundă fură în picioare la auzul propunerii ca cei tineri să se joace de-a ascunselea prin livadă! Nagîț alergă spre ei cu brațele deschise și scoase un fel de muget care fu interpretat în fel și chip, dar în general pozitiv. Îi adună pe cei cîțiva dornici de pupături prin întuneric și le sugeră să joace telefonul fără fir, iar cîștigătorul avea să primească de la el 1 000 de lei, pe loc! La această ofertă intrară în joc șoferul oaspeților de la municipiu, soția lui Nagîț și Paulică, ginerele, turtit bine de tot. Cînd văzu că jocul s-a legat, Semproniu dădu fuga din nou în spatele bucătăriei și tîmplarul îi ceru „obectul”. Nagîț dădu neputincios din mîini și spuse:

— Nu-l mai am! L-a luat cineva...

Tîmplarul, om care văzuse multe la viața lui, dădu din umeri și termină restul de țuică ce cloncănea pe fundul sticlei. Nuntașii o dăduseră pe romante și vocea primarului se detașa dintre toate, adîncă, gravă și falsă.

— Nea *Sempre*, hai să-l căutăm! Dacă umblă mortul după bănuț?

Vicele îi șterse cu sete o lopată după gît, dar Cornel Vițel nici n-o simți. Tîmplarul se puse pe un rîs gîjiit, înfiorător și *Sempre* îi dădu încă 100 de lei să tacă. După care se așeză pe finul de mascare de pe sicriu și-și evaluă foarte serios șansele de supraviețuire pînă în zori.

*

Vicele se baricadă în veceu, ca să nu mai fie deranjat de nimeni, dar mulți zgâlțâiau ușa, unii și înjurau, astfel că se văzu nevoit să părăsească ospitaliera încăpere și să se refugieze într-un stejar din fundul livezii, de unde avea o privire de ansamblu asupra nunții, dar nici o perspectivă despre rezolvarea enigmei referitoare la dispariția afurisitului defunct centenar. Logica lui imediată refuza să acorde credit puterilor supranaturale, ori unei răzbunări celeste pentru tratamentul nu întotdeauna omenos pe care-l aplicase bătrînul (indiferența era cea mai blîndă atitudine față de ăl bătrîn) pînă în clipa în care creanga de sprijin cedă și Semproiu veni pe pămînt ferm, nu înainte de a-și hărtăni haina în crengi.

Aștepta din clipă în clipă să-l audă pe șeful de post strigîndu-l, se vedea deja într-o celulă, cu alții de teapa lui și-și jură că dacă va scăpa cu bine, va înapoia șantierului de la școala nouă toate plăcuțele de cesarom pe care le luase de acolo, cu acte în regulă, dar ușor falsificate.

Arboră un aer nepăsător și reintră în cercul nuntașilor care-l primiră cu strigăte voioase, unele mai mult decît voioase, și-și spuse că era prea puțin sigur ca cineva să se intereseze de răposat în momentele acelea cînd vinul era la discreție și nimeni nu îl ocolea.

Apropiindu-se de nuc, unde tocmai se înjunghiau sarmalele auzi distinct inima făcîndu-i *errac*: Rafail stătea cuminte la masă și degusta cu ochii închiși o cană cu vin.

*

Picioarele refuzau iarăși să-l slujească și fu aproape recunoscător soției cînd aceasta se dădu aproape de el, mirosind puternic a țuică și-i spuse voios și tare, să acopere gălăgia nuntașilor:

— Există Dumnezeu, Sempre, pupa-i-aș genunchele sfinte!

Semproniu Nagîț holbă ochii, scutură din cap ca un căluț nărăvaș, se ciupi de braț, dar era al soției, pus peste al său, și-i făcu un semn bătrînului să vină la el. Acesta sosi plutind. Era din nou matol, dar *viu*!

— Ai crezut că-s mort, nepoate... ți-am spus eu că ești un mare porc.

Nagîț aprobă mut.

— Mi-ai făcut și sicriu!

Semproniu răspunse tot mut și tot afirmativ.

— De ce, mă?

Aici nu mai știu ce să răspundă. Se așeză la o masă, aiurit, rase două căni cu țuică și se puse pe plîns, lacrimi pe care nuntașii le interpretară altfel, cu respect și înțelegere. Adormi cu capul într-o farfurie cu răcitură și refuză să se scoale chiar și atunci cînd i se anunță vestea că mireasa, Loredana Ana, fugise cu șoferul, iar ginerele Paulică a fost găsit sforăind cumplit într-un sicriu aflat în spatele bucătăriei de vară.

TATĂL NOSTRU, GHIOCEL

Din comoditate, omenirea a căzut la înțelegere asupra minunilor și a decis că ele nu țin decît trei zile, după expirarea acestui termen ele pierzîndu-și valabilitatea, devenind cotidianul cel mai diurn și zilnicul de toate zilele; din această cauză, multe lucruri și întîmplări minunate, (de aceea se spune unei femei frumoase că e o minune...) demne măcar de a ține un sejur complet, cu vizitarea împrejurimilor, au căzut în gura știrbă a anonimatului care le-a morfolit cu gingiile ei roze și le-a mistuit o dată pentru totdeauna. Restul procesului de digestie nu mai prezintă nici un interes pentru omenire.

De asemenea, omenirea s-a dovedit la fel de opacă, atunci cînd a trebuit să diferențieze aceste minuni după calibrul lor, aria de răspîndire, persoane cauzatoare de minuni; de exemplu, apariția sfintei Clarissa de Brabant în mijlocul credincioșilor de la Lourdes, care învățau să înoate, nu trebuie pusă pe același picior de egalitate cu pornirea unui „trabant“ de pe loc, în mijlocul unui grup de necredincioși și invidioși. Din aceeași cauză, este superfluă apropierea minunatului Petrache Lupu de la Maglavit, via Făurei, de lupul care s-a lăsat mîncat de oi,

iar gestul lui Moise, care a depistat cu un toiag geiger un izvor cu proprietăți curative nu este același lucru cu descoperirea unui izvor de apă minerală care, apoi, este lăsat să își verse bulele aiurea; Moise putea să facă milioane, dar nu avea ce să cumpere cu ele, pe cînd... eh, alte timpuri, alte hașdoiouri!

Cam acestea erau, în mare, gîndurile lui Ghiocel N. Pătimașu, *funcționar muncitor* la o mare fabrică de nasturi mici, rumegate în fotoliu, lîngă un nes rece. Nu-l putem învinui deliberat pentru pierdere de timp, fiindcă aștepta începerea, la televizor, a unui meci de fotbal din divizia A, și era cel puțin justă decizia lui de a face două lucruri inutile în același timp. Era singur acasă, înconjurat de obiecte cunoscute, dragi fiecare în parte, despre care ar fi putut să povestească unui auditoriu atins de boala politeției, pînă în pînzele albe; bunăoară, despre dulapul cu două uși și oglindă în formă de inimă pe care l-a primit ca mită de la soacră pentru a-i lăsa fata să se mărite cu un inginer agronom, posesor de șaretă. Odată dulapul adus în casă, Ghiocel a răcnit spre nasul ei borcănăț: „O iubesc, avem unde ne pune hainele!“, ceea ce a declanșat și o răcire a relațiilor dintre cei doi, răcire care, mai ales în timpul iernii, lua proporții de gripă. Cu timpul, soacra a acceptat fatalist evidența și nu i-a mai vizitat decît rar, de cîte două ori pe zi, pînă în noaptea cînd s-a mutat în deal și Ghiocel i-a dus cu mîna lui o coroană de garoafe naturale, păstrînd pentru orice eventualitate și bonul de la florărie. Sigur că da, totul este trecător, iată s-a dus și publicitatea TV, să acordăm fiecărui rău necesar atenția cuvenită, altfel nu am ști să ne bucurăm de bunele rele. În intimitate, Ghiocel manifesta surprinzătoare valențe pentru speculația metafizică, un freuduleț de bună calitate îl îmboldea spre psihanaliză, ceea ce pentru buna sa soție reprezenta cel mai perfect nepoton. În momentele acelea, cînd monologurile sale, ușor amare, se derulau lin și în întuneric, se auzea sforăitul soției, Ghiocel, aprindea lampa de carte. Ridicat cu fundul sus în perne, ofta, își mișca degetele de la picioare, le privea pe rînd, aștepta să li se întîmple ceva, să devină toate opozabile poate, îi mai trăgea un oftat și-și lua locul obișnuit, cu spatele la soție și fața la perete. Bigudiurile din capul doamnei Pătimașu i se înfingeau, invariabil două, între omoplați și el se visa șerif undeva în Vest. La Arad sau Vinga.

Privea cu superioară indiferență zbuciumul economic al celor 22, aprecia surzînd efortul real al copiilor de mîngi și sorbea cu zgomot din ceașca de nes, de pe care doi pitici se uitau la un iepure cu fundă roșie la gît.

Fluierul arbitrului îl smulse din atitudinea sa estetică de apreciere critică binevoitoare. Trecuseră încă 45 de minute. „Oare cîte reprize mai am eu de trăit?” — Odată cu implacabila scurgere a vremii ambițiile sale deveniseră tot mai mărunte, sfîrșind prin a sucomba din lipsă de suport moral.

Medicii pe care îi consultase disperat nu-i găsiseră decît o sănătate de fier, care amenința să-i propulseze binișor viața către anul 2000 și după el. Cît după, asta medicii nu o știau fiindcă erau oameni suferinzi. Sperase, în taină, o boală care să-i aducă la cap somități medicale, să se vadă și el o dată în „Magazin” la rubrica de curiozități, cu poză din față și explicație dedesubt: „Ghiocel N. Pătimașu, omul cu trei plămîni și inima în formă de rinichi”.

Nu, toate erau la locul lor, funcționau frumos și nici la întreprindere nu-l critica nimeni. Eh, să fi venit directorul cel mare la el și, față de toți, să-i strige în față: „Calculele tale, Ghiocel N. sînt false, strigă greșeala din ele!” și el să-i susțină privirea și să-i tune, tot în față, „Nt!” și să dovedească, chiar acolo pe loc, că a avut dreptate subalternul, iar directorul să înceapă să-l asuprească. Revoltați, colegii ar trimite o anonimă acolo unde trebuie și lucrurile s-ar rezolva pozitiv: Ghiocel ar ieși din martiriu nițel mai palid, dar cu fruntea sus și adevărul de braț.

De unde! O singură dată directorul a dat mîna cu el, de un 8 Martie. Cei doi copii ce îi avea, doi băieți, unul de 7 și altul de 9 ani, erau dezarmant de normali, nu îi oferiseră niciodată ocazia să se rățoiască la ei pentru că au spart un geam cu mîngea, vecinii îi ridicau în chip dezgustător în slăvi, mototolii ăștia nu spărgeau nimic, nu se luau la bătaie cu cei de vîrsta lor, se spălau și cînd nu li se spunea, mînceau tot din farfurie și reveneau de la joacă — unde se duceau după insistențele mamei — cu genunchii intacti și hainele în regulă. La întreprindere încă nu se prezentase nimeni să ceară voluntari sindicaliști pentru o expediție pe Marte. Nu-l cunoșteau ei, celelalte 4 miliarde de suflete de pe mapamond, pe Ghiocel N. Păti-

mașu! S-ar fi dus pînă acasă să-și ia haine adecvate și, pe-
aici țî-i drumul!, hai pe Marte-n explorări!

Nu avea patima stadionului, nici pe cea a băutului; o
singură dată venise acasă la orele 2 din noapte, dar numai
în hol și-a dat seama că fusese cu nevastă-sa la revelion.
Pe femeia aceasta o cunoștea dinainte de nașterea ei: se
înțelegeau din priviri, cînd nu se uitau unul la altul se
înțelegeau din cuvinte, de zilele onomastice ea venea cu
o pereche de bretele, avea deja 20 care-i ajungeau pînă
în mileniul 3, chiar purtate zi de zi, iar el sosea cu o cutie
de bigudiuri, madam Pătimașu număra în dotare 4 255 de
bucăți, un bigudiu dispărînd în chip misterios. S-a gîndit
să fumeze, dar după ce a terminat țigara, soția a chemat
salvarea și el a suportat un clistir umilitor și nejustificat. De
aceea, orice țigară îi aduce în memorie pe Vlad Țepeș...

Măcar un hoț necinstit să năvălească în casă, să se
lupte fără menajamente, pînă cînd unul dintre ei va în-
vinge, indiferent care va fi acela! Meciul, ca și viața sa,
mergea înainte, nu se întîmpla nimic deosebit, scorul era
de zero la zero pentru gazde, știe crainicul ce știe, iar
viața lui Ghiocel avea înscris pe tabela de marcaj zero,
alb pe toată linia, dar acest lucru crainicul nu-l mai știa.

Acum nu-i mai produceau bujori de satisfacție în obraji
laudele colegilor de birou, care-l declaraseră solemn, ar-
hetip de onestitate conjugală și, zîmbind, *monument*, dar
nu specificau ce fel de monument.

Parșivul spirit de autoconservare îl ținea pe loc și la
suprafață, altfel ar fi uitat să tragă aer în piept după fie-
care expirație. În chiar momentul acela, al executării unei
lovituri libere indirecte, îl traversa o stare de *lehamite*
cosmică.

Uite, e gata și meciul, oamenii pleacă acasă, sau nu
pleacă acasă, se duc cu-n prieten, da, să bea ceva. Ei nu
aveau prieteni, cei pe care îi invitaseră cu disperare, după
maximum două ore o ștergeau elegant și nu mai reve-
neau niciodată. A doua zi lăudau la toată lumea excelen-
tul sirop de zmeură al doamnei Pătimașu și-i îndemneau
cu insistență și pe alții să-i viziteze, mai ales pe cei pe
care îi urau. Se auzi cheia în ușă: se întorceau copiii de la
plimbare, mereu însoțiți de mama lor și pe același traseu
unde nu umblau mașini și nu erau derbedei: muzeul de
zoologie al orașului. Dacă ar fi întîrziat, ce scandal minu-
nat s-ar fi putut provoca! Oftă din nou și își oferî o mică

diversitate în unitate: se închise în baie și acolo continuă, ca un penseur de Rodin, firul fără de sfârșit al ideilor. Privi un săpun și ajunsese la concluzia că totuși este un om fericit.

*

— Ce-i, Ghiocel, te doare burta? — se interesă grijuliu Narcisa Pătimașu, născută Gladiola.

Numitul Ghiocel, pocnindu-și bretelele purtate peste maieu, surise strîmb de tot:

— Ehei, femeie, dacă ar fi numai burta, cu un carbocif s-ar rezolva totul! Toate antinomiile societății de consum și-ar găsi leacul. Ia omenirea, prin factorii ei răspunzători, un cărbune de stomac și gata cu bombele de orice tip! Încă un cărbunaș acolo și dispar toți gestionarii necinstiți! Tu nu vei pricepe aceste lucruri, ești unică și minunată în suava ta neștiință. Trecu pe alt registru: făcuși vinete, *mamă*?

— Da! Și încă așa cum îți plac ție, cu maioneză.

Domnea un calm absolut liniștit. Nu era nimic pe o rază de 24 000 de km care să le tulbure liniștea și vinetele. Cu maioneză. Atacînd, fără chef, mîncarea preferată, Ghiocel se gîndi supărat la faptul că pînă la bătrînețe mai avea foarte mult; atunci, cu siguranță, vreo boală avea să dea cu el de pămînt, dar se ducea naibii farmecul, cine a mai văzut bătrînețe fără hibe?

Măcar dacă Narcisa s-ar fi pretat la ceva, gen „Dama cu camelii“, să tușească și să hîrîie, dar ți-ai găsit! Singurul eveniment major din viața ei a fost scoaterea unui dinte de lapte care rămăsese prizonier nebăgat în seamă — ca un japonez care n-a aflat că e gata al doilea mondial — printre dinții de maturitate. Doctorul stomatolog s-a mirat, apoi a dispărut în gura Narcisei, de unde s-a întors mușcat la un deget și cu o fasole albă. Nici măcar nu a durut-o, cu toate că doctorul i-a dat o porție de anestezic capabilă să aducă boul de bunăvoie la abator.

La televizor se cîntă „Hora Unirii“, hai și noi, Narciso, să dăm mîna cu mîna și să mergem la culcare. Peste 15 minute o sărută pe frunte, între bigudiuri și întoarse spațele. Cele două pistoale i se înfig imediat între coaste și instantaneu îi răsare sub pleoape răposatul John Wayne care-i cere împrumut, pînă la chenzină, niște bani. Refuză

zîmbind sardonice, îi spune vreo două despre muncă și avantajele ei. De aici începe un tras cu pușcoacele!!!

*

— Vă caută o doamnă, tovarășe Pătimașu! strigă femeia de serviciu de jos, din curte.

Ghiocel rămîne impasibil, cine să-l caute pe el și mai ales o femeie, care-i doamnă? Desigur, o glumă proastă a colegilor, care în marea lor suficiență cred că sînt grozavi. Apelul se repetă, de astă dată pe un contraalto care nu mai poate fi ignorat.

Își strînge meticolos hîrtoagele, își pune strategic călimara, să vadă la întoarcere dacă i-au umblat deșteptii ăia prin hîrtii și dînd din umeri coboară hotărît să le facă hatîrul, altfel n-ar fi avut zi bună cu ei. De altfel, scrie cu pix.

De departe, zărește, într-adevăr, o femeie, dar nu știe dacă e doamnă. Doamne, ea este învățătoarea lui ăla mic, tovarășa Trăsnea! Femeia se agită mărunț în fața porții, bălăngănind fără rost o sacoșă uriașă în care, probabil, are o clasă întreagă cu tablă cu tot. Cînd îl zărește, se lipește de grilaj și strigă:

— Tovarășe Ghiocel! Ah, tovarășe Ghiocel! după care roșește nemotivat și începe să scurme cu pantoful.

— Copilul, tovarășă învățătoare! Copilul! Ce e cu copilul? Imagini terifiante îi zburlesc părul de pe ceafă, cel de pe capul propriu-zis nu mai reacționează de cîțiva ani, fiind lipsă.

— Oh! nu trebuie să vă speriați așa total, nu este nimic rău, aș spune că e dimpotrivă. Ciudat!

Mă, se gîndește Ghiocel, de cînd trag femeile la măsă înainte de ora deschiderii? Se dă mai aproape și o adulmecă politicos, dar nu simte nici o adiere cu specific. Învățătoarea nu-i observă manevra, continuă să vînture sacoșă aia uriașă, cu care-l atinge pe Ghiocel de cîteva ori peste mîinile cu care încercase să-i potolească mișcarea de pendul rimelat.

— Știți, piuie ea, cu același aer zăpăcit, există pe lume lucruri minunate pe care nu ni le putem explica și poate e mai bine așa, să rămînă învăluite într-o aură de mister și inefabil. Adoptă glasul pedagogic: știți vreo minune, dintre acestea, tovarășe?

Ghiocel, ca la clasă, drepti și fără să clipească:

— Căpățînile de piatră din Insula Paștelui, tovarășă învățătoare!

— Stai jos! spune femeia, dar își revine. Scuzați-mă, nu mai stați pe vine, sînt pur și simplu uluită, aș zice chiar înspăimîntată superficial, dar înspăimîntată.

Cotrobăie în sacoșa de naufragiu și scoate cîteva file de caiet, cu marginile zdrențuite. Poftim, asta e opera fiului dumneavoastră, Clopoțel Pătimașu, din clasa a II-a bi!

Ghiocel se posomorăște brusc: ce atîta mascaradă pentru vreo pozna de copil care nu face pozne? Așa sînt femeile astea, din *domeniu*; statul la catedră și înghițitul prafului de cretă, uite unde duce. Bine, totuși, că asta mic s-a pus, în sfîrșit, pe rele! Hotărăște să fie parșiv:

— A făcut vreo trăsnaie, tovarășă Trăsnea?

Învățătoarea nici nu-l aude, flutură cu frenezie hîrțile și numai că nu gîngurește de fericire.

Totuși, a băut *madona*, pe un fond de refulare și s-a trezit în ea *spirtul* de răzbunare, de vendetă, sau de vedetă, conchide simplu Ghiocel și primește, fără reacție, hîrțile.

— Hai! bucurați-vă, împreună cu mine, pe din două să ne fie fericirea! Trăim un moment mare și eu, să nu uitați să spuneți lucrul ăsta atunci cînd trebuie, i-am depistat *aptitudinea*.

Ghiocel stătea nemișcat, palid și nefericit. Era depășit clar de evenimente și de temperamentul învățătoarei. Aceasta îi smulge hîrțile din mîină, face cîțiva pași înapoi și începe să strige:

„Orfice căi, pînă unde suflete
Îți așterni mantia de tiran
La picioarele celor care de mult
Au uitat să mai umble?“

— Ei, ce spuneți nu e minunat, cu adevărat? In-credibil?

— Zic că ați băut apă de foc! răcnește disperat Ghiocel, dar învățătoarea îl întreabă nu pentru a i se răspunde, nici nu-l ascultă, de astă dată face pașii înainte și ajunge cu nasul în mînecuțele lui Ghiocel care se lipește de grilaj. I se uită în creștet și vede părul vopsit în mai

multe nuanțe și simte o nevoie concretă de a lătra la urechea recitatoarei în transă.

„Cît cîntec prelins pe evidențe!
Măcar un unghi mort să avem, iubito,
Geometria noastră, proprietate personală
La subsuoara ei se uită,
Nepăsarea orașului, ridicînd
Asfaltul la rang de premisă“.

— Dacă nici asta nu e poezie de excepție, atunci demisionez, stagiară cu catedră, mă duc pînă la inspectorat și pun hîrtia cu semnătura mea pe birou, spune hotărîtă învățătoarea și Ghiocel înclină să o îndemne să facă treaba asta. Îl privește pe Ghiocel în luminile ochilor și cu glas stereofonic continuă: astăzi, 17 octombrie, anno domini, fiul dumneavoastră, Clopoțel, de 7 ani și 4 zile, din clasa a II-a bî, a scris aceste versuri la compunerea ce le-am dat-o cu tema: „Orașul nostru, floriceică între flori“!

— Fugi, femeie, că te caută doctorii! îi scapă lui Ghiocel, dar ea nu aude, îl privește cu un soi de adulație pe care Ghiocel a mai văzut-o la un cățel care aștepta farfurioara cu lapte. Se simte distrus în totalitate, se miră că e întreg, dar e bine că are bretelele sub cămașă, altfel s-ar năruî flească pe trotuar.

— Vă invit la o cafea, tată de geniu ce sînteți! Acolo vom hotărî cum să-i îndrumăm pe mai departe pașii acestui poet aflat în clasa a II-a și în plină maturitate creatoare. Să chibzuim cît să dăm și cît să nu dăm spre publicare și publicității, prin mass-media și printr-un văr de-al meu care e slujbaș la televiziune, la camere. Întreține caloriferele din camere. Ghiocel însă ezită din cauza unei recente paralizii infantile. Hai, dom'le că am și de două coniacuri mici!

Ghiocel se lasă tîrît de mînecuța stîngă și de soartă, care-l ține strîns; cu drepturile de autor mai vedem noi, șoptește tovarășa Trăsnea.

•

Pînă la urmă s-a dovedit că cei doi au putut încropi banii necesari nu numai pentru două jumătăți de coniac; cea mai bună dovadă o reprezenta Ghiocel N. Pătimașu

care trecea prin parcul oraşului în pas gimnastic, cîntînd cît îl ţinea gura. De gîndit însă, nu mai putea să gîndească, nu-şi aducea nici măcar aminte cum o cheamă pe soacră-sa. Starea asta a lui a fost interpretată just de învăţătoarea Trăsnea, care l-a ținut politicos cu capul sub un robinet pînă Ghiocel a început să horcăie.

L-a şters cu batista ei, l-a scuturat zdravăn timp de cinci minute, după care s-a dus acasă, fiindcă Ghiocel ţinea morţiş să fugă cu ea în lume, „luăm troleibuzul şi nu ne oprim decît la capătul lumii“.

S-a dezmeticit totuşi, după ora 22, şi a luat-o şi el spre casă, cu o puternică durere de cap, încă nerealizînd MINUNEA care dăduse buzna în viaţa lui, îi tulburase imaginea de fiecare zi asupra lumii şi a proiecţiei sale în lume. Gura îi era amară fiindcă mîncase cîteva frunze de nuc, sugestia aparţinînd unui tip de vîrsta lui care se clătina şi el binişor pe picioare: „ascultă-mă pe mine, frate întru maligane, mănîncă frunze de nuc, sînt mai rele ca fierea, dar acasă nu-ţi pune cucoana sucitorul pe *mezenter!*“, l-a pupat în chip de consolare şi Ghiocel s-a pus pe mîncat frunze. De aceea, cînd a intrat în hol, avea o figură de asasin care şi-a scăpat victima din mînă. De spaimă, bigudiurile Narcisei stăteau drepte şi în sus. Îi sări de gît, plîngînd, dar Ghiocel o îndepărtă blînd şi, prinzînd-o duios de bărbie, rosti:

— Doresc maioneză fără vinete! Îţi voi vorbi ca de la bărbat la bărbat!

Narcisa trecu pe bocet de cor antic şi Ghiocel o privea cu mîinile în şolduri de pe everestul tainei ce-o afla-se. În cameră se auzeau vocile copiilor şi tatăl de geniu se lumineă brusc. Păstra încă, pentru deplinătatea atmosferei, aerul acela de condamnat la moarte care a aflat că pedeapsa i-a fost comutată în muncă la domiciliu.

Narcisa se așeză pe un scaun în fața lui și întrebă hotărît:

— Cine e femeia, domnule Ghiocel? Mi-a spus o vecină că ai fost văzut de ochii ei, intrînd la braţ cu o femeie în bufetul „Ciocîrlia“.

— Oh, este o femeie minunată! Înaltă, cu piept bogat, ca un corn al abundenţei...

— Aha! Deci, mi-ai pus coarne, domnule, nu-i nimic... ameninţarea Narcisei era potolită şi cu atît mai periculoasă.

— ... Ochi jucăuși, continuă Ghiocel, cu-n mers de prințesă și coapsă de balerină slabă.

— Lucrează la voi?

— La noi, la alții, pretutindeni unde întâlnește omul care să-i corespundă dorințelor.

— Și tu cu o stricătică de asta, colectivă, umbli? Acum când ești în vârful dealului și pe buza malului?

— Alo! femeia, te rog să nu o jignești... este fecioară, *vergină* unică și abundentă, atunci când vrea. Și cu mine a vrut.

— Du-te, spală-te pe dinți că ți-s verzi, cine știe ce ați băut. Narcisa strânse o roșie în pumn și făcu un bulion al deznădejzii.

Întors de la baie, Ghiocel răcni:

— E *Soarta*, dacă n-ai înțeles pînă acum, este destinul cu pseudonim, este norocul ce ne-a ieșit în cale sub forma copilului matale! Vezi? se bucură el, vorbesc și eu în rime, ereditatea l-a păscut pe ăla mic și acum a dat pe dinafară. Narcisa îl privea complet aiurită. Nu fă pe geloasa fiindcă nu ai de ce! În afară de tine nu cunosc nici o femeie fizică. Jur! și puse mîna pe o carte de bucate, ceea ce o impresionează foarte mult pe Narcisa.

O lăasă să strîngă masa, apoi o luă pe după umeri și o așeză cu blîndețe pe un scaun. Îi vorbi rar și pe înțeles făcînd cocoloașe de pîine. Pe cînd termină și planurile de viitor, era mîntuită și o pîine de jumătate kilogram pe care o modelase cu entuziasmul imaginației. Ceasul arăta ora 5, dar celor doi nu le era somn. Totuși, Narcisa se întinse îmbrăcată pe pat, fredonînd: „Mai, mai, mai, dilaila“, iar Ghiocel care se bărbiera în baie îi trăgea mereu cu ochiul, ceea ce o făcea pe Narcisa să moară de rîs.

După ras și spălat, Ghiocel se duse în camera copiilor și, privindu-i cum dorm, mai ales pe ăla mic, duse mîna la un chipiu imaginar și rămase încremenit așa, într-o impecabilă poziție de drepti. Pocnindu-și bretelele din mers, se opri în bucătărie unde-și unse o felie de pîine cu unt. Termină de mîncat, și ascultă o clipă mormăitul Narcisei apoi atacă și el solidar: „Mai, mai, mai, dilaila“, căruia îi puse și-un benghi final, cu un „iuhuhu!“ răsunător.

•

Aștepta întoarcerea copilului de la școală în casa scărilor; cînd îl văzu urcînd, fugi în casă și luă un ziar. Pentru orice eventualitate mai luă și un aer grav, așa cum îi șade bine unui părinte cu copii deștepți.

Clopoțel îi spuse cuminte „sărut-mîna“ și Ghiocel se ridică cu buzele zîmbitoare, cît toată gura, și se poate afirma fără șovăire că o avea pînă la urechi, chiar și cînd o ținea pungă. Acum depășea toate așteptările și copilul îl privi cu capul pe un umăr.

— Hai, să-ți dea tata să măninci, hopa sus!, și-l duse în brațe pînă lîngă plită. Ei, ce mănîncă *domnu' Cîrlova*, cărniță de pui, cărniță de porc sau cărniță de vițel? Astea, fiule, au calorii, te bagă în sperietori cîte calorii au! Te faci de la ele cît un halterofil, sau măcar cît unul care practică culturism general.

Copilul, total buimăcit, strîngea picioarele deasupra sobei și în ochi îi jucau lacrimi:

— Am făcut ceva rău? Îmi dai carne?

— Foarte rău, oftă ipocrit Ghiocel. Foarte rău, cînd nu ne-ai spus că scrii poezie. Să te ajutăm și noi cu un sfat, o metaforă-două, acolo. Rîse, sclipindu-și vipla: nu-i nimic, tu scrie înainte, băiete, ai toate condițiile. Uite așa se creează. La ora 5 te apuci de scris, clar? Pînă la 7 să-mi scrii cîteva poeme, bine?, să meargă tata cu ele pe la edituri și reviste. Îl privi cum mănîncă și, fără voie, își etală obsesia: mă, Clopoțel, tu nu le-ai copiat de undeva? Spune, să nu mă faci de rîs acum în culmea tinereții!

— Fii liniștit, tată! Și *tovarășa* m-a întrebat.

— Da' cum naiba îți vin așa în minte cuvinte de astea grele?

Copilul își frecă fundul de scaun, apoi ridică niște ochi mari și luminoși:

— Uite-așa!

Ghiocel N. Pătimașu se declară de acord cu răspunsul. Se duse în camera copilului, verifică temperatura pe un termometru cumpărat de dimineață, aprinse toate luminile, așeză încă o dată hîrțile, cele 4 creioane, două pixuri și stiloul lui de *semnături*, apoi ieși în vîrfurile picioarelor. Copilul se așeză cuminte pe scaun și începu să scrie. Băiatul cel mare, Floricel, îl găsi pe taică-său în-genunchiat la gaura cheii.

— Marș și mănîncă, să nu aud că respiri! Frate-tău este un poet!

Florice! zîmbi stingherit și execută ordinele primite. Ușa îl izbi zdravăn pe Ghiocel în frunte, dar el o primi cu seninătate:

— Ce s-a întîmplat, Clopoțel? Ai necesități?

— Lasă-l pe Florice! să vină în cameră, că nu mă deranjează.

Tatăl geniului ezită o clipă, scărpinîndu-se pe bila lucitoare ce îi ținea loc de cap și aprobă:

— Dacă te stimulează, să între! Ieși pe balcon, trase aer în piept și începu să privească strada cu ochii mijii. „Alergați încolo și încăce, oameni ce sînteți, iar aici sus, la etajul III, apartamentul 95, se scrie Poezie, mă!

•

În așteptarea televiziunii, stătea cu Narcisa la masă și făceau bilanțul, la două săptămîni după ce Clopoțel Pătimașu se dăduse în petec ca poet:

— Editura „Pasărea mării“ — vrea un volum pînă la 1 decembrie. Revistele se îngheșuie și ele, dar m-am gîndit să dăm numai la alea ce au foaia mai velină și sînt mai lunare. Astea de-s săptămîinale ies prea repede... n-am găsit traducător în japoneză, mi-a recomandat un coleg pe unul care se știe de-a *finlandeza*, merge pentru început și limba asta.

— Ghiocel, nu te supăra, dar mie treaba asta nu-mi place! N-am fost mai fericiți așa, fără poezia lui Clopoțel?

Pătimașu senior o privi cu dispreț:

— Femeia rămîne tot femeie, chiar dacă-i bărbat în anumite situații! Doar nu-s tîmpit să dau norocului cu piciorul? Miine-poimîne, nu termină bine liceul și este în manuale. Păi, ia gîndește-te, să ajungi să înveți tu despre tine însuși. Ești depășită la toate capitolele și paragrafele, lasă-mă pe mine să mă ocup de viitor. Tu ai prezentul la dispoziția dumneavoastră.

— Lasă-i copilăria, Ghiocel, dacă e așa de geniu cum se spune, o să fie și mai încolo. Nu pricepe tabla înmulțirii și tu îl ții cu nasul în hîrțile alea. Ieri a luat un 2 genial la geografie, fiindcă a spus că Dunărea se varsă în Mureș.

— Dacă chiar te interesează, apoi să știi că asta e o licență poetică, madam, poeții pot orice.

— Treaba ta, dar după aia să nu mai vii să-mi ceri salată de vinete cu maioneză, că nu primești!

— Ție ți-e gândul la maioneză și lîngă tine, trup din trupul tău, grupă sangvină din A II-ul tău, scrie pentru viitorime, aici mi-i crucea, dacă nu-l vezi cu statuie pe cînd o fi major de 18 ani! Lasă-mă singur, bucătăria Vă așteaptă!

•

John Wayne îl întrebă calm, cu mîna la șold:

— Ascultă-mă, bine de tot, *Pătimaschu*, e pentru ultima oară că îți cer poeziile lui Little Bell. Altfel, piclea ta n-o să poată fi folosită nici ca strecurătoare.

Ghiocel îl privi chiorîș, apoi duse și el mîna la șold:

— Ioane, ne cunoaștem de multă vreme, amnarul ei de *life*, pe mine nu mă sperii cu pîrîitoarea aia cu butoiaș. Nu îți dau nici măcar un vers din creația lui Clopoțel. Au umblat după ele pînă și comanșii, apașii, un văr de-al lui Winetou și degeaba. Unde le stau picioarele, le stă acum scalpul și scalpulul.

John Wayne rîse scurt de tot și pistolul lui făcu „BUM!”

Ghiocel sări din pat, drept în mijlocul camerei; de dincolo se auzeau zgomote precipitate. Ieși cu precauțiune și primul lucru pe care îl zări fu o ființă: Floricel, băiatul cel mare, care aduna de pe covor cioburile unei vase.

— Ce faci aici, mă, la miezul nopții? Ești somnambul?

Copilul, roșu la față, ascundea ceva la spate. Ghiocel se apropie cu pași mari și-l prinse de mîna dosită. Copilul strîngea în pumn niște hîrtii. Ghiocel le despături febril.

— Poezii! Aha, furi poeziile lui frate-tău? și „pleosc” una după ceafă.

Copilul calm, cu obrazii în flăcări îi spuse:

— Să știi că nu Clopoțel scrie poeziile! Eu le scriu și el le dă ca ale lui.

Ghiocel leșină foarte repede, izbindu-se patetic cu căpățîna de parchet. Narcisa a sărit cu nepăsare peste un preinfarct și i-a turnat în cap cîtiva litri de apă. Dezmețit, Ghiocel se ridică prin propriile forțe pe picioarele din spate și se trînti pe-un pat. Leșină din nou, fiindcă Floricel nu-i iertă palma peste ceafă.

— Eu scriu poezii, iar Clopoțel pictează. Uită-te!

Tatăl geniiilor nu mai vedea. Iarăși urmă un transport de apă pe care Narcisa n-o drămuia deloc.

— Să vină Clopoțel la mine, murmură cu glas stins Ghiocel.

Acesta, ca să evite discuțiile cu palma, aducea cu el câteva creioane colorate și o planșă de desen. Se așează lângă taică-său și în câteva minute îl zugrăvi — cu un talent deosebit — cum stătea răstignit, cu pijamaua ridicată pînă la subsuori și mîinile pe piept.

— Seamănă al naibii de bine, puîșor, fu de acord Narcisa și mai turnă preventiv o cană cu apă peste bila lui Ghiocel. Acesta o primi resemnat și se întoarse cu fața la perete.

•

Ghiocel se tîrăște dintr-o cameră în alta, incapabil să se fixeze într-un loc anume; se simte furat de ceva foarte scump inimii lui, care nu i-a aparținut niciodată; simte absurdul acestui sentiment, dar nu are chef nici măcar să analizeze dacă ceea ce s-a întîmplat a fost vis sau realitate.

Ca de obicei, copiii sînt la insecte, la muzeul zoologic, împreună cu Narcisa; la televizor se transmite un meci de fotbal, dar sufletul lui Ghiocel nu îmbracă astăzi decît tricoul cu numărul 13, al resemnării și umilinței. Voi fi o veșnică rezervă, cugetă el și se oprește lângă ușă. Soneria îl sperie: timp de câteva săptămîni a trebuit să facă față curiozității omenеști, să răspundă la întrebări care nu aveau nevoie de răspuns, a pozat televiziunii și și-a dorit din toată inima să li se voaleze filmul, dar băieții erau meseriași buni, s-a văzut pe micul ecran, chel și voios ca o reclamă de suzete.

Deschide fără chef; în prag, zîmbindu-i feciorelnic, stă Elvira Prapure, vecina lor, domnișoară bătrînă și dactilografă de zece degete.

— Deranjez? bubuie ea cu glas gros, suflecîndu-și buzele.

— Nu, domnișoară, tocmai mă pregăteam să mă întind nițel. Intrați, îi face el loc, poftiți în cameră.

Elvira se execută prompt și se instalează în fotoliul lui, așa că el rămîne în picioare. Sesizează că domnișoara

se uită la bretelele lui colorate și caraghioase, dar nu-i pasă. N-a făcut-o pe Barbă-Albastră niciodată, cu atât mai mult îl tentează acum să-i fure un sărut femeii ăsteia cu chip de cal îndrăgostit.

— Nici nu știu cum să încep, tovarășe dragă, face Elvira Prapure și aprinde o țigară mirositoare care i-l re-activează pe Țepeș, ascuțind *o critică de lemn*.

— Dați-i drumul cu începutul, pe drum aflăm noi ce și cum!

— Așa mi-am și închipuit că sînteți: viril în exprimare și decis să puneți punctul pe i!

Ghiocel o privește lung și timpit; simte nevoia să se așeze. Preferă totuși să rămînă în picioare, ca să nu vadă dactilografa că pijamaua i-i scurtă pînă la glezne.

— Eu am să vă spun concret ce doresc! Nu ocolesc nimic, dumneavoastră răspundeți cu „da“ sau „nu“.

Ghiocel ridică din umeri. Ce-i pasă lui de dorințele trombonului ăsta rujat?

— Am auzit și m-am bucurat că ați zămislit două genii la interval de doi ani.

Ghiocel mănîncă o lămîie imaginară pe care pune nițică chinină.

— Eu mi-s fată bătrînă și singură. Odată am vrut să mă logodesc cu un tînăr, dar nu i-a dat voie soția lui și mi-a smuls anumite fire de păr din cap. Nu se mai vede acum, îl liniștește ea pe Ghiocel care a întins instinctiv capul.

— Femeie ingrată, murmură Ghiocel și nu se știe cui se adresează, soției prezumptivului logodnic, sau Elvirei.

— Așa că acum, cînd simt că amurgul e pe aproape cu crepusculele sale, vin să vă rog să-mi faceți un pustiu de bine!

— Orice! Vreți niște făină, sare, piper?

— Oh, tovarășe Pătimașu... Ce departe sînteți de ceea ce doresc! Brusc se ridică în picioare și-l sperie pe Ghiocel cu privirea ei agresivă: *Vreau să-mi faceți și mie un geniu!*

Ghiocel, calm, leșină din nou; înainte de a-și pierde cunoștința se trage rapid spre pat, astfel că evită impactul care i-a lăsat o amintire neplăcută sub forma unui cucui cît două, pe chiar vîrfurile bilei.

•

Ghiocel N. Pătimașu stă în fotoliu și așteaptă să înceapă meciul. Lîngă el se sleiește un nes rece. Din curte se aude un zbierăt formidabil: „Mamăăă! Copiii lui nenea Pătimașu m-au pus să mănînc nisip!“

Tatăl geniilor dă din umeri: să se descurce Narcisa, ea le-a dat liber, au ajuns spaima cartierului. Narcisa stă în balcon și rîde:

— Nu vă sfătuiesc să-l deranjați acum pentru un pumn de nisip. Aseară mi-a venit dimineată și acum e cu capul greu. A fost și el la o bere. Și rîde din nou.

La televizor se dau rezultatele tragerii loto. Privind hoțeste spre ușă, Ghiocel scoate din buzunar biletele de loto și un creion. Deodată sare în picioare, se apropie de ecran să vadă mai bine, se convinge și-și duce mîna la gură să nu i se audă sughițul de satisfacție.¹

SCHIȚĂ UMORISTICĂ

Subsemnatul Cornel Udrea, de meserie om, cu specialitatea om bun, în deplina mea facultate mintală — făcută la zi, drept care pot prezenta la nevoie și diploma — găsindu-mă în cea mai splendidă condiție fizică și morală, niciodată mai voios ca acum, doresc să las din vreme anumite bunuri materiale și spirituale care îmi aparțin, fie în linie dreaptă, fie nu, următorilor:

— vecinei mele care s-a uitat și se uită de ani de zile pe gaura cheii, îi las broasca, zăvorul și buretele cu care șterg sistematic de pe ușă sudoarea frunții dumisale, cinsită, amestecată cu pudră roz, compactă;

— șefului meu de birou îi transfer spre deplină proprietate toate sesizările despre mine, ce le-a făcut la di-

¹ Ne oprim aici, urmarea a povestit-o demult nenea Iancu Caragiale și, în orice caz, mult mai bine...

recțiune, originalul rămîne la sediu, pentru ca în lungile seri de iarnă, cînd afară ninge liniștit și în casă arză-l focul, să aibă cu ce să își umple seninătatea și să-și întoarcă cu 360°, la domiciliu toate amintirile din cîmpul muncii, printre care cu siguranță, sau măcar yale, mă aflu și eu. Sesizările poate să le ia și acum, fiindcă nu intenționez să fac pe snobul și să dau un bănuț pentru trecerea regulamentară a Styxului, în general nu doresc deloc să fac așa ceva: simt că am stofă de nemuritor și asta n-o dau pe mîna oricărui croitor, nici chiar particular, fiindcă vreau s-o croiesc singur, de aceea voi purta cu fruntea sus un costum veșnic, la două rînduri și cu vestă;

— primei mele iubiri care s-a măritat cu a doua ei mare iubire, după ce m-a trădat în chip cinstit, îi las scrisorile de dragoste ce mi le-a scris, ca să vadă cîte greșeli de ortografie a putut să facă; de asemenea, îi las un bilet de cinematograf de acum 25 de ani — a pierdut cu această ocazie pe Raf Vallone în „Nu-i dă pace sub măsline“, fiindcă n-a venit — cu rugămintea să nu-l vîndă la suprapreț, atunci cînd se va afla că el mi-a aparținut. Să nu accepte nici un fel de ofertă, mai ales din partea Muzeului Literaturii Române și a Muzeului Antipa, să nu piardă nici o clipă speranța, chiar dacă pe bilet scrie: „păstrați biletul pentru control“. Eu, cetățean conștiincios, le păstrez pe toate, de cînd am început să merg la film, am vreo două kilograme de cotoare, dar nimeni nu m-a căutat acasă pentru a mi le cere la control. Laudă celui care a descoperit textul de mai sus, să fie sănătos, eu îi dăruiesc abacul meu electronic cu care mi-am făcut calculele în viață;

— fotografiile mele, între 6 luni și 3 ani le las Cooperativei „Deservirea“, pentru a le mări... la 8 luni, respectiv 5 ani;

— mătușii mele îl las pe unchiu' Ilarie, fiindcă nu am suferit-o sincer în viața mea. Nu-l va putea înstrăina de la casă, numai după deces; rog pe unchiul Ilarie să fie politicos și s-o lase pe ea să facă primul pas în direcția humus. Voi fi prezent cu peisaj, sau peisaj, în formă de salcie zîmbitoare;

— editorilor care mi-au refuzat cărțile, fără ca măcar să-mi răspundă în scris că-s un prost și că ei nu publică în general proști, le las toate manuscrisele mele... de la Marea Moartă;

— celui care în fiecare dimineață își ambalează motorul mașinii în fața ferestrei mele, devenită ușă de garaj, ca să nu zic altceva, îi las cu drept de folosință uzufructu, toate ambalajele de algocalmin fiole și o culegere de blesteme din satul meu natal, pe care le-am transcris cu dragoste duioasă numai și numai pentru el. Nefiind omul care să fac un rău cuiva, îl anunț că am renunțat să mai fabric dinamită la domiciliu, fiindcă de fiecare dată mi-a ieșit aluat de cozonac; pe ultimul l-a preparat nevastă-mea și doi musafiri au explodat. Nimeni nu s-a interesat de soarta lor, nici la serviciu și nici de acasă, înseamnă că degeaba făceau umbră asfaltului, în municipiu și pe glob;

— celor de la care am împrumutat cărți le las orarul de funcționare al anticariatului, secția vânzare, pentru a putea să-și recupereze cărțile — uncele cu autograf — pe care mi le-au dăruit, sau le-am împrumutat eu de la ei pentru o săptămână, acum 15 ani;

— confrăților mei umoriști, le las toți banii mei lichizi, solizi n-am avut și nici nu am, pentru a cumpăra medicamentele necesare, umorul dumnealor fiind în mare suferință; le sugerez să achiziționeze plante medicinale, sau flori de câmp, eventual un câmp, unde să se adune o dată pe an, sau pe lună, deoarece acolo gravitația e un flecușet, și n-o să mai fie persoane așa de grele, și să-și aducă aminte de mine în cadrul organizat, eu fiind încă în viață;

— celor care nu m-au iubit, le dăruiesc simbolic mîna mea întinsă, pe care o vor primi pe bază de bon;

— mai am multe lucruri de lăsat, dar acelea sînt proprietate personală, așa că le duc cu mine, inclusiv patul pliant, lampa de carte pentru că, sînt sigur, mă voi plictisi și-am să mai răsfoiesc cîte-un volumaș (cu lampa) să văd ce mai ccaca-paca jocheii Pegasului pe care i-am lăsat în exterior;

— anexează prezentei schițe umoristice, atît de drăguț intitulată, următoarele două pagini de la sfîrșit, fiecare să-și aleagă ce dorește. Prietenului meu, critic literar, îi revine și cuprinsul, pentru a nu mai fi obligat să citească toată cartea. El nu mai citește demult, dar tot de atunci nimeni nu-l mai citește pe el. Este Dumnezeu în cer!

— rămînîndu-mi neplăsat doar șifonierul cu uși duble și oglindă venețiană, m-am gîndit să se bucure de el un vechi prieten din copilărie, mare Don Juan, pe nume

Gheorghe. Pentru a nu se plictisi singur în dulap, anexez și o pisică, minus lădița cu nisip;

— cel care dorește toate cele 94 de cecuri de mașină¹ trebuie să angajeze în ziua respectivă un big band de jazz, care să-mi cînte după știme „It's a long way to Caron“, cu solo de baterie, sau să conjuge, fără să clipească, 4 verbe care exprimă nemișcarea, în latinește, la mai mult ca perfectul, ceea ce este de-a dreptul un timp sublim.

Dispoziții finale:

Restul las de la mine, fiindcă așa am făcut mereu...

¹ am făcut eu calculul, nu vă mai osteniți: 470 000 de lei...

CUPRINS

Mărturisire	5
-------------	---

H₂Q

Ego și fratele său, Alter Ego	8
Supremație onomastică	10
Un interlocutor agreabil	14
Cum am devenit umorist și cum am să ajung redactor-șef	20
Pășește cu dreptul!	24
Probleme nerezolvate	27
Rezolvare promptă	29
O situație 9	31
Reacție în lanț	33
Puterea obișnuinței	37
Mai orbi ca Montagu	42

CLEPSIDRA CU MINUTARE

Un concediu neplăcut	50
Nea Machiavelli	55
Misticism cu sos de roșii	58
O bătălie inegală	61
O Zeneală	64
Tristan y Solda	69

RETUȘURI FOTOGRAFICE

Bolovanul filozofal	80
Lovestori	82
Din istoria medicinei	87
Despre fizică	89
Legendă piezoelectrică	90
Variante-arhetip	91
Un fel de fabulă	93
Alt fel de fabulă	96
Obscurantism la domiciliu	99
Proverbe comentate	102
La NNV de Eden	134
Fața bănuită a lunii	137

Lepanto: adresantul necunoscut	139
Nouă meșteri mari	143
Efectul cauzei	144
Un caz de plagiat	145
Capitoliu industrial	147
Dragă redacție	149
Din istoricul revelionului	150
O poveste	152
Un caz de echitație	154
Stimată doamnă Fălcosu	156
Nuntă cu dar	157
Tatăl nostru, Ghiocel	168
Schiță umoristică	183

Lector: ȘTEFAN DAMIAN
Tehnoredactor: A. MOLNAR

Apărut: 1985. Bun de tipar: 31.07.1985. Comanda nr. 2619.
Coli de tipar: 11,75. Hârtie: velină de 70 g/m². Format: 16/54X84.

Tiparul executat sub comand nr. 189/1985,
la Întreprinderea Poligrafică „Crișana”
Oradea, str. Moscovei nr. 5.
Republica Socialistă România

Lei 9,25

